سؤال — بزگه ایمانوی وایشلاوی فرض اولغان اسلامنگ بناسی نیچەدر؟
جواب — بزگه ایمانوی وایشلاوی فرض اولغان اسلامنگ بناسی بشدر.
س — آنلر قایسیلردر؟
ج — برنچیسی شهادت کلمه‌سیدر ایکنچیسی هر کونده بش وقتده بش نماز قیلمقدر اوچنچیسی یلده برآی رمضان روزه‌سنی توتمقدر دورتنچیسی بای اولغان آدملر یلده بر مرتبه مالینگ زکاتنی بیرمکدر بشنچیسی کوچی یتکان آدملر عمرنده بر مرتبه حج ایتمکدر.
س — کلمهٔ شهادت نه دیمکدر؟
ج — اَشْهَدُ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ دیمکدر
اسلامنگ اِنگ اوّلگی رکنی بو کلمهٔ شهادت اولوب بوننگ [illegible] اظهار کریلور. دیل ایله سویلمک وکوکلی ایله ایمانمق ومعناسنی بیلمک فرضدر.
س — اَشْهَدُ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ نه دیمکدر.
ج — بن تیلم ایله ایتوب کوکلم ایله اوشانامن تحقیق بر الله تعالیدن باشقه عبادت قیلنورغه لایق وتیوشلی کیمسه یوقدر آنچق جمیع مخلوقاتنی یاراتقان الله عظیم الشأن باردر وبردر ایبداشی وباردمچیسی یوقدر دیمکدر.
س — وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ نه دیمکدر؟
ج — بن ینه تیلم ایله ایتوب کوکلم ایله اوشانامن محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم الله تعالینک قولی وبنده‌لرگه دین اوگره‌تمک اوچون یبارلگان ایلچیسیدر.
س — بو کلمهٔ شهادتنی ایتوب اوشاندقدنصکره نه ایشلمک فرضدر؟
ج — بش وقت نماز قیلمق، ورمضان روزه‌سی، وحج، وزکاة [illegible] دورت شی الله تعالینک امری اولدیغنه ایمانوب بونلرنی قیلدی. قیلمق فرض اولور.
[illegible] ه ایـ بردی.
[illegible] دیلر؟

س — بر کشی اسلامڭ بناسی بولغان شول بش شیدن برسینه
اوشانماسه یا ایسه شك ایتسه نه اولور؟

ج — بر کشی اسلامڭ بناسی اولان شول بش شیدن برسینه ایناﻧﻤﺴﻪ
یا ایسه شك ایتسه. اول کشی دیندن چیقوب مسلمان صانالماز.
مسلمان اولغان کشیگه شول بش شی الله تعالینڭ امری اولدیغنه
شکسز ایناﻧﻤﻖ لازمدر.

س — بر کشی نماز اوقومسه، روزه طوتمسه، بای اولوب کوچی
یتوب حج قیلمسه وزکاة ویرمسه نه اولور؟

— بر کشی عاقل بالغ اولدقدنصکره ایر اولسون خاتون اولسون نماز، روزه،
زکاة بونلری ایشلمسه یا ایسه بعضیسنی اشلاب بعضیسنی ایشلمسه
... فرض اولدیغنه ایناﻧﺴﻪ اول کشیگه شرعا مسلمان دیب ایتلور.
لکن الله تعالینڭ قوشدیغنی طوتمادیغی ایچون بیك قاتی عذابکه
تیوشلی اولور. اگر، الله تعالینڭ امری اولدیغنه شك ایدوب
ایشلمسه اول کشیگه مسلمان دیب ایتلمز. آنڭ ایچون شك ایله
ایمان اولماز.

س — الله تعالی حضرتلری آدملردن اڭ اوّل کمنی یاراتدی؟

ج — الله تعالی حضرتلری آدملردن اڭ اوّل آدم علیه السلامنی
طوفراقدن یاراتدی، وآنامز حوا رضی الله عنهای آدم علیه السلامڭ
صول قبورغه‌سندن یاراتدی، آدم علیه السلامڭ خاتونی ایدی.
بو سببدن آدم علیه السلام همه آدملرڭ آتاسی وحضرت حواده آناسیدر.

س — آدم علیه السلام وحوا آنامز اوّلده قایده ایدیلر؟

ج — آدم علیه السلام وحوا آنامز اوّلده جنتده ایدیلر. الله تعالی
...ی فرشته‌لرگه آدم علیه السلامگه سجده ایتگز دیب امر
...لر بارچه‌سی سجده ایتدیلر شیطان علیه اللعنه سجده ایتمدی.
... علیه اللعنه آدم علیه السلامگه نی اوچون سجده ایتمدی؛
... تکبرلك ایتوب سجده ایتمدی. مین اوتدن یاراتلدم

آدم طوپراقدن یاراتلدی اوت طوپراقنی کویدره مین آدمدن ارتق
دیب سجده قیلمدی آنلره دشمان اولدی.
س — الله تعالیدن بشقه‌غه سجده ایتمك درستمی؟
ج — الله تعالیدن غیریگه سجده ایتمك درست دگلدر.
س — الله تعالیدن غیریگه سجده درست بولمغاچ فرشته‌لر نیچون
سجده ایتدیلر شیطان نی اوچون ملعون اولدی؟
ج — آدم علیه السلامگه فرشته‌لرڭ سجده قیلمقلری باشلرین یرگه
قویماینچه اولوغلامق وبوگولمکدن عبارت ایدی، دخیده سجده بولای
قاراغانده آدم علیه السلامگه کبك اولسه‌ده اصلده الله تعالیگه ایدی.
الله تعالی آدم علیه السلامگه سجده ایتوڭز دیب امر ایتدی فرشته‌لرنڭ
سجده‌سی شول الله تعالینڭ امرینی قیلمق اولدی وشیطاننڭ سجده
قیلمغانلغی الله تعالینڭ امرینه قارشولق اولغانلقدن ملعون اولدی.
نماز اوقغان وقتده سجده‌مز کعبة الله‌غه قارشو اولوب عبادت وطاعتمز الله
تعالیگه اولدیغی کبی.
س — الله تعالی حضرتلری آدم علیه السلامنی وحوا آنامزنی جنتدن نه
سبب ایله چیقاردی؟
ج — الله تعالینڭ آشاماڭز دیگان یمشندن آغاچدن آشادقلری
اوچون چیقاردی.
س — آدم علیه السلام ایله آنامز حوا الله تعالی قوشمغان آغاچنڭ
یمشندن نی اوچون آشادیلر؟
ج — شیطان علیه اللعنه الله تعالینڭ اسمی ایله آنط ایتوب: اگر سز
الله تعالی آشاماڭز دیگان آغاچدن آشاساڭز جنتده منگو قالورسز دیب
آلداب آشاتدی آنلرده الله تعالینڭ اسمی ایله آنط ایتکاچ ایناندیلر.
الله تعالی شیطانغه لعنت ایتوب قودی ومنگو رحمتندن یراق قیلدی.
آدم علیه السلامنی یر یوزینه سرندیب طاغنه وحوا آنامزنی جده‌گه ایندردی.
س — آدم علیه السلام وحوا آنامز یر یوزنده نیشلدیلر؟

آدم طوپراقدن یاراتلدی اوت طوپراقنی کویدره مین آدمدن آرتق
دیب سجده قیلمدی آنلره دشمان اولدی.

س ــ الله تعالیدن بشقه‌غه سجده ایتمك درستمی؟

ج ــ الله تعالیدن غیریگه سجده ایتمك درست دگلدر.

س ــ الله تعالیدن غیریگه سجده درست بولمغاچ فرشته‌لر نیچون
سجده ایتدیلر شیطان نی اوچون ملعون اولدی؟

ج ــ آدم علیه السلامگه فرشته‌لرنڭ سجده قیلمقلری باشلرین یرگه
قویمایچه اولوغلامق وبوگولمکدن عبارت ایدی، دخیده سجده بولای
قاراغاندا آدم علیه‌السلامگه کبك اولسه‌ده اصلده الله تعالیگه ایدی.
الله‌تعالی آدم علیه‌السلامگه سجده ایتوگز دیب امر ایتدی فرشته‌لرنڭ
سجده‌سی شول الله تعالینڭ امرینی قیلمق اولدی وشیطاننڭ سجده
قیلمغانلغی الله تعالینڭ امرینه قارشولق اولغانلقدن ملعون اولدی.
نماز اوقغان وقتده سجده‌مز کعبةالله‌غه قارشو اولوب عبادت وطاعتمز الله
تعالیگه اولدیغی کبی.

س ــ الله تعالی حضرتلری آدم علیه السلامنی وحوا آنامزنی جنتدن نــه
سبب ایله چیقاردی؟

ج ــ الله تعالینڭ آشاماگز دیگان یمشندن آغاچدن آشادقلری
اوچون چیقاردی.

س ــ آدم علیه السلام ایله آنامز حوا الله تعالی قوشمغان آغاچنڭ
یمشندن نی اوچون آشادیلر؟

ج ــ شیطان علیه اللعنه الله تعالینڭ اسمی ایله آنط ایتوب: اگر سز
الله تعالی آشاماگز دیگان آغاچدن آشاساگز جنتده منگو قالورسز دیب
آلداب آشاتدی آنلرده الله تعالینڭ اسمی ایله آنط ایتکاچ ایناندیلر.
الله تعالی شیطانغه لعنت ایتوب قودی ومنگو رحمتندن یراق قیلدی.
آدم علیه السلامنی یریوزینه سرندیب طاغنه وحوا آنامزنی جده‌گه ا... بردی.

س ــ آدم علیه السلام وحوا آنامز یر یوزنده نیشلادیلر؟

ج — آنلر شیطان علیه اللعنەنڭ سوزینه آلدانوب الله تعالینڭ طیغان اشینه قارشولق ایندکلری اوچون الله تعالیدن قورقوب و یالنوب نیچه یللر یر یوزنده قانلی یاشلر آقزوب یغلادیلر.

س — صوڭره الله تعالی آنلره نی امر ایتدی؟

ج — الله تعالی آدم علیه السلامگه اگر توبه ایتمسەڭز سزنی عفو ایتمم یارلقامم دیدی. آنلرده پیغمبرمز محمد مصطفی صلی الله علیه وسلمنی شفاعتچی توتوب مغفرت ایستەدیلر. الله تعالی آنلرڭ خطالرینی عفو ایتوب آنلره بالالر بیردی؛ یر یوزنده اولغان بارچه آدملر آدم علیه السلامنڭ وحوا آنامزنڭ ذریتندن کلمشلردر.

س — دنیا وآخرت ایچون تیوشلی اولغان الله تعالینڭ امرینی (قوشمقنی) ونهینی (طیماقنی) آدم بالالرینه کیم بیلدیردی؟

ج — الله تعالی حضرتلری آدم علیه السلامنڭ بالالرندن بعضیلرینه پیغمبرلك بیروب آنلره جبرائیل علیه السلام کلوب خبر بیروب پیغمبرلرده امتلرینه بلدیردیلر.

س — پیغمبر نه دیمکدر؟

ج — پیغمبر دیمك الله تعالی طرفندن جبرائیل علیه السلام واسطەسی ایله دین وخبر کتوریچی یعنی آدملرگه الله تعالینڭ امرینی ونهیینی بیلدیرمگه قوشلمش کیمسه دیمکدر پیغمبرلرگه رسول ونبی دیب ایتلور.

س — آدم علیه السلام ایله بزم پیغمبرمز محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم آراسنده نه قدر پیغمبرلر کلمشدر؟

ج — کوب پیغمبرلر کلمشدر. آنلرنڭ صاننی الله تعالی بیلور. بر روایتده یوز یگرمی دورت مڭ وایکنچی روایتده ایکی یوز یگرمی دورت مڭ پیغمبر کلمشدر دیرلر. بر کیمسه پیغمبرلردن برینی انکار ایدرسه یعنی پیغمبر دگل دیسه مسلمان اولماز.

س — بو پیغمبرلرڭ ایچندن بزگه بیلوی واجب اولغانلری نیچه پیغمبردر؟

ج — قرآن کریمده اسم شریفلری ذکر اولنغان یگرمی سکز پیغمبردرکه

شونلردر : آدم ، ادریس ، نوح ، هود ، صالح ، ابراهیم ، اسحق ، اسمعیل، یعقوب ، یوسف ، شعیب ، اسرط ، یحیی ، زکریا، موسی ، هارون ، داود ، سلیمان ، الیاس ، الیسع ، ذوالکفل ، ایوب ، یونس ، عزیر ، لقمان، ذوالقرنین ، عیسی . بزم پیغمبرمز محمد مصطفی صلی الله علیه وعلیهم السلامدر.

س — پیغمبرلرنڭ اوّلی کیمدر؟

ج — پیغمبرلرنڭ اوّلی حضرت آدم علیه السلامدر.

س — پیغمبرلرنڭ آخری کیمدر؟

ج — پیغمبرلرنڭ آخری بزم پیغمبرمز محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم در. قرآن کریم آڭا اینوب شریعتی قیامتکه قدر طورور آندن صوڭره پیغمبر کلمیه‌چکدر.

س — بزم پیغمبرمز محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم آخر پیغمبر اولدیغنه دلیل ندر؟

ج — حق تعالی کلام شریفنده اَسْتَعِیذُ بِاللّٰه (مٰا كٰانَ مُحَمَّدٌ اَبٰا اَحَدٍ مِنْ رِجٰالِكُمْ وَلٰكِنْ رَسُولَ اللّٰهِ وَخٰاتَمَ النَّبِيِّينَ قول شریفیدر. آیتنڭ معنای شریفی: محمد علیه السلام سزنڭ ایرلرڭزدن برسینڭ آتاسی اولمادی بلکه الله‌نڭ پیغمبری رسولی وپیغمبرلرنی توکاتکوچی یعنی آخرغیسی اولدی.

تفصیل ایمان

س — ربك کیمدر؟

ج — ربم جمیع عالملری یاراتقان الله عظیم الشأندر. دلیلم اَسْتَعِیذُ بِاللّٰه (اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰالَمِينَ) (وَاِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وٰاحِدٌ لٰا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّحِيمُ) قول شریفیدر. آیتنڭ معنای شریفی: جمیع حمد الله تعالیگه‌در اول الله تعالی جمیع عالمنی تربیه قیلغوچیدر. وسزنڭ الله‌ڭز بر الله‌در الله‌دن

باشقه الله یوق مگر اول بر اللەغنه دنیاده بارچه مخلوقلرغه رحمت قیلغوچی آخرتده مؤمنلرگه.

س — دینك نه دیندر؟

ج — دینم دین اسلامدر دلیلم (إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللّٰهِ الْإِسْلَامُ) قول شریفیدر. آیتنك معنای شریفی خدا قاشنده حق بولغان دین اسلام دینیدر

س — پیغمبرك کیمدر؟

ج — پیغمبرم حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم‌در. دلیلم: (مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللّٰهِ) قول شریفیدر. آیتنك معنای شریفی: محمد علیه السلام الله تعالینك رسولیدر.

س — کمنك امتندنسن؟

ج — آخر زمان پیغمبری محمد علیه السلامنك امتنده‌نم دلیلم أَسْتَعِيذُ بِاللّٰهِ (كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ) قول شریفیدر. آیتنك معنای شریفی: ای امت محمد سزلر هر بر امتلردن خیرلو اولدیگز حضرت آدم علیه السلامدن بو وقتغه قدر بولغان امتلردن خیرلو وآرتقسز امر بالمعروف (یخشیلقغه قوشو) ونهی عن المنکر (بوزقلقدن طیو) ایدوب بر بریگزه نصیحت وایذگولك طرفینه دلالت ایدرسز وکفر وشرکدن منع ایدرسز ودخی سزلر الله تعالیگه ایمان کیتروب شول ایمان اوزرینه طوررسز شول سببدن امتنك ایذگوسی سز اولدیگز.

س — کیمنك امتندنسین دیمك نه دیمكدر؟

ج — پیغمبرك کیم؟ قایسی پیغمبرنك قومندنسین دیمكدر.

س — قایسی ملتدنسین؟

ج — ملت اسلام وملت رسول اللەدنم. دلیلم: (أَسْتَعِيذُ بِاللّٰهِ: مِلَّةَ أَبِيكُمْ

ابراهیم هُوَ سَمّٰاكُمْ الْمُسْلِمِینَ مِنْ قَبْلُ وَفِی هٰذٰا) قول شریفیدر. آینڭ معنای شریفی. الله تعالی سزنڭ دینگزده وسعت بیردی آتاڭز ابراهیم علیه السلام ملتنه ویردیکی وسعت کبی اول الله تعالی سزی قرآندن اوّل کوندردیکی کتابلرنده هم بو قرآنده مسلمین تسمیه ایتدی.

س — کتابڭ قایسی کتابدر.

ج — کتابم قرآن کریمدرکه حق تعالینڭ کلام شریفی اولوب بزم پیغمبرمز محمد علیه السلامه اینمشدر. دلیلم: اَسْتَعِیذُ بِاللّٰهِ: (الٓم ذٰلِكَ الْكِتٰابُ لٰارَیْبَ فیه) قول شریفیدر. آیننڭ معنای شریفی: اشبو شول کتاب کاملدرکه آنڭ الله تعالی عندندن ایدوکنده شك یوقدر.

س — قرآن کریم نیچوك اینمشدر؟

ج — جبرائیل علیه السلام الله تعالینڭ قوشوی ایله پیغمبرمزه آدم صورتنده کلوب یازوسز آغزدن اوقومش هم اوقوتمشدر. پیغمبرمزده یازوچیلرینه اوقوب آنلرده یازمشلردر.

س — قرآن کریم نه قدر وقتده اینوب تمام اولمشدر؟

ج — قرآن کریم آیت، آیت سوره، سوره یکرمی اوچ یلده اینوب تمام اولمشدر.

س — قرآن کریمی قولمزده بولندیغی روشچه بریره کیم ترتیب ایتمشدر؟

ج — قرآن کریمی قولمزده بولندیغی ترتیبچه حضرت عثمان رضی الله عنه افندمز جمع ایتمشدر.

س — قرآن کریمده نه‌لر بیان اولنمشدر؟

ج — قرآن کریمده الله تعالی‌نڭ قوشقان وطیغانلری اوتکان پیغمبرلرنڭ حاللری، دین وعبادتلر، اول عبادتلرنڭ صحت وفسادی، جنت وجهنم، ثواب وعذاب دنیا وآخرتده قوتیلمق وهلاك اولمق یوللری اوّلده بولغانلرڭ وکیلاچکده بولاچقلرنڭ احوالی بیان قیلنمشدر شرافتلی بولغان حکملری قیامتکه چاقلی قالغوچیدر.

س ـ كيمنك ذريتندنسين؟

ج ـ آدم عليه السلام ذريتندنم دليلم أَسْتَعِيذُ بِاللّٰهِ (وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَى) قول شريفيدر. آيتنك معناى شريفى: شول وقتنى ذكر ايت الله تعالى ديلديكى كيفيت اوزره آدم عليه السلامك آرقه‌سنى مسح ايدوب ذريتلرينى برى برلرينك صلبندن دنياده بالالرك آتالردن طوغمق ترتيبى اوزره ذرهيئتنده چيقاردى وآنلرى برى برلرينه اشهاد ايندى وديديكه بن سزنك ربكز دگلميم؟ ديديلركه بلى ربمز سين نفسلريمز اوزره شاهد اولدق.

س ـ كيمك ذريتندنسين ديمك نه‌ديمكدر؟

ج ـ كيمك ذريتندنسين ديمك كيمك بالالرندن كلدك اصلك نسلك كيمدن ديمكدر.

س ـ قبله‌ك قايسى طرفدر؟

ج ـ قبله‌م كعبهٔ شريفدر. دليلم: أَسْتَعِيذُ بِاللّٰهِ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ قول شريفيدر. آيتنك معناى‌شريفى: قچانكه نماز قيلاسن يوزيكى مسجد حرامه وجانبنه يونالدركل.

س ـ مذهب نه ديمكدر؟

ج ـ مذهب ديمك، مجتهد افنديلرمزك كورستدبكى يول ديمكدر.

س ـ مذهب نيچه تورليدر؟

ج ـ مذهب ايكى تورليدر: برى دين واعتقاد مذهبيدركه الله تعالى حضرتلرينك برلگينه وصفات وافعالنه وپيغمبرلره وباشقه اينانوى تيوشلى اولغان شيلره نيچوك تصديق تيوشلى ونه يولده اينانورغه تيوشلى شونى بيان ايدر. وايكنچيسى عمل وعبادت مذهبيدركه الله‌تعالى حضرتلرينه نيچوك عبادت ايتارگه كرك ودنيا ايچون نينداى عمل قيلسه‌ك درست نينداى عمل قيلسه‌ك درست دگل شونى بيان ايدر.

س — مجتهد نه دیمکدر؟

ج — مجتهد دیمك اوزینك اجتهادی ایله یعنی اوزینك علم ورأیی ایله قرآندن وحدیث شریفدن حکم چیقاروچی دیمکدر.

س — آنلر کیملردر؟

ج — آنلر صحابهٔ کرام افندیلرمز، وامام اعظم، امام مالك امام شافعی، امام احمد حنبلی، امام محمد، امام ابو یوسف امام ابومنصور ماتریدی، امام ابوالحسن الاشعری وباشقه بونلر کبی عالملردر بوحرمتلو عالملر قرآن کریمدن وحدیث شریفدن معنا استخراج ایدوب دین وعبادتده اسلام ملتینه قوتلمق وسلامتلك یوللرینی کورستمشلردر.

س — اعتقاد نه دیمکدر؟

ج — اعتقاد برحکمگه کوکل باغلاب کوکلی ایله نغتوب اینانمق دیمکدر

س — اعتقادده مذهبك قایسی مذهبدر؟

ج — اعتقادده مذهبم اهل سنت والجماعة مذهبیدر. یعنی پیغمبرمز علیه السلام وپیغمبرمز علیه السلام صحابه‌لری وآنلره ایارگوچیلر قایسی اعتقاد اوزره اولدیلر ایسه بنده اول اعتقادده من.

س — بواهل سنت والجماعت مذهبینك امامی نیچه‌در؟

ج — ایکیدر: بری ابومنصور ماتریدی حضرتلرینك مذهبیدرکه: حنفی مذهبنده اولانلرك اعتقادده امامری بوذاتدر. وایکنچیسی ابوالحسن الاشعری حضرتلرینك مذهبیدرکه: شافعی، مالکی، حنبلی مذهبنك اولانلرك اعتقادده مذهبلرینك امامیدر. بوایکی ذات اجتهادلری اوزره علم عقائد باغلانمش اولغان علم کلامك بعض مسئله‌لرنك اختلاف ایتمش اولسه‌لرده مذهبلری اهل سنت طریقی اوزره اولوب حقدر.

س — اعتقادده اهل سنت والجماعت مذهبینه باشقه مذهبلر وارمیدر؟

ج — بوندن باشقه یتمش ایکی مذهب واردر، اول مذهبلر باطلدر، آنلر اهل سنت یولندن چیقوب ضلالتکه توشمش‌لرك مذهبیدر.

س — عمل وعبادتده مذهب نیچه‌در؟

س — مجتهد نه دیمکدر؟

ج — مجتهد دیمك اوزینك اجتهادی ایله یعنی اوزینك علم ورأیی ایله قرآندن وحدیث شریفدن حکم چیقاروچی دیمکدر.

س — آنلر کیملردر؟

ج — آنلر صحابهٔ کرام افندیلرمز، وامام اعظم، امام مالك امام شافعی، امام احمد حنبلی، امام محمد، امام ابو یوسف امام ابومنصور ماتریدی، امام ابوالحسن الاشعری وباشقه بونلر کبی عالملردر بوحرمتلو عالملر قرآن کریمدن وحدیث شریفدن معنا استخراج ایدوب دین وعبادتده اسلام ملتینه قوتلمق وسلامتلك یوللرینی کورستمشلردر.

س — اعتقاد نه دیمکدر؟

ج — اعتقاد برحکمگه کوکل باغلاب کوکلی ایله نغتوب اینانمق دیمکدر

س — اعتقادده مذهبك قایسی مذهبدر؟

ج — اعتقادده مذهبم اهل سنت والجماعة مذهبیدر. یعنی پیغمبرمز علیه السلام وپیغمبرمز علیه السلام صحابه‌لری وآنلره ایارگوچیلر قایسی اعتقاد اوزره اولدیلر ایسه بنده اول اعتقادده من.

س — بواهل سنت والجماعت مذهبینك امامی نیچه‌در؟

ج — ایکیدر: بری ابومنصور ماتریدی حضرتلرینك مذهبیدرکه: حنفی مذهبنده اولانلرك اعتقادده امامری بو ذاتدر. وایکنچیسی ابوالحسن الاشعری حضرتلرینك مذهبیدرکه: شافعی، مالکی، حنبلی مذهبنده اولانلرك اعتقادده مذهبلرینك امامیدر. بوایکی ذات اجتهادلری اوزره علم عقائده باغلانمش اولغان علم کلامك بعض مسئله‌لرنده اختلاف ایتمش اولسه‌لرده مذهبلری اهل سنت طریقی اوزره اولوب حقدر.

س — اعتقادده اهل سنت والجماعت مذهبینه باشقه مذهبلر وارمیدر؟

ج — بوندن باشقه یتمش ایکی مذهب واردر، اول مذهبلر باطلدر، آنلر اهل سنت یولندن چیقوب ضلالتکه توشمشلرك مذهبیدر.

س — عمل وعبادتده مذهب نیچه‌در؟

ج — عمل وعبادتده مذهب دورتدر. اوّلی امام اعظم، ایکنچی امام مالك، اوچنچی امام شافعی، دورتنچی امام احمد حنبلیدر.

س — بو امامل اعتقادده نیچوك درلر؟

ج — بو امامل اعتقادده جمله‌سی اهل سنت والجماعتدر. یعنی ایمان واعتقادده، نماز، روزه، حج، زکاة وباشقه فرضلرك جمله‌سنده متفقدرلر. امّا عبادات ومعاملاتده بعض مسئله‌لرده اوزلرینك اجتهادلری بوینچه اختلاف ایتمشلردر. بو اختلافلری اهل اسلامه رحمتدر. اگر اجتهادلرنده خطا ایتمش اولسه‌لر الله تعالی خطالرینی عفو ایتمشدر. هر کیم قایسی مذهبده بولسه شکسز آنکا ایاروب امامنك کورستدیکی یول ایله عمل وعبادت ایتمك تیوشدر.

س — سن کیمنك مذهبندسین بو مذهبلرك قایسی‌سی ایله عمل تیوشدر.

ج — بو دورت مذهبنك قایسی‌سی ایله عمل قیلسه‌ده درستدر. (یعنی باشقه بو مذهبلرنك قایسی‌سینه کرسه‌ده درستدر امّا بر امامنك مذهبینه کرگاچ بر مسئله‌ده شول امامنك سوزی ایله ایکنچی مسئله‌ده ایکنچی‌سینك سوزی ایله عمل قیلماس شول اوزینك امامینك سوزی ایله گنه عمل قیلور)

لکن بن امام اعظم حضرتلرینك مذهبنده من. آنك قرآندن وحدیث شریفدن چیقارغان مسئله‌لرینی قبول ایتدم وآنك سوزی ایله عملنی اختیار ایتدم.

س — حدیث شریف نه دیمکدر؟

ج — حدیث شریف پیغمبرمز علیه السلامنك مبارك تلی ایله قوشدیغی وطیدیغی سوزلریدر.

س — کشی‌گه ایمان مسئله‌لرینی اوگره‌نمك نه‌زمان فرض اولور؟

ج — اعتقادده مذهبمزنك امامی ابو منصور ماتریدی حضرتلری قاشنده ایمانك فرض اولمق شرطی عقل ممیزدر بالغ بولمق شرط دگلدر. لکن ابو الحسن الاشعری قاشنده عاقل وبالغ بولمق شرطدر.

س — عقل ممیز نه دیمکدر؟

ج — عقل ممیز دیمك فایده بلن ضررنی یخشی ایله یامانی آیرورلق درجه‌ده اولغان عقل دیمکدر.

س — بالغ بولمق نیچوك اولور؟

ج — ایر کشی بولسه توشلنمك وبر خاتوننی یوكلی قیلمق ایله بالغ اولور اگر بوصفتلر اولمسه اون بش یاشده بالغ اولور، قز اولسه حیض کورمك، احتلام اولمق، یوكلی اولمق ایله اگر بوصفتلر طابولمسه بوده اون بش یاشده بالغ اولور.

س — بونلر بالغ اولمدق دیسه‌لر نیچه یاشدن اینانورغه یارای؟

ج — ایر کشی‌گه اون ایکیدن قزغه طقوزدن موندن کیمده‌اینانلماز.

س — دین نه دیمکدر؟

ج — بزگه اینانوی تیوشلی بولغان الله تعالی‌نك امرلرینه دیرلر.

س — ایمان واسلام نه دیمکدر؟

ج — ایمان واسلام ایکیسی بردر. رسول الله افندیمزنك حق تعالی حضرتلرندن کتوردیکی شیلره کوکل ایله اینانوب تیل ایله اقرار ایتمکدر. شریعتده آلتی شیگه اینانوب تصدیق ایتوگه ایتورلر: یعنی آمَنْتُ بِاللّٰهِ آخرینه قدر اوقوب اینانمق ومعنالرینی بلمکدر.

س — ایمان واسلام ایکیسی براولدیغی نه‌دن معلومدر؟

ج — شریعتده ایمانی اولان کیمسه‌یه مسلمان دیب ایتلگان شیکللی مسلمان اولان کیمسه‌یه‌ده مؤمن دیب ایتلور.

س — شریعت دیب نیگه ایتورلر؟

ج — بزگه ایشلاوی تیوشلی بولغان الله‌تعالینك امرینه ایتورلر؟

س — ایمانك رکنی نیچه‌در؟

ج — ایمانك رکنی ایکیدر اِقْرَارٌ بِاللِّسَانِ یعنی تیل بلان ایتو وتَصْدِیقٌ بِالْجَنَانِ یعنی کوکل ایله اینانودر بونلرك شرطلریده ایکیدر کوکلنك شرطی سث بولمسقه کرك تیلك شرطی‌نی ایتکانون آیرمق وبیلمکدر. یالکز تیلی ایله سویلاب کوکلی ایله اینانماسه مسلمان اولماز.

س — ایمانڭ شرعا مقبول وصحیح اولمقینڭ شرطلری نیچەدر؟

ج — ایمانڭ شرعا مقبول وصحیح اولمقینڭ شرطلری آلتیدر.

س — برنچیسی نەدر؟

ج — برنچیسی ایمان اوزرە دوام وثباتدر. زیرا برآدم ایماننده دوام وثبات نیت ایتمیوب برمدت صوڭرە کفری اختیار قیلوغه نیت ایلسە حاضرگی حالده مسلمان دگلدر. ایمانىنە اعتبار اولنماز.

س — ایکنچی شرطی نەدر؟

ج — ایکنچیسی: مؤمن اولغان کیمسه ایمان مسئلەلرنده شکسزلك ایله حکم ایتمك یعنی ایمان مسئلەلرینڭ برنده‌شك شبهه ایدرسه ایمانی صحیح دگلدر.

س — اوچنچی شرطی نەدر؟

ج — اوچنچی شرطی: اعتقادی اهل‌سنت‌والجماعة مذهبنده اولغان علمالرڭ اعتقادینه موافق اولمقدر. زیرا بر مؤمن اعتقادینی اهل سنت اعتقادینه توغری کتورمسه حق مذهبدن چیقار، اگر کفر دائرەسنه کیرسه کافر اولور.

س — دوردنچی شرطی نەدر؟

ج — دوردنچی شرطی: آدم الله‌تعالیدن قورقو ایله امید ایتو آراسنده اولمقدر. آنڭ ایچون الله تعالیدن قورقماغانلق ورحمتندن امید کسمك کفردر. مثلا برآدم دینڭ تراگی اولان نماز قیلماز وباشقه فرضلرنی وواجبلرنی اصلا عقلنه کیترمز گناه کبائر اولغان زنا وحرام ایشلری ایشلرتوبه ایتمکی والله‌دن قورقونی فکرینه کیترمز ایسه آنلره ایناموغان کبیدر، آڭا مسلمان دینلماز.

س — بشنچی شرطی نەدر؟

ج — بشنچی شرطی جان بوغازغه کلمزدن اوّل ایمان اولمقدر. زیرا جان بوغازغه کلدکدن صوڭرە ایمان صحیح اولماز.

س — آلتنچی شرطی نەدر؟

ج — آلتنچی شرطی: قویاش، قویاش بایوشندن طوغمزدن اوّل ایمان

اولمقدر زیرا قویاش بایودقی یردن طوغدقدن صوڭره ایمان وتوبه قبول اولنماز.

س — ایمان نیچه تورلیدر؟

ج — ایمان ایکی تورلی اولوب؛ بری ایمان تحقیقی وایکنچیسی ایمان استدلالی درکه بیلمك فرض اولوب آنی اوگره‌نمدیکی اوچون عذابقه لایق اولور.

س — ایمان استدلالی نه دیمکدر؟

ج — ایمان استدلالی شول بولور ایمانك دلیل واثباتنه کوچی یتوب دلیل ایله کتورگان ایماندر. بویله کیمسه‌لرڭ ایمانی قوتلی اولوب حق مؤمن‌در.

س — ایمان تحقیقی نه‌دیمکدر؟

ج — ایمان تحقیقی دیمك: کوڭلده اعتقادی تام اولوب ومؤمن به نرسه‌لرنی کوزی برله کوره بوایماننی ایمان انبیا وملائك دیرلر.

س — ایمانڭ دلیلی نیچه‌در؟

ج — ایمانڭ دلیلی ایکی اولوب، بری دلیل عقلی وایکنچیسی دلیل نقلیدر.

س — عقل ایله دلیل نیچوك اولور؟

ج — عقل ایله دلیل: آدم بو کائناتی تفکر ایتارگه تیوشلی ننکم الله تعالی حضرتلری کلام شریفنده (اَسْتَعِیذُ بِاللّٰهِ قُلِ انْظُرُوا مَاذَا فِی السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ) بیورمشدر. یعنی ای رسولم آدملره سویله که قاراڭز کوکلرده ویرلرده اولغان شیلرگه اول شیلرنی کوروب اول شیلرنی یاراتقوچی الله‌نڭ وارلغنی تصدیق واقرار ایدیڭز دی.

س — کائنات نیچه تورلیدر؟

ج — بو کائنات ایکی تورلی اولوب برسی آیات آفاقیه (اوزندن باشقه‌ده اولغان علامتلر) وایکنچیسی آیات انفسیه (اوزنده اولغان علامتلر) در. آیات آفاقیه ایکی تورلی اولوب بری علویات وایکنچیسی سفلیاتدر.

س — علویات نه‌لردر؟

ج ــ کوکلر، وبونلرده اولغان شیلردر: مثلا آدم ایسابلارگه تیوشلی که شول یدی قات کوکلر برسی برسی اوستینه ترتیب اولنمش. هیچ برینک تراکی، یاوی وزنجیری اولمیوب کن خطابی ایله اوّلندن آخرینه قدر شول روشچه اولوب اسکرمز وتیشولمز وتوزاتوگه محتاج اولماز. دنیا کوکنده کوندز قویاش وکیچه آی ویلدزلر ایله زینتلنمش اولوب قویاش ایله آیغه هر کون هر کیچه طریق تعیین اولنوب بویولدن چیقماز برمینوت نظامسز آلغه آرتقه کیتمزلر. بیگرا کده هوالرده بلوطلر یورمگی یغمورلر وقارلر یاوماغی کوك کوکره‌مك ویاشین یاشنلمك وجیللر اسمك ویرسلکنولری کبی قورقنچلی وسونچلی شیلری آدم ایسابلاسه بوعجایب شیلرك خالقی وصاحبی وجمله‌مزك مربیسی اولغان الله تعالی حضرتلرینك وارلغنه وبرلگنه دلیل وشاهد اوله بیلور.

س ــ سفلیات نه‌لردر؟

ج ــ سفلیات یعنی یدی قات یرلر اېچنده نیچه تورلی مخلوقات وعجایب شیلر مثلا: بوقدر آچی وتملی بیوك صولر نیچه ملك یللردن بیرلی آقاربیتمز ودریالره قوییلور دریالر طولمز وطاشمز بونلر قایدن کلور وقایده کیتار کیمسه بیلمز. بیگرا کده قیش وقتی کلور اصلا ـ یاشللك قالمز اك اوّل یاز کلور اولمش آغاچ واولنلر تریلوب هر بری تورلی توس وایس والذتلر ویرر وینه حسابسز عقل یتشماز مخلوقلر وهواده تورلی تورلی قوشلر ودریالرده ویر اوستنده نیچه تورلی حیوانلر کندیلرینی یاراتقان ورزقلرینی ویره‌ن حضرت قادر قیوم اولان ربمزك کمال عظمتنه وقدرتنه دلیل واثبات اوله بیلمزمی؟

س ــ آیات انفسیه نه دیمکدر؟

ج ــ آیات انفسیه یعنی اك اوّل آدم اوزینی تفکر ایتارگه تیوشلی مثلا ابتداسی طوپراقدن صوکره آتالرك صلبندن آنالرك رحمینه اینوب صوکره ایر یا خاتون تعیین اولنوب الله‌تعالینك قدرتیله دنیاغه کلوره آناسنی تنی وطامرلری آراسندن رزق ویرگوچی الله تعالینك امری

سود پیدا اولوب یاش بالا بونڭ ایله تربیه‌لنوب اوسار صبیلق حالنه
ب سویلاشرگه حاضرلك کورنه باشلر. صوڭره آغزینه تیش چیقوب
ی اولوب ونرسه‌لرنی وکشی‌لرنی طانی باشلاب آتا آناسینی طانیمغه باشلار.
وڭره فایده وضررنی سوینو قورقونی بیلوب صوڭره یکت اولوب ساچی
سقالی اوسار. صوڭره قارت اولوب تشلری توشوب صاچلری آغاروب
آرقالری بوکرایوب کوزلری کورمز وقولاقلری ایشتمز اولوب آخری
بوفنا دنیادن کیدر.

منه آدم بونلری ایسابلاب شول سویلنگان غریب وعجیب شیلری یاراتمغه مخلوقاتدن هیچ برسینڭ کوچی یتکوچی اولمیه‌چغنی عقل وفکر ایدوب بونلره هیچ بر وجهله اوخشاماغان بر یاراتقوچی ورزق ویرگوچی اولغان ربمز وار وبر اولوب بوندن غیری یاراتوچی اولمدیغنی قلبا ولسانا تصدیق ایدر.

س — دلیل نقلی نه‌در؟

ج — دلیل نقلی قرآن کریم وحدیث شریف ایله دلیل ایسته‌مکدر.

(فصل ایماننڭ صفاتلری نه اولدیغی بیان اولنور)

س — صفات ایمان نیچه‌در؟

ج — صفات ایمان آلتیدر (اٰمَنْتُ بِاللّٰهِ وَمَلٰئِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَبِالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ مِنَ اللّٰهِ تَعَالٰى) بونلره ایماننڭ شرطلری وذات ایمان واصل ایمان ومؤمن به دینلور هر مسلمان ایر ومسلمان خاتونغه بو صفات ایمان اولغان آلتی شیئی اوقومق، بیلمز ایسه صوراب اوگرنمك واینامق فرضدر اوقومق بیلمه‌یم دیمك عذر اولماز.

س — اٰمَنْتُ بِاللّٰهِ نه دیمکدر؟

ج — بن الله تعالی‌گه ایناندم واردر وبردر ذاتنده وصفاتنده ایبداشی واوخشاشی یوقدر کیمچیلك صفاتلردن پاك اولوب کامل صفاتلر ایله

صفتلانغوچیدر جمله مخلوقاتی یوقدن وار ایدوب عبادتکه لایق وتیوش
آنچق اول ایدوکنه ایناندم. دیمکدر.

س — الله تعالینڭ وارلغینه دلیل نەدر؟

ج — (أَفِي اللَّهِ شَكٌّ فَاطِرِ السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضِ) قول شریفیدر: آیتنڭ
معنای شریفی: الله تعالینڭ وارلغنده هیچ شك وارمیدر بلکه دلیللرنڭ
کوبلگی واول دلیللر بارلغینه بیك آچیق دلالت ایتدیکی ایچون شك
احتمالی یوقدرکه اول الله یرنڭ وکوکنڭ خالقیدر.

س — الله تعالینڭ برلکینه دلیل نەدر؟

ج — (قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ اللَّهُ الصَّمَدُ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ)
قول شریفیدر. آیتنڭ معنای شریفی: ایتکل (ای محمد) الله تعالی
برگنەدر، اول کامل خواجەدر، اول هیچ کمنی طوغدرمادی واوزیده هیچ
کمدن طوغمادی. هیچ کم آڭا تیڭ توگلدر.

س — الله تعالینڭ ایکی اولمدیغنه دلیل نەدر؟

ج — (لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا) قول شریفیدر. آیتنڭ معنای
شریفی: اگر کوکلرده ویرلرده اللهدن بشقه الله اولسه ایدی بونلر بوزیلورلر
وبر قرارده طورمزلر ایدی بو بر قرارده طورمغی الله تعالی بر اولوب
ایکی اولمدیغنی بیان ایدر.

س — وملائکته نه دیمکدر؟

ج — بن الله تعالینڭ فرشتەلری اولدیغنه ایناندم. آنلر آشامازلر
وایچمزلر آنلرده ایرلك وخاتونلق اولماز کوکدن یره اینرلر ویردن
کوکگه چیقارلر بر حالدن بر حاله کیدرلر آنلر بزنڭ کبی گناه
ایدوب عاصی اولمازلر وهربری الله تعالینڭ امرینه بوی صونغوچیلردر.

س — فرشتەلرڭ بارلغینه دلیل نەدر؟

ج — الله تعالینڭ (تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ) قول شریفیدر. آیتنڭ
معنای شریفی: اول قدر کیچەسنده فرشتەلر اینر وروح اینر.
روحده اختلاف کوب اولسەده اصح جبرائیل علیه السلامدر.

س — ملکلرنڭ افضلی قایسی لردر؟

ج — جبرائیل ومیکائیل واسرافیل وعزرائیل علیهم السلامدر.

س — وکتبه نه دیمکدر؟

ج — بن الله تعالینڭ جبرائیل علیه السلام ایله پیغمبرلرینه کوندرلمش کتابلری اولدیغینه اینانلم دیمکدر.

س — جبرائیل علیه السلام ایله پیغمبرلره کوندرلمش کتابلر نیچه کتابدر؟

ج — یوز صحف ایله دورت اولوغ کتابدر بونلرنڭ جملەسی حقدر وراستدر.

س — دورت اولوغ کتابلرنڭ اسملری نەدر؟

ج — بری تورات، وبری زبور، وبری انجیل وبری قرآن عظیم الشاندر.

س — بو دورت کتابلر قایسی پیغمبرلره ویرلمشدر؟

ج — تورات موسی علیه السلامگه زبور داود علیه السلامگه انجیل عیسی علیه السلامگه قرآن بزم پیغمبرمز محمد مصطفی صلی الله علیه وسلمگه اینمشدر.

س — یوز صحف قایسی پیغمبرلرگه ویرلمشدر؟

ج — اون صحف آدم علیه السلامگه وایللی صحف شیث علیه السلامگه واوطوز صحف ادریس علیه السلامگه واون صحف ابراهیم علیه السلامگه ویرلمشدر.

س — بو دورت کتابلرنڭ قایسی‌سی ایله عمله قیلمق تیوشدر؟

ج — قرآن کریم همەسندن صوڭ اینوب اوّلـگیلرنڭ حکملرینی نسخ ایتمش اولدیغندن آنچق قرآن کریم ایله عمل تیوشلی اولوب حکمی قیامتکه قدر طورەچقدر.

س — ورسله نه دیمکدر.

ج — الله تعالی امرینی قللرینه ایرشدرمك ایچون پیغمبرلری اولدیغینه اول پیغمبرلر جملەسی یالغان سویلاودن وخیانتلك ایتودن اولوغ وکچوك گناهلردن پاك اولدیغینه اینانلم دیمکدر آدم علیه

السلام ایله بزم پیغمبرمزنڭ آراسنده نقدر پیغمبرلر کلمش ایسه جمله‌سی حقدر دیب ایناندم.

س — پیغمبرلر حقنده بزلره نیچوک اعتقاد ایتمك تیوشدر.

ج — پیغمبرده بولمقی لازم وادب اولغان صفاتلر: درست وطوغری سوزلی اولمق واوشانچلی اولمق والله تعالینڭ امرینی ونهینی امتلرینه ایرشدیرمك وهر بری زماننڭ الڭ عقللیسی وزیرا کلکلده الڭ کاملی ونسب وحسبده قدح ومذمتدن وقلت مروتدن وجذام و برص کبی اسباب نفرتدن سلامت بولمقلری کذلك آنلرڭ خسیس ایش ایله شغللنمکلری وپیغمبر بولماسدن اوّل دخی بر صولو شرك اعتقادی اوزره بولنمقلری اصلا واقع اولمدیغی کبی عقلاده درست دکلدر. والوغ گناهدن وآدملرنی نفرتلدیره تورغان کچکنه گناه‌دن دخی پاك ومعصوم ایدکلری قطعیدر. وجائز اولان صفتلر آشامق وایچمك وکیوم کیمك وخسته اولمق ودنیالرینی دکشدیرمك وخاتونلر نکاحلنمك والحاصل حاجت بشریه‌ده ودنیا امرلرنده بشقه آدملره مشارکتلری جائز اولور.

پیغمبرلر جمله‌سی ایرلردن اولمشدر خاتونلردن پیغمبر اولمامشدر.

س — والیوم الآخر نه دیمکدر؟

ج — هر کشی اولدکدن صوڭره ینه تریلوب جمع اولنه‌چغنه، منکر ونکیر آدلو فرشته‌لر قبرده ربمزدن وپیغمبرمزدن ودینمزدن سؤال ایله‌چکنه وقبر عذابی صراط ومیزان جنت وجهنم حق اولدقلرینه هر کشینڭ دنیاده ایشلدیکی یخشی ویمان ایشلرینڭ دفتری اوقیلوب حساب اولنه‌جغنه وجهنم اوستنده‌گی صراط کوپریدن کچیلوب جنت اهلی جنتکه وجهنم اهلی جهنمگه کیره‌چکنه ایمان ایله کیدن کشی نقدر فاسق ایسه‌ده گناهی مقدارنچه عذاب اولنوب کنه جنات عالیاته کیره‌چکنه ایناندم دیمکدر.

س — قیامت کونینه دلیل ندر؟

ج — ﴿وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَأَنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُورِ﴾

قول شريفيدر. آيتنڭ معناى شريفى: قيامت كونى كيلاچكدر عقلى وذهنى اولغان آدم قاشنده آنڭ حقيقتنده شك يوقدر. واول الله تعالى قبرلرده‌گى اولوكلرى بعث ايدر.

س — وبالقدر خيره وشره من الله تعالى نه ديمكدر؟

ج — خير وشر الله تعاليدن اولديغنه وقول اوزينڭ ارادهٔ جزئيه‌سنى يعنى كيچكنه تلامكنى تلاديكى طرفنه صرف ايتديكدن صكره الله تعالى ديلرسه كندى قدرتى ايله خلق ايتديكنه وقول ارادهسنى ايزگولككه صرف اينسه ثواب بولوب وياوزلقغه صرف اينسه عذابكه تيوشلى اولوب ايذگولك وياوزلق الله تعالينڭ تقديرى وتلامكى ايله اولديغنه ايناندم ديمكدر.

فصل اهل السنة والجماعة مذهبنچه الله عظيم الشاننڭ صفاتلرينڭ بيانى

س — الله تعالى نى نيچوك بلورسين؟

ج — كمال صفاتلر ايله بيلورم ذاتنى بلمك ممكن دگلدر وايسابلامك دخى درست اولميوب عقلغه كيلگان جمله خيالاتدن پاك ومنزهدر.

س — الله تعالى حقنده بزلرگه بيلوى واجب اولغان صفاتلر نيچه‌در؟

ج — اعتقادده مذهبمزنڭ امامى ابو منصور ماتريدى حضرتلرينڭ قاشنده يكرمى ايكى صفاتدر.

س — آنلر قايسى‌لردر.

ج — برسى صفات ذاتيه وبشى صفات سلبيه وسكزى صفات ثبوتيه وسكزى صفات معنويه‌در.

س — صفات ذاتيه نه‌در؟

ج — صفات ذاتيه وجوددر معناسى الله تعالى واردر وار اولمقى اوز اوزينه‌در وارلغى باشقه‌دن دگلدر آنڭ ايچون الله تعالى كشيدن طوغمدى وكشى‌نى طوغدرمدى طوغمه‌دن وطوغورمه‌دن پاكدر

واردر یوق اولمقی ممکن دگلدر. نقلا دلیل الله تعالینك (اِنّی اَنا اللّٰه
قول شریفیدر. معناسی: درستلکده مین الله من بارمن.
س — صفات سلبیه ندر؟
ج — قِدَمْ ـ بَقا ـ مُخالَفَةٌ لِلْحَوادث ـ قیامٌ بِنَفْسه ـ وَحْدانیّةٌ در.
بو صفتلر مفهوملری اعتباری اَیلَه سلْب اولدقلرندن صفات سلبیه‌دن صانالمشلردر. قدم = لا اوّل له، بقا = لا آخرله، مخالفة للحوادث = لایشبهه شیء، وحدانیت = لا شریك له معناسنده‌در.
س — الله تعالینك قدم صفتنك معناسی ندر؟
ج — الله تعالینك وارلغنك اوّلی یوق. الله تعالی قدیمدر، بوکائنات اوّلده یوق ایدی. جمله‌سنی صوڭره‌دن یاراتدی اگر الله تعالینك وارلغنك اوّلی اولسه ایدی آنادن طوغمش یا ایسه آنی یاراتوچی اولمق لازم کلور ایدی الله تعالی اوزی یاراتوچیدر یاراتلمقدن آنادن طوغمقدن منزهدر وارلغی‌نك اوّلی یوقدر.
س — الله تعالینك بقا صفاتینك معناسی ندر؟
ج — الله تعالینك وارلغینك صوڭی یوقدر یعنی وارلغی ابدیدر یوق اولمق ممکن دگلدر. یعنی الله تعالی باقیدر نقلا دلیل (هُوَ الْاَوَّلُ وَالْاٰخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ) قول شریفیدر. آیتنك معناسی شریفی: اول الله تعالی باشقه موجودات اوزره سابقدر واول موجوداتنك فناسندن صوڭره باقیدر. دلیللرنك کوبلگی ایله وجودی ظاهردر وحقیقت ذاتی باطندر آنك کنهنه عقللر یتشمز واول هر نرسه‌نك باطننه عالمدر.
س — الله تعالینك مخالفة للحوادث صفتنك معناسی ندر؟
ج — الله تعالی مخلوقاته مخالفدر ذات الوهیتی وصفات جلیله‌لری واسماء شریفه‌لری مخلوقاتدن هیچ شیگه اوخشامز ومخلوقلردن دخی هیچ بر شی بونلره اوخشامز نقلا دلیل (لَیْسَ کَمِثْلِهِ شَیْءٌ) قول

شریفیدر. آیتنڭ معنای شریفی: آنڭ اوخشاشی شی یوقدرکه آڭا مزاوج ومناسب اوله.

س — الله عظیم الشانڭ قیام بنفسه صفتنڭ معناسی ندر؟

ج — الله تعالی اوزینڭ ذاتی ایله قائمدر هیچ شیگه محتاج دگلدر. اورونغه وطرفقه محتاج دگلدر یعنی آلدی وآرتی اوڭده وصولده یرده وکوکده دگلدر. زیرا اوروندن منزهدر اورون یوق، وقتده اول بار ایدی. وهیچ بر شیگه محتاج دگلدر عالم آڭا محتاجدر. نقلا دلیل (وَاللّٰهُ الْغَنِیُّ وَاَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ) قول شریفیدر. یعنی الله تعالی سزنڭ انفاقڭزدن غنیدر سز ایسه الله تعالی عندنده گی ثواب ومغفرت ورحمته محتاجلرسز امتثال ایتسه‌ڭز ثوابی اوزیڭزگه‌در امتناع ایدرسه‌ڭز وبالی اوزیڭزگه‌در.

س — الله تعالی‌نڭ وحدانیت صفتنڭ معناسی ندر؟

ج — الله تعالی حضرتلری ذاتنده وصفاتنده وایشلرنده بردر اصلا ابتداشی ویاردمچیسی یوقدر بیوکلك آڭا مخصوصدر اوّلی وآخری بویله‌در بر اولمدیغنه. نقلا دلیل (قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ) قول شریفیدر. معنای شریفی: ای محمد ایتکل الله تعالی بردر،

فصل صفات ثبوتیه بیاننده

س — صفات ثبوتیه نیچه‌در؟

ج — صفات ثبوتیه سکزدر، حَیوة، عِلْم، سَمْع، بَصَر، اِرادَة، قُدْرَة، کَلامْ، تَکْوِین

س — بو سکز صفاتلرنڭ معنالری نه‌در؟

ج — حیوة دیری اولمق، علم بیلوی اولمق، سمع ایشتوی اولمق، بصر کوروی اولمق، اراده تلاوی اولمق، قدرت کوچی ینوی اولمق، کلام سویلاوی اولمق، تکوین یاراتووی اولمق‌در.

س — بو صفاتلرنڭ هربرینه لازم کلگان معناگه نه دیرلر؟

ج — صفات معنویه دیرلر آنك ایچون حیوته (حی) اولمق علمـ وقد
(علیم) اولمق لازم بونلرده حی، علیم، سمیع، بصیر، قدیر، مرید (
متکلم، مکون‌در.

س — الله تعالینك (حی) صفتنك معناسی نه‌در؟

ج — الله تعالی تریدر تریلـکی بزم کبی قان وجان ایله دگلدر حیوة صفتی ایله تریدر تریلـکینك اوّلی وآخری یوقدر. نقلادلیل (اَللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَاَلْحَیُّ اَلْقَیُّومُ) قول شریفیدر. آیتنك معنای شریفی: الله تعالی، حقلق اوزره قوللق قیلنمش اله یوق مگر اول بر الله، تریك اول الله، خلقنك ایشلرینه قائمدر.

س — الله تعالینك علیم صفتنك معناسی نه‌در؟

ج — حضرت الله بتون اولوغ وکچوك شیلری بیلور بیلمکی بزم کبی عقل واوگره‌نو ایله دگـلدر. علم صفتی ایـله بیلـگوچیدر بیلما کینك اوّلی وآخری یوقدر. الله تعالی بتون اولمش شیلرنی واوتمش شیلری واوله‌چق شیلـری وآدملرنـك یاشرین وآشـکاره ایشلدکلرینی وکوکل‌لرنده اولغان واوله‌چقلری دنیا وآخرتده اوله‌چق شیلری بـو علم صفاتیله بیلور آندن غیری بـو غیبلری بیلـگوچی یوقـدر نقلا دلیل (عَالِمُ الْغَیْبِ وَالشَّهَادَةِ) قول شریفیدر. آیتنك معنای شریفی: اول الله تعالی غیبنی وحاضرنی بلـگوچیدر. الله تعالینك علمی هر اولوغ کچوك شیلری احاطه ایتمشدر یعنی الله‌تعالینك علمی هرشینی چولغاب آلمشدر الله تعالینك علمینه کـرمگان هیچ شی یوقدر. نقلا دلیل (وَاَنَّ اللّٰهَ قَدْ اَحَاطَ بِکُلِّ شَیْءٍ عِلْماً) قـول شریفیدر. بویله اعتقاد ایتمك فرض ولازمدر.

س — الله تعالینك سمیع صفتنك معناسی ندر؟

ج — الله تعالی حضرتلری هر طاوش‌لری ایشتـکوچیدر ایشتمکی بزم کبی قولاق ایله دگلدر سمع صفتی ایله‌در. بتون یاشرین وآشکاره‌سوزلری

وقرمسقه‌نڭ قاتی طاش اوستنده یورگان آیاق طاوشنی ایشتور نقلا دلیل (وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ) قول شریفیدر. معنای شریفی اول الله تعالی ایشتکوچی بیلگوچیدر.

س — الله تعالینڭ بصیر صفتنڭ معناسی نه‌در؟

ج — الله تعالی حضرتلری بتون موجوداتی کورگوچیدر کورمکی بزم کبی کوز ایله دگلدر بصر صفتی ایله‌در. قارانغی کیچده قاره طاش اوستنده قاره قرمسقه‌نڭ آیاق آلماقنی کورر نقلا دلیل (وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ) قول شریفیدر. اول الله تعالی هر شینی ایشتکوچیدر کورگوچیدر.

س — الله تعالینڭ قدیر صفتنڭ معناسی ندر؟

ج — الله تعالی هر شیگه کوچی یتکوچیدر کوچی یتماکی بزم کبی قوّت وتن ایله دگلدر قدرة صفتی ایله‌در. آڭا هیچ بر شی آغر کلمز بتون مخلوقاتی یراتمق ایله بر قرمسقه‌نی یاراتمق آنڭ قدرتنده ایکیسیده بردر، دیلرسه بتون بولغان نرسه‌لرنی بر آنده یوق ایدر، دیلرسه بر آنده وار ایدر. الله تعالی‌نڭ قدرتینه هیچ بر شی زحمتلی وآغر کلمز بو قدرتنڭ ضدی عجزدر یعنی کوچ یتماو الله تعالی عجزدن منزهدر نقلا دلیل (إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ) قول شریفیدر آیتنڭ معنای شریفی حقیقتده الله تعالی هر بر شیگه کوچی یتکوچیدر.

س — الله تعالی‌نڭ مرید صفتنڭ معناسی ندر؟

ج — الله تعالی حضرتلری تلاگوچیدر امّا تلامکی بزم کبی کوڭل ایله دگلدر اراده صفتی ایله‌در. زیرا الله تعالی کوڭلدن وجمیع اعضالردن منزهدر تلادیکنی ایشلر تلامدیکی شینی ایشله‌مز هیچ بر شی آڭا لازم دگلدر کندی ذات شریفی فاعل مختاردر هر بر ایشده حکمتلری واردر آنلری اوزی بیلور قرآن کریمده (فَعَّالٌ لِمَا يُرِيدُ) دیمشدر یعنی اول الله تعالی تلادیکنی قیلغوچیدر.

وقوللر ایچون کچوك اراده واردر ایشلرینه سبب قیلمشدر حق تعالی قولنڭ فعلنی یاراتماز قول ارادەسنی صرف ایتمایىنچه. وقولغه بر ارادەنی ایذگولکگه ویاوزلقغه صرف ایتارگه قدرت ویرمشدر اگر ایذگولکگه صرف ایتسه ایذگولك یاراتور ویاوزلقغه صرف ایتسه یاوزلق یاراتور ایذگولکگه ثواب ویرر ویاوزلق ایچون عذاب ایتار بر چبن قنادینی قیملداتمز الله تعالی آنی تلامینچه. نقلا دلیل (إِنَّ اللّٰهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ) قول شریفیدر معناسی حقیقتده الله تعالی اوزینڭ تلاگانون قیلور.

س — کرك ایذگولك اولسون ایمان وطاعت کبی وکرك یاوزلق اولسون کفر وعصیان کبی الله تعالی تلەمسه قولنڭ تلەمکی ایله اولورمی؟

ج — حق تعالی تلامدکچه یالکز قولنڭ ارادۀ جزئیەسی ایلەنسنه حاصل اولماز ولکن قولنڭ تلامکنی سبب عادی ایتمشدر. آنڭ سببی ایله مؤمنلرنڭ ایماننی ومطیعلرنڭ طاعتنی حق تعالی تلەمشدر واگر تلەمگان اولسه ایدی بر کیمسه مؤمن ومطیع اولماز ایدی وکافرلرنڭ کفرینی وفاسقلرنڭ فسقنی تلامشدر واگر تلامسه برکیمسه مشرك وفاسق اولماز ایدی. کلام قدیمنده (وَلَوْ شَاءَ لَهَدَيكُمْ اَجْمَعِينَ) بیورمشدر. یعنی الله تعالی سزنڭ هدایتڭزی تلاسه ایدی جملەڭزی هدایة اوزره ایدردی اگر تلاسه جملەسنی اهل ضلال ومشرك ایدردی.

س — الله تعالی قوللرینه اسلام وطاعت ایله امر ایتدی نی ایچون بارچەسینڭ ایمان ایدوب مؤمن اولمقنی تلەمیوب بعضیسینڭ مشرك اولمقنی تلادی؟

ج — الله تعالی قرآن کریمنده (لَا يُسْئَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْئَلُونَ) دیمشدر. یعنی الله تعالی گه تلەدکی واشلەدکی ویراتدیغی نرسەدن اعتراض طریقیله (نیگه آلای ایتکان بولای ایترگه کرك ایدی) دیوب صورالمزاول الله تعالی اوزی آدملردن سؤال ایدر آدملر اشلەدکی ایشلرندن صورالورلر.

الله تعالی قوللری فاعل مختار (اختیاری ایله اش قیلوچی) ایدوب یراتدی وآنلرنك ارادهٔ جزئیه‌لرینی اوزینك یراتمقینه شرط عادی ایلدی (یعنی عادتا شرط قیلدی قوللر تلاسه یراتوب تلامسه یراتماز) الله تعالی هر نرسه‌نی سببلر اوزرینه ترتیب ایتمشدر. خیر وثواب یولنی کورستمك ایچون پیغمبرلر وشریعتلر کوندرمشدر. ایمان وطاعت ایله امر ایتمشدر کفر وعصیاندن طیمشدر وقوللرغه عقل واراده ویروب پیغمبرلر آرقلی امرینه اوندامشدر قوللرغه شول تلاولرینی (اراده‌لرینی) ایزگولکگه ویاوزلقغه صرف ایتمگه کوچ یتمك (قدرت) ویرمشدر وقول اراده‌سنی کرك ایزگولکگه صرف اینسون وکرك یاوزلقغه صرف ایتسون الله تعالی یراتور لکن قول اراده‌سنی ایزگولکگه صرف ایتدیکنه رضاسی اولوب ثواب ویره‌چکدر ویاوزلقغه صرف ایتدیکنه رضاسی اولماینچه عذاب ایده‌چکدر الله تعالی گه نسبت ایله شر یوقدر مشرك شرکنك طالبی (ایستاوچیسی) وفاسق فسقنك طالبی اولدی الله تعالی آنلرنك ایسته‌دکلرنی بارقیلمق ایله احسان ایلدی الله تعالی حضرتلری مشرکلری وشر ایشلری تلادیکنه ویراتدیغنه نیچه نیچه حکمتلری ومصلحتلری وفائده‌لری واردر آنلری اوزی بیلور بزم عقلمز ایرشمز. بو سویلدیکیمز اهل سنت مذهبیدر بویله اینانمق هر کمکه واجبدر.

س — الله تعالی‌نك متکلم صفتنك معناسی ندر؟

ج — الله تعالی سویلشکوچیدر سویلمکی بزم کبی آغز وحرف ایله دگلدر کلام صفتی ایله‌در.

س — کلام نیچه قسم‌در؟

ج — ایکی قسمدر بری کلام نفسی وایکنچیسی کلام لفظی‌در.

س — کلام نفسی نه‌در؟

ج — کلام نفسی ازلده الله تعالی ایله قائم حرفسز وطاوشسز بر صفتدرکه آندن کلام لفظی ایله تعبیر اولنمشدر بزلرده ذهنمزنك یونلدیکی شیلری ره‌تی ایله فکرمزده تزملدر صکره اول تزیلگان شیلری تیل ایله. سویلمگه کلام دینلور.

س — كلام لفظى نه ديمكدر؟

ج — كلام لفظى اولدركه آنى پيغمبرلر عليهم السلامڭ اوزره جبرائيل واسطه‌سى ايله ايندرمشدر كلام لفظى توراة وزبور وانجيل وقرآن اسملرى ايله مشهوردرلر. بو كتابلرڭ حرفلرينڭ وسوزلرينڭ معنالرى الله تعالى‌نڭ ذاتى ايله قائم وقديم كلاميدر، لكن بو كلامى قوللره بيلدرمك ايچون بو معنالره دلالت ايدن حرف وطاوشنى ياراتوب جبرائيل عليه السلامه كلامنى ايشتديردى. اول پيغمبرلره كلوب آغزدن سويلدى بوكلام كلام لفظيدر. اوقوغان كشيلرڭ تلنده قائمدر الله تعالى‌نڭ ذاتى ايله قائم دكلدر. قرآن كريمنڭ يازولرى وحرفلرى مخلوق بولسه‌ده معناسى الله تعالى‌نڭ كلامنى بيان ايتديكى ايچون قرآنه وكلام اللهه مخلوق ديمك كفردر. حق تعالى حضرتلرى بعض پيغمبرلرينه جبرائيل واسطه‌سندن بشقه همان كلام لفظى خلق ايدوب طور طاغنده موسى عليه السلامگه معراج كيچه‌سنده بزم پيغمبرمز محمد عليه السلامگه واسطه‌سز سويلمشدر. كلام صفتنڭ وارلغينه نقلا دليل (وَكَلَّمَ اللّٰهُ مُوسٰى تَكْلِيمًا) قول شريفيدر. آيتنڭ معناى شريفى الله تعالى موسى عليه السلامه سويلديكه اول مراتب وحيڭ منتهاسيدر الله تعالى آنى كلامله تحسين ايتدى حالبوكه آندن غيريه دخى سويلمشدر.

س — الله تعالى‌نڭ مكون صفتنڭ معناسى نه‌در؟

ج — الله تعالى هربر شيلرى ياراتقوچيدر لكن ياراتمقى بزم كبى تن قوتى ايله دگلدر تكوين صفتى ايله‌در. بشقه ياراتوچى يوقدر حق تعالى‌نڭ ياراتمقى مخلوقلرى ياراتمقنى ورزقلرينى ويرمكنى واوسترمكنى واولترمكنى وتريلديرمكنى هر برسنى ايچنه آلغوچيدر ضلالتلرى وهدايتلرى طاعت وعصيانلرى خيرلرى وشرلرى ياراتوچى اولدر وقورى آغاچلرغه صو ويروب تورلى يپراقلر ويمشلر وهر برينى دخى تورلى توسده وتورلى لذتده ياراتر قولڭ ايشلديكنى وآياغڭ يوريديكنى وتيلڭ سويلديكنى وكوزڭ كورمكنى وقولاغڭ

تمكنی ودریاده وقورووده حیوانلرك وجنلرك ایشلرینی آشامق
یمك واوچمق ویوقلامق کبی بونلرك جملهسنی یاراتوچی الله تعالی‌در
ننك یاندرمقنی وقارك اوشمکنی وجمیع انسانلرك وحیوانلرك
رزقلرینی یاراتوچی اولدر (اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الرَّزَّاقُ) معناسی حقیقتده
الله تعالی رزق ویرگوچی‌در (وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِی الْاَرْضِ اِلَّا عَلَی اللّٰهِ رِزْقُهَا
قول شریفلری دلیلدر معنای شریفی: یر یوزنده یورر حیوانك رزقی الله
تعالی‌نك عهدهسنده‌در فضلندن آنی تکفل ایدوبدر اول آنك مشیئتنه راجعدر.
هر کشینك رزقی بیتمایینچه اجلی کلمز بر کشی بر کشینك رزقنی
آشامز ورزق عبادت ایله کوب اولماز وگناه ایله آز اولماز الله
تعالی هر کشینك رزقنی وعمرینی تقسیم وتقدیر ایلمشدر آرتق
وکیم اولماز لکن شول چاقلی‌سی بار ایذگو عمل ایله برکاتی آرتق
اولور یاوز عمل ایله برکاتی اولماز. بونلر کبی نیچه مخلوقلر ونیچه
عجایب شیلر حکمت ومصلحت ایچون یاراتمشدر براتوچی اولمقینك
اوّلی وآخری یوقدر نقلا دلیل (وَاللّٰهُ خَالِقُ كُلِّ شَیْءٍ ۞ وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِیمُ)
قول شریفلری دلیللردر. اوّلگی آیتنك معنای شریفی: الله تعالی
خیر وشردن ایمان وکفردن هر شیئك خالقیدر. ایکنچی آیتنك
معنای شریفی: اول الله تعالی کثیر المخلوقات والمعلوماتدر.

فصل الله تعالی حضرتینك وار وبر اولدیغنه حجت ودلیل بیان ایدر.

معلوم اولا که بو کائنات وبار اولمش نرسه‌لر هر برلری آنلری
یراتقان الله تعالی‌نك بار وبر اولدیغنه قدرتی وجمله صفاتلری
اولوغلقینه دلیل وشاهد اولورلر. ایمدی عقلی اولغان آدم ایسابلاب
وفکرلب یخشی تیکشروب عبرت کوزی ایله قاراسه بلورکه الله تعالی یدی
قات کوکلری یراتوب وهر برینی بر بری اوزرینه ترتیب ایدوب

هر کوکنڭ قالنلغی بش یوز یللق وآرالری مڭ یللق اول
هیچ برسینڭ ترا کی وباوی ورنجیری اولمینچه اسکرمز وتیشو
وتوزاتورگه محتاج اولماز بو کوکلرنڭ اوستندهگی کرسی وبونلر
جملهسنڭ اوستنده جمیع بولمش نرسهلردن بیوکی والوغسی عرش اعلی
واردرکه وایچلرنده اولان فرشتهلرنڭ حسابندن قلملر عاجز اولور
کیمی قیامده وکیمی رکوعده وکیمی تسبیح وتهلیلده قیامتکه چاقلی
الله تعالی حضرتینڭ ذکرندن بر صولو بوش دگللردر. وینه بر
کوردکمز دنیا کوکنی نیچه ونیچه یلدزلر ایله زینتلنمش ایدوب
آی وقویاش دخی هر کون وهر کیچه بر مرتبه ایلنوب کیچهلری
آی ایله وکوندزلری قویاش ایله زینتلنمش قیلوب دنیاغه نور
ویرمشدر. وینه یر یوزنده هر تورلی عظیم واولوغ شیلر یاراتمشدر
ثلانیچه نیچه بیوك دریالر ویلغهلر قایسی آچی وقایسی طاتلی وقایسی طوزلی
دنیانڭ اوّلندن بیرلی آقار بیتمز ودریالره قویلورلر دریالر طولمز
وطاشمز بونلر قایدن کلور قایده کیدر کیمسه بلمز. وینه الله تعالی
کیچهلری براتدی قوللره اویقو وراحت ایچون وکوندزلری براتدی
قوللرنڭ کسب ایتمکلری ایچون وینه دریالرده نیچه تورلی حیوانلر
یاراتوب آنلرنڭ رزقلرینی ویره‌ن بتون عالمگه رزق ویرگوچی بتون
بولغان نرسهلرگه کوچی یتکوچی ایبداشی ویاردمچیسی اولمیوب شکسز
بر اولوب اللهدن باشقه الله اولمدیغنه حکم ایده بیلور. وبیگرا کده
هواده بلوطلر یورمکی ویغمورلر قارلر یاوهقی وکوك کوکرهمك ویاشن
یاشنلمك وقاتی جیللر ایسمك ویر سلکنمك وبونڭ کبی نیچه قورقنچ
وشادلق ویره تورغان شیلرنڭ بولمقنی ایسابلهگان وفکر ایتکان آدم
شکسز بونلری ترتیب ایتکان بر خالقمز وربمزنڭ اولدیغنه وکمال
صفتلر ایله صفتلنغوچی ایدیکنه شبهه ایتمز وینه قش وقتی کلور
اصلا یاشللك قالمز ایکی اوّل یاز کلور اولمش وطوکمش یـرلر
تریلور تورلی اولانلر اوسر هر برینڭ توسی وصورتی وایسی باشقه
باشقه اولوب وهر برنده تورلی تورلی خاصیتلر واردر. وینه تورلیدن

توسلی ولذتلیدر
لی یمشلر یاراتوب هر برسی اوزینه بر تورلی
والرده تورلی قوشلر ودریالرده وقورولرده تورلی حیوانلر قایسی
ِاتلی وقایسی قناتسز وقایسی ایکی آیاقلی وقایسی دورت آیاقلی
ولوب قایسی بیوك فیل ودوه کبی وقایسی کچکنه کوزگه کورنمگان
حیوانلر کبی بونلری یاراتوب ورزقلرینی ویرمکی اوزینك اولوغلق
وبرلکنه شاهد اوله بیلور وکمال صفتلر ایله صفتلنغوچی اولدیغنه
شبهه قویمز. وینه آدم بالاسی اوزینی ایسابلاسونکه وفکر اینسونکه
ایك اوّل بالچقدن وایکنچی اصلی آتالرینك بیلندن آنالری رحمنه
اینوب بر نیچه آیدن صوڭره ایت وطامرلر وسویاکلر پیدا اولوب
کیمی ایر وکیمی خاتون تعیین اولنوب کماله کلوب تمام اولغاچ الله
تعالی جان ویروب بش آی قارنده رزقلنوب صوڭره دنیاغه کلور
آناسندن مسك کبی سوت کلوب آنڭله تربیه‌لنوب برنیچه آی اوزغاچ
آتا وآناسینی طانیمغه باشلر صوڭره فورقمق وقوانمق فایده وضرری آیرمغه
باشلر صوڭره قارت وقارچق اولوب تشلری توشوب ساچلری آغارمغه
باشلاب صوڭره کوزلری کورمز وقولاقلری ایشتمز اولوب عمری ورزقی
توکه‌نوب بویلان دنیادن کیدر. ایمدی آدم اوزینی بویله ایسابلاسه
تفکر اینسه ربیسنك وار وبر اولدیغنه وآندن غیری یاراتوچی
وعبادت قیلورغه تیوشلی ذات اولمدیغنه عقلا دلیل اوله بیلور
(مَنْ عَرَفَ نَفْسَهُ فَقَدْ عَرَفَ رَبَّهُ) نك معناسی بودر. ربمز تماما بیوکلگنی
اوزی بیلور آنچق بز عقلمز مقداری بونلردن الله تعالی‌نك بیوکلگنی
بلدك. بتون دنیایی یراتمق ایله بر قرمسقه‌یی یراتمق آنك قدرتنده
ایکیسی برابردر بر کمسه بو بولمش نرسه‌لرنی بویله تفکر ایدوب بونلری
یاراتقوچی وصاحبی واردر وبردر وایبداشی واوخشاشی یوقدر دیو بلوب
اینانسه آنك ایمانی ایمان استدلالی اولوب ایمان تقلیدیدن
قوتیلور. ایمانده مقلد اولغاننك ایمانی درست اولسه‌ده عذاب
شدیده لایق اولور. زیرا ایماننك دلیللرینی اوگرنمك فرض

عين ايدى. ايمدى بويره كلگانچه صفات ايمانى والله تعالى نڭ صفاتلرى بر مقدار سويلمك هر ايرگه وخاتونغه بالغ اولمقى ايله اهل سنت والجماعة اعتقادنچه يوقاريده سويلنگان كبى بيلوب ايمان ايتمك فرضدر. واگر بويله آيروب آيروب بيلورگه كوچى يتمسه پيغمبر عليه السلام هم صحابه‌لرى وآلارغه ايارگان كشى‌لر قايسى اعتقادده بولغان بولسه‌لر مينده شول اعتقاد اوزره من ديب ايته، عقلى يتمديكى تفكرلرى ايدوب خطا ايتميه زيرا بوعقائد يولى اولوغ وتيران يولدر نيچه علمالرى حيرانغه دوشرمشدر. اوشبو يازديغمز اهل سنت مذهبيدر. بزم اعتقاددن يول كورساتوچى ايكى امامز واردر برى امام ابومنصور ماتريدى وبرى امام ابوالحسن الاشعرى‌در. بو ايكى ذاتلر اهل سنت يولى اوزره‌در. بوندن باشقه يتمش ايكى مذهبلر طاغى واردر آنلر عقائد يولنده خطا ايدوب ياڭلشوب آيرلمشلردر. آنلرنڭ همه‌سى اهل ضلال وبدعتدر. پيغمبرمز عليه السلام شويله بيورديلركه بنم امتم يتمش اوچ فرقه اولسه كركدر برفرقه‌دن باشقه‌سى تموغ اهليدر ديدكده اول برفرقه كيمدر ديدكلرينه جوابده (بن وبنم اصحابمڭ اولديغى حال اوزره اولانلردر) ديو بيوردى. اصحاب اعتقادينه موافق اولانلره اهل سنت وفرقۀ ناجيه (قوتيلغوچى جماعت) واهل حق وامت اتباع دييلور ومخالف اولانلره اهل بدعت وفرقۀ ضاله واهل باطل دينلور.

ايمدى حق اولان اهل سنت مذهبى ذكر اولنان امام ماتريدى حضرتلرى ايله امام اشعرى حضرتلرينڭ كورستديكى يولدر. بوايكى امامنڭ آراسنده بر مقدار اعتقاد مسئله‌لرنده اختلاف اولسه‌ده اصلى وتوبى وآلنغان اورنى بردر، بوايكى مذهب اهل هدايت واهل سنت‌در. هر مسلمان ايرگه ومسلمان خاتونغه تيوشدر اهل سنة والجماعة حقدر آندن باشقه اعتقاد طوغروسنده اولغان مذهبلرنه قدر وار ايسه باطلدر ديب ايتمك وبويله حكم ايتمك هربرعاقل وبالغ اولانلرغه فرضدر. ودخى عملده مذهب دورتدر امام اعظم، امام مالك، امام شافعى وامام احمد بن حنبلدر

اعتقادده مذهبینك امامی وعملده مذهبینك امامنی بیلمك
امام اعظم مذهبنده اولغانلرنك اعتقادده امامی امام ماتریدی
یدر. شافعی مالکی حنبلی مذهبنده اولانلرنك اعتقادده امامی
حضرتلریدر. ودخی بو مذهبلره سبب، رسول اکرم افندمز
کیتدکدن صوڭره اصحاب رسول صوغشنی کورکلی کوروب آڭا
ایندیلر قرآندن وحدیث شریفلردن کوب حکملر چیقاروب
وقتلری اولدی وهم آنلرنك احتیاجی یوق ایدی آنك ایچون
کوبیسی مجتهد ایدی حاجت وقتده اجتهاد ایله عمل ایدرلر ایدی
آراسنده چیقه تورغان مسئله‌لر کوب دگل ایدی آنلر دنیادین
کدن صوڭره اهل اسلام کوبایدی وکراکلی مسئله‌لر کوب چیقه
دی ونادانلق مشهور اولدی. بس اول وقتنك عالملری طریشوب
ایشلردن طاشلانوب قرآندن وحدیث شریفلردن حکملر چیقاروب
یلر. هرعالم عقلی یتدیکی مقداری طریشوب وآڭلادیغنی خلقغه
ایدوب یازدیلر. هر برینه برجماعت ایياردی کیمی امام اعظمه
امام مالکه وکیمی امام شافعی‌یه وکیمی امام احمد حنبلی‌یه وکیمی
ان ثوری‌یه وکیمی داود طائی‌یه وباشقه‌لره ایياردیلر. بوذاتلر عملك
کورستوچیلردر وبونلر همه‌سی اعتقادده بر اولوب اهل سنت
عتدرلر. بوذاتلر بعض مسئله‌لرده بر برینه مخالفت ایدرلر.
لن اول مخالفت دخی الله‌تعالی‌نك اذنی ایله اولمشدر برکیمسه هرقنغی
ه ایيارسه درستدر ایياردیگی امام خطا ایتدی ایسه‌ده ضرر ویرمز
ویورطمزده امام اعظم ابو حنیفة رحمة‌الله علیه مذهبی تارالمشدر.
ك خلقی آنی امام ایتمشلردر. جمله امام‌لردن اوّل کلمشدر رسول
افندمزنك هجرتندن سکسان یل اوزدقده طوغمشدر یوز ایللی یلنده
ك ایند[illegible]ر. ابو یوسف ومحمد وزفر وحسن بن زیاد وغیری رحمة‌الله
یم آنك شاکردلرندندرلر. آنلر دخی مجتهدلردر بعض
ئله‌لرده استادلرینه مخالف سوزلری واردر. لکن بونلر باشقه

مذهب صانالمز بلکه جمله‌سی برمذهبدر. امام اعظم مذهبنا
بعض مسئله‌لرده بونلرنڭ سوزلری ایله عمل ایلسه درستدر رحمة

ایمدی هرعاقل بالغ اولغان ایر وخاتونغه بویله اعتقا
فرض وتیوشدر اگر عوام خلقنڭ کوبراگی کبی یا کلش بیلر
واسلام ندر فرض وواجب ندر حلال وحرام ندر یا ایسه صفات ا
بیلمسه یا ایسه الله‌تعالی حضرتنی برشیگه اوخشاتسه یا ایسه
وگاوده‌سی باشی وکوزی قولی وآیاغی یاتمقی وطورمقی ا
آشامقی وایچمکی وصرخاو اولمقی ظلم وبوش ایش قیلمقی
ومشقت ومحتاجلق کورمکی طوغمقی وطوغورمغی واوغلی وقزی
کوکده ویرده اوکده وصولده آلده وآرتده بوسویلنگانلرنڭ
یا کوبیسنی الله‌تعالی‌ده واردر دیب بیلسه اول کیمسه‌نڭ ایمان
اولمیوب آڭا مسلمان دیب ایتلماز تلاسه بوندن باشقه گناه نـ
عمرینی عبادت ایله اوزدرر ایسه‌ده مسلمان صانالمز ا
اعتقاد اوزره اولار ایسه منگو جهنمده قالور. الله‌تعالی حضـ
کوزلره کورنمکدن وصورت وجسملره اوخشامقدن
یوقاریده سویلنگان شیلرنڭ جمله‌سندن پاکدر. زیرا بو سو
نرسه‌لر جسم خاصه‌سیدر. الله تعالی بویله کیمچیلك صفاتلر
صفتلنماقدن پاك ومنزهدر. کوب عوام خلقی یالکز لا اله ا
محمد رسول‌الله دیب کلمهٔ توحیدنی اوقورلر وباشقه ایزگولکلاری ایش
لکن فرض واجب ندر بیلمزلر حرام وحلال ندر بلوب تصدیق ایت
بویله کشی‌لرنڭ توحیدی وایمانلری درست دگلدر. دینگه تیوش و
اولغان مسئله‌لری بلوب تصدیق ایتمدیکی ایچون. بویله کیمسه الله ت
قاشنده‌ده مسلمان دگلدر. آنچق دنیاده لا اله الا الله محمد رسول الله د
ایتمکینه ونماز اوقوب بن‌مسلمانمن دیب ایتووینه قاراب بو کشی‌گه دنیا
مؤمن دیب ایتلوب شریعتنڭ حکملری بو کشی اوزرینه یورتیلور. م
آڭا خاتون ویررلر مسجدلرده بلور بلمز. نماز اوقور واولسه‌جنا
نمازی قیلورلر مسلمانلر زیارتنه کومرلر. حالبوکه بویله اولار ایسـ

الله تعالی قاشنده مؤمن دگلدر. نیچوك مؤمن اولور؟ زیرا بر آدم مثلا بزنی یوقدن وار ایتکان یاراتوچی الله تعالی‌نی نیچوك بیلمك فرض اولدیغنی بلمسه ونماز فرضی دگلمی شبهه ایلسه حرام اشلری حرامـی دگلمی بیلمسه آنڭ ایمانی درست اولماز. آنڭ ایچـون ایماننك درست اولمقی بتون فرضلری فرض بیلوب وحرام قطعیلری حرام دیب بلمك ایـله اولور برسینه شك ایتسه مسلمان دگلدر. بویله اولدقده هر کشی‌گه تیوشلی‌درکه ایمان واسلام ندر الله تعالی حضرتلرینی وپیغمبرلرینی نیچـوك بلمك تیوشدر اوگره‌نمك تیوش آنڭ ایچون ایمان عملسز مقبولدر وعمل ایمانسز مقبول دگلدرتلاسه مك یل عبادت ایتسون ایمانی درست اولماینچه بر فائده اولمز. اوقومدم ویازمدم نیچوك بله‌یم دیمك عذر اولمز بونڭ ایله آدم قوتیلمزاوقومق بیلمز ایسه صوراب اوگره‌نمك تیوشدر. بر کشی ایمان وباشقه نمازغه تیوشلی مسئله‌لری عالملردن صوراب اوگره‌نسه اوقوب بیلـگان کبیدر. حاضرگی زمانده خلقلر بونلری صورمقنی اوزلرینه عارلك دیب بله‌لـر وخطبه اوقوچیلر وعالملر دخی وعظ واوگوت اورونلرنده یعنی کتاب سویلـگان وقتده ایمانغه ونمازغه تیوشلی اولغان مسئله‌لرنی سویله‌میلر ایڭ اوّل صفات ایمان تیوشلی اولدیغی وعمل ایمانسز مقبول‌اولمدغی معلوملریدر. عوام خلقلردن نیچه‌لر بارکه شهادت کلمه‌سی نه‌در وطهارت کبری یعنی غسلنڭ فـرضی نیچـه‌در ونیچوك غسل قویبونمـق تیوش ایـکانلـگنی بیلمگانلر بیـك کوبدر. ایمدی هر آتالرغـه وآنالرغـه بورچ وتیوشدرکه ایر بالالرنی وقز بالالرنی وقتلرینی اوزدرماینچه مکتبکه ویروب علم‌تحصیل ایتدیره‌لر تاکه‌یارین روز جزاده (قیامت کوننده) آنلر ایچون جهنم عذابنه لایق‌اولمیه‌لر. واگر بر قزنی ایرگه ویرسه‌لر، لـکن‌مسلمانلق ندر وایمان واسلام نه‌در بیلمسه ایرندن بوش اولور وایری بیلمسه دخی بویله‌در. هر کشی‌گه تیوشلیدرکه کیاو کیردیکی کیچه سؤال ایله قزنی امتحان ایدوب

ایمانی واسلامی سؤال ایده اگر بیلمز ایسه نکاحلری تمام دگلدر. ایمان واسلام نه اولدیغنی آکلاتوب ایمان تلقین ایدوب یاکادن نکاح ایلیه واگر بو حالده بر برینه یقینلق ایتسه‌لر زنا اولوب بالا اولسه زنادن طوغمش بالا اولور غفلت اولنمیه. قزنی امتحان قیلمغان وقتك تلقین ایله امتحان ایلسون دیمك‌نك صورنی بویله‌در.

قزدن صورار، ایمان پیغمبر علیه السلامك الله تعالی‌دن کتورگان شیلرگه کوکل برلن اوشانوب تیل بلن ایتمك بیت دیر.

ایمان نی؟ دیب صوراماز. صفات ایمان الله تعالی‌گه وپیغمبرلرگه وفرشته‌لرگه والله تعالی‌نك کتابلرینه وآخرت کونینه وایذگولك ویاوزلق الله تعالی‌نك تقدیری ایله ایکانلکینه بونلرنك همه‌سینه ایناننمق تیوش دیب بله تورغانسك‌در دیب صورامق‌در. یوق ایسه صفات ایمان نی؟ دیب صورمق دگل. الله تعالی حرام قیلغان شیلرنك همه سینی حرام دیب وحلال قیلغان شیلرنی حلال دیب اینانه تورغانسك دیب صورمق‌در. آنك ایچون بویله صورسه ایمان نی صفات‌ایمان نی صفات حلال وحرام نی دیب صورسه احتمالکه اویالغانلقندین یاکه قورقغانلقندین بیلسه‌ده بلمایمن دیر اگر تلقین ایله صورسه بیلمسه ده صورغانلرینه شولای اوشانامن دیب ایتمکی ایله ایمان کلترمش اولور.

فصـــــــل ادلهٔ شرعیه بیاننده

س — ادلهٔ شرعیه نیچه‌در؟

ج — دورتدر کتاب، سنت، اجماع امت، قیاس فقهادر.

س — بونلر نه دیمکدر؟

ج — کتاب قرآن کریمدر. سنت اوچدر قول نبی، فعل نبی، تقریر نبی علیه‌السلامدر. قول نبی حدیث شریفلردر یعنی پیغمبر علیه السلامنك سویلگان مبارك سوزلریدر. فعل نبی دیمك پیغمبر

علیه السلامك ایشلدیکی سنتلردر. تقریر نبی دیمك بر کشی بر اشنی ایشلاگان وقتده پیغمبر علیه السلام کوروب توروب نیگه ایشلایسك ایشلەمه دیب ایتمایئچه تیك طورمقیدر. اجماع امت پیغمبر علیه السلام امتندن اهل سنت والجماعت مذهبنده اولغان بر زمان‌نك عالملری همه‌سی بر شیگه اتفاق قیلوب حکم اینمکلریدر. قیاس فقها مجتهدلرك بر کتاب وسنتده بولمغان بر حکمن کتاب وسنتده بولغان حکمگه اوخشاتوب حکم ایتولری.

فصــــــــل افعال مکلفین بیاننده.

س ــ مکلف دیب کیمگه ایتورلر؟

ج ــ مُكَلَّفْ دیب عاقل وبالغ اولغان ایر کشیگه ایتولور.

وخاتون کشی بولسه مُكَلَّفَه دیرلر.

س ــ عقللی وبالغ اولغان کشیلرنك ایشلای تورغان ایشلری شریعت حکمنچه نیچه تورلیدر؟

ج ــ سکز تورلیدر: فرض، واجب، سنت، مستحب، مباح، حرام، مکروه ومفسد. بر کشی عقللی وبالغ اولدیغی وقت کرك ایر کرك خاتون اولسون بو سکز شینی بیلمك تیوشدر.

س ــ فرض نیگه ایتورلر؟

ج ــ الله تعالی آنی قوللرینه امر ایدوب شکسز دلیل ایله ثابت اولغان شیگه دیرلر.

س ــ فرض نیچه تورلیدر؟

ج ــ فرض اوچ فرض دائم وایکنچیسی فرض مُوَقَّتْ واوچنچیسی فرض کفایه‌در.

س ــ فرض دائم نه دیمکدر؟

ج ــ فرض دائم هر وقت فرض دیگان سوزدر، هر وقت فرض اولغان فرض ایماندر یعنی ایمانورغه تیوشلی بولغان شیلرگه ایمانوب

واوقوب شول ایناندقنده هروقت ثابت اولمقدر. یعنی آمنت باللهنی آخرینه قدر اوقوب واینانوب دائم اعتقاد ایتمگه دیرلر. الڭ بیوك فرض عین بودر ایردن وخاتوندن بو فرض بولنماغان کشیگه مسلمان دیب ایتلماز. هر وقت بولمق تیوشدر.

س — فرض عین نەدر؟

ج — فرض عین هر کیمنڭ اوزینه فرض بولوب بر کشی اشلاو ایله ایکنچی کشیدن توشمای تورغان فرضدر.

س — فرض مُوَقَّت نه دیمکدر؟

ج — فرض موقت دیمك عملنڭ وقتی کلدکده اشلهیکمز فرض عین اولان عمللردر. مثلا بش وقت نماز قیلمق ورمضان روزەسی توتمق وبایلر زکاة ویرمك وکوچی یتکانلر حج ایتمك کبی شیلر.

س — فرض کفایه نه دیمکدر؟

ج — فرض کفایه دیمك بر کشی اشلاو ایله بشقەلرڭ اوستندن توشه تورغان فرضدر مثلا جنازه نمازی قیلمق وسلام آلمق کبی مثلا دورت بش کشی بر یرده تورسەلر بونلرغه بر کشی کیلوب سلام بیرسه بو سلامنی آلمق بو کشیلرڭ همەسینه فرض بولوب توره اگر آرادن برسی آلسه بشقەلرندن توشار برسیده آلمسه باریسینڭ اوستنده فرض اولوب قالور سلام ویرمك سنت آلمقی فرضدر.

س — فرضڭ حکمی نەدر؟

ج — فرضڭ حکمی فرضنی قیلغان کشیگه ثواب قویغان کشیگه بیك قاتی عذاب، انکار ایتکان کشی (فرض توگل دیگان کشی) دیندن چقار.

س — بر فرض ایچنده نیچه فرض واردر؟

ج — بر فرض ایچنده بش فرض واردر: بیلمکی فرض واشلمکی فرض ومقداری فرض واینانمقی فرض واخلاصی فرضدر.

س — واجب دیب نیگه ایتورلر؟

ج — واجب دیمك الله تعالی ورسولی آنی امر ایتوب لکن امرندن

شول اش‌نی قوشدیغی شبهه‌لی شیگه دیرلر مثلا بیرام نمازلری قیلمق وقربان کیسمك وصدقهٔ فطره ویرمك وصلاة وتر قیلمق کبی شیلردر والحاصل واجب شول الله تعالی ورسولی آنی قوشقان بولور لکن قوشقان دلیلده شك اولور.

س — واجب‌نك حکمی نه‌در؟

ج — واجبنك حکمی واجبنی قیلغان کشیگه ثواب قویغان کشیگه عذاب اولور لکن انکار ایتکان کشی دیندن چقماز دلیلنده شبهه اولدیغیچون.

س — بر واجب ایچنده نیچه واجب واردر؟

ج — بر واجب ایچنده دورت واجب بر فرض واردر بلوی واجب وایشلاوی واجب واینانوی واجب واخلاصی فرض وریاسی حرامدر.

س — سنت نه‌یه دیرلر؟

ج — سنت شول پیغمبرمز علیه السلام آنی عمرنده کوب ایشلمش بر یا ایکی مرتبه‌گنه قویمش اوله مثلا مسواك طوتمق اذان وقامت اوقمق وجماعت ایله نماز قیلمق کبی شیلردر.

س — سنتنك حکمی نی؟

ج — سنتنك حکمی قیلغان کشی‌گه ثواب اولور قویغان کشیگه عذاب اولماز لکن (شلته) اولوب شفاعتدن محروم قالمغه سببدر واگر سنتلردن برسینه راضی اولماز ایسه یا ایسه جیکلگه صاناسه سنتکنه آلی ئلله نی توگل دیب ایتسه دیندن چیقار.

س — سنت نیچه تورلیدر؟

ج — سنت اوچ تورلیدر برینه سنت مؤکده وبرینه سنت غیر مؤکده وبرینه سنت علی الکفایه دیرلر.

س — سنت مؤکده نیندای سنتدر؟

ج — پیغمبرمز علیه‌السلام آنی هر وقت اشله‌مش اوله عمرنك بر یا ایکی مرتبه‌گنه قویمش اوله ایرته وآخشام نمازلرینك سنتلری وبسیغ نمازینك صوڭغی ایکی رکعت سنتی اوبله وجمعه نمازلرینك اوّلگی

وصوئغى سنتلرى بونلر سنت مؤكده‌در اصلا قويلماز قصدى ايله قويغان كشى فاسق وگناهكار اولوب شفاعتدن محروم قالمغه لايق اولور.

س — سنت غير مؤكده نيندای سنتدر؟

ج — سنت مؤكده پيغمبرمز عليه‌الصلوة والسلام بعض وقتنك اشلاب بعض وقتنك قويمش اولور. ايكندى ويسيغ نمازلرينك اوّلگى سنتلرى كبى بعض وقتنك قويمق ايله برنرسه‌ده لازم اولماز. اما هروقت قويسه شفاعتدن محروم قالماغه سبب‌در.

س — سنت على الكفايه نه‌لردر؟

ج — سنت على الكفايه ديمك بر كشى اشلاو ايله باشقه‌لرنك اوستندن توشه تورغان سنتدر. جيولشوب اشلى تورغان اشلرده آرادن برسى بسم الله ايتسه باشقه‌لرندن توشار.

س — مستحب نه‌لردر؟

ج — مستحب ديمك پيغمبر عليه‌السلام آنى عمرنك برنيچه مرتبه اشلاگان اولور يا ايسه اشلامگان اولورده اشلاگان كشى‌گه ثواب بار ديمش اولور. مثلا نافله نمازقيلمق ونافله اورج طوتمق ونافله صدقه ويرمك كبى شيلردر.

س — مستحبنك حكمى نه‌در؟

ج — مستحبنك حكمى شول قيلغان كشى‌گه ثواب، قويغان كشى‌گه عذابده يوق، شلتەده يوق، شفاعتدن‌ده محروم قالماز.

س — مباح نيگه ديرلر؟

ج — مباح ديمك اشلاونك وقويمقنك گناه وثواب اولماغان اش ديمكدر. ياتمق واوطورمق ويوقلامق كبى شيلردر.

س — حرام ديب نيگه ايتلور؟

ج — حرام شول الله تعالى حضرتلرى آندن شكسز دليل ايله طيمش اولور.

س — حرام نيچه تورليدر؟

ج — حرام ايكى تورليدر. برينه حرام لعينه وبرينه حرام لغيره ديرلر.

س — حرام لعينه نه ديمكدر؟

ج — حرام لعينه اوزنك بولغان برمعنى ايچون حرام اولان شيلردر. آدم اولترمك، زنا ولواطه ايتمك، ربا ويتيم مالى آشامق يالغان وغيبت وبهتان سويلمك بونلرنك اوخشاشى شيلردر. بر كيمسه بونلردن برينى اشلر ايسه بيك اولوغ گناه ايتمش اولور. وجهنم عذابنه لايق اولور. اگر توبه ايتمز ايسه ايمانسز كيتمگه سبب اولور. واگر بوحرامى اشلدكده بسم‌الله ديسه وياخود حلالدر ديسه دينلدن چيقار ايمانى ونكاحى قالماز. استغفار ايدوب ايمانين ونكاحن ياڭارتمق تيوش اولور.

س — حرام لغيره نه ديمكدر ؟

ج — حرام لغيره اوزنده بولغان بر معنى ايچون حرام اولمايچه بلكه حرمتى باشقه‌دن كلور. مثلا بركشينڭ اكمك وباشقه‌نرسه‌سن اوغرلامق كبى اكمك اوزى حرام دگل، بلكه اوغرلاغاچ كشى حقى بولوب شوندن حرام بولوب كيته‌در. كشينڭ باقچه‌سينه كروب رخصتسز يمش آلمق وجيمق كبى ياخود باسقه نرسه‌سنى وآقچه‌سنى اوغرلامق كبى وبونڭ اوخشاشلى شيلردر.

س — مكروه ديب نيگه ايتلور؟

ج — مكروه ديمك كشينڭ عملينڭ ثوابنى بتره تورغان شيدر.

س — مكروه نيچه تورليدر؟

ج — مكروه ايكى تورليدر برينه كراهت تحريميه وبرينه كراهت تنزيهيه دينلور.

س — كراهت تحريميه نه ديمكدر؟

ج — كراهت تحريميه واجبنى قويمق ديمك حرامغه يقيندر. بونى ايشلگان كشى عذابقه تيوشلى اولور اگر قصد ايله (بله توروب) نمازده اشلرسه عاصى وگناهكار اولوب اول نمازنى ياڭادن اوقمق واجب اولور واگر اونوتوب اشلر ايسه سجدهٔ سهو ايله توشار.

س — كراهت تنزيهيه نه ديمكدر؟

ج — كراهت تنزيهيه ديمك سنتنى قويمق ديمكدر حلالگه يقيندر. بونى اشلگان كشى‌گه عذاب اولمازلكن شلته وشفاعتدن محروم قالمغه سببدر.

س — مفسد نه دیمکدر؟
ج — مفسد دیمك کشینك عملنی توبندن بنره تورغان بوزه تورغان شی دیمکدر مثلا نمازده دنیا سوزی سوزلشمك وآیتنی معناسی بوزله‌چق قدر یاکلش اوقومق وطهارتده بر یرندن قان آقمق وروزه‌ده قصدا آشامق وایچمك کبی شیلردر.

(فصـــل اسلامنك بناسندن ایکنچیسی صلوة بیاننده)

ای دین قرداشلری ربمزنك امری اولغان بش وقت نمازلری قیلایق هر عاقل بالغ اولان کرك ایر وکرك خاتون ایك اوّل فرض اولغان صفات ایمانی بلمك تیوشدر زیـرا ایمان جمله‌دن اوّل لازم اولوب جمله عبادتلرنك آرتوغی وافضلی واولوغسیدر. زیرا ایمانسز بر عبادت بـر عمل جائـز اولمدغی یوقاریده سویلندی آنی اوقیه‌لر. وایماندن صوڭره ایك آرتق عبادت نمازدر آنك ایچون نمازده بتون اعضالر ایله الله تعالی‌نی اولوغلامق اولدقندن کوب عبادتلرنی جمع ایدر بونك ایچون افضل عبادتدر مثلا نمازده کوڭل وکوزلر وقولاقلر ایله وتل ایله وقوللر ایله وآیاقلر ایله ویوزی وکوکراگی وباشی بتون تنی ایله الله تعالی‌نی تعظیم واردر. وینه قرآن وتسبیح وتهلیل وتحمید وتکبیر وثنا واعـوذ بسمله وشهادت کلمه‌لری وصلواة دعالر بونلرنك همه‌سی نمازده اولـوب باشقه عبادتلرده بویله تورلی عبادتلر یوقدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم افندیمز (اَلصَّلٰوةُ عِمَادُ الدِّینِ) بیورمشدر یعنی نماز دینك ترا کیدر دیمکدر ایمدی نمازنك فضیلتی کوبدر یازمق واوقومق ایـله بیتمز الله تعالی قرآن کریمنده نماز ایله تقوانی بیك کوب ذکر ایتدی آنك ایچون الله تعالی قاشنده بونلر زیاده مقبول اولدقلر ایچون نماز دیننك ترا گیدر مؤمنلرنك معراجیدر دنیاده وآخرتده قوتیلمغه وسلامت بولمغه سببدر. دنیاده نمازنك فائده‌سی شول که نماز اوقغان‌نك رزقی کیلك وکسبی یگل اولور وعمرینك برکاتلی وتنینه صحت وسلامت کیلوب وبتون اشلری یگل

اولور شیطان وجن آدملر یاوزلقندن وجمله بلا وآفتلردن وصرخاولردن امین اولور. وتاغی نیچه فائده‌لری واردرکه یازمق ایله بیتمز. اما آخرتك فائده‌لری ایمان ایله اولمك نصیب اولور وقبر عذابندن امین اولور جزاسی یکّل اولور قبرده وقیامت کوننده یولداش اولوب قیامت کوننده قورقولردن امین اولوب وحسابلری یکّل اولور پیغمبرلر وصدیقلر ایله یولداش اولوب وعرش اعلا کولاگه‌سنده ذوق وراحتلرده اولوب الله تعالی وپیغمبر علیه السلام آندن راضی اولور. لکن بو نمازك بویله فائده‌لری نمازی طوغری ودرست ودایمچیلق ایله قیلوچیلر ایچوندر. یاکّلش وتعدیل ارکانسز قیلغانلره بیوك عذاب اولور نتکم الله تعالی حضرتی (فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ) بیوردی یعنی بیوك عذاب شول کشیلر ایچوندرکه نمازی یاکّلش وریا ایله قیلورلر ونمازك مسئله‌لرینی بیلمیوب نادانلق ایله قیلورلر دیمکدر. بس بوندن معلوم اولدیکه نمازی قویغانلر ایچون بیگراك قاتی عذاب اولور. حکایه اولنورکه برکشی صحراده باردقنده شیطان علیه اللعنه آدم صورتنده اولوب آڭا یولداش اولدی بو کشی ایرته اویله ایکندی وآخشام نمازلرینی اوقودی یسیغ وقتی اولدی بو کشی یسیغ نمازینی دخی اوقومایچه یوقلارغه تلادی اول زمان شیطان بونك یانندن قاچدی اول کشی ایتدی ای ایبداش میندن نیگه‌قاچاسڭ؟ کیل‌برگه یوقلایق دیدی شیطان علیه اللعنه آڭا دیدیکه مین عمرمده بر مرتبه الله تعالی‌گه گناهلی اولدم اول گناهم سببی ایله ملعون اولدم سن ایسه بو کونگی کون بش مرتبه گناه قیلدڭ مین قورقامن سڭا الله تعالی‌نڭ آچوی اینر سنڭ ایله برگه اولدیغم سببی ایله مڭاده قهر ایدر دیدی. عقلی بار کشیگه بو قصه‌دن بیك ضور اوگوت آلورغه ممکن اولور. وینه نمازنی قصد ایله قویغانلر ایچون نیچه ضررلر واردر نته‌کم بیورمشدر

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ یعنی پیغمبرلردن صکره بر خلق کلدیلر اَضَاعُوا بونلر ضایع ایدوب قیلمدیلر الصَّلٰوةَ بش نمازلرنی وَاتَّبَعُوا دخی ایباردیلر الشَّهَوَات نفسلری تلاگان نرسه‌گه لواطه وزنا وربا ویالغان گواهلق آتا وآنانی رنجوتمك کبی شیلرگه دایمچیلق قیلمق ایله فَسَوْفَ یَلْقَوْنَ غَیًّا بویله آدملر آخرتده قاتی عذابلرغه یولقورلر وصالنورلر یاایسه جهنمدە غیا دیگان چوقرغه صالنورلر بوغیا جهنم ایچنده بر چوقردرکه عذابی ویاندرمقی آرتق قاتی اولوب بتون جهنم بو غیانك شدتندن هر کونده بیك مرتبه الله‌تعالی گه صغنور. ایمدی نمازنی وروزه‌نی حجنی وزکاتنی قویغان کشیلرگه ونفس تلاگانگه ایاروب توبه‌سز آخرتکه کیتکانلرگه بوغیا چوقرنده عذاب اولـور. وینه رسول الله صلی الله علیه وسلم بیورمشکه امام بیهقی روایت ایدر (اَلصَّلٰوةُ عِمَادُ الدِّینِ فَمَنْ اَقَامَهَا فَقَدْ اَقَامَ الدِّینَ وَمَنْ تَرَکَهَا فَقَدْ هَدَمَ الدِّینَ) بیوردی یعنی نماز دینك ترا کیدر کمده کم نمازنی تمام وطوغری ودایمچیلق ایله‌قیلور ایسه دیننی توزومش اولور. وکمده کم نمازی قویوب اوقومز ایسه دیننی یمرمش واتمش اولور دیدی. بو طوغریده حدیث شریفلر بیك کوبدر. خبـرده بیان اولنمشدرکه بـر نمازنی قضاغه قالدیرغان کشی اول نمازنی قضـا ایتمزدن اولوب کیتسه قبرینه جهنمدن یتمش ایشوك آچلور قیامتکه چاقلی جانی عذابده اولور. اول نمازنی قضا ایتمینچه اولگان کشی الله تعالی قاشنده یامان کشی در. بو کشی تلاسه یوز مك نافله ثوابلر ونیچه ایذگولکلر اشلر ایسه ساعتده مك مرتبه الله تعالی‌نی ذکر ایتسه ینه بو کشی الله تعالینك قاشنده یامان وفنـا کشی در تا اول نمازی قضا ایتـکانگه‌چه، نیچه آدملر وارکه اوستنده نیچه نیچه قضانمازلری بوله توروب نافله یعنی ثوابلی نمازلر قیلارلر مثلا قدر نمازی نافله نمازلر کبی . ای آحمق مك رکعت نافله نماز قیلسه‌ك بـر وقت

قالمش نمازی قضا ایتمك درجه‌سینه یتشه آلماز سین بو نافله نمازلری قیلماز ایسه‌ڭ عذاب وشلنه اولماز اوقوغان کشیگه بیوك ثوابی واردر لکن بو ثواب قضاسی اولمغان کشیگه‌در لکن نیچه نیچه قضاغه قالمش نمازی وار ایکن نافله نماز قیلمق زیاده جهل ونادانلقدر. ودخی معلوم اوله‌که قصد ایله ترك ایدوب نماز اوقومغانلر حقنده مجتهد علمالر اختلاف ایتدیلر امام مالك ایله امام حنبلی قاشلرنده مرتد اولوب قالدیرذغی نمازی قضا ایدوب توبه ایتمز ایسه قتل (اوترمك) تیوشدر دیمشلر وامام شافعی قاشنده مرتد اولمینچه جزاسی اوله‌رق قتل اولنور دیمش وامام‌اعظم قاشنده فرض اولدغی انکار ایتمز ایسه دیندن چقماز لکن فاسق‌اولوب محکمه‌ده گواهلغی قبول اولماز امام اعظم قاشنده بر کشی قصد ایله‌نمازنی قویسه اولگانچه حبس اولنور راست کوڭل ایله توبه ایتسه اول وقت حبسدن چقاریلور. بویله کمسه اولوغ گناهلرنڭ ایڭ بیوکنی اشلامش اولور، نمازنی سوماو ویاراتماو یا که الله تعالیدن قورقماینچه اویالماینچه نماز قویمق ایله بالاتفاق دیندن چقار. آنڭ ایچون الله‌تعالینڭ امرینی برنرسه‌گه صاناماو کفردر شونڭ ایچون بر کشی اوچ کون اوچ کیچه نمازی قصدا قویسه امام اعظم قاشنده‌ده قتلی لازمدر دیمش، ودخی روزه زکاة وحج بو فرضلری قویمقڭ نیچه نیچه دنیا وآخرتڭ ضررلری واردر بویله کشیلرنی شرعا دوشمن توتمق واجبدر. لکن دشمنلقی کوڭلی ایله ایتوب تلی ایله اوگوتلارگه تیوشدر بویله فرضلری قویغان وقضا ایتمگان کشی الله تعالینڭ وپیغمبرلرنڭ وفرشته‌لرنڭ وایذگولرنڭ دشمنی اولور. شیطان علیه اللعنه نڭ دوستی اولوب دنیاده خور واشکی یوزی قاره وآخرتده مسخره اولور ودنیاده فقیر ومحتاج اولوب مشقتدن‌قوتلماز اشنده وکسبنده برکاتی اولماز. دنیا ایله شغللنوب آولمك وقاره یرگه کرمك عقلنه کلمینچه آخرتده نیچه ونیچه اوکنچلر وحسرتلر تارتوب الله صاقلاسون ایمانسز کیتمگه سبب اولور. وقبری جهنم چوقری اولور. ای دوست آزغنه ایسابلاب قاره صوکمز وباراچق یورطمز یعنی قبرمز هر کون نچقرورکه بن قرانغیلق یورطیمن کیچه قارانغیلغنده نماز قیلمق ایله‌منه

نورلندر. یعنی کیچه ایله توروب نماز اوقوغان کشی نك قبری نور اولور وبن طوپراق یورطیمن بکا توشك کیتر شرعا یخشی عمل وثوابلی اشلر اشلگان کشینك قبری اوجماح توشکلری ایله توشه‌لور. وبن یلان وچیان یورطیمن بکا تریاق آلوب کیل بوکا تریاق الله تعالی دن قورقوب کوزدن آقغان یاشلردر یعنی بر کشی الله تعالیدن قورقوب کوزندن یاش آقزسه قبرده یلان وچیانلر آنی تشلمز دیمکدر. وبن طار یورطمن بکا تقوی ایله کیل یعنی دنیاده الله تعالی نك قورقوسندن قوشقانلرینی طوتوب وطیغانلرین اشلمه دیمکدر بویله. کمسه‌نك قبری نورلی اولوب وقبری کیك اولوب قصماز وبن فقیر ومحتاج یورطمن دنیاده مالکدن صدقه ویرمك ایله بنی بای یورت ایله ایمدی دنیاده الله رضالغی ایچون صدقه ویرگانلر قبرلرنده بای اولوب کشی‌گه محتاج اولمازلر. وبن سؤال یورطیمن دنیاده لا اله الا الله کلمه‌سنی کوب ایتو ایله جوابلر حاضر ایله. دنیاده لا اله الا الله کلمه‌سنی کوب ایتکان کشی‌لرك قبرده جوابلری یگل اولور ای دین قرداشلری قبریمز بزگه هر کون بویله نچقروب تورور ایکن بز ایسه دنیا شغلی ایله شغللنوب کوکلرمز قارالغانلقندن ایشتمایمز. واولمك عقلمزغه کلمز. لکن اولوم وقبر عقلمزده یوق ایکن اولوم بزنی یقالاب قبره کرتور اول وقتده اوکنمك وقایغرمق فایده ویرمز. ودخی نمازنی قصد ایله قویغان کشی عرصات میداننده نیچه یللر تورلی عذاب وخورلقلر تارتوب بر وقت نماز ایچون آخرت یلی ایله سکسان یل جهنمده عذاب اولنور دنیا یلی ایله سکسان مرتبه اوچ یوز آلتمش بك یل اولور آنك ایچون رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم افندیمزك (مَنْ تَرَكَ صَلٰوةً حَتّٰى مَضٰى وَقْتُها عُذِّبَ فِى النّارِ حُقْبًا اَلْحُقْبُ ثَمانُونَ سَنَةً كُلُّ سَنَةٍ ثَلٰثُ مِائَةٍ وَسِتُّونَ يَوْمًا كُلُّ يَوْمٍ كَاَلْفِ سَنَةٍ مِمّا تَعُدُّونَ) قول شریفینك معناسی بودر. ایمدی بر نماز ایچون سکسان مرتبه اوچ یوز آلتمش بك یل دنیا یلی حسابی ایله

ینار نعوذ بالله بوحدیث شریف روح البیان تفسیرنده ذکر اولنمشدر. ایمدی عقلی اولغانغه بوحدیث شریف بوطوغریده ینارلکدر. ایمدی بی‌نمازغه قز وخاتون ویرمك درست دگلدر. بی‌نماز ایله کورشمك ومحبت وسوزلشمك ودوستلق ایتمك درست دگلدر مگر آنی کوندرمك نیتی ایله درست اولور. بینمازی دشمن توتمق واجبدر دشمن توتمازلر ایسه جمله‌سنه ضرر ویرر زیرا بونلره رحمت کلمز الله تعالی‌دن یاردم اولماز دشمن توتارلر ایسه بونلرك شرندن قوتلورلر. لکن آچولنمق ودشمن توتمق کوکل ایله اولوب تل ایله اوگوت ونصیحت قیلورغه تیوش. ایمدی بوقضاغه قالمش نمازلرنی قضا ایتمینچه کونده یوزمرتبه توبه ایتسه‌ده برفائده اولماز وتوبه‌سی قبول اولماز وعذابدن قوتیلماز. اگر قالدیغی نمازلری قضا ایدوب قضاغه قالدیردیغی ایچون توبه ایدرسه توبه‌لری قبول اولوب هیچ کیمچیلکسزینه ثوابلر ویریلوب اوجماحقه کروب منگو قالورلر الله‌تعالی بویله بیوردی. نقدر قضاسی کوب بولسه‌ده بتورمك تیوش صوگره اوکنمك فایده ویرمز کوندز فرضلرینی کیچه وکیچه فرضلرینی کوندز قضا ایتسه درستدر صحت وقتده قالمش قضالرینی صرخاو وقتنده اوتوروب یا اشارت ایله قضا ایتسه درستدر. ایمدی نماز اوقورغه تیوشلی اما نیچوك اوقورغه کرك یالگز یاتوب تورمق ایله نماز نماز بولماس نمازك طیشنده شرطلری وایچنده فرضلری واردر واجبلری وسنتلری ومستحبلری ومکروهلری واردر بونلری تیوشلی‌سنچه قیلورغه تیوشلی. بیلور بیلمز یاکلش یوکلش قیلغان نماز شیطانك مسخره‌سیدر. اگر نمازنی خلق بنی سوسین ویاراتسین دیب قیلسه بویله ریا ایله اولغان عبادتنك برفائده‌سی اولماینچه نیچه‌نیچه ضررلرینی کوررغفلت اولمیه بوبرده نمازك اداسی (وقتنده قیلنوی) بیان اولنور قضا نمازی نیچوك قیلنه‌چغی ایسه توبانده بیان اولنور.

(فصل بش وقت نمازلرك صانلری بیان اولنور)

س — ایرته نمازی نیچه رکعتدر؟

ج — ایرته نمازی دورت رکعتدر اوّل ایکی رکعت سنت مؤکده صوڭره ایکی رکعت فرضدر.

س — بر کشی ایرته نمازینه مسجدکه واروب جماعت فرض اوقورغه کرشکان بولسه‌لر بو کشی سنتنی اوقورمی یا که امامغه اویورمی؟
ج — اگر بو کشی سنتنی اوقوسه‌ده جماعتکه التحیاتقه یتشرمن دیب عقلی حکم ایتسه سنتنی قویمز اوقور اگر التحیاتکه‌ده یتیشه آلمام دیسه سنتنی قویوب امامغه اویور جماعتنك ثوابی سنتنك ثوابندن آرتق اولدیغی ایچون صوڭندن سنتنی قضا تیوشلی اولماز اول وقتلك نافله نماز قیلمق مکروه اولدیغی ایچون.
س — بر کشی ایرته نمازینه طوره آلماینچه قویاش چقسه آنی اول کون قضا ایتسه سنتنی‌ده قضا قیلورمی؟
ج — بر کشی ایرته نمازینی وقتنده اونی آلمای قالسه اول کون توشدن اوّل قضا ایتسه سنتنی ایله قضا ایدر، اگر توشدن صوڭغه قالسه فرضنغنه قضا ایدر سنتنی قضا ایتماز. ودخی ایرته نمازینه بارغان کشی جماعت فرض قیلدقده اول کشی صف آراسنده یا صفنك آرتنده سنت قیلمق مکروهدر افضل اولانی سنتنی بورطنك اوقوب مسجدکه وارمقدر اگر مسجدده اوقوسه مسجدنك سنت بولمه‌سی اولسه شونده اوقور اگر بولمسه مسجدنك برر پوچماغنده اوقور.
س — اویله نمازی نیچه رکعتدر؟
ج — اویله نمازی اون رکعتدر اوّل دورت رکعت سنت مؤکده قیلنور صڭره دورت رکعت فرض قیلنور صڭره ینه ایکی رکعت سنت مؤکده قیلنور.
س — اویله‌نك صوڭغی ایکی رکعت سنتینی دورت رکعت اوقوچیلر نیچوك اوقورغه کرك؟
ج — اویله‌نك صوڭغی ایکی رکعتی سنت مستحبه اولنور بونی دورت رکعت قیلوچیغه ثوابی بیك کوبدر، لکن هر ایکی رکعتی بر نماز اولدیغی ایچون اوّلگی اولترشقه اوتورمقی فرضدر بونده صلواة ودعالرنی اوقوب آیاقغه تورغاچ سبحانك اعوذ بسمله ایله باشلر ... رکعت ایندوب اوقور یعنی ایکی رکعت اقغاچ

سلام ویروب ینه توروب یاڭادن ایکی رکعت نیتلب قیلور.
لکن بویله نافله نمازلرده کوندز دورتده بر، کیچه ایکیده بر
سلام ویرمك افضلدر.
س — بر کشی اویله نمازینه مسجدکه وارسه جماعت فرض قیلمغه
کریشسه‌لر اول کشی سنت اوقورمی امامغه اویورمی ؟
ج — بر کشی اویله نمازینه مسجدکه واروب کرسه مؤذن قامت
ایتورگه کریشسه اول کشی سنت قیلماز امامغه فرضغه اویور فرضنی
اوقودقدن صوڭ توروب اویله‌نڭ اوّل دورت رکعت سنتنی قضا ایلدوب
صوڭره ایکی رکعت سنتنی اوقور.
س — ایکندی نمازی نیچه رکعتدر؟
ج — ایکندی نمازی سکز رکعتدر اوّل دورت رکعت سنت مستحبه
قیلنور صوڭره دورت رکعت فرض قیلنور.
س — بر کشی ایکندی نمازینه مسجدکه وارسه فرضغه قامت ایتولسه
اول کشی نیشلار ؟
ج — اول کشی سنتنی قویوب فرضغه امامغه اویور ایکندی
سنتنی فرضدن صوڭره قضا قیلنماز اول وقتده نافله نماز قیلمق
مکروه اولدیغی ایچون.
س — اول کشی سنتکه کرشکاچ قامت ایتولسه نیشلر؟
ج — اول کشی سنتکه کرشکاچ قامت ایتولسه ایکی رکعت اوقوب
سلام ویروب امامغه اویور اگر اوچنچی رکعتکه تورمش ایسه
تمام قیلوب صوڭره فرضغه اویور.
س — آخشام نمازی نیچه رکعتدر؟
ج — آخشام نمازی بش رکعتدر اوّل اوچ رکعت فرض قیلنور
صوڭره ایکی رکعت سنت مؤکده قیلنور.
س — یسیع نمازی نیچه رکعتدر؟
ج — یسیع نمازی اون اوچ رکعتدر اوّل دورت رکعت سنت

مستحبه قیلنور صوڭره دورت رکعت فرض قیلنور صوڭره ایکی رکعت سنت مؤکده قیلنور صوڭره اوچ رکعت وتر نمازی قیلنور.

س — اگر یسیعنڭ صوڭغی ایکی رکعت سنتنی دورت رکعت قیلور ایسه نیچوك قیلور؟

ج — یسیعنڭ صوڭغی سنتنی دورت رکعت قیلسه صوڭغی ایکی رکعتی سنت مستحبه اولوب اوّلـگی اولطرشده صلواة ودعالربنی اوقوب اوچنچی رکعتکه تورغاچ سبحانك اعوذ بسمله اوقور دیلرسه ایکشر ایکشر اوقور دورت رکعت قیلمق ثوابلیراقدر.

ودخی سنت ونافله نمازلر دخی فرض نماز کبی اوقولور فرض نمازلرده اولغان فرضلر واجبلر سنتلر بو سنت ونافله نمازلرده‌ده واردر فرض نمازلرنی بوزغان شیلر سنت ونافله نمازلرنی دخی بوزار فرض نمازلرده سجدۂ سهو تیوش اولغان شیلرنی سنت ونافله نمازلرده اشلرسه بونلرده دخی سجدۂ سهو واجب اولور. لکن فرضلرده مثلا اویله ایکندی آخشام ویسیع فرضلرنده اوّلـگی ایکشر رکعتلرنده قرآن اوقومق فرض اولوب صوڭغی ایکشر رکعتلرنده یالـگز الحمد اوقوب رکوعغه کیدیلور، لکن وتر نمازنده وسنت ونافله نمازلرده هر رکعتلرنده قرآن اوقومـق فرضدر ودخی اویله‌نڭ وجمعه‌نڭ اوّلـگی سنتلری سنت مؤکـده اولوب دورت رکعتی بر نمازدر امّا ایکندینڭ ویسیعنڭ اوّلـگی سنتی بونلر سنت مستحبه اولوب هر ایکی رکعتلری بر رنمازدر.بوسنت مستحبه اولان نمازلری تلاسه ایکیده برسلام ویروب اوقور تلاسه دورتده بر سلام ویروب اوقور لکن دورتده برسلام ایله اوقوسه اوّلـگی اولطرشقه اوطوردقده تحیاتدن صڭره صلواة ودعالرینی اوقوب آیاغه طوردقده سبحانك اعوذ بسمله ایله باشلر غفلت اولمیه.

(فصـــــل نمازنڭ فرض اولدیغی بیاننده)

س — نماز فرض اولدیغنه دلیل نه‌در؟

ج — الله‌تعالی قرآن کریمنده اَقیمُوا الصَّلٰوةَ بیوردی معنای شریفی نمازی
. . یـگز یعنی اوقوڭـز دیمـکدر الله‌تعالینڭ اقیموا دیکان سوزی
امردر. اول امر نمازنڭ فرضلغنی تلار شونڭ ایچون بو قول شریف
ایله نمازنڭ فرض اولدیغی ثابت اولدی.

س — نماز بـ . قت اولدیغنه دلیل نه‌در ؟

ج — الله تعالی قرآن کریمنده (فَسُبْحَانَ اللّٰهِ حِینَ تُمْسُونَ وَحِینَ
تُصْبِحُونَ وَلَهُ الْحَمْدُ فِی السَّمٰوٰاتِ وَالْاَرْضِ وَعَشِیًّا وَحِینَ تُظْهِرُونَ) قول
شریفیدر. آیتڭ معنای شریفی: الله‌تعالی‌گه تسبیح ایتوڭز یعنی نماز
اوقڭز کیچکه کرکان وقتده اول کیچکه کرکاچ اوق توروغان نماز آخشام ویسیع
نمازیدر ودخی طاڭغه کرکاچ نماز اوقوڭز اول نماز ایرته نمازیدر اول
الله‌تعالیگه یر وکوك اهلی حمد ایتور ودخی ایکندی نمازی اوقوڭز ودخی
ظهر وقتنده نماز اوقوڭز اویله نمازینی نافع بن الازرق ابن عباس
رضی الله عنهمادن صوراغان بش وقت نمازڭ فرض ایکانلـگی قرآنده بارمی
دیب حضرت ابن عباس بار دیب اشبو ایکی آیتنی اوقغان تفسیر قاضی
بیضاویده بویله‌در.

(فصل نمازنڭ شرطلری وفرضلری بیان اولنور)

س — نمازنڭ فرضلری نیچه‌در؟

ج — نمازنڭ اتفاقلی فرضلری اون ایکیدر آلتیسی نمازغه کرشمزدن
اوّل بولمق تیوشلیدر آنڭا شرط دینلور وآلتیسی نمازنڭ ایچنده‌در
آنڭا رکن دینلور.

س — نمازغه کرشمزدن اوّل تیوشلی اولغان شرطلری نه‌در؟

ج — برنچی حدثدن طهارت یعنی غسل تیوشلی اولسه غسل ایتمك
(تویونمق) طهارتی بولمسه طهارت آلمقدر.

عین ایدی. ایمدی بویره کلگانچه صفات ایمانی والله‌تعالی‌نڭ صفاتلر
برمقدار سویلدك هر ایرگه وخاتونغه بالغ اولقی ایله اهل سنت والجماعه
اعتقادنچه یوقاریده سویلنگان کبی بیلوب ایمان ایتمك فرضدر
واگر بویله آیروب آیروب بیلورگه کوچی یتمسه پیغمبر علیه السلام
هم صحابه‌لری وآلارغه ایارگان کشی‌لر قایسی اعتقادده بولغان بولسه‌لر
مینده شول اعتقاد اوزره من دیب ایته، عقلی یتمدیکی تفکرلری ایدوب
خطا ایتمیه زیرا بوعقائد یولی اولوغ وتیران یوللدر نیچه علمالری حیرانغه
دوشرمشدر. اوشبو یازدیغمز اهل سنت مذهبیدر. بزم اعتقاددن یول
کورساتوچی ایکی امامز واردر بری امام ابومنصور ماتریدی وبری
امام ابوالحسن الاشعری‌در. بو ایکی ذاتلر اهل سنت یولی اوزره‌در.
بوندن باشقه یتمش ایکی مذهبلر طاغی واردر آنلر عقائد یولنده خطا
ایدوب یاڭلشوب آیرلمشلردر. آنلرنڭ همه‌سی اهل ضلال وبدعتدر.
پیغمبرمز علیه السلام شویله بیوردیلرکه بنم امتم یتمش اوچ فرقه اولسه
کرکدر برفرقه‌دن باشقه‌سی تموغ اهلیدر دیدکده اول برفرقه کیمدر
دیدکلرینه‌جوابده (بن وبنم اصحابمڭ اولدیغی حال اوزره اولانلردر)
دیو بیوردی. اصحاب اعتقادینه موافق اولانلره اهل سنت وفرقهٔ ناجیه
(قوتیلغوچی جماعت) واهل حق وامت اتباع دییلور ومخالف اولانلره اهل
بدعت وفرقهٔ ضاله واهل باطل دینلور.

ایمدی حق اولان اهل سنت مذهبی ذکر اولنان امام ماتریدی
حضرتلری ایله امام اشعری حضرتلرینڭ کورسندیکی یولدر. بوایکی
امامنڭ آراسنده بر مقدار اعتقاد مسئله‌لرنده اختلاف اولسه‌ده اصلی
وتوبی وآلنغان اورنی بردر، بوایکی مذهب اهل هدایت واهل سنت‌در.
هر مسلمان ایرگه ومسلمان خاتونغه تیوشدر اهل سنة والجماعة حقدر آندن
باشقه اعتقاد طوغروسنده اولغان مذهبلرنه قدر وار ایسه باطلدر دیب
اینمك وبویله حکم ایتمك هربرعاقل وبالغ اولانلرغه فرضدر. ودخی عملده
مذهب دورتدر امام‌اعظم، امام مالك، امام شافعی وامام احمد بن حنبلدر

س — نمازنكڭ ایکنچی شرطی نه‌در؟

ج — نمازنكڭ ایکنچی شرطی نجاستدن طهارتدر (پاکلنمكڭدر) یعنی تنی وکیومی ونماز اوقی تورغان اورنی نجاستلردن پاكِ اولمقدر.

س — نمازكڭ اوچنچی شرطی نه‌در؟

ج — نمازكڭ اوچنچی شرطی ستر عورتدر یعنی نمازده عورتلرینی اورتمكدر

س — نمازكڭ دوردنچی شرطی نه‌در؟

ج — نمازكڭ دوردنچی شرطی استقبال قبله یعنی نماز اوقوغان کشینكڭ یوزی کعبهٔ شریفه‌یه قارشو اولمقدر.

س — نمازكڭ بشنچی شرطی نه‌در؟

ج — نمازكڭ بشنچی شرطی وقتدر یعنی بش وقت نمازلرنكڭ اوّل وآخر وقتلرینی بلوب وقتلرینكڭ ایچنده قیلمقدر.

س — نمازنكڭ آلتنچی شرطی نه‌در؟

ج — نمازنكڭ آلتنچی شرطی نیت ایتمكدر یعنی قایسی وقتنكڭ نمازینی قیلار ایسه آنی نیت ایتمكدر.

(فصــــل نمازنكڭ ایچنده اولغان فرضلری بیان ایدر)

س — نمازنكڭ ایچنده اولان فرضلردن برنچیسی نه‌در؟

ج — نمازنكڭ ایچنده اولغان فرضلردن برنچیسی افتتاح تکبیریدر یعنی نمازغه یابشدقده قولاق قاقغان وقتده الله اکبر دیمكدر.

س — نمازنكڭ ایچنده ایکنچی فرض نه‌در؟

ج — نمازنكڭ ایچنده ایکنچی فرض قیامدر یعنی نماز اوقی طورغان کشی آیاق اوسنده اوقومقدر.

س — نمازنكڭ اوچنچی فرضی نه‌در؟

ج — نمازنكڭ اوچنچی فرضی قرائتدر یعنی نمازده آیاق اوستنده اولدقده قرآن اوقومقدر.

س — نمازنكڭ دورتنچی فرضی نه‌در؟

ج — نمازنڭ دورتنچی فرضی رکوعدر یعنی باشی ایله بیلنی تیگز ایدوب بوگولمکدر.

س — نمازنڭ بشنچی فرضی نه‌در؟

ج — نمازنڭ بشنچی فرضی سجده‌در یعنی تزلرینی وآیاقلرینی وقوللرینی ویوزینی یرگه قویمقدر.

س — نمازنڭ آلتنچی فرضی نه‌در؟

ج — نمازنڭ آلتنچی فرضی قعدهٔ أخیره‌در. یعنی نمازنڭ آخرنده التحیات اوقور قدر اوتورمقدر.

س — بر کشی نمازنڭ سویلنگان اون ایکی فرضلرندن برسنی قویسه اول کشی‌نڭ نمازی نیچوك اولور؟

ج — بر کشی‌نڭ نمازنڭ طشنده اولغان شرطلرندن وایچنده اولغان فرضلرندن کرك قصدا وکرك اونوتوب ضرورتسز بربنی قیلمسه قیلدیغی نمازی درست اولماس اول نمازی یاڭادن قیلمق فرض اولور. ایمدی بو اون ایکی فرضلرنڭ هر برسی توبانده آیروب آیروب سویلنور انشاء الله تعالی.

(فصل نمازڭ برنچی شرطی حدثدن طهارتڭ نیچوك اولدیغی بیان اولنور)

س — حدثدن طهارت نیچوك اولور؟

ج — حدثدن طهارت ایکی تورلودر برینه طهارت کبری یعنی اولوغ پاکلك دیرلر بو اولوغ پاکلك قویونمق تیوشلی بولغان وقتده قویونمقدر وبرینه طهارت صغری یعنی کچکنه پاکلك دیرلر بوکچکنه پاکلك طهارت آلمق تیوش اولدقده طهارت آلمقدر.

س — غسلنڭ فرض اولدیغنه دلیل ندر؟

ج — (وَاِنْ كُنتُمْ جُنبًا فَاطَّهَّروا) قول شریفیدر. آیتنڭ معنای شریفی

اگر سز جنب اولسه‌گز کامل تازارگز یعنی غسل قویونگز دیمکدر.

س — غسلنك فرضلری نیچه‌در؟

ج — اوچدر برنچیسی بر مرتبه آغزینه صو آلوب آغزینك ایچنده قوری یر قالدیرمایانچه چلاتمق‌در، بوڭا مضمضه دیرلر.

س — غسلنك ایکنچی فرضی ندر؟

ج — غسلنك ایکنچی فرضی بر مرتبه بورنینه صو تارتوب بورنینك نچکه تیشوکینه قدر بتون ایچنی قوری یر قالدیرمایانچه چلاتمقدر بوڭا استنشاق دیرلر.

س — غسلك اوچنچی فرضی ندر؟

ج — غسلك اوچنچی فرضی بارچه تننی یومقدر آغزنده وبورننده وتنینك باشقه یرنده اینه اوچی مقداری قوری یر قالسه غسلی صحیح اولماز قولقلرینك وکندکینك ایچلرینی صاچ وصقاللرینی چلاتمق فرضدر. واگر تننده بالق تنگه‌سی شکللی نرسه یابشوب آستینه صو کچمز ایسه غسلی درست اولمایانچه چلاتمق تیوشدر. جنب کشی قولیڤی وآغزینی یومایانچه آشامق وایچمك مکروهدر.

س — خاتونلرك ساچلری اورلگان اولسه سوتوب قویونمق تیوشمی؟

ج — اگرجنب اولغان وقتده ساچلری اورلگان اولسه سوتمك تیوش اولمیوب ساچینك توبلرینی وطلومنی یومق لازمدر. واگر جنب اولغان وقتده صاچلری سوتولش اولسه اتفاق ایله اول زمان بتون یومق فرضدر. ایرلرك ساچلری اورلگان اولسون اولمسون بتون یومق فرضدر غسل قویونغان خاتوننك طرناقلری آراسنده قوری قامر قالسه غسلی وآبدستی درست اولماز زیرا قامرده قاتیلق اولوب صونك اوتمکینه مانعدر. اما بالچق کرگان بولسه درست بولور آنك ایچون بالچقدن صو اوتادر.

س — غسلنك سنتلری نه‌در؟

ج — ابتدا بول ایتمك صڭره تننده نجاست وار ایسه آنی تازارتمق صڭره نیت ایتدم یا کلنمگه دیب نیت ایتمك صڭره نمازطهارتی کبی طهارت آلمق آغزینی وبورننی وبشقه تننی اوچر مرتبه یومق واوغمق سنتلر

قویونغان وقتده ایك اوّل اوڭ جیلـکه‌سینه صڭره صول جیلـکه‌سینه صڭره باشینه قویار غسل قویونغان وقتده آیاقلری صو ایچنده اولسه آیاقلرینی صڭره یومق لازمدر غسلنڭ سنتلری بودر.

س — غسلنڭ مکروهلری نه‌در ؟

ج — غسل قویونه تورغان یرگه بول ایتمك غسل قویونغان وقتده قبله‌غه قارشی یا آرقه‌سی ایله طورمق عورت‌لرین‌اورتمینچه‌قویونمق ودنیا سوزی سولشمك وصوبی یتار قدرندن آرتق اسراف ایتمك بونلر مکروهدر واگر صابون ایله یونمق ایچون آرتق صو قویسه مکروه دکلدر.

س — طهارت آلمش یا غسل قویونمش آدمنڭ تننده‌ن طامغان صو پاکمیدر دکلمیدر ؟

ج — بوڭا ماء مستعمل دینلور امام اعظم قاشنده نجسدر امام محمد قاشنده پاکدر لـکن پاکلاگوچی دکلدر اگر طهارت آلدیغی قومغانڭ ایچنه صو طامسه اول صو ایله غسل هم طهارت درست اولماز هر وقتده صاقلانمق تیوشلیدر ماء‌مستعمل طهارت وغسل ایتکان قومغانلرغه قویلمسن. اوستنده قابقاچی اولمغان قومغانلر ایله غسل قویونغان کشیلر بیك صاقلانسونلر امام اعظم قاشنده ماء مستعمل نجس اولغاچ ماء مستعمل توشکان صو ایله قویونسه سیدك ایله قویونغان کبی اولور تننی پاکدن تازارتمق تیوش اولور امام محمد قاشنده تنی نجس اولماس لـکن جنبلکدن پاکلنمز طهارتی طهارت بولماز.

س — طهارت فرض اولدیغنه دلیل نه‌در؟

ج — يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلٰوةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُؤُسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ قول شریفیدر

س — طهارتڭ فرضلری نیچه‌در؟

ج — آبدستنڭ فرضلری دوردر اوّل یوزینی یومقدر یوز: ساچ اوسه تورغان اورندن ایاك آستینه‌چه وبر قولاق یومشاغندن ایکنچی قولاق یومشاغینه‌در واگر صقالی قویی وطغز بولسه آستنه واوستنه مسح ایتمك یارار واگر صقالی سیرك اولسه توبنی چلاتمق لازمدر.

ج — دورتنچی مکروه طهارت آلغان وقتده قبلەغه آرقەسی ایله تورمقدر.

س — بشنچی مکروه نەدر؟

ج — بشنچی مکروه اوڭ قولی ایله سومگرمکدر.

س — آلتنچی مکروه نەدر؟

ج — آلتنچی مکروه طهارت آلغان وقتده صول قولی ایله آغزینه وبورنینه صو آلمقدر.

س — یدنچی مکروه نەدر؟

ج — یدنچی مکروه قویاشده جلنمش صو ایله طهارت آلمقدر.

س — سکزنچی مکروه نەدر؟

ج — سکزنچی مکروه طهارت اعضالرینی صول طرفدن باشلاب یومقدر.

س — طقوزنچی مکروه نەدر؟

ج — طقوزنچی مکروه طهارت آلغان وقتده دنیا سوزی سویلشمکدر.

س — اونچی مکروه نەدر؟

ج — اونچی مکروه یوزینی یوغان وقتده آغزینی وکوزلرینی بیك قاتی آچمق وبیك قاتی یوممقدر.

(چیتوکـکه مسح ایتو بیاننده)

س — چیتوکلره مسح ایتمك درست اولدغی نه ایله ثابتدر؟

ج — چیتوکلره مسح درست اولدغی حدیث وسنت ایله ثابتدر، لکن چیتوکلره مسح ایتمك طهارتده درستدر غسلده درست اولماز طهارتده مسح ایتمك فرضدر اگر قویسه طهارتی درست اولماز.

س — نیندای نرسەلرگه مسح قیلو درست؟

ج — طبوقدن اوزغان اولوب صو اوتماسدای نرسەلرگه مسح درست کون ایتوك وکالوشا کیوز ایتوك کبی شیلر.

س — چیتوکلرگه مسح قیلونڭ مدتی نه قدر وقتدر؟

ج — چیتوکلرهمسح قیلونڭ مدتی مقیم اولغان کشی گه بر کون بر کیچه یعنی

بکرمی دورت ساعتدر واگر مسافر اولور ایسه اوچ کون اوچ کیچه یعنی یتمش ایکی ساعتدر بو وقتلرڭ ایچنده طهارت آلور ایسه چیتوکلره مسح ایدر لکن بو مدت ایچنده مقیم اولسون مسافر اولسون چیتوکلری آیاغندن چیقماو شرطدر واگر شول مدت ایچنده چیتوکلرینڭ برسی ایکی‌سی آیاغندن چیقسه چیتوکلرڭ حکمی کیدر یاڭادن یومق شرطدر.

س — بر کشی مسح ایتدکلدن صڭره صو ایچنه کیرسه یا یووش برده یوروب آیاغینه صو اوتسه نیشلر؟

ج — آیاقلرینڭ برسینڭ طبوقدن توبانی بتونلای چلانسه یا کوبراکی چلانسه مسح درست اولماز آیاق یومق ایله مسح آراسنی جیو اولمسون ایچون ایکی آیاقلرینی بتونلای یومق فرض اولور.

س — مسحنڭ مدتی قای وقتدن اعتبار اولنور چیتوك کیگاندانمی یاکه چیتوك کیگان طهارتی بوزولغاندانمی؟

ج — طهارتنڭ بوزولدیغی وقتدن حساب اولنور چیتوکلرینی کیدیکی وقتدن حساب اولنماز مثلا بر کشی ایرته بلن ساعت آلتیده طهارت آلوب چیتوکن کیسه شول طهارتی ساعت اونده بوزلسه مسحنڭ مدتی ساعت اوندن حساب قیلنوب ایکنچی کوننی ساعت اونغه قدر مسح قیلور مسافرگه دخی حکم بویله در. لکن آڭا مدت اوچ کون اوچ کیچه‌در.

س — چیتوککه نیچك مسح قیلمق تیوشلی؟

ج — مسحنڭ فرض مقداری ایکی قولینڭ بارماقلرینی - آیری آیری چلاتوب بارمقلرینی آچوب چیتوکنڭ باشندن قونچینه طوغری تارته اوچ بارمق ایزی چیتوکده بیلگولی اوله دیمك‌که مسحنڭ فرض قدریسی اوچ بارمق بوییدر.

س — بارمقلرینڭ اوچی بلن‌گنه مسح قیلسه درستمی؟

ج — اوچ بارمقلرینڭ اوچسنیده چیتوککه تیگزمسه بارمقلرڭ باشلری ایله‌گنه اوچ بارمق بویی صزسه مسح درست بولماز قوللرینی آیری آیری

چلاتور دیدیکمز هر قولغه اوز آلدینه صو آلوب مسح قیلور

س — چیتوکلرده نه قدر تیشوك اولسه مسح درست بولماز ؟

ج — چیتوکنڭ برسنده اوچ بارمق صیارلق تیشوك یاکه سوتوك بولسه کرك بر یرنده اولسون کرك آیری آیری اولسون مسح ایتمك درست بولماز اما بر چیوکنده ایکی بارمق صیارلق ایکنچیسنده بر بارمق صیارلق تیشوك اولسه مسح درست بولور اشبو تیشوکلر طبوقدان یوقاری اولور ایسه ضرر ویرمز. ودخی بر کشینڭ بر آیاغی چیتوکنڭ اوکچه‌سندن چیقسه مسحی بوزیلوب ایکی آیاقلرینی یومق لازمدر.

س — بر کشینڭ چیتوکی کیڭ اولوب آطلاغانده اوکچه‌سی کوتارولسه مسحی بوزولورمی ؟

ج — بر کشینڭ چیتوکی کیڭ اولوب آیاقن کوتارگانده اوکچه‌سی چیقوب باصقانده کیری اورنینه توشسه مسح درست بولور.

س — طهارتی بولغان کشینڭ مسحی نڭ مدتی تمام اولسه یاڭادن آیاغن‌غنه یووارمی یاکه بتونلای طهارت آلورمی ؟

ج — طهارت آلمق تیوش اولماز یالڭز آیاقلرینی یومق ایله طهارتی تمام بولور.

س — عذر ایاسی بولغان کشیلرگه چیتوکگه مسح قیلونڭ حکمی نیچوك؟

ج — بر کیمسه عذر ایاسی اولوب طهارت آلوب چیتوکلرینی کیگانچه عذری آقمسه بر کون بر کیچه مسح ایدر واگر چیتوکلرین کیگانچه عذری آقسه بر وقتنڭ ایچنده طهارت آلغان صاین مسح قیلور ایکنچی وقت کیردکده چیتوکلرین صالوب آیاقلرینی یووار یعنی اویله‌ده طهارت آلوب عذری آقغان کوینچه چیتوکلرین کیمش اولسه ایکندی وقتی کیرگانچه شول آراده مسح ایدر ایکندی وقتی کیردکدن صڭره طهارت آلغانده چیتوکلرین صالوب آیاقلرین یومق لازمدر.

س — کشی نیچوك صاحب عذر (عذر ایاسی) بوله ؟

ج — بر کشی‌نڭ بلالنمش عذری بر نماز وقتنڭ اوّلدن آخرینه قدر طهارت آلوب نماز اوقورلق قدر عذری طوقتاب تورمسه صاحب عذر اولور بویله کیمسه بش وقت نمازلرڭ وقتلری کیردکده هر برینه یڭی طهارت آلوب عذری آقسه‌ده نماز اوقور واگر بر نماز وقتی قدر عذری آقمسه بو کیمسه صاحب عذرلکدن چیقار.

س — بر کشینڭ بر یری صنغان بولسه یا یاره‌لنغان بولسه یا بر بر نرسه چیقغان بولسه آنی بیلاسه طهارت آلغانده نیشلار؟

ج — بویله یاره‌لرڭ اوزرینه بیلانگان نرسه‌لری چشمك ضرر ویرسه اوستینه مسح ایتمك درستدر آنی کرك طهارت ایله وکرك طهارتسز بیلاسین بونلره چیتوك کبی مدت یوقدر یاره‌سنه ضرر اولمیه‌چق وقتغه قدر اوستینه مسح ایدر. واگر یاره‌سی توزالماینچه بیلگان نرسه‌سی اوزی توشسه مسحی وطهارتی بوزلماز. واگر یاره‌سی توزالوب توشکان‌بولسه‌طهارتی بوزیلور.

س — بویاره اوستنده‌گی نرسه‌گه نیچوك مسح ایدر؟

ج — اگر یاره اوستنه بیله‌گان چوپراك یاره‌دن آرتوب تورسه اگر آنی چیشوب آلو ومسح قیلو یاره‌غه ضرر ویرسه چوپراکنڭ اوستینه بتونلای مسح قیلور اگر چیشو ضرر ویرمسه مسح ضرر ویرسه یاره اوستینه چوپراك اوستندن مسح قیلور ایلانه‌سون بووار اگر چیشو ومسح قیلو ضرر ویرمسه یاره ایلانه‌سون بووار یاره اوستینه یالانغاچ مسح قیلور.

س — آدم نیندای نرسه‌لر ایله صاحب عذر اولور؟

ج — حیض کوره تورغان خاتوننڭ حیضی اوچ کون تمام اولمسدن اوّل طوقتاسه یا که اون کوندن آرتوب کیتسه یانفاس وقتنده قرق کوندن آرتوب کیتسه ویوکلی خاتون قان کورسه بونلره استحاضه قانی دیب ایتلور بونلر صاحب عذر اولوب نمازنی وروزه‌نی قویماسلر یوقاروده سویلنگان صاحب عذرلر کبی عمل ایدرلر وینه سلس البوله یعنی اختیارسز دائما سیدیکی طاموب تورمق کبی وهر وقت بورندن قان کلمك کبی وتوزالمای طورغان یاره‌لرغه مبتلی بولمق کبی بونڭ اوخشاشلی شیلر ایله صاحب عذر اولورلر.

(حیض ونفاس بیاننده)

س — حیض نه‌در؟

ج — حیض بالغه بولغان خاتوننڭ رحمندن (بالا قابچغندن) کیله طورغان قاندر اول قان چیرسببلی کلمازدخی اول خاتون آیسه بولماز یعنی ایللی یاشدن اوزغان بولماس.

س — حیضڭ مدتی کوبمی؟

ج — حیضڭ آزی اوچ کون کوبی اون کوندر اوچ کون اوچ کیچه‌دن کم بولسه یا اون کون اون کیچه‌دن آرتق بولسه حیض اولماز آنکا استحاضه دیرلر. بوننڭ حکمی یوغاریده سویلندی.

س — ایکی حیضنڭ آراسی کوبمی طورر؟

ج — اڭ آزی اون بش کون کوبینه چیك یوق نی قدر طورسه‌ده طورر.

س — برخاتون حیض کوروب حیضی اون کوندن اوزسه نیچوك اولور؟

ج — بو خاتوننڭ اوزینڭ عادتی اولسه یعنی حیضنی بش کون کوره ایکن بش کوندن آرتقانی حیض اولماز استحاضه اولور. اول کونلرنڭ نمازنی قیلور. اگر عادتندن اوزوب اون کونده طوقتاسه همه‌سی حیض اولور.

س — بر خاتون قان کوروب اوچ کوندن کیمده طوقتاسه بو خاتون حیض کورام دیب نماز اوقومسه اول نمازغه قضا لازمی؟

ج — بو خاتونغه اول نمازلرنی قضا لازم اولور امّا غسل لازم اولماز.

س — بر خاتون حیض مدتنده قزیل قان کورمای باشقه توسده کورسه حیض اولورمی؟

ج — آقدن باشقه‌سی همه‌سی حیض اولور کرك قزل وکرك صاری وکرك قاره وکرك بولغانچق اولسون.

س — بر خاتون حیضنڭ اون کونی ایچنده یا که اوزینڭ عادتی ایچنده قان طوقتاسه حیضم بتدی دیب غسل قویونوب روزه توتسه‌ینه قان کوره باشلاسه بو روزه‌سی نیچوك اولور؟

ج — بو روزه روزه‌دن صانالماس صوڭندن قضا لازم اولور.
س — بر خاتوننك عادتي جيدی كون ایكن اوچ كون تمام اولغاچ حيضی طوقتاسه نيشلر؟
ج — اول خاتون غسل قويونوب نمازين اوقور لكن ايری ايله ياتماس عادت كونی اوزماينچه.
س — نفاس نه‌در؟
ج — نفاس بالادن صوڭ كلگان قاندر.
س — نفاسنك مدتی كوبمی؟
ج — كوبی قرق كون آزينه چيك يوق قرق كوندن اوزسه نفاس اولماز استحاضه اولور.
س — بر خاتون بالادن صوڭ اون كون قان كوروب طوقتاسه ايندی نفاسم بتدی ديب روزه توتسه ينه قان كورسه نيچوك بولور.
ج — بو روزه روزه‌دن صانالماز صوڭندن قضا تيوش اولور.
س — حيضنك حكمی نه‌در؟
ج — حيضنك حكمی نماز اوقورغه درست بولماز روزه توتارغه‌درست بولماز لكن روزه‌نی صوڭندن قضا قيلور نمازنی قضا قيلماس مسجدكه كرمك درست بولماس ايری ايله ياتمق (بيلگولی ياتو ايله) درست بولماز قرآن توتمق درست بولماز وقرآن اوقمق درست بولماز حيض طوقتاغاچ غسل قويونمق واجب اولور.
س — نفاسنك حكمی نه‌در؟
ج — نفاسنك حكميده حيض حكمی كبی‌در.

(فصـــــل طهارتنی بوزغان شيلرنك بيانی)

س — طهارتنی بوزغانلردن برنچی مسئله نه‌در؟
ج — طهارتنی بوزغانلردن برنچی مسئله آدمنك آلدندن وآرتندن چيقغان نرسه طهارتنی بوزار بيلگولی چيقه تورغان نجاسنلر وجيل كبی

وکرك عادتده چیقه تورغان نرسه اولسون قورت وطاش کبی وبونك اوخشاشلی شیلر آز اولسون کوب اولسون طهارتنی بوزار. ودخی ایر کشی‌نك ذکرندن جیل چیقسه طهارتنی بوزماز واگر خاتون کشی‌نك آلدندن جیل چیقسه ایسسز اولسه طهارتنی بوزماز ایسلی اولسه طهارت آلمق آرتقدر.

س — ایکنچی مسئله نه‌در؟

ج — ایکنچی مسئله آغز طلوسی قوصمق بوزار کرك صو وکرك طعام وکرك یالقق هرنی بولسه بولسون طهارتنی بوزار.

س — آغز طلوسی قوصمق نیچوك اولور؟

ج — آغز طلوسی قوصمق شول اولور سویلشورگه ممکن اولمینچه آنی آغزندن چیقارمای توروروغه کوچی یتماز.

س — بر کشی آز آز قوصسه بارین جیساك آغز طلوسی بولورلق بولسه نیشلر؟

ج — اگر قوصدیغی آز آز اولوب کوڭل بولغانووی بر بولسه بوزار. اگر کوڭل بولغانووی باشقه باشقه بولسه بوزماز.

س — اوچنچی مسئله نه‌در؟

ج — اوچنچی بر کیمسه قاقریق قوصسه اگر قوصدیغی قاقریق قورصاقدن کلور ایسه امام ابویوسف ایله امام طحاوینك قاشنده طهارتی بوزیلور. امام اعظم ایله امام محمد قاشنده قاقریق طهارتنی بوزمای کرك باشدن اینسون کرك قورصاقدن کلسون کرك آغز طلوسی اولسون.

س — دوردنچی مسئله نه‌در؟

ج — دوردنچی مسئله بر کیمسه قان قوصسه قوصقان قانی توکرك ایله بردای یا توکرکدن قزیلراق بولسه طهارتنی بوزار. اما قوبی اویوشقان قان قوصسه آغز طلوسی اولسه بوزار آغز طلوسی اولمسه بوزماز. ودخی تنندن بر برندن قان چیقوب چیقدیغی یرندن چیتکه بایلسه طهارتی بوزیلور.

س — بشنچی مسئله نه‌در؟

ج — بر کشینك بر یرنده قبارچق بولوب تیرسنی قوبارسه آنك ایچنده

اولغان صو کرک آق اولسون وکرک صاری اولسون چیتکه یایلسه طهارتی بوزیلور.

س — بر کشینک بر یرنده یاره‌سی اولوب شونک ایچنده‌گی ارین تولوب تورسه چیتکه آقوب چیقمسه نیچوک اولور؟

ج — بو صورتده طهارتی بوزلماز.

س — آلتنچی مسئله نه‌در؟

ج — آلتنچی مسئله بر کشینک بر یرندن قان یا صاری صو کبک نرسه چیقسه شونی چیتکه آقوب کیتمسون دیب اوستینه طوپراق یا کول سیبوب توقتاتسه اگر سیبمسه آغوب کیتارلک بولسه طهارتی بوزیلور اگر سیبماسه‌ده آغوب کیتو احتمالی یوق ایکن بوزلماز.

س — یدنچی مسئله نه‌در؟

ج — یدنچی مسئله بر کشی توکروب توکروکنده قان کورسه قان توکروکندن آرتق بولسه طهارتی بوزیلور واگر توکروکی کوب اولوب قان آز بولسه طهارتی بوزلماز واگر ایکی‌سی تیگز اولسه طهارت آلمق آرتقدر واگر تش آراسندن قان چقسه اگر چقدیغی اورنی معلوم اولسه طهارتنی بوزار واگر چقدیغی یر معلوم اولمسه ینه حکم کوبراگینکدر یعنی قان کوب بولسه طهارتنی بوزار توکروگی کوب بولسه بوزماز.

س — سکزنچی مسئله نه‌در؟

ج — سکزنچی مسئله بر کشی‌نک کوزی آغروب آندن هر وقت یاش آغوب تورسه اول کشی هر وقت نماز ایچون طهارت آلسون زیرا اول آقغان یاش صاری صو اولمق احتمالی اولمق ایله اول کشی صاحب عذر اولوب نماز وقتلرینک هر بری کردکده یکیدن طهارت آلمق لازمدر اول طهارت ایله اول وقتنک ایچنده فرض ونافله نمازلردن تله‌گان نمازلری قیلور ایکنچی وقت کردکده یکیدن طهارت آلور اشبو آغرو

ایله کلگان شیلر کرك کوزدن وکرك قولاقدن وکرك کندکدن وکرك
ایمیدن وکرك باشقه‌دن اولسون غسلده یومقی تیوشلی اولغان یرگه آقسه
طهارتنی بوزار.

س — طقوزنچی مسئله نه‌در؟

ج — طقوزنچی مسئله صاحب عذر اولغان کشی یاره‌سندن چقغان قاننی
وصاری صونی نیچوك بولسه دارو ایتوب طشقه چقودن طوقتاتسه اول
کشی صاحب عذر اولمقدن چقار زیرا طهارت ایله نماز قیلمق آنکا ممکن
اولدیغیچون لکن حیض کوره تورغان خاتون مدتی ایچنده قاننی
طوقتاتسه حیض اولمقدن چیقماز.

س — اوننچی مسئله نه‌در؟

ج — بر کشیگه چچك چقاریلوب یا که چقوب آندن صاری صو آقمق
ایله صاحب عذر اولسه عذری آقغان کوینچه بر وقت ایچون طهارت
آلدقدن صوڭره ایکنچی چچکدن دخی صاری صو آقسه آلدیغی طهارتی
بوزلور آنڭ ایچون تننده اولغان چچکلر جمله‌سی بریاره حکمنده‌در.

س — اون برنچی مسئله نه‌در.

ج — اون برنچی مسئله بر کشینڭ تننده ایکی یرنده چبان اولوب
برسی تیشلوب هر وقتده آقمق ایله صاحب عذر اولوب اول کشی
بر وقت ایچون طهارت آلدقدنصڭره ایکنچی چبانی تیشولسه طهارتی
بوزیلور وینه بر کشی‌نڭ هر وقت بورنینڭ بر تیشوکندن قان
آغوب تورمقی ایله صاحب عذر اولسه اول کشی بر وقت ایچون
طهارت آلدقدنصڭره بورنینڭ ایکنچی تیشوکندن دخی قان کلسه
طهارتی بوزیلور.

س — اون ایکنچی مسئله نه‌در ؟

ج — اون ایکنچی مسئله صاحب عذرنڭ بلالنمش عذردن قان وآنڭ
اوخشاشی نرسه آقمای طوره ایکن بو کشی اول عذرندن بشقه بولغان
طهارتسزلك ایچون طهارت آلسه طهارت آلدقدن صڭره بلالنمش
عذرندن بر نرسه آقسه طهارتی بوزیلور یاڭادن طهارت آلمق تیوشدر.

آنك ایچون اول آلغان طهارتی عذر ایچون اولماینچه ایکنچی طهارتسزلك ایچون اولمش ایدی صاحب عذرنك وقت ایچنده بوزلمغان طهارتی بلالنمش عذری ایچون آلنغان طهارتدر یوق ایسه غیری ایچون آلنغان طهارت دگلدر. بو مسئله کافیدن نقل اولنه‌رق فتاوی هندیه‌در.

س — اون اوچنچی مسئله نه‌در؟

ج — اون اوچنچی مسئله صاحب عذر اولغان کشینك بلالنمش عذری بر وقتنك اوّلندن آخرینه قدر آقمای تورسه صاحب عذرلکدن چیقار.

س — اون دورتنچی مسئله نه‌در ؟

ج — اون دورتنچی مسئله بر کشی صاحب عذر اولوب وقتنك اوّلنده عذری آغادر ایدی. بو کشی شول آقغان کوینچه طهارت آلوب نماز اوقسه بو اوقوب بترگاچ عذری توقتاب وقتنك آخرینه قدر عذرندن بر نرسه کلمسه اوقغان نمازی تمامدر، اول کشی معذور اولوب قیلدیغی نمازی معذور طهارتی ایله قیلدیغی ایچون .

س — اون بشنچی مسئله نه‌در ؟

ج — اون بشنچی مسئله صاحب عذر اولغان بر کشی وقتنك اوّلنده عذری آقمای ایکن طهارت آلوب نمازغه کریشسه نماز ایچنده عذرندن نسنه آقسه نمازی تمام اولوب نمازی قایتارماز .

س — اون آلتنچی مسئله نه‌در ؟

ج — اون آلتنچی مسئله بر کشینك بورنندن بر کیساك اویوغان قان توشسه طهارتی بوزلماز زیرا اویوغان قان قان حکمندن چیقمشدر . قانده نجس اعتباری آغوب کلمك ایله‌در. واگر اول کشی‌نك بورنندن قان طامسه طهارتی بوزیلور آنده آقمق اولدیغیچون .

س — اون یدنچی مسئله نه‌در؟

ج — اون یدنچی مسئله بر کمسه نماز اوقدقده آیاق اوسنی یا رکوعده یا سجده‌ده یا التحیاتده یوقلاسه طهارتی بوزلماس لکن سجده‌ده بوزلماوی

سجده‌نی سنجه قیلدیغی حالده یوقلاسه بوزلماز مثلا قورصاغن بوطینه یابشترماینچه بلاك وترساكلرین آچیق قیلوب یانینه تیكرمینچه یوقلاسه طهارتی بوزلماز اگر بوئکا خلاف یوقلاسه كرك نمازده وكرك نمازدن غیریده اولسون طهارتی بوزیلور.

س — اون سكزنچی مسئله نه‌در ؟

ج — اون سكزنچی مسئله بر كمسه نمازدن غیریده تزلانوب یا كه آیاق بوكلاب اوطروب یا كه یانباشلرین یرگه قویوب تزلرین قاداب باشنی ایكی تزی اوستینه قویوب یوقلاسه طهارتی بوزلماز.

س — اون طقوزنچی مسئله نه‌در؟

ج — اون طقوزنچی مسئله بر كشی یوقاروده سویلنگان روشچه یوقلاب آووب كیتسه گاوده‌سی یرگه تیكانچه اویانسه طهارتی بوزلماز یرگا تیكاچ اویانسه بوزیلور. بو صورتلر نمازسز وقتده طوغری كلسه صاقلانو ایچون یا ئكادن طهارت آلماق مستحبدر.

س — یكرمنچی مسئله نه‌در؟

ج — یكرمنچی مسئله بر كشی ایپارسز حیوان اوستنده یوقلاسه یوغاری منگانده یا تیگزیرده بولسه بوزلمازتوبان تابا توشكانده یوقلاسه بوزیلور. اگر آطلانغان حیوانی ایپارلی اولسه هیچ برصورتده طهارتی بوزلماز.

س — یكرمی برنچی مسئله نه‌در؟

ج — یكرمی برنچی مسئله بركشی‌نك هوشی كیتسه یاخود دیوانه اولسه یاكه ایسرسه طهارتی بوزیلور. ایسرونك چیگی یورگانده قلدی بلدی ارلی بیرلی كلودر.

س — یكرمی ایكنچی مسئله نه‌در؟

ج — یكرمی ایكنچی مسئله بر كشی ركوعلی وسجده‌لی نمازلرده كولسه كولدیكنی یانینداغی آدم ایشتسه طهارتی هم نمازی بوزیلور كولگان كشی كرك نمازده اولدیغنی بلوب كولسون كرك بیلمینچه كولسون واگر كولدیكنی یالگز اوزی ایشتوب یانینداغی آدم ایشتمز ایسه یالگز

نمازی فاسد اولور طهارتی بوزلماز. جنازه نمازنده وسجدهٔ تلاوتده کولسه یانداغی آدم ایشتسه‌ده طهارتی بوزلماز.

س — یکرمی اوچنچی مسئله نه‌در؟

ج — یکرمی اوچنچی مسئله طهارتی بار کشی ساچن آلدرسه یا طرناغن کیسسه طهارتنی قایتارماز باشینه یا ئاادن مسح قیلمق وطرناق اورنلرین یاڭادن یومق لازم اولماز.

س — یکرمی دوردنچی مسئله نه‌در؟

ج — یکرمی دوردنچی مسئله بر کشی اوزینڭ طهارت آلغانلقنی شکسز بیلوب لکن طهارتینڭ بوزولدیغنده شکی اولسه طهارتم بوزولدی میکان یوق میکان دیب آڭا طهارت آلمق تیوش اولمز.

س — بر کشی طهارتی بوزولغانن شکسز بیله لکن «طهارت آلدمی یوقمی» دیب شك ایتسه نیچك اولور؟

ج — بو کشی‌گه طهارت آلمق لازمدر.

س — یکرمی بشنچی مسئله نه‌در؟

ج — یکرمی بشنچی مسئله بر کشی طهارت آلغانده بر اعضاسینڭ یومادیقنی بیله لکن قایسی اعضا ایکانینی بلمی اول کشی‌گه صول آیاغنی یومق تیوشدر. وینه برکشی طهارت آلغان وقتده بعض اعضاسنی یودیغنده شك ایلسه آڭا اول اعضای یومق لازم دگلدر. آنڭ ایچون طهارتنڭ تمامی اول اعضانی یودیغنه قرینه‌در.

س — طهارتی اولماغان کشیلرگه قرآن وباشقه آیت یازلغان شیلرنی توتمق درستمی؟

ج — طهارتی اولماغان کشیلرگه قرآن کریمی وباشقه آیت یازلمش شیلرنی طوتمق ومسجدکه کرمك درست دگلدر.

س — جنب کشی‌گه‌حیض ونفاس کورە تورغان خاتونغه‌قرآن‌اوقو درستمی؟

ج — بونلره دخی قرآن کریمی طوتمق وباشقه آیت یازلمش شیلری طوتمق وقرآن اوقومق حرامدر. باشقه ذکروتسبیح ودعا وتکبیروصلوات وبسمله بونلری اوقومق ممکندر.

(فصـــــــل طهارت دعالرینك بیانی)

ودخی طهارتنك آدابندندر هر اعضانی یوغان وقتده سلف صالحیندن ایشیدیلن دعالرایله طهارت آلمق بیك ثوابدر. اگراول دعالرنی عربچه بلمه‌سه اوز تلی ایله دعا قیلور. بسم الله‌دن باشقه‌سنك شونك ایچون هر دعادین صوك معنالرین بیان ایدلدی.

س — طهارتده الك اوّل قوللرینی یوغان وقتك نیندی دعالر اوقولور؟

ج — الك اوّل قوللرینی یوغان وقتك (اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِی جَعَلَ الْمَاءَ طَهُورًا وَجَعَلَ الْاِسْلَامَ نُورًا بِسْمِ اللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ عَلٰى دِينِ الْاِسْلَامِ وَعَلٰى تَوْفِيقِ الْاِيمَانِ وَعَلٰى هِدَايَةِ الرَّحْمٰنِ) دیه معناسی: حمد الله تعالیگه‌در اول الله تعالی صونی پاکلاگوچی قیلدی اسلامنی نور قیلدی أُلوغ بولغوچی الله تعالینك اسمی ایله باشلیمن مین طهارت آلورغه اول الله تعالی‌گه بیك کوب حمد ایته‌من اسلام دیننده قیلغانلقینه ایمان ویرگانلکینه وحق یولغه کوندیرمکینه.

س — آغزینه صو آلغانده نه اوقورغه کرك؟

ج — (اَللّٰهُمَّ اَسْقِنِی مِنْ حَوْضِ نَبِيِّكَ كَاْسًا لَا اَظْمَاُ بَعْدَهُ اَبَدًا) دیه معناسی یا الله بنی پیغمبرك حوضندن ایچرگل آندن ایچکانك صوکنده منگو صوصامامن

س — بورنینه صو آلغانده نه اوقورغه کرك؟

ج — (اَللّٰهُمَّ اَرِحْنِی مِنْ رَائِحَةِ الْجَنَّةِ وَارْزُقْنِی مِنْ نَعِيمِهَا وَلَا تُرِحْنِی مِنْ رَائِحَةِ النِّيرَانِ) دیه معناسی: یا الله بنی اوجماح ایسلری ایله خوشلندیر اوجماح نعمتلرندین رزقلندر بکا تموغ ایسلرین ایسناتدیرمه.

س — یوزینی یوغان وقتده نه اوقورغه کرك؟

ج — (اَللّٰهُمَّ بَيِّضْ وَجْهِى بِنُورِكَ يَوْمَ تَبيضُّ وُجوهُ اَوْلِيائِكَ وَلَا تُسوِّدْ وَجْهِى يَوْمَ تَسودُّ وُجوهُ اَعْدائِكَ) ديه معناسى: يا الله بنم يوزمنى آق قيل اوزڭنڭ نورڭ ايله اوليالرڭنڭ يوزى آق بولغان كونده بنم يوزمنى قاره قيلمه دشمنلرڭنڭ يوزى قاره بولغان كونده.

س — اوڭ قولنى يوغانده نه اوقورغه كيرك ؟

ج — (اَللّٰهُمَّ اَعْطِنى كِتابى بِيَمينى وَحاسِبْنى حِسابًا يَسيرًا) ديه معناسى: يا الله بنم عمل دفترمنى اوڭ قولمدن ويربنى يڭل حساب ايله حساب قيل.

س — صول قولنى يوغانده نه اوقورغه كيرك ؟

ج — (اَللّٰهُمَّ لَا تُعْطِنى كِتابى بِشِمالى وَلَا مِنْ وَراءِ ظَهْرى وَلَا تُحاسِبْنى حِسابًا شَديدًا) ديه معناسى: يا الله بنم عمل دفترمنى صول طرفمدن ويرمه وهم آرقه طرفمدن بيرمه وهم بنى قاتى حساب ايله حساب قيلمه.

س — باشينه مسح قيلغانده نه اوقورغه كرك؟

ج — (اَللّٰهُمَّ حَرِّمْ شَعْرى وَبَشَرى عَلَى النّارِ وَاَظِلَّنى تَحْتَ ظِلِّ عَرْشِكَ يَوْمَ لَا ظِلَّ اِلَّا ظِلُّكَ) ديه معناسى: يا الله بنم تنمنى وقيللرمنى تموغ اوتينه حرام قيل ودخى منى كولاگالندير عرشنڭ كولاگه‌سى آستنده شول كونده باشقه هيچ كولاگه يوق مگر سنڭ عرش كولاگه‌ڭ گنه.

س — قولاقلرينه مسح قيلغانده نه اوقورغه كرك؟

ج — (اَللّٰهُمَّ اجْعَلْنى مِنَ الَّذينَ يَسْتَمِعونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعونَ اَحْسَنَهُ) ديه معناسى: يا الله منى قيلغل شونداين آدملردن اول آدملر قوشلمش سوزلرنى امرلرنى ايشتورلر اول اشلرنڭ قايسى ايكنچيسيندن اجرده آرتق شوڭا ايارورلر شونى قيلورلر.

س — بويننه مسح قيلغانده نه اوقورغه كرك ؟

ج — (اَللّٰهُمَّ اَعْتِقْ رَقَبَتِى مِنَ النَّارِ وَاحْفَظْنِى مِنَ السَّلَاسِلِ وَالْاَغْلَالِ)
دیه معناسی : یا الله بنم موینمنی اوتدن آزاد قیل ودخی مینی صاقلا زنجیرلردر وبغاولردن .

س — اوڭ آیاغنی یوغانده نه اوقورغه کرك ؟

ج — (اَللّٰهُمَّ ثَبِّتْ قَدَمِى عَلَى الصِّرَاطِ يَوْمَ تَزِلُّ فِيهِ الْاَقْدَامُ) دیه معناسی
یا الله منم آیاقلرمنی صراط کوپرنده ثابت قیل، آیاقلار طایغان کونده یعنی قیامت کوننده .

س — صول آیاغنی یوغانده نه اوقورغه کرك ؟

ج — اَللّٰهُمَّ اجْعَلْ سَعْيِى مَشْكُورًا وَذَنْبِى مَغْفُورًا وَعَمَلِى مَقْبُولًا وَتِجَارَتِى لَنْ تَبُورًا) دیه معناسی یا الله منم اشمنی شکر قیلنمش قیل، گناهلرمنی یارلقانمش قیل، عملمنی قبول قیلنمش قیل، بنم سودامنی هلا کلـکـکه چغارمه، صڭره بونی اوقیه: (اَللّٰهُمَّ اجْعَلْنِى مِنَ التَّوَّابِينَ وَاجْعَلْنِى مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ وَاجْعَلْنِى مِنَ الَّذِينَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ .) معناسی :
یا الله منی قیلغل توبه قیلغوچیلردن دخیده منی قیلغل پاکلانگوچیلردن ودخی منی قیلغل ایذگو قوللرکدن ودخی منی قیلغل شونداین کشی لردن آلارغه قورقنچ هم کیونچ یوق.

س — یوزینی سورتکان وقتده نه اوقورغه کرك؟

ج — اوچ مرتبه انا انزلناه سوره‌سین اوقوسون ودخی هر اعضالرنی یوغان وقتده کلمهٔ شهادت یعنی (اَشْهَدُ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ) دیه ایمدی بو یره کلـگانچه غسل وطهارت تمام اولدی. بونلرنڭ فرضلرینه بیك طرشورغه کرك زیرا جنب بولغان کشینڭ هـر توگی توبنده جنبلك واردر اگـر غسل قویونغان

وقتده آغزی وبورنی ایچنده وباشقه تننده اینه اوچی قدر قوری بر قالسه جنبلـکدن پاك اولماز باش ساچلرندن بر ساچ چلانمیوب قالسه غسلی تمام اولمیوب پاك اولماز واگو غسلده چلانماینچه قالغان یرنی کورسه اول یرنی چلاتور یاشادن غسل لازم اولماز واگر طهارتده قوری یر قالسه اول یرنی شول اعضانك اوز صوی ایله چلاتور باشقه اعضاسینك صوی ایله چلاتمز فرضا قولنده صو تیمای قالغان یری بولسه شول قولینك ایکنچی توشنلگی صو ایله چلاتور یوزندن یا آیاقندن آلوب چلاتمز ودخی غسلده وطهارتده ماء مستعمل یعنی اعضاسندن تاموب وآغوب توشکان صودن بیك صاقلانورغه تیوشلیدر. آنك ایچون طهارت یا غسل قویونه طورغان قومغان‌نك ایچنه طامسه اول صوایله غسل وطهارت درست بولماز چوق خلق بونده غفلت‌ایدوب مونچه‌لرده اعضاسندن آقغان صو چیلاك وکیسماك ایچنه توشوب اول صو ایله غسل ایدوب مونچه‌غه پاك بولوب کیرمش اولسه‌لر دخی سیدك کبی صو ایله پچرانوب بویالوب چیقوچیلر کورنه‌در وطهارت آلغانده یوزینی یوغان وقتنده قولندن وترساکی باشندن آغوب توشکان صو قومغانك ایچنه آقوب اول نجس یاکه پاکلامای تورغان صو ایله طهارت آلوب مسجدکه باروب نماز اوقوب ثواب طابامن دیب طهارتسز نماز اوقوب اوقوب اولوغ عذابلرغه لایق اولورغه کرکمس، غسل وطهارتده بوندن بیك صاقلانمق تیوشدر. آنك ایچون امام اعظم قاشنده نجسدر. امام محمد سوزینه کوره پاکدر. لکن پاکلاگوچی دگلدر. یعنی ماء مستعمل توشدیکی صو ایله طهارت غسل درست اولماز وینه طهارتده یومق فرض اولغان یرلردن اینه اوچی قدری قوری یر قالسه طهارتی ونمازی درست اولمیوب بیك گناهلی اولور. عوام خلق وخاتونلر طهارتده باشقه مسح قیلوده بیك غافل‌لك ایده‌لر، یعنی خاتونلر بـارمقلرینی چلاتوب بارمقلرینك اوچی ایله گنه مسح قیله‌لر ایرلرگه تیوشلیدرکه اوقوغان خاتون بولسه کتابدن اورننی کورستمك تیوش اوقی بیلمای طورغان خاتون بولسه نیچوك مسح قیلمقنی اویره‌ترگه وکورسترگه تیوش زیرا

امام مالك مذهبنده بتون باشقه مسح ایتمك فرضدر. امام اعظم افندمزك قاشنده باشنك دورت اولوشندن بر اولوشینه مسح فرضدر. شولای اولغاچ بارمقلرنك اوچی ایله مسح قیلغان وقتده دورت اولوشدن بر اولوشی اولمایدر. بس فرض طابولمیدر. فرض طابولمغاچ طهارتده درست بولمیدر. ایمدی عبادتك الك اوّل شرطی آبدست طهارت آلمقدر. بونلر تمام اولماینچه عبادت اولماز نماز اوقوب وقرآن اوقوب ثواب آلامن دیب طهارتسز عبادت ایدوب قاتی عذابقه تیوشلی اولمق بیك اولوغ نادانلقدر.

(فصـــــل تیمم بیان اولنور)

س — تیمم دیب نرسه‌گه ایته‌لر؟

ج — بر کشی غسل تیوشلی اولدقده یا که طهارت آلمق تیوشلی اولدقده صو بولماز ایسه پاك طوپراق یا که طوپراق جنسندن اولغان توزانلی نسنه‌نی پاکلنمك قصدی ایله استعمالـگه ایتورلر.

س — صو بولمغان وقتده تیمم درست ایکانلـگینه دلیل نه‌در؟

ج — (فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا) قول شریفیدر. آینك معنای شریفی: اگر سز صو طاپمه‌ساڭز پاك بولغان یر جنسینه تیمم قیلـڭز.

س — تیممنك فرضلری نیچه‌در؟

ج — تیممنك فرضی ایکیدر بری شرط وبری رکندر شرطی نیت ایتمك. یعنی نیت ایتدم پاکلانمگه دیمکدر. ورکنی ایکی مرتبه ایکی قوللرینی پاك طوپراغه یاکه طوپراق جنسندن اولغان نرسه‌گه صوغوب اوّلـگی مرتبه‌سنده یوزینه ایکنچی مرتبه‌سنده ترساکلری ایله قوللرینه مسح ایتمکدر.

س — تیمم نیندای یرلرده درست اولور؟

ج — تیمم طقوز یرده درستدر.

س — آنلر قایسی‌لردر؟

ج — برسی طهارتکه یا غسلـگه فرض قدرلرینه یتارلك صو یوقلغیدر.

س — ایکنچیسی نه‌در؟
ج — صو بتونلای یوقلغیدر.
س — اوچنچیسی نه‌در؟
ج — اوچنچیسی صو دورت بلك آرشین یراق اولمقدر.
س — اگر صو دورت بلك آرشیندن یقین بولسه لکن آنده بارسه نمازك وقتی چیقارلق بولسه بوصورتده تیمم درستمی؟
ج — بو صورتده تیمم ایتمز نمازك وقتی چیقمقلدن قورقسه‌ده.
س — دورتنچیسی نه‌در؟
ج — دورتنچیسی صو بولور. لکن صونی استعمال قیلورغه کوچی یتماس ضعیف وصرخاو اولدیغندن.
س — بشنچیسی نه‌در؟
ج — بشنچیسی صو بولور. استعمالگه‌ده کوچی یتار لکن صرخاوم آرتور یاکه صوغوقلدن اولارمن دیب قورقمقدر.
س — آلتنچیسی نه‌در؟
ج — آلتنچیسی صو بولور. لکن صونی طوطسه‌م اوزم یاکه حیوانم صوسز قالور دیب قورقمقدر.
س — یدنچیسی نه‌در؟
ج — یدنچیسی صو ایله بو کشی آراسنده یرتقیچی حیوان یابول باصوچیلر اولمقدر.
س — سکزنچیسی نه‌در؟
ج — صو بولور. لکن صونی آلورغه کوچی یتماس چیلاکی ویا باوی وباشقه قورالی اولمغانلقدن.
س — طقوزنچیسی نه‌در؟
ج — طقوزنچیسی یوکنده‌گی صونی اونتمقدر.
س — تیممك صورتی نیچوکدر؟
ج — اوّلا نیت ایدوب ایکی قوللرینی پاك قوری طوپراقغه یاخود طوپراق جنسندن اولغان شیگه برمرتبه اوروب قوللرینی کوتاروب باش بارمقلرینی

بر بر ینه تیکزوب سلکر صوکره ایکی قولی ایله یوزینی بتونلای مسح ایدر.

س — تیممده قوللرینه نیچوك مسح ایدر؟

ج — ینه ایکی قوللرینی اوروب سلکر صوکره صول قولینك دورت بارمقلرینك ایچلری ایله باش بارمغنی طوروغه توتوب تیکزمای اوك قولینك دورت بارمقلرینك آرقه طرفندن اوچلرندن باشلاب ترسا کی آستینه واردقده اوك قولینك ایچنه ایلاندیروب صول باش بارمغینك یارطیسندن توبانی ایله اوك قولینك ایچ طرفینه مسح ایتوب اوچنه کلدکده صول باش بارمغینك یارتیسندن یوقاریسی ایله اوك بارمغینك اوستنه مسح ایدر وکنه اوك قولی ایله صول قولنی دخی بویله مسح ایدر. ایمدی بو تیممده بتون اعضالری قاپلایو مسح ایتمك فرضدر. مسح اولمدیغی یر قالسه تیممی درست اولماز. بارمغنده یوزك وقولنده بلازك اولسه چیقارمق وبارمقلرینی آرالاشترمق لازمدر.

س — برکشی تیمم ایله نماز اوقیدر ایدی. صو کوردی یاکه برکشی صو بار دیب خبر ویردی. بوکشینك نمازی نیچوك اولور؟

ج — بر کشی تیمم ایله نماز اوقیدر ایدی طهارتکه یتارلك صو کورسه یاصو بار دیب برکشی خبر ویرسه اول خبرویرگان کشی بالغ وعدل اولسه اول نمازی بوزیلور طهارت آلوب یکیدن اوقور. واگر صو طهارتکه یتارلك اولمسه یاکه خبر ویرگان کشی صبی یافاسق اولسه یانماز اوقوب بترگاچ کورسه وایتسهلر اول نمازنی یکیدن اوقومق لازم اولماز.

س — جنب اولغان کشینك تننده یارهسی کوب اولسه یا بتونلای یاره بولسه نیشلر؟

ج — جنب اولغان کشینك تنینك کوبسی یا جملهسی یارهلی اولسه اول کشی تیمم ایدر یارهسی اولمغان یرلری یومق واجب دگلدر. طهارت اعضالرینك دخی کوبنده یاره اولسه تیمم جائزدر یارهسی اولمغان یرلری یومق واجب دگلدر.

س — جنب اولغان کشینك تنینك یا ایسه طهارت اعضاسینك یارطیسندن آزی یارهلی بولسه تیمم قیلورمی؟

ج — بو صورتده یارهسز یرلرین یووب یارهلری یرلرینه یالانغاچ مسح

قیلمق ضرر ویرمسه اوستینه مسح قیلورلر. اگر آچیق کوینچه مسح قیلمق ضرر ویرسه اوستینه بر نرسه بیلاب آنك اوستینه مسح ایدرلر.

س ــ اگر جنب اولغان کشینك تنی‌نك یا ایسه طهارت اعضاسینك یارطیسی طازه یارطیسی یاره‌لی اولسه نچوك ایتار؟

ج ــ یاره‌سز یرلرین یووار ویاره‌لی یرلرینه مسح ایتار.

س ــ طهارت اعضالرینك یاره‌لرینك آزلغی وکوبلگی نچوك اعتبار اولنور؟

ج ــ موندە اختلاف بار بعضیلر طهارت اعضالرینك صانـن اعتبار ایتمشلر طهارت اعضاسی دورت دورتنك اوچسی یاره‌لی اولسه تیمم درست ایکیسی یاره‌لی ایکیسی یاره‌سز اولسه یاره‌لی‌سنه مسح ایدر یاره‌سزلرین یووار برسی یاره‌لی اوچیسی یاره‌سز اولسه اوچسنی یووار برسینه مسح ایدر بعضیلر هم اعضانك یاره‌سی طازه یرندن کوب بولمای طوروب اول کشی‌گه تیمم درست اولماز دیمشلر. اما درست بولغان سوز اوّلگیدر یعنی طهارت اعضالرین اعتبار قیلمق.

س ــ جنب کشینك یاره‌سینك آزلغی وکوبلگی نیچوك اعتبار اولنور؟

ج ــ جنب کشینك بتون گاوده‌سینك یارطیسندن کوبیسی یاره‌لی بولسه تیمم قیلور اگر یارطیسی یاره‌لی یارطیسی یاره‌سز اولسه یاره‌لی برینه مسح ایدر یاره‌سز یرین یووار.

س ــ بر مسافرك ایبداشنده صو بولسه آندان صو صورمینچه تیمم ایله نماز قیلمق درستمی؟

ج ــ بر مسافرك ایبداشنده صو اولوب اگر یولداشی صونی ویرمکینی عقلی حکم ایتسه یعنی صوراسام ویرردیسه صورامایچه تیمم ایتوب نماز اوقمق درست اولمز. واگر صونی صورامایچه تیمم ایتوب نماز قیلسه صکره صوراسه ایبداشی ویرمسه قیلدیغی نمازی تمامدر واگر ایبداشی صونی ویرسه وقت چیقمغان اولسه اول کشی اول صو ایله طهارت آلوب اول نمازنی یاڭادن اوقور.

س ــ بر جنب کشی مسجددن بشقه یردن صو طابماسه بو کشی نیشلر؟

ج — بر جنب کشی غسل ایتملك ایچون مسجددن بشقه یرده صو
طابماسه واول کشی ایچون صونی مسجددن چیقارر کشی‌سی اولمسه
اول کشی تیمم ایدوب مسجده کیروب صونی آلوب چیقوب غسل
ایدر ودخی تیممنی طهارتنی بوزه طورغان شیلر بوزار.

س — بر کشی صو بولمغان یرده سجدهٔ تلاوت ایچون یا ایسه جنازه
نمازی ایچون تیمم قیلسه شول تیمم ایله فرض نماز اوقوغی درستمی؟

ج — بر کشی صو بولمغان یرده سجدهٔ تلاوت وجنازه ونافله نمازلر
ایچون ایتدیکی تیمم ایله فرض نمازلری قیلمق جائزدر درستدر.

س — صو بار یرده جنازه نمازی ایچون قیلغان تیمم ایله فرض
اوقو درستمی؟

ج — بر کشی کوردیکه، بر جنازه اوتوب باره طهارت آلسه یتشورلك
دگل بو صورتده بو کشیگه جنازه نمازی ایچون تیمم درست شول
تیمم ایله فرض نمازنی اوقو درست دگل.

س — بر کشی قرآن توتمق ایچون یا اوقمق ایچون یا مسجدکه
کیرمك ایچون تیمم قیلسه یا قبرلرگه زیارت ایچون واذان وقامت
ایتور ایچون وباشقه کشی‌گه قرآن اوگره‌تو ایچون تیمم قیلسه شول
تیمم ایله نماز اوقو درستمی؟

ج — درست بولماز نماز اوقمق شوندای تیمم ایله درست بولور
اول تیمم ایله نمازغه نیت ایتولمش اولور جنازه نمازی کبی
یا ایسه اول تیمم بلن شوندا این بر شیگه نیت ایدیلور اول
شیده عبادت معناسی آڭلانور سجدهٔ تلاوت کبی.

س — بر کشینی حبس قیلسه‌لر اول کشینی طهارتدن وغسلدن
منع اینسه‌لر اول کشی نیشلر؟

ج — اول کشی تیمم ایله قیلور حبسدن چیقدقدنصڭره امام اعظم
ایله امام محمد قاشنده اول نمازلرنی اعاده (قایتارو) تیوش اولور
امام ابو یوسف قاشنده یاڭادن اوقمق تیوش دگلدر.

مونده یتکانچه نمازڭ برنچی شرطی حدثدن طهارت یعنی غسل وطهارت سویلندی حاضر کیلامز نمازڭ ایکنچی شرطنه

س — نمازڭ ایکنچی شرطی نه‌در؟

ج — نمازڭ ایکنچی شرطی نجاستدن طهارت یعنی پاکلنمك وتازارمقدر.

س — نجاستدن پاکلنمك نیچوك تیوشلیدر؟

ج — نجاستدن پاك اولمق نماز قیلاچق آدمنڭ تننده یاخود کیومنده یاخود نماز قیلاچق اورننڭ کرك بر یرنده وکرك آیری آیری اولسون درهم (اون بیشلك تنکه) دن آرتق نجس اولسه آنڭ ایله نماز درست بولماز یومق فرضدر اگر بر درهم مقداری اولسه یومق واجبدر درهمدن کیم اولسه یومق سنتدر بیك آزغنه نجاستنی یومق ثوابدر.

س — نجاست نیچه تورلیدر.

ج — نجاست ایکی تورلیدر بری نجاست غلیظه وایکنچیسی نجاست خفیفه‌در.

س — نجاست غلیظه نه دیمکدر؟

ج — نجاست غلیظه قاتی نجس دیمکدر یعنی حکمی قاتی آز تیو بلنده یومق فرض اوله.

س — نجاست غلیظه نیچه تورلی؟

ج — ایکی تورلی صیوق نجس وقویو نجس.

س — قویو بولغان نجاست غلیظه نیندی نجسلر؟

ج — آدمنڭ وایتی آشاملای تورغان حیوانلرنڭ آرتندن چقغان نجس دوڭغزنڭ واتنڭ تنی طاوقنڭ اوردکنڭ قازنڭ نجسی وباشقه آیری طرناقلی یرتقیچی طرنقلی اولغان حیوانلرنڭ نجسی بونلر قویو بولغان نجاست غلیظه‌در.

س — بو قویو بولغان نجاست غلیظه کوبمی تیمك ایله یومق واجب اوله؟

ج — بردر هم آغرلغندن آرتق اولسه یومق فرض اوله‌در هم آغرلغی اولسه واجب اوله آندان کیم اولسه سنت اوله بیك آز اولسه ثوابلی اوله.

س — صیوق بولغان نجاست غلیظه نیندای نجسلر؟

ج — آدمنك وايتى آشالماى تورغان حيوانلرنك آلدندان چقغان نجسلرى دوڭغزنك اتنك تيرى قان، اربن، آراقى كبك نرسەلر.

س — صيوق بولغان نجاست غليظه كوبمى تيمك ايله يومق فرض اوله؟

ج — صيوق بولغان نجاست غليظەلردن تننده يا كيومنده نماز اوقى تورغان اورننده اوچ توبى قدرندن آرتغراق اولورايسه يومق فرضدر اگر اوچ ياصسيلغى قدرى‌گنه اولسه واجب اوچ ياصسيلغندن كيم بولسه سنت آندنده آز بولسه ثواب.

س — نجاست خفيفه نه ديمكدر؟

ج — نجاست خفيفه يگل نجس يعنى حكمى يگل آز تيمك بلن‌گنه يومق فرض بولماى.

س — نجاست خفيفه نيچەتورلى؟

ج — نجاست خفيفه ايكى تورلى برسى صيوق ايكنچيسى قويودر.

س — قويو بولغان نجاست خفيفەلر نەلردر؟

ج — توەنك قوينك صارقنك كزەنك آطنك ايتى آشالماى تورغان قوشلرنك تيزاگى.

س — صيوق اولغان نجاست خفيفه نەلردر؟

ج — ايتى آشالا تورغان حيوانلرنك سيديكى.

س — كوگرچن چپچق كبيلرنك تيزاگى نيچوكدر؟

ج — كوگرچن وچپچق وباشقه بونك كبى قوشلرنك تيزاكلرينك صاصى ايسى بولماغانلرى تازەدر نجس دگلدر.

س — بونجاست خفيفه كوبمى تيمك ايله يومق فرض اوله؟

ج — بو نجاست خفيفه آدمنك كيومينك ويا نماز اوقى تورغان اورنينك دورت اولوشندن بر اولوشينه تيسه كرك اول كيوم ضور اولسون وكرك كچك اولسون يومق فرضدر وبوندن كيم بولسه واجب وسنتدر.

س — بو نجاستلرى نيچوك يووارغه تيوشلى؟

ج — كورينه تورغان نجسلرنى ايسى توسى بتكانچه يومق تيوشلى.

س — كورنماى تورغان نجس بولسه سيديك آراقى خمر كبى نيچوك يووار ؟

ج — اوچ مرتبه يووار هر مرتبه‌سنده بيك قاتى صيغار طامچيسى بنكانچه بولاى ايتوب صيقمق شرطدر اگر صيقوب طامچيلرين بترمسه اول نرسه پاك اولماز. ودخى كولماك اشطان كبوم صالم بووه تورغان خاتونلرغه تيوشدركه نجسلى كيوملرنى نرسه‌لرنى تازه‌لرى ايله بر صاوتده يوماسقه اگر ايكيسنى بر صوده بر صاوتده چلاتسه اليگى تازه كيوملرده نجس اولوب ذكر اولديغى كبى هر برسنى اوچر مرتبه چايقاب صيقماينچه پاك اولمازلر اگر بر طامچى صو اورننده طامهاى قالسه بوكيوم نجاستدن پاك اولمازبويله كيوم ايله نماز دخى قيلنماز. بونلرنى بيك اعتبار قيلورغه كرك كيوم يومق ايكى تورلى اوله‌در برسى نجسلانگانلكدن ايكنچيسى كرلانگانلكدن كرلانوب نجس اولمغان كولماك اشطانلرنى نجسلرى ايله قاتيشدرماينچه يومقده بووچيغه يگللك بار چونكه بوتازه‌اولوب كرايچون‌گنه يووله‌طورغانلرينى طامچيلرى بنكانچه صيقمق شرط دگل نجس اولغانلرينى بيك قاتى صيقمق شرطدر. آنك ايچون پاكلنمك وپاكلمك نمازك شرطندندر.

(فصـــــل نمازك اوچنچى شرطى ستر عورت بياننده)

س — نمازك اوچنچى شرطى نه‌درِ؟

ج — نمازك اوچنچى شرطى ستر عورتدر يعنى نماز اوقوغان كشى‌نك عورتلرى اورتلمش اولمقدر.

س — عورت اورتمك نيچوك اولور ؟

ج — ستر عورت نمازده ايرلرگه كنديكى آستندن تيرى آستينه وارنچه اورتمك فرضدر. آزاد اولغان خاتونلرك يوزى وقوللرى وآياقلرندن بشقه جمله تنى وساچلرى دخى عورتدر بر روايتده

قوللرینك آرقەسی وآیاقلری دخی عورتدر خاتونلر نمازده ساچلرین
وکردانلرینی (موینلرینی) اورتمك فرضدر قوللرنده وآیاقلرند
اختلاف اولوب آنلری دخی اورتمك لازمدر تلاسه یاشامش خاتو
یعنی قارچق اولسون تلاسه نمازنی قرانغی یرده قیلسون اورتمک
فرضدر.
س — اورتمکی فرض اولغان اعضالردن بری نمازده آچلسه آنـ
نمازی نیچوك اولور؟
ج — نمازده اورتمکی فرض اولغان اعضالردن کرك ایرك وکرك
خاتونك اولسون برینك دورت اولوشدن بر اولوشی نمازده آچیلوب
تیز یابلمانچه بر رکن اوتار قدری یعنی اوچ مرتبه سبحان الله
دییور قدری آچیق دورسه نمازی فاسد اولور. مثلا خاتونلرك
ساچلرینك دورت اولوشندن بر اولوشی آچیلوب اوچ تسبیح مقداری
تورسه یاکه بلاکلرینك ویا صیراقلرینك دورت اولوشندن بر اولوش
آچلسه یاکه ایرلرك تزندن یوقاری کندکنه بتکانچه شول آراد
اولغان اعضالردن برینك دورت اولوشندن براولوشی آچیلوب او
تسبیح مقداری دورسه نمازی بوزیلور. برقولی ایله اورتمك ممکن
اولوب اوچ تسبیح مقداری طورغزمانچه اورتسه نمازی بوزیلما

فصـــل نمازك دوردنچی شرطی استقبال قبله بیانند

س — نمازك دوردنچی شرطی نەدر؟
ج — نمازك دوردنچی شرطی استقبال قبلەدر. یعنی نماز اوقی تورغا
کشی‌نك یوزی وکوکراگی کعبۀ شریفەنك اوزینه یا طرفینه قارشوکلمکد
بلنمدیکی یرده بیلـگان کشیدن صورامق تیوشدر.
س — برکشی قبلەنك قای طرفده ایکانینی بلمسه صورارغه کشیده بولماسه نیشلر
ج — برکشی قبلەنی بیلمسه صورارغه آدم اولمسه علامتلردن ایسابلا
قاراب کوڭلی قایسی یاقغه حکم ایتسه شول یاقغه قاراب اوقور.

س — اگر نماز ایچنده یاڭلش ایکانی بلنسه نیشلر؟
ج — خطاسی ظاهر اولسه نمازینی بوزمینچه اول یاقغه ایلانور یڭیدن قیلمق لازم دگلدر.
س — برنیچه کشی قبله‌ده اختلاف ایتسه‌لر نیچوك اوقورلر؟
ج — برنیچه کشی‌لر قبله‌ده اختلاف ایتسه‌لر فکرلری بر برینه طوغری کلمز ایسه یالـگز باشلرینه اوزلرینڭ حکم ایتکان طرفلرینه قاراب قیلورلر. اگر فکرلری موافق اولغانلری اولسه آنلری جماعت بولوب اوقورلر.
س — قبله‌غه قارشو بولورغه کوچی یتمگانلر نیچوك اوقورلر ؟
ج — بر کشی نماز ایچون قبله‌غه قارشو طورورغه کوچی یتمسه قبله‌غه یونالدیرر کشی‌سیده بولمسه یاکه دشمندن ویرتقیچی حیواندن قورقنچلی اولسه قایسی طرفقه کوچی یتسه شول یاقغه قاراب اوقور.
س — برکشی عذرسز کوکراکنی قبله‌دن ایلاندرسه نمازی نیشلر؟
ج — برکشی عذرسز کرك قصدا وکرك اونوتوب کوکراکنی قبله‌دن ایلاندرسه نمازی بوزیلور.
س — برکشی کوکراگن ایلاندرمینچه یوزین‌گنه ایلاندرسه نیشلر؟
ج — برکشی کوکراگن قبله‌دن ایلاندیرمینچه یوزین ایلاندرسه یعنی باشن موینن بوروب قاراسه نمازی بوزلماز. لـکن بیك قاتی مکروه اولور.
س — برکشی قبله‌ده شك قیلوب صورارغه کشی بولماینچه کوڭلی ایله ایسابلاب برطرفقه قاراب اوقوسه اوقوب بتترگاچ یاڭلش ایکانی بلنسه اول نمازنی قایتارورمی؟
ج — اول کشی بویله شك ایله قبله‌در دییوب نمازینی قیلوب نمازدن صوڭره خطاسنی بلسه اول نمازی اعاده ایتمز یعنی اول نمازی یاڭادن اوقمق لازم اولماز.
س — بر کشی قبله‌ده شك قیلدی صورارغه کشی بار صوراماى اوزینڭ ایسابی ایله قیلسه نمازی نیچوك اولور؟
ج — بر کشی قبله‌ده شك قیلوب صورارغه کشی بولوب صوراماینچه

اوز ایسابی ایله قیلسه قبله‌غه طوغری کلگان بولسه نمازی تمامدر
واگر یاڭلش اولمش ایسه اول نمازنی یاڭادن اوقور.
قبله‌ده شك کرك صحراده وکرك آولده وکرك شهرده وکرك
کیچه وکرك کوندز اولسون جمله‌سی بردر.
س — بر کشی نمازغه کوشکانده قبله‌ده شك قیلمدی نمازین اوقوب
بتدرگاچ شکلنسه قبله‌غه طوغری کلدیمی یوقمی دیب نمازین قایتارورمی؟
ج — اول کشینڭ خطاسی شکسز معلوم اولمینچه توروب نمازنی
قایتارمق لازم اولماز اگر خطا ایتدیکی طرفی قوّتلی اولسه اول
نمازی یاڭادن اوقمق لازمدر.
س — بر کشی قبله‌ده شك قیلسه علامتلرگه قارامسه ایسابلامسه
کشی بولوب کشیدن صورامسه شول کوینچه اوقوسه نیچوك اولور؟
ج — بو کشینڭ نمازی کرك قبله‌غه طوغریده کلسون درست بولماس
آنڭ ایچون قبله‌نی ازله‌مك وایسابلامك فرض ایدی فرض قالغانلق
ایچون مونڭ نمازی بوزیله‌در.
س — بر کشی نماز قیله طورغان اورنونده آلدندان کشی یورمك
احتمالی اولسه نیشلرگه تیوش؟
ج — بر آرشین اوزونلغنده بارمق یوانلغنده بر طایاق قادامق
مستحبدر. جماعت اولورلر ایسه امامنڭ آلدینه قادامق جماعتکه
یتار موندای اورنده ستره‌سز نماز قیلمق مکروهدر.

(فصل نمازنڭ بشنچی شرطی اولان وقتلرنڭ بیانی)

س — نمازنڭ بشنچی شرطی نه‌در؟
ج — نمازنڭ بشنچی شرطی وقتدر یعنی نمازلرنڭ اوّل وآخر
وقتلرینی بلمکدر هر نمازلرنڭ وقتلری واردر وقتلری کرمزدن اوّل
قیلنماز واگر بر سبب ایله قصدا وقتندن صوڭره قیلورسه قضا اولور.
س — ایرته نمازینڭ اوّل وقتی نه وقتدر؟

ج — طاڭ آطقاندين قوياش چقغانغەچەدر.

س — اويله نمازينڭ اوّل وقتى نه وقتدر؟

ج — اويله نمازينڭ اوّل وقتى كولاگه قسقاروب يتوب اوزونايه باشلاغان وقتدر.

س — اويله نمازينڭ آخر وقتى نه وقتدر؟

ج — اويله نمازينڭ آخر وقتى امام اعظم قاشندە هرنرسەنڭ كولاگەسى اوزى چاقلى ايكى بولغانغه قدردر امام ابو يوسف ايله امام محمد قاشندە اوزى چاقلى بر بولغانغه قدردر هر نرسەنڭ اصل كولاگەسى توش وقتنداغى كولاگەسى دگلدر لايق اولان بودركه كشى ايكندى نمازينى كولاگه ايكى بولغانغەچە قيلماسلق واويله نمازينى كولاگه ايكى مثل بولغانغاچه كيچكترمسلكدر.

س — توش كوله گەسى نەدر؟

ج — توش كوله گەسى قوياش چغوب قبلەغه باردقده هر نرسەنڭ كوله گەسى قسقاره باروب قبلەغه يندكده قسقارمقى توقتاب اوزونايورغه كريشور وقت يتكاندەگى كوله گەدر.

س — ايكندى نمازينڭ اوّل وقتى نه وقتدر؟

ج — ايكندى نمازينڭ اوّل وقتى‌اويله نمازينڭ آخر وقتيدر.

س — ايكندى نمازينڭ آخر وقتى نه وقتدر؟

ج — ايكندى نمازينڭ آخر وقتى قوياش بايغانچەغه قدردر؛ ايكندى نمازينى قوياش قزارغانغەچەيورى كيچكترمكلك اشد كراهت ايله مكروهدر.

س — آخشام نمازينڭ اوّل وقتى نه وقتدر؟

ج — آخشام نمازينڭ اوّل وقتى قوياش باطدقدن صكرەدر آخشام نمازينى يلدز قالقغانغەچە يورى كيچكترمكلك مكروهدر.

س — آخشام نمازينڭ آخر وقتى نه وقتدر؟

ج — آخشام نمازينڭ آخر وقتى قوياش باطقان طرفده قزللق وآقلق بتكانگەچەدر.

س — يسيغ نمازينڭ اوّل وقتى نه وقتدر؟

ج — يسيع نمازينك اوّل وقتى قوياش بايوغان طرفده قزللق وآقلق بتدكدن صڭره‌در .
س — يسيع نمازينك آخر وقتى نه وقتدر ؟
ج — يسيع نمازينك آخر وقتى طاڭ آطقانغاچه‌در .
س — طاڭ نيچه تورليدر ؟
ج — طاڭ ايكى تورليدر برينه يالغانچى طاڭ وبرينه راست طاڭ ديرلر . يالغانچى طاڭ شولدر كه طاڭ آتا تورغان ياقدان آغاروب كوكنك اورطاسينه تابا سزلوب منار چيتكه يايلماس آرطندان قارانغيلق باسار بو طاڭ ايله يسيع نمازينك وقتى چيقماز وايرته نمازينك وقتى كيرمز روزه توته‌چق كشى‌گه اول وقت آشاوق درست اولور اما راست طاڭ كوكنك ايلانه‌سينه تارالغان آقلقدركه اول وقت ايرته نمازينك وقتى كرور .

(فصـــــل نماز قيلمق مكروه اولان وقتلرى بيان ايدر)

س — نماز قيلمق مكروه اولغان وقتلر نيچه وقتدر ؟
ج — نماز قيلمق مكروه اولغان وقتلر يكرمى دورت ساعت اچنده بش وقتدر بو بش وقتنك اچنده فرض نفل قضا نمازلرى قيلمق مكروهدر .
س — اول اوچ وقت قايسى وقتلردر ؟
ج — اول اوچ وقتلرك برسى قوياش چقغان وقت وايكنچى‌سى توش وقتى يعنى هر نرسه‌نك كوله‌گه‌سى قسقاروب بتكان وقت واوچنچيسى قوياش بايوغان وقت: لكن قوياش باطقان وقتده شول كوننك ايكندى نمازى درستدر اما نافله وقضا نمازلرى قيلمق مكروهدر .
س — اوشبو مكروه اولغان اوچ وقتلرده جنازه نمازى اوقمق درستمى ؟
ج — اوشبو مكروه اولغان اوچ وقتلرنك ايچنده حاضر اولغان جنازه نمازينى قيلوب كوممك درستدر آرتق كچكترماسسز لكدر . اما مكروه اولمغان وقتنك ايچنده حاضر اولغان جنازه نمازينى واجب اولغان

سجدهٔ تلاوتنی بومکروه اولغان اوچ وقتنك ایچنده اوته‌مك درست دگلدر مکروه وقت چقغانچه صبر ایدوب صگره قیلمق تیوشدر.
س — بر کشی اشبو مکروه اولغان اوچ وقتلرك برسنده فرض اولغان نمازنی ووتر نمازین قضا ایتسه اول نماز درست اولورمی ؟
ج — درست دگلدر اول نمازی یا کادن اوقمق لازمدر. بر کیمسه بو مکروه اولغان اوچ وقتنك برنده سجده آیتنی اوقسه سجده‌سنی ایتمك جائزدر. لکن آرتق اولغانی ایتمسلکدر. بو مکروه وقتلرده سجدهٔ سهو دخی درست اولماز اجزای صلاتدن اولدیغی ایچون.
س — سجدهٔ تلاوت نه‌در ؟
ج — قرآن کریمده اون دورت یرده سجده آیتی واردرکه: اَعْراف ، رَعْد ، نَحْل ، مَرْیَمْ ، اَسْراءْ ، حَجّ ، فُرْقَانْ ، نَمْل ، سَجْده ص ، فُصِّلَتْ ، نَجْم ، اِنْشِقَاقْ ، عَلَقْ سوره‌لرنده‌درلر. اشبو سجده آیتلرینك برسینی اوقوغان کشیگه‌ده ایشتکان کشیگه‌ده سجدهٔ تلاوت قیلمق واجب بولور.
س — بو سجدهٔ تلاوتنی نیچوك قیلور ؟
ج — طهارتلی بولوب قبله‌غه قارشی طوروب نیت قیلدم سجدهٔ تلاوت قیلمغه دیوب نیت قیلورده تکبیر ایتوب سجده‌گه کیتر، آنده اوچ مرتبه سجده تسبیحی ایتوب طوروب اوطورور آندین صوڭ اشبو سوزلرنی اوقوب دعا قیلور (سَجَدْتُ لِلرَّحْمٰنِ وَاٰمَنْتُ بِالرَّحْمٰنِ فَاغْفِرْلِى ذُنُوبِى يَا رَحْمٰنُ سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَاِلَيْكَ الْمَصِيرُ)
معناسی: سجده قیلدم الله تعالی ایچون هم ایمان کیتردم اول‌الله تعالی‌گه بس ایمدی مینم گناهلرمنی یارلقاغل ای رحمت قیلغوچی الله ای ربمز بز سنك عفوڭنی ایشتدك هم سڭا اطاعت قیلدق بز آخرده سنك حکمڭه‌قایتاچقمز.

س ــ سجدهٔ تلاوتنك شرطلری نه‌در؟
ج ــ سجدهٔ تلاوت قیلمقننك شرطلری نمازده‌غی کبی طهارتلی اولمق تنی وکیومی ونماز اوقی تورغان اورنی پاك اولمق عورت یرلری اورتولی اولمق قبله‌غه قارشی اولمق شرطلدر.
س ــ سجدهٔ تلاوتننك وقتی نه وقتلدر؟
ج ــ سجدهٔ تلاوتننك مخصوص وقتی یوقدر نماز اوقو مکروه بولغان وقتلردن باشقه قای وقتده قیلنسه‌ده درستدر. سجدهٔ تلاوتنی نمازغه کرشکانده‌گی کبی تکبیر ایتکانده قوللرینی قولاق طوغریسنه قدر کوته‌رو، قیام ورکوع قیلو یوقدر. سجده‌سی‌ده برگنه مرتبه‌دره.
س ــ نماز قیلمق مکروه اولغان بش وقتلردن ایکی وقت نه وقتلردر؟
ج ــ مکروه اولغان بش وقتلردن ایکی وقتننك بری طاڭ آتقاچ قویاش چقغانچه‌غه قدر اولغان وقتدر وایکنچیسی دخی آدم اوزی ایکندی نمازی اوقوغاچ آخشام نمازینی اوقوغانچه‌غه قدر وقتدر.
س ــ بو ایکی وقتلرده نیندای نمازلر قیلنور ونیندای نمازلر قیلنماز؟
ج ــ طاڭ آطقاندین قویاش چقغانچه‌غه قدر وقتنی ایرته نمازیننك سنتندن باشقه نافله قیلمق مکروهدر وبری دخی ایکندی نمازی قیلدقدن صوڭره آخشام اوقوغانچه‌غه قدر وقتده نافله نماز قیلمق مکروهدر لکن فرض وقضا وجنازه نمازلری وسجدهٔ تلاوت بونلر مکروه اولمازلر بونلر آنچق قویاش چقغانده توش وقتنده قویاش بایوغانده مکروهدر.
س ــ بر کیمسه مکروه اولغان وقتلرده نافله نمازغه کرشسه نیچوك اولور؟
ج ــ بر کیمسه شول سویلانگان مکروه وقتلرنك برنده نافله نماز قیلمغه باشلاسه افضل اولغانی اول نمازی کیسوب مکروه اولمغان وقتده قضا ایتمك واجبدر. زیرا اول نمازی کیسمز ایسه نهی‌گه قارشیلق قیلدیغی ایچون اول کشی گناهلی اولور.
س ــ اگر اول نمازی کسمینچه تمام قیلسه نیچوك اولور؟
ج ــ اگر اول نمازی کسمینچه تمام قیلسه آنی یاڭادن اوقومق لازم اولماز.

(فصل نمازنك آلتنچی شرطی اولغان نیت بیان اولنور)

س — نمازنك آلتنچی شرطی نه در؟
ج — نمازنك آلتنچی شرطی نماز قیلاچق کشی شول بش وقت نمازلردن قایسی نمازی قیلاچق ایسه اول نمازی ووقتنی سویلیوب نیت ایتمکدر.
س — نیت نه دیمکدر.؟
ج — نیت دیمك بر اش نه ایچون ایشلارگه قوشلمش ایسه اول ایشنی شونك ایچون قصد قیلوغه دیرلر. مثلا نمازده الله تعالی‌نك رضالغی ایچون اولمقنی کوکل ایله قصد ایتمکدر بونیت شرطدر.
س — نمازلرغه نیچوك نیت ایتارگه کرك؟
ج — نمازلرغه بویله نیت ایتارگه تیوشلی مثلا نیت‌قیلدم بوکون‌نك ایرته نمازینك فرض قیلمقلغه الله‌تعالی‌نك رضالغی‌ایچون وبو کوننك اویله نماز فرض قیلمقلقغه الله تعالی‌نك رضالغی اوچون وبوکون‌نك ایکندی نمازینك فرض قیلمقلقغه الله تعالی‌نك رضالغی ایچون وبو کوننك آخشام نمازینك فرض قیلمقلقغه الله‌تعالی‌نك رضالغی ایچون وبو کیچه‌نك یستیع نمازینك فرض قیلمقلقغه الله تعالی نك رضالغی ایچون وبو کیچه‌نك وتر نمازینی قیلمقلقغه الله تعالی نك رضالغی ایچون دیب بویله نیت ایلدر عربچه نیت ایتمکه کوچی یتمگان کشی اوز تلی ایله نیتلمك آرتقدر.
س — نیتده نیچه رکعت ایکانلکنی ایتو هم یونالدم قبله طرفینه دیب ایتمکلك تیوشمی؟
ج — رکعتلرنی بیان قیلو هم قبله بیلگولی یرده یونالدم قبله طرفینه دیب ایتو تیوش دگلدر ایتسه‌ده درست اما قبله شبهه‌لی یرده یونلدم قبله طرفینه دیمك آرتقدر.
س — سنت نمازلرغه نیچوك نیت ایتلور؟
ج — سنت کرك‌مؤکده نمازلر اولسون وکرك نافله نمازلر اولسون نیت ایتدم نماز قیلمغه دیب نیت ایتمك یتار، لکن سنت نمازنی قیلمغه دیب نیت ایتمك آرتغراقدر. اما تراویح، وتر، جمعه،

عيد، قضا وجنازه نمازلرينه بونلره بيلگولك شرطدر. يعنى بونلرنڭ آدلرينى سويلمز ايسه يالگز نيت ايتدم نماز قيلمغه ديمك ايله درست اولماز. مثلا جمعه ايسه جمعه نمازينه عيد ايسه عيد نمازينه نيت ايتدم ديمك لازمدر.

س — امام بولغان كشى نيچوك نيت ايتارگه تيوشلى؟

ج — امام اولغان كشى امام بولورغه نيت ايتدم ديمسه‌ده درستدر حتى بر كشى يالگز فرض قيلمغه باشلاسه براو كلوب آڭا اويسه درستدر. لكن جماعت ايچنده اويوغان خاتون كشى اولسه اول وقت امام اماملقنى نيت ايتمك شرطدر. مثلا نيت قيلدم ايرته نمازينڭ فرض قيلمقلقغه بكا اويوغانلرغه اماملقغه ديمك تيوشليدر. بويله ديمسه خاتونلرڭ نمازى درست اولماز.

س — امامغه اويوغان كشيلرگه نيچوك نيت ايتمك كرك؟

ج — امامغه اويويه‌چق كشى اويودم اشبو امامغه ديمك لازمدر. جماعت ايكى نيتكه محتاجدر برى قايسى وقتنڭ نمازى ايسه آنى نيت ايتمك وبرى امامغه اويومغى نيت ايتمكدر. مثلا اويله نمازى ايسه نيت ايتدم. بوكونگى اويله نمازينڭ فرضنى قيلمغه اويودم اوشبو حاضر امامغه الله‌تعالى‌نڭ رضالغى ايچون ديب نيت ايلدر.

س — بر كشى نيت ايتدم امام بلن نماز اوقورغه ديب نمازغه كرشسه بشقه سوز سويلمسه آنڭ نمازى درست اولورمى؟

ج — بر كشى قايسى وقتنڭ نمازى اولديغنى سويلميوب اويودم امامغه دييوب يالگز نيت ايتدم امام ايله نماز قيلمغه ياكه امامنڭ نمازى كبى نماز قيلمغه ديو نيت ايتسه آنڭ نمازى درست اولماز امامغه اويونى نيت شرط اولديغيچون بعضيلر اول كشى امام قولاق قاغوب تكبير ايتونى كوتوب توروب امامدن صوڭره تكبير ايتسه آنڭ امامنڭ تكبيرينى كوتمكلگى نيت اورنينه توروب اويومقى درست اولور ديمشلر.

س — بر كشى امامنڭ قايسى نيازنى قيلديغنى بيلمسه ولكن

امامنك نمازینه نیت ایتدم دیو امامغه اویومغی دخی نیت ایتسه نمازی درست اولورمی ؟

ج — بر کشی امام قایسی نمازنی قیلدیغنی بلمیوب نیت ایتدم امامنك نمازینه، اویودم اشبو امامغه دیسه نمازی درستدر. لکن بر نمازنی بیلگولب مثلا اول کشی اویله نمازی دیو نیت ایلسه امامنك نمازی ایکندی اولسه اول کشینك نمازی درست اولماز بر کشی جمعه نمازنده جمعه‌غه نیت ایتوب امامغه اویومغی نیت ایتمسه‌ده درستدر آنك ایچون جمعه امامسز درست اولمدیغندن جمعه‌غه نیت ایله اویو نیتی طابلمشدر.

س — بر کشی امامنی نمازغه کرشکان دیب ایسابلادیده تکبیر ایتوب نمازغه کرشدی لکن امام نمازغه کرشمگان ایکن اول کشینك نمازی نیچوك اولور؟

ج — اول کشینك نمازی درست اولماز آنك ایچون نمازده اولمغان کشینك نمازینه کرشمکی قصد ایتمش اولور بو ایسه درست دگلدر.

س — نمازلرده کوڭلی ایله نیت ایتوب تلی ایله سویلسه درست اولورمی؟

ج — بر کشی نمازغه نیتنی کوڭلی ایله نیت ایتوب تلی ایله سویلامسه درستدر لکن تلی ایله سویلمك ثوابدر.

س — بر کشی جماعت ایله فرض قیلمق نیتی ایله یورطندن چیغوب مسجدکه باروب یاڭادن نیت قیلمینچه الله اکبر دیب نمازغه کرشسه بو کشینك نمازی درست اولورمی؟

ج — بر کشی جماعت ایله نماز قیلمق نیتی ایله یورطندن چیقوب مسجدکه بارغاچ آشغچلق ایله نیتی اونوتوب الله اکبر دیب امامغه اویوسه اگر یورطندن چیقدیغی نیتی ایله نمازغه کریشووی آراسنده نماز ایچون اولمغان بر عمل ایلمز ایسه وقایسی نمازنی اوقیسن دیب صورالسه قایسی نمازنی قیلدیغنی جوابقه کوچی یتسه آنك نمازی درستدر امام ناطفی بویله ذکر ایتمشدر.

س — بر کشی نمازغه کریشکانده شول آلتی شرطلردن برینی قویسه اول کشینك نمازی نیچوك اولور ؟

ج ـــ نمازنك برگنه شرطینی قالدرسه‌ده نمازی بوزلور. ایمدی بوبرگه یتکانچه نمازڭ طیشنده یعنی نمازغه کریشمسدن اوّل لازم اولغان بوآلتی شرطلردن کرك بیلوب وکرك بیلمینچه عذرسز برینی قویسه اول کشی‌نڭ نمازی تمام اولمیوب اول نمازی بشقه‌دن قیلمق فرضدر. عذر دیمك صو بولنمدقدا تیمم کبی وقبله‌غه قارشوبولورغه کوچی یتمیوب وقبله‌غه یونالدیررگه کشی‌سی اولمدیغی کبی وهروقت یاره‌سی آقغان کشی کبی بونلره صاحب عذر دینلور نمازنی قویمزلر لکن بو شرطلری اونوتوب یا بیلمینچه قویسه آنلر عذردن صانالمینچه نمازی درست اولماز.

(فصل نمازڭ ایچنده اولغان آلتی فرضلری بیان اولنور)

س ـــ نمازڭ ایچنده برنچی فرض نه‌در؟

ج ـــ نمازڭ ایچنده برنچی فرض افتتاح تکبیریدر یعنی نمازغه کریشه‌چك کمسه کرك فرض وکرك سنت وکرك نافله وکرك جنازه هر نه تورلی نماز اولورسه اولسون قول کوتاروب قولاق قاقغان وقتده الله اکبر دیب ایتمك فرضدر هر نمازلره بونڭ ایله کریلور بوڭا تکبیر تحریمه‌ده دیرلر.

س ـــ نمازغه کرشکانده شول الله اکبر ایله‌گنه کریشورگه‌می باشقه سوزلر ایله‌ده یارارمی؟

ج ـــ الله تعالی‌نی اولوغلاوغه دلالت ایدوب الله تعالینی اولوغلای طورغان سوز بولوب بشقه نرسه‌گه دلالت قیلمغان سوزلر ایله‌درستدر مثلا الله اکبر یاکه الله اعظم یاکه الرحمن اکبر یا بونلر کبی الله تعالی‌نی اولوغلای طورغان سوز ایله نمازغه کیریشسه‌درستدر لکن الله اکبر لفظی ایله کیرمك واجب اولوب باشقه سوزلر ایله کریشمك کراهت تحریمه ایله مکروهدر.

س ـــ امامغه اویوغان کشیلر افتتاح تکبیرینی نه وقت ایتورلر؟

ج ـــ امامغه اویوغان کشی امام اعظم قاشنده امام ایله برگه‌تکبیر

ایتور امام محمد ایله امام ابو یوسف قاشنده امام ایتوب بتورگاچ ایتوب امام اکبرنڭ راسی نی ایتکانده اویوغان کشی اللهنڭ همزه‌سنی اینه باشلار.

س — بر کشی امامغه اویوغان وقتده امامنڭ تکبیرندن اوّل تکبیر آلسه آنڭ نمازی درست اولورمی ؟

ج — امامغه اویوباچق کشی افتتاح تکبیرینی امامدن اوّل آلسه یاکه اللهنی امام ایله برگه ایتوب اکبرنی امامدن اوّل بتورسه نمازی درست اولماز.

س — بر کشی امامغه رکوعده یتشسه آیاق اوستی الله دیب اکبرنی رکوعده ایتوب بتورسه درست اولورمی ؟

ج — امامغه رکوعده یتشکان کشی افتتاح تکبیرنده اللهنی آیاقده ایتوب اکبرنی رکوعده تمام ایتسه امامغه اویومغی درست دگلدر آنڭ ایچون افتتاح تکبیری آیاقده اولمق تیوشدر.

س — بر کشی امامغه اویودی بو کشی شك قیله باشلادی تکبیرنی امام ایله برگه ایتدیمی یاکه آلدانمی دیب بو صورتده نیچوك ایدر؟

ج — امامغه اویوغان کشی افتتاح تکبیرنی امام ایله برگه‌می یاکه اوّلمی ایتدم دیب شك ایتسه اول کشی‌نڭ تکبیرنی امامدن اوّل ایتدیکنه کوڭلی کوبراك اواسه اویومقی درست اولمیوب یاڭادن اویور واگر کوڭلی بر طرفقه‌ده آوشمای اورطاده تورسه اویومقی درستدر. لکن آرتق اولغان شکنی بترمك ایچون دخی بر تکبیر ایتور.

س — بر کشی اللهنڭ همزه‌سنی سوزوب ایتسه درست بولورمی؟

ج — بر کمسه الله اسم شریفنڭ الفنی اوستی ایله‌گنه اوقمینچه صوزوب اوقوسه بونڭ ایله نمازغه کرشمکی درست بولماز اگر قصدا صوزسه دیندن چیقار حلبیده مذکوردر بونده غفلت ایتمسکه تیوشلیدر واگر نماز ایچنده‌گی تکبیرلری بویله صوزوب اوقسه نمازی فاسد اولور.

س — نمازنڭ ایچنده ایکنچی فرض نه‌در ؟

ج ــ نمازنڭ ایچنده ایکنچی فرض قیامدر یعنی نماز قیلاچق کشی ممکن اولدقچه آیاق اوستی قیلمقدر فرض وواجب اولان نمازلری کوچی اولدقده آیاق اوستی قیلمق فرضدر اوطوروب قیلسه درست اولماز آیاق اوستی طورورغه کوچی یتمسه اول وقت درست اولور

س ــ سنت اولغان نمازلرنی عذرسز اوطروب اوقو درستمی ؟

ج ــ سنت ونافله نمازلرنی عذرسز اوطروب اوقمق درستدر لکن ثوابی آز اولور ایرته واویله سنتلرینی ممکن اولدقچه اوطروب اوقومینچه آیاقده اوقورغه طریشورغه کرك بونلر سنت مؤكده‌لردر

س ــ بر کشی صرخاو اولوب آیاق اوستی اوقورغه کوچی یتمسه نیچوك اوقور ؟

ج ــ خسته‌نڭ آیاق اوستی نماز اوقورغه کوچی یتمسه اوطروب اوقور اگر رکوعگه وسجده‌لرگه کوچی یتمسه باشی ایله اشارت ایدوب قیلور. لکن سجده‌نڭ اشارتنی رکوعدن توبان ایدر سجده قیلور ایچون آلدینه یاصتق واسکامیه کبی نرسه قویوب سجده ایتمز. صرخاوی آرتمقندن قورقوی ویا بیك قاتی رنجورلك بولسه اول وقت قیامنی قویسه‌ده درست بولور اگر افتتاح تکبیرینی آیاق اوستی آلورغه کوچی یتسه تکبیرنی آیاق اوستی آلوب قالغاننی اوطوردیغی حالده تمام ایدر.

س ــ اگر خسته‌نڭ اوطروب قیلمغه دخی کوچی یتمسه‌نیچوك اوقور

ج ــ اگر خسته‌نڭ اوطروب قیلمغه دخی کوچی اولمسه آرقه‌سی اوزره یاتوب ممکن بولسه آیاقلرینی قبله‌غه صوزوب رکوع وسجودنی ایما واشارت ایله ایدر. واگرخسته بر نرسه‌گه طیانوب طورمغه کوچی یتسه یاطوب اوقومغی درست دگلدر. واگر صرخاو آرقه‌سی اوزره یاتمق ممکن اولمسه اوڭ یانی اوزره یاتوب قبله‌غه قارشو کلوب اشارت ایله قیلورسه دخی درستدر. اشارتنی باشی ایله قیلور کوز ایله قاش ایله اشارت معتبر دگلدر.

س ــ صرخاونڭ باش ایله اشارت قیلورغه‌ده کوچی یتمسه نیشلر

ج — باش ایله اشارت قیلورغه‌ده کوچی یتمسه نماز ساقط بولور توشار.
س — شول صرخاو صحتلنسه بونمازی قضا لازمی؟
ج — اگر بوباش ایله اشارتکه‌ده کوچی یتماوی برکیچه کوندزدن آرتسه یعنی یکرمی دورت ساعت‌دن قضا لازم اولماز. اگر آندین کم اولسه قضا لازم اولور. هوشی کیتکان کشی کبی آننگ حکمیده بویله‌در.
س — شول یکرمی دورت ساعت ایچنده بعض وقت کوچی یته بعض وقت یتمای هم هوشی کیتکان کشی شول یکرمی دورت ساعت ایچنده بعض وقت عقلی کیله بعض وقت عقلی کیته بووقتده قضا اولورمی؟
ج — بوصورتده نماز ساقط اولماز قضا لازم اولور.
س — اگر بر کشی برکیچه کوندز یکرمی دورت ساعتدن آرتق یوقلاسه یا ایسه دارو ایچسه شول سببلی عقلی کیتوب تورسه نماز ساقط اولورمی؟
ج — ساقط اولماز یوقلاغان کشی اویانغاچ دارو ایچوب عقلی کیتکان کشی عقلی کرگاچ قضا قیلورلر. قصد ایله نمازی قویغان کشیلر. بومسئله‌لردن عبرت آلورغه تیوش.

(فصـــل نمازنگ اوچنچی فرضی اولغان قرائت بیاننده)

س — نمازنگ اوچنچی فرضی نه‌در؟
ج — نمازنگ اوچنچی فرضی قرائتدر. قرائت دیمک نماز اوقی تورغان کشی آیاقده اولدقده حرفلرین درستلب اوزی ایشتور قدر طاوشینی چیقاروب نماز درست بولور قدری قرآن اوقمقدر.
س — نماز درست بولور قدری اوقو کوبمی؟
ج — نماز درست بولور قدری اوقومق امام اعظم قاشنده بر آیت‌در کرک اوزون آیت وکرک قسقه آیت (طنش) اولسون. اما امام محمد ایله امام ابویوسف قاشنده اوچ قسقه آیت یاکه اوچ قسقه آیت مقداری بر اوزون آیت اوقمق فرضدر.

س — اوچ قیصقه آیت نه مقداردر؟

ج — ایکی طنش آراسی بر آیتدر. مثلا بونلر کبی (ثمّ نظر
ثمّ عبس وبسر۞ ثمّ ادبر واستکبر۞ بونلر اوچ قسقه آیتدر یاک
بومقدار بر آیت یا سوره اوقورغه تیوشلی کوب. اوقورسه ثواب
آرتقدر ایرته نمازنده کوب اوقمق سنتدر.

س — امامغه اویوغان کشی قرائت اوقورمی؟

ج — امامغه اویوغان کشی امام کرك قچقروب وکرك یاشرین اوقسون
جماعتلر الله اکبر دیب قولاق قاغوب قول باغلاب سبحانك اللهمّ نی
اوقوب طوقتاب امامنك اوقودیغنی طڭلارلر جماعتلرگه الحمد وسوره
قوشمق لازم دگلدر. امامنك اوقودیغنی طڭلامق فرضدر.

س — سوره قوشمق نمازنڭ قایسی رکعتلرنده بولورغه تیوشلی؟

ج — اوچ دورت رکعت فرضلرده مثلا اویله ایکندی آخشام یسیغ
فرضلرینك ایکشر رکعتلرنده الحمددن صوڭ سوره قوشمق واجبدر
بونلرنك قایسی رکعتلرینه قوشسه‌ده درستدر، لکن امام اعظم
قاشنده اوّلگی ایکی رکعتلرینه قوشمق واجب ایکی رکعتلی فرضلرك
هر ایکی رکعتنده سوره قوشلور.

س — سنت ونافله نمازلرده‌ده سوره قوشمق واجبمی؟

ج — سنتلرده ونافله نمازلرده وتر نمازنده هر رکعتلرنده فاتحه‌دن
صوڭره سوره قوشمق واجبدر.

س — اوچ دورت رکعتلی فرضلرنڭ صوڭغی رکعتلرنده نه اوقورغه کرك؟

ج — اویله ایکندی ویسیغ فرضلرینك صوڭغی ایکشر رکعتلرنده
وآخشام نمازینك صوڭغی بر رکعتنده یالگز فاتحه اوقوب رکوعگه
کیدر واگر اوقومینچه اوچ تسبیح قدری تیك طورسه دخی درستدر
لکن امام اعظم قاشنده فاتحه اوقومق واجبدر.

س — بر کشی آیة الکرسی کبی بر اوزون آیتنك یارطیسنی بر
رکعتده قالغان یارطیسنی ایکنچی رکعتده اوقوسه درست بولورمی؟

ج — بر کشی آیة الکرسی کبی بر اوزون آیتنك یارطیسنی نمازنك برنچی رکعتنده ویارطیسنی ایکنچی رکعتنده اوقوسه بونده علمالر اختلاف ایتدیلر بتون آیت اولمدیغی ایچون بعضیلری درست دگلدر دیمشلر لکن اصح اولان امام اعظمنك وامامیننك سوزلری اوزره درستدر آنك یارطیسی اوچ آیتدن آرتق اولدیغیچون قالغانون اوقومقدن عاجز اولمدیغی حالده یارطی آیت ایله کفایه‌لنورگه تیوش دگل عاجز اولمقده ایسابلامك ایله طوقتاب طوروب نمازنی بوزمقدن ایسه رکوعگه کیتوب نمازینی تمام ایتارگه تیوشلی.

(فصل نمازنك دورتنچی فرضی اولغان رکوع بیاننده)

س — نمازنك دورتنچی فرضی نه‌در؟
ج — نمازنك دورتنچی فرضی رکوعدر. رکوع دیمك نمازده آیاق اوستنده اوقوغانی بیتدکدن صوکره باشی ایله بیلنی آرقه‌سنی تیگز ایدوب بوگولوگه ایتورلر.
س — رکوعنی نیچوك قیلورغه تیوشلی؟
ج — نماز اوقی طرغان کشی رکوعده باشی ایله بیلنی توز ایتمكدر اگر اول کشی رکوعده یخشی بوگولمینچه رکوعسی قیامغه یقین اولسه آنك رکوعسی درست اولماز.
س — قیامغه یقین بولو نیچوك اولور؟
ج — قولنی صوزغان وقتده تزین توتارغه قولی یتمسه قیامغه یقین اولوب قیامدن صانالوب بو کشی رکوعسز نماز قیلغان بولوب نمازی فاسد اولور.
س — امامغه رکوعده یتشکان کشی شول رکعتکه یتشکان اولورمی؟
ج — بر کشی امام رکوعده ایکن یتشوب قولاق قاغوب تکبیر آلسه امام رکوعدن باشنی کوتارگانچه بو کشی رکوعگه باروب یتسه شول رکعتکه یتشمش اولور کرك تسبیح ایتسون وکرك ایتمسون.

س — بر کشی امامغه رکوعده یتشسه بو کشی تکبیرنی رکوع بارغانده بوکرایوب ایتسه نیچوك اولور؟

ج — بر کشی امامغه رکوعده یتشوب قولاق قاغوب تکبیر آلسه‌ول آنك تکبیری آیاقده اولمقدن رکوعگه یقین اولدیغی حالده واقع‌او آنك نمازی فاسد اولور نمازغه کرشمکی درست اولمدیغی ایچون‌آ ایچون افتتاح تکبیرنی آیاقده آلمق شرطدر. امام رکوعده ... یتشکان کشی ایکی تکبیرگه محتاج اولماز قولاق قاقغانده آلدیـ تکبیری رکوعگه بارمق ایچون کفایت ایدر رکوعگه بارغانده تکبـ آلمسه‌ده ضرر ویرمز لکن افتتاح تکبیرینی آیاقده آلوب صو رکوعگه کیتارگه تیوشلیدر.

س — امامغه صوڭندان یتشکان کشی سبحانك اوقورمی؟

ج — بر کشی امامغه صوڭدان یتوشسه اگر امام فاتحه‌نی یاقوشدیغ سوره‌سنی قچقروب اوقور ایسه اول کشی سبحانك اوقومینچه امامنك ارقودیغنی طڭلار واگر امام یاشرن اوقور ایسه اول وقت سبحانك اوقور

س — بر کشی امامغه رکوعده یتشسه سبحانك اوقورمی؟

ج — بر کشی امامغه رکوعده یتشسه سبحانك اوقوسه‌ده امام ایله رکوع قیلورغه یتشرمن دیب عقلی حکم ایتسه اول وقت اوقور اگر سبحانك اوقوسه امام رکوعدن طورر دیب عقلی حکم ایتسه اول وقت سبحانك اوقومینچه رکوعگه کیدر اول رکعتکه ایرشوب فضیلت بولمق ایچون.

س — سجده‌ده ایرشکان کشی سبحانك اوقورمی؟

ج — اوّلگی سجده‌ده یتشکان کشینك حکمی رکوعدگی کبیدر امّا ایکنچی سجده‌ده یتشکان کشی سبحانك اوقومینچه حاضر رکوعگه کیدر.

س — رکوعگه بارغانده و رکوعدن طورغانده نه ایتورگه کرك؟

ج — فرض وسنت ونافله نمازلرده رکوعگه بارغانده الله اکبر دیوب رکوعده امام وجماعت اوچ مرتبه (سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ) دیر معناسی: اولوغ بولغوچی ربمنی هربر کیمچلکلاردن پاك دیب اعتقاد قیلامن. بش یا یدی

مرتبه دیمك زیاده ثوابلار امام اولغان كشی بش مرتبه تسبیح ایتمك لایقدر كه جماعت اوچ تسبیحنی ایتوب یتشسونلر ایچون بوندن آرتق ایتمز جماعتنی قاچروغه سبب اولمیغیچون. وامام ركوعدن طوردقده (سمع الله لمن حمده) دیر معناسی: الله تعالی اوزینی ماقتاغان كشینك ماقتاونی ایشتوب قبول ایتهدر. وجماعتلر (ربنا لك الحمد) دیرلر معناسی ای ربمز هر بر ماقتاولیق سڭاغنه خاصدر. ویالڭز اوقوغان كشیلر ایكیسنیده ایتورلر بو ركوع تكبیرلری وتسبیحلری وتسمیع وتحمیدلری سنتدر.

(فصل نمازڭ بشنچی فرضی اولان سجده بیان اولنور)

س — نمازڭ بشنچی فرضی نهدر؟

ج — نمازڭ بشنچی فرضی سجده ایتمكدر سجده دیمك هر نمازلرده ركوعدن آیاغه طورغاچ اڭ اوّل تیزلرینی صڭره ایكی قوللرینی صڭره ماڭلای ایله بورنینی وآیاقلرینڭ بارمقلرینڭ اوچلرینی یرگه قویوب بو یدی اعضا ایله سجده ایتمك فرضدر.

س — بر كشی سجده دیو یدی اعضادن برینی یره قویمسه سجدهسی جائز اولورمی؟

ج — بر كشی سجدهده یالڭز ماڭغاینی قویوب بورننی قویمسه نمازی درستدر، لكن عذرسز مكروهدر واگر ماڭلاینی قویمینچه بورننی قویسه درست اولماز واگر ماڭلاینك عذری اولسه درستدر. لكن یڭاغنی وچیگهسنی قویسه عذری اولسون اولمسون درست اولماز بو حالده سجدهنی اشارت ایله قیلور.

س — سجده قبله طورغان اورین نیچوك بولورغه كرك؟

ج — سجده قبله طورغان اورین سجده قبله طورغان كشی نك

ماڭلاي قاتيلقنى طابارغه كرك اگر قاتيلق طاپماى ماڭلاي بالڭ
اول يرده سجده درست اولماز مامق وصو كبى شيلردر.
س — بر كشينڭ سجده قيله تورغان يرى آياغى طورغان بر
بيوك اولسه درست بولورمى؟
ج — نماز قيلوچينڭ آياغى طورديغى يردن سجده ايتديگى ير
بيوكلگى ايكى كيرپچ بيوكلگى اولسه درستدر آندان آرتق
اولسه درست اولماز كيرپچنڭ بيوكلگنى چيرك آرشين ايله تقدير
قيلمشلر اويله ايسه يارتى آرشين قدرى بيوك اولسه درست
آندين آرتق بولسه درست بولماز.
س — سجده‌گه بارغانده وسجده‌ده وسجده‌دن طورغانده نه ايتور
كرك؟
ج — هر نمازلرده سجده‌گه بارغانده الله اكبر ديوب وسجده
اولدقده اوچ مرتبه سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى دير معناسى: اعلا بولغوچى
ربمنى هر بر كيمچيلكدن پاكلايمن نش يا يدى كره ايتسه
ضور ثوابدر وسجده‌دن طورغانده الله اكبر دير بو ركوع وسجده
تسبيحلرينى وتكبيرلرينى امام وجماعت ويالگز قيلانلر دخى ايتورلر
بونلرى ايتمك سنتدر.

(فصل نمازڭ آلتنچى فرضى اولان قعدهٔ اخيره‌در)

س — نمازڭ آلتنچى فرضى نه‌در؟
ج — نمازڭ آلتنچى فرضى قعدهٔ اخيره‌در. يعنى كرك فرض وكرك
سنت وكرك نافله هر نمازلرڭ آخرنده تشهد مقدارى اوطورمق
فرضدر بوندن كيم اوطورسه درست اولماز فرض تمام اولمديغى ايچون
س — تشهد مقدارى نه‌در؟
ج — تشهد مقدارى ديمك (اَلتَّحِيَّاتُ لِلّٰهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ السَّ

تشهدنى اوقورکه : (اَلتَّحِیّاتُ لِلّٰهِ ...) تحیات ... سلامٌ علیك ایـها النبی ورحمة الله وبرکاته السلام علینا وعلی عباد الله الصالحین اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمداً عبده ورسوله) بونلری اوقور قدری اوطورمق فرضدر وبونلری اوقمق واجبدر.

معناسی : تیل عبادتلریده تن عبادتلرین هم مال عبادتلرین هر قایسی الله‌تعالی ایچوندر ای پیغمبرمز سکا الله تعالی‌نك رحمتی وسلامی وبرکتلری اولسون. سلام بزگه‌ده هم الله تعالی‌نك هر بر ایذگو بنده‌لرینه‌ده بولسون تیلم بلن ایتوب کوکلم ایله اوشانوب گواهلق بیره‌من‌که، تحقیق بر الله‌تعالی‌دن باشقه هیچ الله یوقدر. ودخی تیلم بلن ایتوب کوکلم ایله ایناتوب گواهلق بیره‌من‌که، تحقیق محمد علیه السلام الله‌تعالی‌نك قولی وایاچیسیدر.

س — تشهددن صوك صلوات اوقمق نه‌در؟

ج — تشهددن صوك صلوات اوقمق سنتدر.

بونلری اوقوب صوکره سلام ویروب نمازدن چیقار.

س — نیندای صلوات اوقور؟

ج — (اَللّٰهم صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَعَلٰی اٰلِ مُحَمَّدٍ کَما صَلَّیْتَ عَلٰی اِبْراهیمَ وَعَلٰی اٰلِ اِبْراهیمَ اِنَّكَ حَمیدٌ مَجیدٌ اَللّٰهم بارِكْ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَعَلٰی اٰلِ مُحَمَّدٍ کَما بارَکْتَ عَلٰی اِبْراهیمَ وَعَلٰی اٰلِ اِبْراهیمَ اِنَّكَ حَمیدٌ مَجیدٌ) اوشبو صلواتنی اوقور.

معناسی: ای الله محمد علیه السلامگه وآنك قومینه رحمت قیلغل نیتاك که ابراهیم علیه السلامگه وآنك قومینه رحمت قیلمش ایدك تحقیق سین ماقتاولی هم اولوغسك. ای الله محمد علیه السلامگه وآنك قومینه مبارکلك ویرگل نیتاك ابراهیم علیه السلامگه وآنك قومینه بیرمش ایدك تحقیق سین ماقتاولی هم اولوغسك.

(فصـــل نمازنڭ اختلافلی فرضلری بیاننده)

س — نمازنڭ ایچنده اختلافلی فرضلری نیچه‌در؟
ج — نمازنڭ اختلافلی فرضلری ایکیدر. بری کشی نمازدن اوزیـ
اختیاری ایله چیقمقدر. امام اعظم قاشننده فرضدر. امام محمد
امام ابویوسف قاشننده فرض دگلدر.
س — نمازدن اوزینڭ اختیاری ایله چیقمق نیچوك اولور؟
ج — نماز اوقغان کشی صوڭغی اوطورشده التحیاتی وصلواتنی اوقدقـ
صوڭره اوزینڭ قصدی ایله سلام ویروب نمازدن چیقمق امام اعـ
قتننده فرضدر. امامین قاشلرنده فرض دگلدر. مثلا بر کیمسه صوڭـ
اوطورشده التحیاتی اوقدقدن صوڭره سلام ویرمینچه اوزینڭ قصد
ایله آشاسه وایچسه یا دنیا کلامی سویلسه یاخود قبله‌دن دونسه اتفاق ا
نمازی تمام اولور. لکن سلام ویرمك واجب ایدی آنی قویدیغیچو
کراهت تحریمیه ایله مکروهدر.
س — برکشی صوڭغی اوطرشده سلام ویرورگه یتکاچ طهارتی بوزلسه بـ
کشی‌نڭ نمازی نیچوك اولور؟
ج — برکشی صوڭغی اوطرشده التحیاتی اوقدقدن صوڭره سلام ویرورگه طورغانـ
طهارتی بوزلسه امام محمد ایله امام ابو یوسف قاشننده نمازی تمامدر آنلر
قاشلرنده نمازدن اوزینڭ اختیاری ایله چقمق فرض اولمدیغیچون. اما
اعظم قاشننده نمازی بوزیلور آنڭ قاشننده نمازدن اوزینڭ اختیاری ایل
چقمق فرض اولدیغیچون. اویله اولدقده امام اعظم قاشننده اول کشی طهار
آلوب التحیاتقه اوطروب سلام ویروب اوزینڭ قصدی ایله نمازدن چقمق
کرکدر طهارتی بوزولغاچ نمازنی بوزه طورغان ایش اشلامینچه کیدوب
طهارت آلور اگر نماز بوزارداى أش قیلسه اول وقتده باشدن باشلا
قیلور بو اختیارسز طهارتی بوزیلغان کشی‌لرنڭ مسئله‌سی کیلاچکده اوز
آلدینه بر فصلده سویلنور انشاء الله

(فصل نمازنڭ اختلافلی فرضلرندن تعدیل ارکان بیاننده)

س — نمازنڭ ایچنده اختلافلی فرضلردن بری قایسی‌در؟

ج — نمازنڭ ایچنده اختلافلی فرضلردن بری تعدیل ارکاندر بونڭ فرض اولدیغی امام ابو یوسف قاشنده‌در امام اعظم ایله امام محمد قاشنده تعدیل ارکان واجبدر.

س — تعدیل ارکان نه‌در؟

ج — رکوعده هم سجده‌ده رکوعدن تورغاچ سجده‌گه بارغانچه وایکی سجده آراسنده هر اعضالری طوقتاب بوونلری قرارلنغانغه‌چه طورمق تعدیل ارکاندر بو طورمقنڭ ایڭ آزی بر سبحان‌الله دیر قدردر.

س — بر کشی تعدیل ارکاننی قویسه آنڭ نمازی نیچوك اولور؟

ج — بر کیمسه نمازده تعدیل ارکانی قویسه مثلا رکوعدن آیاقغه طوغریلنوب یتمینچه سجده‌گه کیتسه ایکی سجده آراسنده طوغریلنوب اوطورمقنی قویسه امام ابو یوسف قاشنده اول کشی‌نڭ نمازی فاسد اولور آنڭ قاشنده تعدیل ارکان فرضدر امام اعظم ایله امام محمد قاشنده فاسد اولماز آنلر قاشنده واجب اولدیغیچون، لکن قصدی ایله قویسه واجبنی قویدیغی ایچون اشد کراهت ایله مکروه‌اولوب اول نمازی یاڭادن اوقمق واجب اولور اگر اونوتوب قویسه سجدهٔ سهو لازم اولور.

س — بر کشی اشد کراهت بلن قیلنغان نمازی یاڭادن اوقوسه اول نمازلرنڭ قایسیسی فرضدن اولور؟

ج — بر کشی اشد کراهت ایله مکروه اولغان بر أشنی اشلاب صوڭره اول نمازنی یاڭادن اوقسه مختار اولغان سوزده اولگیسی فرضدن اولوب ایکنچیسی واجبنی قویوب نمازنی کیمچیلك ایله قیلدیغیچون شول کیمچیلکنی طولطرغان اولور.

س — تعدیل ارکانسز نماز اوقونڭ ضررلری قایسی‌لردر؟

ج — تعدیل ارکانسز نماز اوقونك ضررلری کوبدر. دنیاده بولغان ضرری بو کشی فقیر ومحتاج اولور ایکنچی کشیلر موندان کوروب تعدیل ارکانسز نماز قیلوب آنلرك گناهلی بولمقلرینه سببچی اولور تعدیل ارکاننی قویغان کشیگه الله‌تعالی آچولنور الله صاقلاسون ایمانسز کیتمکینه سبب اولور الله‌تعالی نمازینی قبول ایتماز ونمازی کوکگه چیقماز آخرت کوننده امیدسز وحسرتده اولور بشقه عمللریده قبول اولماز بو ضررلر پیغمبر علیه الصلوة والسلامك حدیث شریفلری ایله ثابتدر.

(فصـــــــل نمازك ایچنده اولغان واجبلر بیان اولنور)

س — نمازك واجبلری نیچه‌در؟

ج — بو کتابده نمازنك واجبلرندن اون آلتی واجب سویلنمشدر

س — برنچی واجب نه‌در؟

ج — برنچی واجب امام اعظم وامام محمد رحمةالله علیهما سوزینه کوره تعدیل ارکاندر.

س — ایکنچی واجب نه‌در؟

ج — ایکنچی واجب اوچ ودورت رکعتلی فرضلرك اوّلگی ایکی رکعتلرنده فاتحه شریفی اوقومقنی بیلگولمکدر یعنی فرضلرك اوّلگی ایکی رکعتلرنده فاتحه شریف اوقومقدر.

س — اوچنچی واجب نه‌در ؟

ج — اوچنچی واجب فاتحه شریفی بر مرتبه اوقومقدر اگر بر کیمسه فاتحه شریفی ایکی مرتبه اوقسه اگر قصدا اوقوسه مکروه اولور اونوتوب اوقوسه سجدهٔ سهو لازم اولور.

س — دورتنچی واجب نه‌در ؟

ج — دورتنچی واجب فاتحه شریفه برسوره یا که اوچ قسقه آیت قوشمقدر.

س — بشنچی واجب نه‌در ؟

ج ــ بشنچی واجب قوشدیغی سوره‌نی فاتحه‌دن صوڭ اوقمقدر.

س ــ آلتنچی واجب نه‌در؟

ج ــ آلتنچی واجب اوچ ودورت رکعتلی فرضلرده قوشدیغی سوره‌نی اوّلگی ایکی رکعتلرنده اوقومق واجبدر. ایکی رکعتلی فرضلرده وتر نمازنده سنت ونافله نمازلرده هر بر رکعتلرنده فاتحه‌دن صڭره سوره اوقمق واجبدر.

س ــ یدنچی واجب نه‌در؟

ج ــ یدنچی واجب امام اولغان کشی ایرته آخشام، یسیع جمعه وعید نمازلرنده قرائتنی قچقروب اوقومقدر اما یالگز اوقغان کشی بو ایرته وآخشام ویسیع نمازلرین وقتلرنده اوقوغانده اختیارلیدر تلاسه قچقروب اوقور تلاسه یاشرین اوقور، قضالرنده اختلافلیدر.

س ــ سکزنچی واجب نه‌در؟

ج ــ سکزنچی واجب کرك امام اولسون کرك یالغز اوقوغان اولسون اویله ایکندی نمازلرنده قرائتنی یاشرین اوقمقدر. لکن اوزی ایشتور قدری طاوشنی چیقارورغه تیوشلی واگر طاوشنی اوزی ایشتمز ایسه قرآن اوقغان اولماز قرآن اوقمق نمازده فرضدر حرفلری درستلمك تیوشلیدر.

س ــ طقوزنچی واجب نه‌در؟

ج ــ طقوزنچی واجب وترنمازنده اوچنچی رکعتده سوره قوشدقدن صڭره رکوعغه بارماسدن اوّل الله اکبر دیب قولاق قاغوب قنوت دعاسی اوقمقدر.

س ــ قنوت دعاسی قایسی‌در؟

ج ــ قنوت دعاسی اشبودر: (اَللّٰهُمَّ اِنَّا نَسْتَعِينُكَ وَنَسْتَغْفِرُكَ وَنُؤْمِنُ بِكَ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْكَ وَنُثْنِي عَلَيْكَ الْخَيْرَ ❁ نَشْكُرُكَ وَلَا نَكْفُرُكَ وَنَخْلَعُ وَنَتْرُكُ مَنْ يَفْجُرُكَ ❁ اَللّٰهُمَّ اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَلَكَ نُصَلِّي وَنَسْجُدُ وَاِلَيْكَ نَسْعٰى وَنَحْفِدُ نَرْجُو رَحْمَتَكَ وَنَخْشٰى عَذَابَكَ ❁ اِنَّ عَذَابَكَ بِالْكُفَّارِ مُلْحِقٌ ❁

معناسی ای الله تحقیق بز سندن یاردم استیمز. هم سندن گناهلرمزنی یارلقامقلغکنی استیمز، ودخی سکا اینانامز وتوکل قیلوب هر برایشلرمزنی سکا طاپشرامز. ودخی سینی ماقتایمز. سکا شکر قیلامز کفرلك قیلمایمز سکا گناه قیلغان کشیلرنی طاشلایمز. ای الله، بز سکاغنه عبادت قیلامز وسنك ایچون‌گنه نماز اوقیمز هم سجده قیلامز. وعبادت قیلوب سکا یاقین بولورغه آشوغامز رحمتکنی امید ایتامز. عذابکدن قورقامز. تحقیق سنك عذابك ایمانسز کشیلرگه تیگوچیدر.

س — اوننچی واجب نه‌در؟

ج — اونچی واجب اوّلـگی اوطرش ایله صوڭغی اوطرشده تشهد اوقومقدر یعنی التحیاتنی اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمدا عبده ورسوله گه قدر اوقمق واجبدر.

س — اون برنچی واجب نه‌در؟

ج — اون برنچی واجب اوچ ودورت رکعتلی فرضلرده اویله‌نك وجمعه‌نك سنتلری کبی سنت مؤکده اولغان نمازلرده اوّلـگی اوطرشقه اوطورمغی واجبدر.

س — سنت مستحبه ونافله نمازلرده اورطه اوطرمق نه‌در؟

ج — سنت مستحبه اولغان نمازلرده مثلا ایکندینك ویسیغ‌نك اوّل سنتلری کبی ونافله نمازلرك هر ایکی رکعتلری بر نماز اولوب بونلرك اوّلـگی اوطرشی فرض اولوب التحیاتنی وصلوة ودعالرنی اوقوب اوچنچی رکعتکه طورغاچ سبحانك واعوذ بسمله ایله باشلامق تیوشدر اویله ویستونك صوڭغی سنتلرینی دورت رکعت قیلسه‌بونلرك اوّلـگی ایکی رکعتلری سنت مؤکده وصوڭغی ایکی رکعتلری سنت مستحبه‌در بونلرك دخی اوّلـگی اوطرشی فرضدر التحیاتدن صوك صلواة ودعالرینی اوقوب آیاقغه طورغاچ سبحانك واعوذ بسمله ایله باشلار بوسنت مستحبه نمازلرنی تلار ایسه ایکیده بر سلام ویروب اوقور.

س — اون ایکنچی واجب نه‌در؟

ج ــ اون ایکنچی واجب نمازلرده سجدهٔ سهو لازم اولسه سلامدن صکره ایکی مرتبه سجده ایتمکدر.

س ــ اون اوچنچی واجب نه‌در؟

ج ــ اون اوچنچی واجب کرك امام وکرك یالـگز قیلغان اولسون نمازده سجده آیتنی اوقور ایسه آنك سجده‌سنی ایتمکدر.

س ــ نمازده سجده آیتنی اوقوغان کشی نیچوك سجده قیلور؟

ج ــ نمازده سجده آیتنی اوقوغاچده یا که سجده آیتندن صکره بریا ایکی آیت اوقوغاچده رکوعگه کینسه سجدهٔ تلاوت ایچون اوز آلدینه سجده تیوش اولماز شول رکعتنك سجده‌سی ایله سجدهٔ تلاوة اوتالمش اولور.

س ــ اگر سجده آیتندن صوك اوچ آیت اوقوسه نیچوك تیوش؟

ج ــ اگر سجده آیتندن صوك اوچ آیت اوقوسه بونده اختلاف واردر تلاسه سجدهٔ تلاوت ایچون اوز آلدینه سجده قیلور تلاسه اول رکعتنك رکوعنده یا سجده‌سنده سجدهٔ تلاوته نیت ایدوب اول رکعتنك سجده‌سیله ادا ایدر ایکیسیده ممکندر.

س ــ اگر سجده آیتندن صکره دورت آیت یا آرتق اوقوسه اول وقت نیچوك سجده قیلورغه تیوشلی؟

ج ــ اگر سجده آیتندن صکره دورت یا آرتق آیت اوقوسه سجده آیتی ایچون اوز آلدینه سجده واجب اولور.

س ــ نیچوك سجده قیلور؟

ج ــ الله اکبر دیوب سجده‌گه بارورده سجده‌ده اوچ مرتبه سبحان ربی الاعلی دیر صکره طورور طورغاچ اوچ آیت یا آرتق اوقورده رکوعگه کینار سجده قیلوب نمازی آخرینه قدر قیلاچغی کبی قیلور. واگر تلاوت سجده‌سندن طورغاچ برمقدار آیت اوقومینچه رکوع ایتسه مکروه‌در.

س ــ اون دورتنچی واجب نه‌در؟

ج ــ اون دورتنچی واجب برفرضدن ایکنچی فرضغه اوچ تسبیح قدری طورمای کیتمکدر. مثلا رکوعدن صوکره سجده‌گه بارمینچه اوچ تسبیح مقداری یا آرتق کیچکسه یا ایکی رکوع ایدوب فرض اولغان سجده‌نی کیچکترسه

یاکه اوچ سجده ایلاب قیامنی یاصوڭغی اوطرشنی کیچکترسه یا که اوچ...
رکعتنڭ باشنده برمقدار اوطروب دورتنچی رکعتنڭ قیامنی کیچکصو...
بوصورتلرده فرضلرنی اورنلدن کیچکترمك ایله اونوتوب اولسه سجدهٔ...
لازم اولور. قصدا اولسه اشد کراهت ایله مکروه اولور.

س — اون بشنچی واجب نه‌در ؟

ج — اون بشنچی واجب بتون نماز ایچنده یا که هر رکعتده تکرا...
قیلونه تورغان اشلرنی فرضلرنی ترتیبنچه قیلمقدر.

س — بتون نماز ایچنده تکرار اولغان نه‌در؟

ج — بتون نماز ایچنده تکرار اولغان رکعتدر مثلا نماز او...
طورغان کشی سلامدن اوّل یا سلامنڭ صوکنده دنیا سوزی سوبل...
یا کوکراکی ایله قبله‌دن ایلنمك کبی نمازی بوزماسدن اوّل بر رکع...
یا ایکی رکعت نمازی قالدیغنی بیلسه حاضر طوروب اول قالغ...
رکعتی نیچه رکعت ایسه‌ده قیلوب التحیاتکه اوطروب سلام ویرو...
آنلری اورنلدن کیچکتردیکی ایچون سجدهٔ سهو ایدر.

س — هر رکعتده تکرار اولان نه‌در ؟

ج — هر رکعتده تکرار اولغان سجده‌در واگر بر کشی برنچ...
رکعتنڭ بر سجده‌سنی قویسه ایکنچی رکعتده آنی قضا ایدر ترتیبن...
رعایه قیلمدیغی ایچون سجدهٔ سهو ایدر.

س — بر کشی بتون نماز ایچنده یا که هر رکعتده تکرار اولمغ...
اشنی فرضنی قویسه سلام ویرر وقتده یا سلام ویرگاچ ایسنه توش...
شول وقتده قیلسه درست بولورمی ؟

س — درست بولماس بو صورتلرده ترتیب فرضدر.

س — هر رکعتده تکرار اولمغان نه‌در ؟

ج — هر رکعتده تکرار اولمغان قیام ورکوعدر مثلا بر کشی قیام...
اوّل رکوع قیلسه یا که رکوعدن اوّل سجده قیلسه مونڭ صوکن...
خاطرینه توشسه قیام قالغانلغی یا که رکوع قالغانلغی شول وقت ق...
قلیسه درست بولماس قیامدن اوّل قیلغان رکوعسی رکوعدن اوّل قیلغ...

...ى باطل اولور اول ركعتى ياڭادن قيلمو تيوش اولور چونكه
...صورتلرده ترتيب فرض ايدى.

...— بتون نمازده تكرار اولمغان نه‌در؟

...— بتون نمازده تكرار اولمغان قعدهٔ اخيره‌در يعنى صوڭغى
...لرش مثلا بر كشى صوڭغى اوطرشده تشهد قدرى اوطرغان ايدى
...طرينه توشدى بر سجده‌سى قالغان ايكان بو كشينڭ قعده‌سى
...ل اولور سجده قيلغاچ قعدهٔ اخيره‌گه ياڭادن اوطرو تيوش
...لور چونكه مونده ترتيب فرضدر.

...— اون آلتنچى واجب نه‌در؟

...— اون آلتنچى واجب نمازدن چيقغانده اوّلا اوڭ ياغنه صڭره
...ول ياغنه قاراب اَلسَّلَامُ عَلَيكُم وَرَحمَةُ اللهِ ديب ايتمكدر. معناسى
...زكه الله تعالى‌نڭ سلامى ورحمتى اولسون.

...— نماز قيلغان كشى بو واجبلردن برينى يا كوبيسنى قويسه
...يشلرگه تيوشلى؟

ج — نمازده بو واجبلردن برينى بر كشى قصدا قويسه كراهت
...كريميه ايله مكروه وگناهكار اولور ونمازى كيچيلك اوزره اولوب
...اول نمازى ياڭادن قيلمق واجب اولور واگر اونوتوب قويسه
...جدهٔ سهو تيوشلى اولور وبو واجبلرى كيچكترسه ينه سجدهٔ سهو تيوش اولور.

(فصـــــل نمازنڭ سنتلرى بيان اولنور)

س — نمازنڭ سنتلرى نيچه‌در؟

ج — نمازنڭ سنتلرى كوبدر بو كتابده بر مقدارى بيان اولنور.

س — نمازنڭ اوّلگى سنتى نه‌در؟

ج — فرض نمازلرده اذان شريف ايتمك سنتدر واجب وسنت نمازلرده
سنت دگلدر. ودخى هر فرض وقضا نمازلرنڭ ابتداسنده ايرلره اقامت
(قامت اوقمق) سنتدر. خاتونلره اذان واقامت سنت دگلدر. ودخى

ایرته اذاننمدن غیری وقتلرده وقت کرمسدن اوّل ایتلگانلرینی
قایتاریلور وایرته اذانینی وقتندن اوّل ایتولسه امام اعظم ایله
محمد قاشنده قایتاریلور. ایسرك ودیوانه ومرفلرنی درست ایت...
صبینك وجنبنك اذاننی قایتارمق لازمدر. امّا صبی حرفلرنی
ایتسه آنك اذانی قایتاریلماز.

س — مؤذن نیندای کشی بولورغه تیوشلی؟

ج — مؤذن ایر کشی، عقللی، ایذگو کشی، گناهدن صاقلانا...
کشی، نماز وقتلرین بیله طورغان کشی، هم سنت‌نی بلگوچی...
اباسی، آدملرنك حالنی تیکشره طورغان کشی یعنی نمازغه...
کیلمایلر، نمازدن قالماگز دیب آدملرنی اوگوتلاب طورغوچی...
اوزی جماعتکه دایمچیلق قیله طورغان کشی بولورغه تیوشلیدر.

س — اذان شریف نیچوك اوقلور (ایتلور)؟

ج — (الله اکبر) دورت مرتبه (اشهد ان لا اله الا الله) ایکی م...
(اشهد ان محمدا رسول الله) ایکی مرتبه (حی علی الصلوة) ایکی...
(حی علی الفلاح) ایکی مرتبه (الله اکبر) ایکی مرتبه (لا اله الا الله)
مرتبه واگر ایرته اذانی اولسه (حی علی الفلاح) دیدکدن ...
(الصلوة خیر من النوم) ایکی مرتبه ایتمك لازمدر.

س — یورطنده یالگز اوقوغان کشی‌گه اذان واقامت ایتمك تیوشلی...

ج — شهرده یا که مسجد بار آولده یالگز نماز اوقوغان کش...
اذان واقامت مستحبدر وآنلری قویمقده دخی کراهت یوقدر مس...
ایتولگان اذان یتدیگی ایچون.

س — مسافرگه اذان واقامت ایتو کرکمی؟

ج — مسافرگه دخی اذان واقامت مستحبدر یالگز قامت ای...
اذان ایتمسه‌ده کراهت یوقدر لکن ایکسنیده قویمق مکروه‌در.

س — اذاننك مستحبلری نه‌در؟

ج — مؤذن یعنی اذان ایتوچی کشی طهارتلی اولمق وقبله‌غه قا...
آیاق اوستی طورمق اذان ایتکان وقتده (اشارت) ایمان بارمقلرینی ق...

لرینه قویمق اذاننك سوزلرینی آچیق ایتوب صوزوب ایتمك
نی سوزنی برگه قوشماینچه هر سوزنی آیروب ایتمك و(حی علی الصلواة)
ایتکان وقتده اوڭ یاقغه قاراب ایتمك و(حی علی الفلاحنی) صول یاقغه
اب ایتمك مستحبدر.

— اذان واقامت ایتکان وقتده سوز سولشمك نیچوك اولور؟

— اذان واقامت ایتدیکی وقت سوز سویلمك مکروهدر. ودخی
شام نمازلدن غیری وقتلرده اذان ایله اقامت بیننی دورت رکعت
ز قیلوب هر رکعتده اون ایکی آیت اوقمق قدر وقت آیرمق لازمدر.
ر آیرمسه حاضر آذان ایتوب صوڭندہ اوق اقامت ایلسه مکروهدر.
آخشام نمازنده اذان ایله اقامت آراسنی اوچ قصقه آیت اوقور
ی آیرمق تیوشلیدر.

— اذان شریفنی ایشتکان کشی‌گه نه تیوشلی اولور؟

— اذان ایشتکان کشی‌گه مؤذن ایتکان شیکللی ایتورگه کرك لسکن
علی الصلواة حی علی الفلاح) دیگان وقتده (لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ
الْعَظِيمِ) دیر ایرته اذاننده (اَلصَّلٰوةُ خَيْرٌ مِنَ النَّوْمِ) دیدکده (صَدَقْتَ
بِرَرْتَ نطقتَ) دیمك کرکدر. بوروشچه جواب ویرمك اذان واقامتده
بدر. اذان شریفی ایشتکان کشی هر اشنی قویوب مسجدکه
واجبدر.

— برشهرده یاکه آولده ایکی اوچ مسجد اولوب هر برسینك
ی ایشتسه هر برسینه اجابت تیوشلی‌می؟

— اذان ایشتکان کشی اوّلگی ایشتکان اذاننه اجابت ایلدر کرك
ك مسجدینك اذانی اولسون وکرك غیری مسجدك اذانی اولسون.

— برکشی قرآن اوقودیغی وقت اذان ایشتسه نیشلر؟

— اذان ایشتکان کشی‌گه آرتق اولغانی تیك طوروب اذاننی
ب مؤذن ایتکان شکللی ایتمکدر. واگر اول کشی قراننی مسجدده

اوقوسه اوقومقندن طوقتاماز. واگر قرآننی یورطده اوقوسه اذان
مسجدینك اذانی اولمسه ینه طوقتاماز.

س — اذاندن صوك نیندای دعا اوقومق تیوشلی؟

ج — اذان ایتوب بترگاچ اوشبو دعانی اوقورغه کرك: (اَللّٰهُمَّ ربَّ
الدَّعْوَةِ التَّامَّةِ وَالصَّلٰوةِ الْقَائِمَةِ ❁ آتِ مُحَمَّداً الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ و
الْعَالِيَةَ الرَّفِيعَةَ ❁ وَابْعَثْهُ مَقَاماً مَحْمُوداً الَّذِي وَعَدْتَهُ ❁ وَارْزُقْنَا
يَوْمَ الْقِيَامَةِ ❁ اِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ ❁ رسول اکرم افندمز هر کم اذان ش
طـڭلاب مؤذن ایتکان کبی ایتوب مونك صوڭنده بو دعانی اوقوسه بنم شفا
کشی گه تیوشلی و واجب اولور دیمشدر. دعانك معناسی: ای اوشبو کامل
و وقتی کرگان نمازنـك خوجه‌سی بولغوچی الله، محمد علیه ال
یاردمچیلـکنی وآرتقلقنی ویوغاری هم اوستون بولغان درجه‌نی
ودخی آنی اوزك وعده قیلغان مافتاولی اورنغه یبارگـل
قیامت کوننده بزگه آنـك شفاعتنی نصیب ایتـکل. تحقیق
وعده‌گه هیچ خلافلق قیلمیسك.

س — ایکنچی سنت نه‌در؟

ج — نمازغه کرشکانده الله اکبر دیگان وقتده قوللرینی کو
ایرلر قولاقلری طوغریسنه قدر وخاتونلر ایك باشلری طو
قدر کوتارورلر.

س — اوچنچی سنت نه‌در؟

ج — اوچنچی سنت ایرلر نمازده اوڭ قولینی صول قولی اوستینه
باش بارماغی ایله کچوك بارمغنی خلقه صورتنده (برجره) ا
کندگی آستینه وخاتونلر کوکراگی اوستینه قویمقدر.

س — دورتنچی سنت نه‌در ؟

ج — دورتنچی سنت فرض وسنت هر نمازلرده قولاق قاغ

...قدن صوڭره كرك يالـڭز قيلوچى وكرك امامغه اويوغان كرك وكـرك خاتون ياشرنلك ايله (سُبْحَانَكَ اللّٰهمّ وَبِحَمْدِكَ وَتَبَارَكَ ...كَ وتعالَى جدُّكَ ولَا اِلَه غَيْرُكَ) بونى اوقمقدر. معناسى: اى الله ...تنزيه قيلامن: ودخى سڭا حمد ايتامن سنڭ اسمڭ مبارك ...ى سنڭ اولوغلقڭ بلند اولدى سندن باشقه اله يوقدر.

ـ بشنچى سنت نه‌در؟

ـ بشنچى سنت كرك امام كرك يالـڭز قيلوچى اير وخاتون نمازلرده سبحانك اوقودقدن صـوڭره ياشرنلك ايله (اَعُوذُ بِاللّٰهِ ...الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ) ديمك معناسى: رحمتدن سورلمش شيطاننڭ ...زلغندن الله تعالى‌گه صغنامن. ودخى (بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ) ...يمك سنتدر معناسى: دنياده‌ده آخرتده‌ده رحمت قيلغوچى الله تعالى‌نڭ ...سى ايله باشلايمن مين بو اشنى. لـكن امامغه اويوغانلر اوقومازلر ...لر يالـڭز سبحانك اوقوب تيك طوروزلر. امامغـه بر نيچـه ...كعتكه يتشمگان كشى امامنڭ سلامندن صوڭره آياقغه قالقوب ...الغان ركعتلرى قيلدقده هر ركعتنڭ باشنده بسملهٔ شريفه وفاتحه ...وقور واگر سوره قوشولەچق ركعتلر بولسه قوشار يالـڭز الحمد ...وقولاچق ركعتلر ايسه يالـڭز الحمد اوقور.

س ـ آلتنچى سنت نه‌در ؟

ج ـ آلتنچى سنت امام وجماعت ويالـڭز قيلغان كشى اير وخاتون ...هر نمازلرده فاتحه‌ده وَلَا الضَّالِّينَ ديدكدن صڭره ياشرينلك ايـله (آمين) ديمك سنتدر. معناسى: قبول قيل.

س ـ يدنچى سنت نه‌در ؟

ج — یدنچی سنت امام وجماعت ویالگز قیلغان ایر و...
نمازلرده رکوعگه وسجده‌گه کیتدکده (الله اکبر) دیمك
س — سکزنچی سنت نه‌در ؟
ج — سکزنچی سنت امام رکوعدن آیاقغه طوردقدہ (سَمِعَ اللهُ لِمن ...
دیمك معناسی : الله تعالی اوزینی ماقتاغان کشینك ما...
ایشتوب قبول ایته‌در.
وجماعت (رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ) دیمك معناسی : ای ربمز هر...
ماقتاولیق سکاغنه خاصدر.
ویالگز قیلغان کشی ایکیسنی‌ده ایتمك سنتدر.
س — طقوزنچی سنت نه‌در.
ج — طقوزنچی سنت امام رکوع وسجود تکبیرلرینی وسمع‌الله...
حمده‌نی قچقروب ایتمك وجماعت ویالگز قیلغان کشیلر یا...
ایتمك سنتدر.
س — اوننچی سنت نه‌در ؟
ج — اوننچی سنت امام وجماعت ویالگز قیلغوچی ایر و...
هر نمازلرده رکوعده اولدقدہ اوچ مرتبه (سُبْحَانَ رَبِّیَ الْعَظِیمْ) د...
سنتدر بش یا یدی کره ایتمك بیگراك ثوابلی‌در.
س — اون برنچی سنت نه‌در ؟
ج — اون برنچی سنت امام اولسون جماعت اولسون یالگز نی...
اولسون ایر وخاتون سجده‌ده اولدقدہ اوچ مرتبه (سُبْحَانَ رَبِّیَ الأع...
دیمك سنتدر. بش یا یدی مرتبه ایتمك بیگراك ثوابلیدر.
س — اون ایکنچی سنت نه‌در ؟
ج — اون ایکنچی سنت نمازلرده التحیاتقه اوطورغاندہ ایرلر
آیاغینك بارمقلرینی قبله‌غه قاراب صول آیاغی او...

اوطورمق وخاتونلر آیاقلرینی اوڭ یاغینه چیقاروب صول بوطـی اوستینه اوطورمق سنتدر.

س — اون اوچنچی سنت نه‌در؟

ج — اون اوچنچی سنت هر نمازلرڭ صوڭغی اوطرشنڭ التحیاتدن صڭره صلوات ودعالرینی اوقمق سنتدر لـکن نافله نمازلـرده مثلا ایکندینڭ ویسیغ‌نڭ اوّلـگی سنتلری کبی دورت رکعتنی بر سلام ایله قیلور ایسه بونلرڭ هر ایکی رکعتی بر نماز اولوب اوّلـگی التحیاتقه اوطورمقی فرض اولوب التحیاتدن صڭره صلواة ودعالرینـی اوقوب آیاقغه قالقدقده سبحانك اللهم واعوذ بسمله اوقور. لـکن اویله‌نڭ اوّل سنتی وجمعه‌نڭ اوّلـگی وصوڭغی سنتلری بونلرنڭ هر دورت رکعتلری بر نماز اولدیغندن اوّلـگی اوطوروشقه اوطورمقی واجب اولوب التحیاتدن صوڭ صلوات اوقولماز.

س — نمازلرڭ آخرنده اوقولا تورغان صلوات قایسی صلواتدر؟

ج — نمازلرڭ آخرنده اوقولا طورغان صلوات قعدۀ اخیره‌نی سویله‌گان فصلده بیان ایدلدی. (اللهم صل علی محمد وعلی آل محمد کما صلیت علی ابراهیم) دیب باشلاغان صلواتدر. صلواتدن صوڭ بو دعالرنی اوقمق سنتدر. (رَبَّنَا اٰتِنَا فِی الدُّنْیَا حَسَنَةً وَفِی الْاٰخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ) معناسی: ای ربمز، بزگه دنیاده‌ده آخرتده‌ده ایذگو نعمتلر ویرگل. وهم بزنی جهنم عذابندن صاقلاغل. یا که بو دعانی اوقور. (رَبَّنَا اغْفِرْلِی وَلِوَالِدَیَّ وَلِلْمُؤْمِنِینَ یَوْمَ یَقُومُ الْحِسَابُ) معناسی: ای ربمز، مینم گناهلرمنی، آتا وآنامنی همه‌مؤمنلرنی حساب بولغان کونڭ یارلقا.

س — بر کشی شول سویلنگان سنتلردن برینی یا کوبنی نمازده قویسه نه تیوشلی اولور؟

ج — بر كشی شول سویلنگان سنتلردن برینی یا كوبنی نسو
اونوتوب قویسه بر شی تیوشلی اولماز نمازی تمامدر. اگر قصدا قو
ینه نمازی تمامدر. لكن قصدا قویمق مكروه اولوب شفاعتدن
محروم قالاغه ونمازی قبول اولماوینه سببدر.

(فصــــــل نمازك آدابلری بیان اولنور)

س — نمازك آدابلری نیچه‌در ؟
ج — بو كتابده صانالغانلری بونلردر.
س — نمازك ادبلرندن برنچی نه‌در ؟
ج — نمازك ادبلرندن برنچی قیامده وقنده سجده اورنینه قارامقدر
س — ایكنچی ادب نه‌در ؟
ج — ایكنچی ادب ركوعده آیاقلری اوستینه قارامقدر.
س — اوچنچی ادب نه‌در ؟
ج — اوچنچی ادب سجده‌ده بورنینه قارامقدر.
س — دورتنچی ادب نه‌در ؟
ج — دوردنچی ادب ركوع وسجود تسبیحلرینی اوچدن آرتق بش
یا یدی مرتبه ایتمكدر.
س — بشنچی ادب نه‌در ؟
ج — بشنچی ادب نمازده سلام ویرگانده امام صاقچی فرشته‌لر ایله جماعتنی
نیت ایتمك وجماعت دخی امامنی ویاننده‌غی آدملرنی وصاقچی فرشته‌لرنی
نیت ایتمك ویالكز قیلغان كشی صاقچی فرشته‌لرینی نیت ایتمكلر
یعنی بونلرغه سلام ویره‌م دیب ایسابله‌مكدر.
س — آلتنچی ادب نه‌در ؟
ج — آلتنچی ادب التحیاتكه اوطورغاچ آلدینه قارامقدر.
س — یدنچی ادب نه‌در؟
ج — یدنچی ادب سلام ویردكده ایكی ایلك باشینه قارامقدر سلام

صکره (اَللّٰهُمَّ اَنْتَ السَّلَامُ وَمِنْكَ السَّلَامُ تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ)
دیمکدر. معناسی: ای الله سین هر بلالردن صاقلاغوچی سن ، هربر
سلامتلك سندن‌گنه‌در، مبارك بولغوچی سن ای الوغلق وحرمت ایاسی
بولغوچی الله.

س — سکزنچی ادب نه‌در؟

ج — سکزنچی ادب فرض ایله سنت آراسنده ضرورتسز دنیا سوزی
سویلشمکدر.

س — طقوزنچی ادب نه‌در؟

ج — طقوزنچی ادب اسنادیکی وقتده ممکن قدر آغزینی آچماسلقدر
ممکن اولماز ایسه قولی ایله آغزینی یابمقدر.

س — اوننچی ادب نه‌در؟

ج — اوننچی ادب نمازده کوچی یتکان قدری یوتکرونی طوقتاتمقدر
یعنی یوتکرمسکه طریشودر. اگر قصدی ایله یوتکروب حرف حاصل
اولسه نمازی بوزیلور. کوب خلقلر بوڭا مبتلادر.

س — اون برنچی ادب نه‌در؟

ج — اون برنچی ادب نماز باشلاو تکبیرنده ایرلر قوللرینی
ییڭلرندن چیقارمق اما خاتونلرڭ قوللری ییڭلری ایچنده بولمق
مستحبدر.

س — اون ایکنچی ادب نه‌در؟

ج — اون ایکنچی ادب نمازی بیتدکدن صڭره آیة الکرسی اوقوب
اوتوز اوچ مرتبه (سبحان‌الله) اوتوز اوچ مرتبه (الحمدالله) اوتوز اوچ
مرتبه (الله‌اکبر) دیوب صڭره بر مرتبه (لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ
الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ) دیوب قوللرینی کوتاروب دعا
قیلمقدر.

(فصــــــل سجدهٔ سهو بیاننده)

س — سجدهٔ سهو نیچه شی ایله تیوشلی اولور؟

ج — سجدهٔ سهو نمازلرده اوچ شی ایله واجب اولور، بری نماز
ایچنده فرضلردن برسنی اورننده ایشلمینچه کچکترمك ایله وایکنچیس
نمازنڭ واجبلرندن برسنی اونوتوب قویمق ایله واوچنچیسی ینه واجبلردن
برسنی اورنندن کچکترمك ایله کرك ایر وکرك خاتون نماز ایچند
بونلردن برینی ایشلر ایسه سجدهٔ سهو واجب اولور.

س — سجدهٔ سهونی نیچوك قیلورغه کرك؟

ج — سجده سهو نمازنڭ آخرنده التحیاتنی اوقدقدن صوڭره اما
بولسه بر یاغینه یالغز اوقوغان کشی اولسه ایکی یاغینه سلام ویروب
نماز سجدهسی کبی ایکی سجده ایدوب ینه التحیاتنی وصلوات
ودعالرینی اوقوب سلام ویروب نمازدن چقار.

س — فرضلردن وواجبلردن برینی نه مقدار کچکترمك ایله سجد
سهو واجب اولور؟

ج — بر کشی فرضلری یا واجبلرنی اورونلرندن اوچ تسبیح مقداری
یعنی اوچ مرتبه سبحانك الله دیر مقداری اونوتمق ایــله اولسون
وکرك نمازده لازم اولغان بر شینی ایسابلامك ایله اولسون کچکترس
اول وقت سجدهٔ سهو واجب اولور بونلری قصدا ایشلر ایسه اشل
کراهت ایله مکروه اولوب اول نمازی یاڭادن اوقمق واجب اولور

س — بر کشی نمازده سجدهٔ سهو لازم اولغان اشنی بر نیچه مرتب
اشلسه نیچه سجده قیلورغه کرك؟

ج — بر کشی نمازده سجدهٔ سهو لازم اوله تورغان اشنی برنیچ
مرتبه اشلر ایسه آنلرنڭ جملهسی ایچون بر مرتبه سجدهٔ سهو ینار

س — بر کشی نمازده بر فرضنی اونوتوب قویسه سجدهٔ سهو ایل
توزالورمی؟

ج — بر کشی نمازده بر فرضنی اونوتوب قویسه واگر اول فرضنی قویغانلغی نماز ایچنده خاطرینه کلسه شول وقت قضا قیلورغه تیوش اگر قضا قیلمسه نمازی بوزیلور اول نمازنی یاکادن قیلمق فرضدر سجدهٔ سهو ایله تمام اولماز سجدهٔ سهو فرض کچکتومك ایله اولور قویمق ایله اولماز. اگر نماز ایچنده خاطرینه کلمای نماز بتکاچ خاطرینه توشسه اول نمازنی یاکادن قیلمق فرض اولور.

س — امامغه اویوغان کشی سجدهٔ سهو واجب ایته طورغان بر اشنی اشلسه سجد سهو واجب اولورمی؟

ج — امامغه اویوغان کشی سجدهٔ سهو لازم اولغان بر اشنی اشلسه آکا سجدهٔ سهولازم اولماز. واگر اول کشی امامغه بر نیچه رکعتینه یتشمگان کشی اولوب امامنك سلامندن صوکره آیاقغه طوروب قالدیغی رکعتی قیلدقده سجدهٔ سهو واجب اولغان بر اشنی اشلر ایسه آکا سجدهٔ سهو ایتمك لازمدر.

س — سجدهٔ سهو تیوشلی بولغان کشی سجدهٔ سهونی اونوتسه نیشلر؟

ج — بر کشی سجدهٔ سهو تیوشلی بولغان اشنی اشلاب اونوتوب سلام ویروب اللهم انت السلامنی اوقوسه شول وقت خاطرینه توشسه اگر قبله‌دن‌ده دونمگان بولسه نماز بوزه طورغان اش اشلمسه حاضر سجدهٔ سهو ایدر واگر قبله‌دن دونسه یا که نماز بوزه طورغان بر اش اشلسه نمازی تمامدر اونوتوب قویدیغی ایچون برشی لازم اولماز.

س — امام اولغان کشی اونوتوب قچقروب اوقوله طورغان نمازده یاشرن یا که یاشرن اوقوله طورغان نمازده قچقروب اوقوسه نیچوك ایدر؟

ج — امام اولغان کشی اویله وایکندی نمازلرنده اونوتوب قچقروب اوقسه یا خود ایرته وآخشام ویسیع نمازلرنك برسنده یاشرین اوقسه قچقروب اوقوله طورغان نمازلرده قچقروب ویاشرین اوقوله طورغان نمازلرده یاشرین اوقمق واجب ایدی واجبنی قویدیغی ایچون سجدهٔ سهو ایدر.

س — قچقروب اوقوله طورغان نمازلرده یاشرین ویاشرین اوقوله

طورغان نمازلرده قچقروب نه مقدار اوقمق ایله سجدهٔ سهو واجب اولور؟
ج ــ امام اولغان کشی قچقروب اوقوله طورغان نمازده یاشرین ویاشرین اوقوله طورغان نماز قچقروب نمازده درست بولور مقداری اوقوسه آنکا سجدهٔ سهو لازم اولور بو مقدار اولمسه قول اصح اوزره سجدهٔ سهو لازم اولماز.
س ــ یالکز اوقی طورغان کشی قچقروب اوقوله طورغان نمازده یاشرین ویاشرین اوقوله طورغان نمازده قچقروب اوقسه سجدهٔ سهو واجب اولورمی؟
ج ــ یالکز اوقی طورغان کشی قچقروب اوقوله طورغان نمازلرده یاشرین ویاشرین اوقوله طورغان نمازلرده اونوتوب قچقروب اوقسه اصح اولان سجدهٔ سهو واجب اولماز. بعضیلر یاشرین اوقوله طورغان نمازده اونوتوب قچقروب اوقسه سجدهٔ سهو واجب اولور دیمشلر ابن همامك سوزیده شولدر آنك ایچون یاشرین اوقوله طورغان نمازلرده یالکز اوقوغان کشی‌گه‌ده یاشرین اوقمق واجب اولور واجبی قویمش اولور دیمشلر. بعضیلر یالکز اوقوغان کشی یاشرین اوقوله طورغان نمازده امام اوقوغان کبی قچقروب اوقوسه اول زمان سجدهٔ سهو واجب اولور دیمشلر آندن کیم اولسه واجب اولماز دیمشلر.
س ــ بر کشی نمازنك آخرنده سلامدن اوّل یا سلام صوکنده بر ایکی رکعت نمازی قالدیغنی بیلسه نیشلر؟
ج ــ بر کشی نمازنك آخرنده سلام ویرورگه ینکاچ یا که سلام ویردکدن صکره نمازی کیم قیلدیغنی بیلسه کوکرا کنی قبله‌دن ایلاندرمگان اولسه یا که بشقه نماز بوزه طورغان ایش قیلغان بولمسه حاضر آیاقغه قالقوب قالدیغی رکعت نیچه بولسه آنی قیلوب التحیاتقه اوطروب سلام ویروب سجدهٔ سهو ایدر.
س ــ بر کشی نمازنك سجده‌سندن برینی اونوتوب قویسه نیچوك ایتار؟
ج ــ بر کشی نمازنك بر رکعتنده سجده‌نك برینی اونوتوب قویسه صوکره‌غی رکعتنك قیام ورکوع وسجودندن هر قایسی‌سنده خاطرینه کیلسه قویدغی سجده‌نی قضا ایدر ونمازندن قایسی اورندن

قالمش ایسه شونـدن یابشوب اوقور رکنلـری قایـتارمق لازم دکلدر سلامدن صکره سجدهٔ سهو ایدر فرضنی کچکتردیکی ایچون. مثلابر کشینك بر سجده‌سی قالمش ایسه ایکنچی رکعتنك قیامنده خاطرینه کیلسه‌حاضر سجده قیلوب یاکادن قیامغه طوروب رکوع وسجود قیلوب نمازین ترتیبی ایله قیلور اوشانداق رکوعده خاطرینه کیلسه‌شول رکوعدن طورمینچه سجده‌گه واروب سجده قیلوب رکوعسی تمام اولغان اولمسه کیری رکوعگه قایتور اگر سجده‌ده خاطرینه کلسه سجده‌سی ایکیسی شول رکعتنك اوز سجده‌سی اولور.

س — اگر سجده‌نك برینی قویدیغنی سـلام ویرور آلـدنـدان یاکه سلام ویردکدن صکره بلسه نیچوك ایدر ؟

ج — اگر سجده‌نك برینی قویدیغنی سلامدن اوّل یاسلامدن صکره کوکراگی قبله‌دن بورولماس بورون ونمازنی بوزه طورغـان ایش ایشلمزدن بورون خاطرینه کلسه اول سجده‌نی قضا ایدوب آخرغی اولطرشقه اولطروب سلامدن صکره سجدهٔ سهو ایدر واگر آخرغی اولطرشنی قیلماز ایسه یعنی سجده‌سنی قضا قیلغاچده نمـازدن چیقسه نمازی درست اولماز.

س — بر کشی تکرار اولمغان قیام ورکوع کبی بونلری قویسه نیچوك ایدر ؟

ج — بر کشی نمازده تکرار اولمغان شیدن برینی اونوتوب قویسه مثلا قرآن اوقومسدن اوّل رکوعگه کیتسه یاکه رکوع ایتمسدن اول سجده‌گه کیتسه اول رکعت رکعتدن صانالمیوب خاطرینه کلدیکی ایله آیاقغه طوروب فاتحه وسوره اوقوب رکوع وسجود ایـدوب تمام رکعت قیلار صکره سجدهٔ سهو ایدر. سببی رکننی کچکترمکدر.

س — بر کشی التحیاتقه اوطورلمای طورغان رکعتلرده اوطورسـه نیچوك بولور ؟

ج — بر کشی اوّلـگی رکعتده اونوتوب التحیاتقه اوطورسه یاکه دورت رکعتلی نمازلرده اوچنچی رکعتده اوطورسه خاطرینه کلدیکی

ایله آیاقغه قالقور نمازینی قیلاچق کبی قیلور، لکن بو رکعتلرده اوطورمق ایله فرض اولغان قیامنی کچکتردیکی ایچون سجدۀ سهو ایدر. واگر بو حالده سلام وبرسه، لکن نمازنی بوزاچق بر شی ایشلمسه کوکرا کی قبله‌دن دونمسه ینه سویلنمش روشچه آیاقغه قالقوب نمازینی تمام ایدوب سجدۀ سهو ایدر.

س — بر کشی اونوتوب ایکی رکوع اینسه یاخود اوچ سجده اینسه نیچوك اولور؟

ج — اول کشی ایکی رکوع ایتمك ایله فرض اولغان سجده‌نی اورنندن کچکتردیکی ایچون واوچ سجده ایتمك ایله فرض اولغان قیامنی ویا فرض اولغان صوڭغی اوطورشنی کچکتردیکندن سجدۀ سهو واجب اولور.

س — بر کشی اوچ یا دورت رکعتلی نمازلرده اونوتوب اوّلگی التحیاتقه اوطورمقنی قویسه نیچوك ایدر؟

ج — بر کشی اوّلگی اوطورشقه اوطورمینچه اونوتوب طوره باشلاسه اگر شول وقتده خاطرینه کلسه اوطورمغه یقین ایسه اوطوروب التحیاتی اوقوب صکره طورور واگر آیاق اوستی طورورغه یقین اولسه قایتوب اوطرمز بو قعدۀ اولی واجب ایدی آنی قویدیغی ایچون سجدۀ سهو ایدر.

س — اگر بو صورتده قایتوب اوطرسه نیچوك بولور؟

ج — اگر آیاق اوستی طورورغه یقین اولوب یا بتونلای طوروب یتوب قایتوب اوطورسه نمازی بوزیلور. فرض اولغان قیامدن واجبقه قایتدیغی ایچون. اوطرورغه یقین بولغانلق شولای بولور توبانگی بارطیسی یعنی بیلندن توبن طوغریلنوب یتکان بولماس اگر بیلندن توبانگی یاغی طوغریلنوب یتمش اولسه اول وقت قیامغه یقین اولور.

س — بر کشی نمازنك آخرنده اونوتوب اوطورمینچه بشنچی رکعتکه طورسه نیشلرگه کرك؟

ج — بر کشی دورت رکعتلی نمازنڭ آخرنده اوطورمغی اونوتوب بشنچی رکعتکه طورسه اگر بشنچی رکعتنڭ سجده‌سنی ایتمسدن اوّل خاطرینه کلسه قایتوب اوطروب التحیاتی اوقوب سجدهٔ سهو ایدر. نمازنڭ آخرنده اوطورمق فرض ایدی. آنی کچکتردیکی ایچون. ایکی رکعتلی نمازلرده اوچنچی رکعتکه واوچ رکعتلی نمازلرده دورتنچی رکعتکه طورسه ینه بویله عمل ایدوب سجدهٔ سهو ایدر.

س — اگر صوڭغی التحیاتقه قایتوب اوطورمینچه بشنچی رکعتنڭ سجده‌سنی ایتسه نمازی نیچوك اولور؟

ج — بو حالده امام ابو یوسف ایله امام اعظم قاشنده بشنچی رکعتنڭ سجده‌سینه باشنی قویدیغی ایله فرض باطل اولوب اول نماز نافله اولور. لکن امام محمد قاشنده سجده‌نڭ تمامی باشنی یردن کوتارمك ایله اولوب بشنچی رکعتنڭ سجده‌سندن باشنی کوتاردکی ایله باطل اولور مختار اولان سوز بودر.

س — بو اختلافنڭ فایده‌سی نه‌در؟

ج — بو اختلافنڭ فائده‌سی شول صورتده ظاهر اولور اگر بر کشینڭ طهارتی بو سجده‌ده بوزولسه امام اعظم ایله امام ابو یوسف قاشنده اول نمانی بر وجه ایله‌ده توزاتمك ممکن اولماز یاڭادن باشلاب قیلمق فرض اولور امام محمد قاشنده توزاتمك ممکن اولور بو کشی طوروب کیتارده طهارت آلوب التحیاتقه اوطروب سلام ویروب سجدهٔ سهو قیلوب نمازدن چقار. بو نمازده طهارتی بوزولغان وقتده یاڭادن باشلاب اوقومینچه شول طهارت بوزولغان یردن اوقوب تمام ایتمك مسئله‌سی کیلاچکده اوز آلدینه بر فصلده بیان اولنور.

س — اگر نمازنڭ آخرنده اوطورمینچه بشنچی رکعتکه طوروچی امام بولسه جماعت نیشلرلر؟

ج — امام صوڭغی التحیاتقه اوطورمینچه اونوتوب بشنچی رکعتکه طورسه جماعتلر طورمزلر اوطروب قالورلر واگر امام بشنچی

رکعتنڭ سجده‌سنه وارمزدن اوّل خاطرینه کلوب قاینوب اوطورسه التحیاتی اوقوب سلام ویروب سجدۀ سهو ایدرلر واگر التحیاتکه اوطورمینچه بشنچی رکعتنڭ سجده‌سنه وارسه امام محمد سوزینه کوره باشنی سجده‌دن کوتاردیکی ایله جمله‌سینڭ نمازی باطل اولوب یاڭادن باشلاب قیلمق کرکدر آنڭ ایچون آخرگی اوطرشقه اوطرمق فرض ایدی آنی قویدیغی ایچون.

س — بر کشی نمازڭ آخرنده اوطروب سلام ویرمگه اونوتوب بشنچی رکعتکه طورسه نیچوك ایدر؟

ج — بر کشی نمازڭ آخرنده اوطوروب سلام ویرمگه اونوتوب بشنچی رکعتکه طورسه بشنچی رکعتنڭ سجده‌سنه وارمازدن اوّل خاطرینه کلسه قاینوب اوطوروب سلام ویروب سجدۀ سهو ایدر واجب اولغان سلامی کچتردیکی ایچون ایکی واوچ رکعتلی نمازلرده‌ده دخی بویله عمل ایدر.

س — اگر بشنچی رکعتنڭ سجده‌سنی ایتمش ایسه نیشلرگه کرك؟

ج — اگر بشنچی رکعتکه طوروب بشنچی رکعتنڭ سجده‌سنه وارمش ایسه آیاقغه قالقوب آڭا بر رکعت دخی قوشوب آلتی رکعت نماز ایدوب سلامدن صوڭره سلامنی کچکتردیگی ایچون سجدۀ سهو ایدر.

س — اگر بر رکعت دخی قوشمینچه شول کوینچه اوطروب سلام ویرسه نیچوك بولور؟

ج — اگر بر رکعت دخی قوشماینچه بشنچی رکعتده سلام ویرسه برشی لازم کلمزینه نمازی تمامدر، لکن آلتی رکعت ایتمکی ایله ایکی رکعت نافله نماز قیلمش اولور. اوشبو حال اویله‌نڭ یایسیعنڭ فرضنده اولسه بوآرتق اولغان ایکی رکعتی نافله اولوب اویله‌نڭ یا یسیعنڭ ایکی رکعت سنتی اورنینه طورمازلر. اوشبو حال ایکی یااوچ رکعتلی نمازلرده بولسه ینه سویلنگان روشچه عمل ایدر.

س — التحیاتکه اوطروب بشنچی رکعتکه طورغوچی امام بولسه جماعت نیشلرلر؟

ج — امام نمازڭ آخرنده اوطروب التحیاتنی اوقوب بشنچی رکعتکه

طروب کیتسه جماعت طورمینچه اوطروب قالورلر. واگر امام قایتوب اوطروب سلام ویرسه امام ایله برگه سلام ویروب سجدهٔ سهو ایدرلر. واگر امام قایتوب اوطورمینچه بشنچی رکعتنگ سجده‌سنه وارسه جماعت یالگز باشلرینه سلام ویروب نمازدن چیقارلر نمازلری تمامدر. امام نمازی آلتی رکعت ایدر آرتق ایکی رکعت نافله قیلمغان اولور. بوصورتده نماز تمام اولدیغی نمازڭ آخرنده التحیاتکه اوطورمق فرض ایدی التحیاتکه اوطروب طورغانلقندن فرضنی قویغان اولمیوب سلامدن باشقه برشی قالمامشدر. سلام دخی واجب اولوب واجبی کچکتردیکی ایچون سجدهٔ سهو ایدر نمازی تمام اولور.

س — برکشی‌گه بوحال ایرته نمازنده یا ایکندی نمازنده واقع اولوب مکروه وقت کرسه ایکی رکعت دخی قوشمق درست اولورمی؟

ج — بر کشی ایکندی نمازینڭ آخرنده التحیاتقه اوطوروب اونوتوب بشنچی رکعتکه‌طورسه یا که‌ایرته‌نمازنده‌اولوب‌التحیاتقه‌اوطوروب‌اونوتوب اوچنچی رکعتکه طورسه بونلره دخی یوقاروده سویلندیکی کبی قالقدیغی رکعتنڭ سجده‌سنه وارسه بونلره دخی ایکی رکعت قوشوب تمام ایدر. ایرته نمازینڭ صوڭنده قویاش چقغانچه ایکندی نمازندن صوڭ قویاش بایوغانچه نافله نماز قیلمق مکروهدر. لکن مکروهلك قصدا قیلنغان نافله‌ده‌در یوقسه من غیر قصد واقع اولغانده دگلدر. بو اورونده بر نیچه مسائلگه دقت تیوشلیدرکه، صوڭغی التحیاتکه اوطوروب قالقدیغی حال ایله واوطورماینچه قالقدیغی باشقه‌لق واردر. اوطورماینچه قالقدیغی رکعتنڭ سجده ایله قید ایتدکده فاسد اولدیغی یوقاروده ذکر اولنمشدر.

س — بر کشی رکوعده یا سجده‌ده یاخود التحیاتده اوطوروب قرآن اوقسه سجدهٔ سهو لازم اولورمی ؟

ج — بر کشی رکوع وسجودده التحیاتده التحیات اورنینه فاتحه اوقسه قرآن اوقمق تیوشلی اولماغان اورنده قرآن اوقودیغی ایچون سجدهٔ سهو ایدر. سجدهٔ سهونڭ واجب اولمقلغی تشهد اوقمق واجب ایدی واجبنی قالدرغانلق ایچون اولمقلغی ظاهررا کدر. اما بو مسئله فتاوی هندیه‌ده

بیله مذکوردر. تشهدده التحیات اوقوماینچه فاتحه اوقوسه سجدۀ سهو واجب
اولور. اگر التحیات اوقوب مونڭ صوڭنده فاتحه اوقوسه سجدۀ سهو لازم اولماز

س — دورت رکعتلی فرضلرده صوڭغی ایکی رکعتنده یالڭز فاتحه او
ایدی. بر کشی شول رکعتلرده سوره قوشسه سجدۀ سهو واجب اولورمی

ج — بر کشی دورت رکعتلی فرضلرڭ صوڭغی ایکی رکعتلرنڭ اوچ رکعتلی
فرضنڭ صوڭغی بر رکعتنڭ سوره قوشسه یا که ایکی مرتبه فاتحه اوقوسه یا
التحیات اوقوسه آنڭا سجدۀ سهو لازم اولماز. اوچ رکعتلی نمازڭ صوڭ
بر رکعتی دورت رکعتلی نمازڭ صوڭغی ایکی رکعتلرینڭ قیامی ورکو
وسجودی بونلر ثنا اورنی اولمق ایله التحیات دخی ثنا اولوب اورن
اولمش اولور.

س — بر کشی سوره قوشدقدن صوڭره ینه فاتحه اوقوسه سجدۀ سهو واجب اولورمی

ج — بر کیمسه نمازده فاتحه وسوره اوقدقدن صوڭره ینه فاتحه اوقوسه سج
سهو لازم اولماز. واگر سوره قوشمازدن اوّل ایکی فاتحه اوقوسه اول وق
سجدۀ سهو واجب اولور. واجب اولغان سوره قوشمقنی کچکتردیکی ایچو

س — بر کشی نمازده اوّلگی اوطرشده اونوتوب صلوات اوقوسه نیچک بول

ج — بر کشی اوچ یا دورت رکعتلی فرضلرڭ اوّلگی اوطرشنڭ اونوت
تشهددن صوڭ اللهم صل علی محمد دیسه قیامنی کچکتردیکی ایچون س
سهو ایدر. امام محمد ایله امام ابویوسف قاشنڭ وعلی آل محمدنی د
ایتماینچه سجدۀ سهو لازم اولماز. لکن اصح اولان بر رکن مقدا
کچکترمك طابلسه سجدۀ سهو لازمدر.

س — اگر سنت مؤکده بولغان نمازلرنڭ مثلا اویله وجمعه سنتلری
اوّلگی التحیاتده اونوتوب صلوات اوقوسه آنلرده دخی سجدۀ
لازم اولورمی؟

ج — اگر بر کمسه اویله وجمعه‌نڭ سنتلرنده اوّلگی التحیاتنڭ اونو
صلوات اوقوسه سجدۀسهو تیوشلیلکنده اختلاف واردر، لکن درست
بونلرنڭ دورت رکعتلری بر نماز اولوب اوّلگی تحیاتده ص
تیوشلی دگل ایدی اگر اونوتوب صلوات اوقوب بر رکن مقداری

كره سبحان‌الله دیمك مقداری آیاغه قالقمقنی کچکترسه سجدهٔ سهو
اولور آنك ایچون قیام فرضدر.

— بر کشی دورت رکعتلی نمازلرنك اوّلـگی اوطرشنده اونوتوب
ویرسه نیچوك اولور ؟

— بر کشی اوچ یا دورت رکعتلی نمازلرنك أوّلـگی اوطـورشنده
نوتوب سلام ویرسه حاضر خاطرینه کلسه کوکراگی قبله‌دن بورولمغان
لسه نمازنی بوزه طورغان ایش اشلـگان بولمسه همان آیاقغه قالقوب
ازینی تمام ایدر. لـکن قیام یعنی آیاقغه قالقمق فرض ایـدی.
نی اورنندن کچکتردیکی ایچون سجدهٔ سهو ایدر.

— اگر بر کشی دورت رکعتلی نمازلوده اورطا اوطرشده سلام ویرسه
ل نمازنی ایکی رکعتلی دیب ایسابلاب مثلا اویله اوقیدر ایـدی
رته نمازی اوقیمن دیب بیرسه بو صورتده نیچوك اولور ؟

— اگر اول کشی اول اوق طورغان نمازینی جمعه یاایرته نمازی
ب شکسز ایکی رکعت اولدیغنی بلدیکی حالده ویرسه سلامی قصدا
لدیغیچون اول سلام آنك نمازینی کیساریاکادن قیلمق فرض اولور.

— بر کشی نماز ایچنده نیچه رکعت اوقودیغنی اونوتوب شول
کعتنی ایسابلاب یا قایسی سوره‌نی اوقییم دیب بر مقدار ایسابلاب
ورسه نیشلر؟

— بر کشی نماز ایچنده قایسی سوره‌نی اوقییم دیوب یارکعتلری
سابلامك ایله نمازده فرض یاواجبلردن برینی اورنندان اوچ مرتبه
بحان الله دیر مقداری کچکترسه فرضلری وواجبلری اورننده اشلمك
جب اولمق ایله آنی قویدغی ایچون سجدهٔ سهو ایدر.

— بر کشی ایسابلای لـکن طوقتاب تورمینچه اوقی اوقی ایسابلاسه
صورتده سجدهٔ سهو واجب اولورمی؟

— اگر فرضلری وواجبلری اشلاب ایسابلاسه آنـگـا سجدهٔ سهـو
جب اولماز کچکترمك بولنمدیغیچون.

— بر کشی امامغه بر نیچه رکعتنه یتشمسه امامنك سلامندن صوڭره

طوروب قالغان رکعتلرنی اوقورغه کراک ایدی ، بو کشی
امام بلن سلام ویرسه نیچوک بولور ؟
ج — بر کشی امامغه یتشمدیکی رکعتنی قلمق ایچون آیاقغه
کرک ایدی اونوتوب امام ایله برگه سلام ویرسه کوکرا کی
ایلانمسه نمـازنی بوزه طورغان بـر ایش ایشلمسه همان
طوروب قالغان رکعتلرنی اوقوب نمازی تمام ایدر. آنکا سجدهٔ
اولماز هنوز اول امامغه اویوغان کشی اولدیغی ایچون واگر
سلامی امامنک ایکی طرفنه سلامندن صکره اولسه بو حال ایله
قیلغان کشی‌گه سجدهٔ سهو واجب اولدیغی کبی بـو کیمسه
امامنک ایکی طرفنه سلامندن صکره سلام ویرمکی ایله یالـگز
قیلوچی سانالوب اول کشی‌گه سجدهٔ سهو واجب اولور .
س — بر کشی وتر نمازنده اونوتوب قنوت اوقمای رکوعگـه
نیچوک قیلورغه تیوشلی ؟
ج — بر کشی وتر نمازنک قولاق قاغوب قنوت اوقورغه یتکاچ
رکوعگه کیتسه قنوت اوقور ایچون قیامگه قایتماز رکوعدین
کوتارگاچ دخی قنوت اوقوماز اورونی اوزدیغی ایچون اول
کرک قایتوب قنوت اوقسون وکرک قایتماسون قنوت واجب
آنی قویدیغی ایچون سجدهٔ سهو ایدر.
س — امامغه بر نیچه رکعتکه یتشمگان کشی امامنک
کوتمینچه قالغان رکعتلرین اوقورغه طورسه درست اولورمی؟
ج — امامغه بر نیچه رکعتکه یتشمگان کشی صوکغی التحیات
ایله برگه التحیاتی اوقودقدن صکره امامنک صلواة ودعا اوقو
کوتمینچه قالغان رکعتنی قیلمق ایچون عذرسز طورمـق کرا
تحریمیه ایله مکروهدر.
س — اگر اول کشی‌نک عذری اولسه یاکـه نمازینی بوزلم
صاقلاو ایچون اولسه درست اولورمی ؟
ج — اگر اول کشی امام صلواة اوقوب سلام ویرمکنی کو

صاحب عذر اولوب طهارتی بوزلمقندن قورقسه یا ایرتـه
نمازی اولوب قویاش چغودن قورقسه یا که چیتوکینك مدتی اوزمقندن
قورقسه ویاخود بونك اوخشاشلی شیلر ایـله نمازی بوزولمقندن
قورقسه التحیاتنی اوقودقدن صکره امام صلواة اوقوب سلام ویرمکنی
کوتمینچه طـوروب قالغان رکعتنی قیلمق مکروه اولماز. لـکن
امام ایله تشهد مقدار اوطورمینچه طورمق اصلا درست دگلـدر.
چونك ایچون نمازك آخرنده تشهد مقداری اوطورمـق فرضـدر.
اوطورمیم اوطورسه نمازی درست اولماز.

س‍ — بر کشی امامنك سلامنی کوتمینچه طوروب کیتسه بو طورغاچ
امام سجدهٔ سهو ایتسه اول کشی نیشلر؟

ج — امامغه بر نیچه رکعتکه ینشمگان کشی بر عذر ایـله امامنك
سلامنی کوتمینچه قالغان رکعتنی قیلمق ایچون آیاقغه طوردقده امام
سجدهٔ سهو ایتسه اول کشی طوردیغی رکعتنك قیامنده یا رکوعنده
ایسه امامغه ایاروب سجدهٔ سهو ایدر. اول طوردیغی رکعتی نمازدن
صانالمز قایتارمق تیوشدر. واگر بو حالده امامغه سجدهٔ سهوده ایارمسه
آنك نمازی بوزلماز. لـکن اوزی سلامندن صوکره سجدهٔ سهو ایدر.

س‍ — اگر بو کشی طورغان رکعتینك سجدهسینه بارغان بولسه نیشلر؟

ج — اگر اول کشی طوردیغی رکعتینك سجدهسینه بارغان بـولسه
امامنك سجدهٔ سهوینه ایارمز اوزینك سلامندن صوکره سجدهٔ سهو
ایتمدر. واگر بو حالده امامه ایارسه آنك نمازی بوزیلور. بو
سجدهدن صوك امامنك سجدهٔ سهوینه ایارمك ایله نمازنك بوزلماقی کرك
امامنك سلامندن اوّل طورسون کرك صوك طورسون هر ایکی
صورتنده بردر.

س‍ — بر کشی اوچ یا که دورت رکعتلی نمازلرده اوقی طورغان
رکعتنم برنچیمی یا که ایکنچی رکعتمی دیه شك ایتسه نیچوك ایدر؟

ج — بر کشی نمازده اولدیغی رکعت برنچی رکعتمی یا ایکنچی رکعتمی

دیوب شك ایلسه کوکلی بر یاقغه‌ده اوطورمسه اول شك قیلدیغی
اوّلـگی رکعت حساب ایدوب دورت رکعت تمام ایدر. واگر
رکعتلی نماز ایسه اوچ رکعت تمام ایدر، لـکن بو رکـ
هر برنده اوطوروب التحیات اوقور صوکنده سلام ویروب
سهو ایدر اگر بو حالده اول کمسه‌نك عمرنده اوّلـگی شکی
اول نمازنی یا گادن قیلور اگر بویله شك هر وقت طوغری
اول وقت سویلمندیکی کبی عمل ایدر.

س — بویله شك طوغری کلدکده هر رکعتده التحیاتکه اوطورمقنك سببی

ج — بویله شك اولدقده التحیاتکه اوطورمقنك سببی : قیلد
برنچی رکعتی ایکنچی رکعتی بلمدیکندن اول رکعتی اوّلـگی
اعتبار ایدوب، لـکن آنده التحیاتقه اوطورمقی اول رکعت ا
رکعت اولمق احتمالی اولدیغی ایچوندر. ایکنچی رکعتده اوط
آنك ینه ایکنچی رکعت اولمق احتمالی اولدیغی ایچوندر. او
رکعتده اوطورمقی آنك دورتنچی رکعت اولـمق احتمالی اول
ایچوندر دورتنچی رکعتده اوطورمقی اول نمازنك آخری
احتمالی اولدیغی ایچوندر.

س — بر کشی ایکی رکعتلی نمازلرده آیاقده اولدیغم بر
رکعتمی یا ایکنچی رکعتمی دیوب شك ایتسه نیچوك ایدر

ج — اگر ایکی رکعتلی نمازده آیاقده اولدیغی حالده برنچی ر
یا ایکنچی رکعتمی دیوب شك ایتسه واگر قیلدیغی‌نك بر رکعت او
کوکلی اوطورمسه آکا بر رکعت دخی قوشوب التحیاتکه او
سلام ویروب سجدهٔ سهو ایدر. واگر آنك کوکلی اول ر
ایکنچی رکعت اولدیغنه اوطورسه اول رکعتده التحیاتقه اوطـ
سلام ویروب سجدهٔ سهو ایدر. واگر آنك کوکلی بـر بـ
اوطورمسه اول رکعتنی برنچی رکعت حساب ایدوب آنده ال
اوطورور ایکنچی رکعت احتمالی اولدیغی ایچون صکره طـ
بر رکعت دخی قیلوب سلام ویروب سجدهٔ سهو ایدر.

— بر کشی ایکی رکعتلی نمازده آیاقده اولدیغم ایکنچی رکعتمی اوچنچی رکعتمی دیوب شك ایتسه نیشلر؟

— اول رکعتدن قایتوب اوطروب التحیاتنی اوقوب صڭره طوروب رکعت دخی اوقوب سلام ویروب سجدۀ سهو ایدر نمازی تمامدر.

— بر کشی اوچ رکعتلی نمازده آیاقده اولدیغم اوچنچی رکعتمی دوردنچی رکعتمی دیوب شك ایتسه نیشلر ؟

— اول رکعتدن قایتوب اوطوروب التحیاتنی اوقوب صڭره طوروب رکعت دخی قوشوب سلام ویروب سجدۀ سهو ایدر. نمازی تمامدر.

— بر کشی دورت رکعتلی نمازده آیاقده اولدیغم دوردنچی رکعتمی یا بشنچی رکعتمی دیوب شك ایتسه نیشلر ؟

— اول کشی اول رکعتدن قایتوب اوطوروب التحیاتنی اوقوب صڭره طوروب بر رکعت دخی قوشوب سلام ویروب سجدۀ سهو ایدر نمازی تمام اولور.

— اگر بو حالده شکی اول رکعتنڭ رکوعنده اولسه نیشلر؟

— اگر بو حالده اول کشی‌نڭ شکی رکوعده واقع اولسه‌ینه یوقارده ذکر اولندیغی کبی قایتوب اوطوروب التحیاتدن صڭره رکعت دخی قوشوب سجدۀ سهو ایدر.

— اگر اول کشینڭ شکی اوّلگی سجده‌ده واقع بولسه نیشلر ؟

— اگر اول شکی اوّلگی سجده‌ده توشسه امام محمد قاشنده التحیاتقه قایتوب اوطوروب صڭره بر رکعت دخی قوشوب سجدۀ سهو ایدر.

— اگر اول شکی اوّلگی سجده‌دن باشنی کوتاردکدن صڭره واقع اولسه یا ایکنچی سجده‌ده واقع اولسه نیشلر ؟

— اگر شکی اوّلگی سجده‌دن باشنی کوتاردکدن صڭره یا ایکنچی سجده‌ده توشسه بالاتفاق باطل اولور. اول رکعت آرتق اولمق احتمالی اولوب قعده اخیره قالدیغیچون.

س — بر کشی اوچ رکعتلی نمازده آیاقده اولدیغی د
ایکنچی رکعتمی یا اوچنچی رکعتمی دیوب شك اینسه نیشلر
ج — بر کشی اوچ رکعتلی نمازده آیاقده اولدیغی ایکنچی ر
اوچنچی رکعتمی دیوب شك اینسه اول رکعتده التحیاتقه اوطو
اوچنچی رکعت اولمق احتمالی اولدیغیچون ، لکن آیاقغه قا
بر رکعت دخی قوشار شك اینکان رکعت ایکنچی رکعت اولمق دخی ا
اولدیغیچون صوڭره سجدهٔ سهو ایدر نمازی تمام اولور.
س — بر کشی دورت رکعتلی نمازلرده آیاقده اولدیغم ای
رکعتمی یا اوچنچی رکعتمی دیوب شك اینسه نیشلر؟
ج — بر کشی قیلدیغی رکعتی ایکنچی رکعتمی یا اوچنچی رک
دیوب شك اینسه کوڭلی قایسی طرفغه اوطورسه شونـڭ ایله
ایدر. واگر کوڭلی بر یاقغه‌ده اوطورمسه آز طرفی طوتوب
ایدر. مثلا اول شك توشدیگی رکعتی ایکنچی رکعت حساب اید
ایکی رکعت دخی قوشوب هر رکعتده التحیاتقه اوطورور
اخیره قالمسون ایچون، صوڭره سجدهٔ سهو ایدر.
س — امامغه بر نیچه رکعتکه یتشمگان کشی آنی اوقور ایچون آ
طوردقده امام تلاوة سجده‌سنی اینسه اول کشی نیشلر؟
ج — بر کشی امامغه بر نیچه رکعتکه ینشمینچه آنی قضا
آیاقغه قالقدقدن صوڭره امامنڭ سجدهٔ تلاوتی اولدیغی خاط
توشوب سجده ایلسه اول قضا ایچون طورغان کشی اول
امامغه ایاروب سجده ایدر اگر امامغه ایارمینچه اول سج
اینمسه نمازی بوزیلور. واگر طوردیغی رکعتنڭ سجده‌سنه
ایسه امامغه ایارمز یعنی امام ایله سجده قیلمز اگر ایار
ایله سجده قیلسه نمازی بوزیلور. بعضیلر ایارمدیکی صورت
آنڭ نمازی بوزیلور دیمشلر درست اولغانی بودر. بو ا
بر مقدار سهو واونوتمق مسئله‌لری مجتهد عالملرنڭ بیاننه
یازلدی ایسه‌ده الله تعالی بوبله نماز قیلمقدن جمله‌مزی صا

[ق]ومنگه تیوشلی اولانی طهارت آلوب نمازغه کریشکانچه‌گه قدر کوکلنی [ا]لله تعالیگه بونالدیروب الله‌دن باشقه‌نی کـوکلندن چیقارمق ایچون [ن]مازنگ باشنده (اِنّی وجهت وجهی)نی آخرینه قدر اوقمق مستحب اولدی.

[س] — امام اولغان کشی نمازده سجده‌نگ برینی قویوب سلامنگ [ص]وگنده خاطرینه کلوب اول سجده‌نی قضا ایتدکده مسبوق آکار ایارورمی ؟

[ج] — امام اولغان کشی نمازنگ سجده‌لرینگ برینی قویدیغنی بلوب [س]لامنگ صوگنده خاطرینه کلوب سجده‌نی قضا ایتدکده مسبوق آیاقغه [ط]ورمش ایسه‌ده اول سجده‌ده امامنه ایاروب سجده ایدر واگر [ا]یاروب سجده ایتمسه نمازی بوزیلور. واگر اول مسبوق طوردیغی [ر]کعتنگ سجده‌سنه واردقدن صوگره امام قالمش سجده‌نی قضا ایتسه [م]سبوق اول سجده‌ده کرك ایارسون کرك ایارمسون آنگ نمازی بوزیلور.

[س] — مسبوق کیمدر ؟

[ج] — مسبوق امام بر رکعتنی قیلدقدن صوگره اویوغان کشی‌در. [ی]عنی اول کشی بر یا ایکی یا اوچ رکعتکه یتشمینچه امامغه صوگندن اویوغان کشیدر.

[س] — بر کشی دورت رکعتلی فرضلرده برگنه رکعتنه یتشکان اولسه [ق]الغان اوچ رکعتنی نیچوك قیلور ؟

[ج] — بر کشی دورت رکعتلی فرضلرده بر رکعتکه یتشمش اولسه [ق]الغان اوچ رکعتنی قیلمق ایچون امامنگ سلامندن صگره آیاقغه [ق]القوب سبحانك اعوذ بسمله فاتحه وسوره اوقوب رکوع وسجود ایدوب [ا]لتحیاتـگه اوطورور صگره ینه آیاقغه قالقوب بسمله فاتحه سوره اوقوب [ر]کوع وسجود ایدوب اوطورمینچه آیاقغه قالقوب بسمله ایله یالـگز [ف]اتحه اوقوب رکوع وسجود ایدوب اوطوروب التحیات وصلواتنی [ا]وقوب سلام ویرر.

[س] — امام بولغان کشی اونوتوب بشنچی رکعتکه طورسه مسبوقده [ا]مامغه ایاروب طورسه مسبوقنگ نمازی نیچوك اولور؟

ج ـــ اگر امام دوردنچی رکعتده اوطوروب طورمش اولسه مسبوق
نمازی طورمغی ایله فاسد اولور آنك ایچون امامنك نفل بوله مسبوق
فرض ایدی فرض اوقوغان کشینك نفل اوقوغان کشیگه اویو
درست دگلدر.

س ـــ اگر امام دوردنچی رکعتده اوطورمینچه طورغان بولسه نیشل
ج ـــ امام بشنچی رکعتنك سجده‌سنی قیلماینچه بوزیلماز اگر بشن
رکعتنك سجده‌سنی قیلسه همه‌سنك نمازی بوزیلور قعدهٔ اخیره فر
ایدی فرض قالدیغیچون.

س ـــ بر کشی امامغه دورت رکعتلی نمازلرده ایکی رکعتینه یتش
اولسه قالغان ایکی رکعتنی نیچوك اوقور؟

ج ـــ بر کشی امامغه ایکی رکعتکه یتشمش اولسه قالغان ای
رکعتنی قیلمق ایچون امامنك سلامندن صوکره آیاقغه قالقوب ا
بسمله ایله فاتحه وسوره اوقوب رکوع وسجود ایدوب اوطرمینچه آیا
قالقوب بسمله فاتحه وسوره اوقوب رکوع وسجود ایدوب اوطور
التحیات وصلواتنی اوقوب سلام ویرر.

س ـــ برگنه رکعتکه یتشمگان کشی نیچوك اوقور؟

ج ـــ امامنك سلامندن صوکره آیاقغه قالقوب اعوذ بسمله ایله فا
وسوره اوقوب رکوع وسجود ایدوب اوطوروب التحیات وصلوات
اوقوب سلام ویرر.

س ـــ مسبوق قالغان رکعتلری اوقودقده سجدهٔ سهو تیوشلی بر
طورغان ایشنی ایشلسه سجدهٔ سهو واجب اولورمی؟

ج ـــ امام سلام ویردکدن صوکره یتشمگان رکعتلری‌نی قضاده سجدهٔ
لازم اولغان شی اشلاسه آنگا سجدهٔ سهو واجب اولور.

س ـــ بر کشی برنچی رکعتده یا ایکنچی رکعتده فاتحه‌دن اوّل سو
اوقورغه باشلاسه نیشلر؟

ج ـــ بر کشی فاتحه‌دن اوّل سوره‌گه باشلاسه واجب اولغان فاتح
کچکتردیکی ایچون سجدهٔ سهو ایدر.

س — اگر اول کشی سوره‌نی اوقوب بتردکدن صوکره یا که رکوعده خاطرینه کلسه نیشلر؟

ج — آیاقغه قایتوب اوّلا فاتحه اوقوب صوکره سوره قوشوب رکوع وسجود ایدوب صکره التحیاتکه اوطوروب سلام ویروب سجدهٔ سهو ایدر.

س — بر کشی قچقروب اوقوله طورغان نمازده یاشرین ویاشرین اوقوله طورغان نمازده قچقروب فاتحه‌نك بعضسنی اوقوب صکره خاطرینه کلسه نیشلر؟

ج — بر کشی قچقروب اوقوله طورغان نمازده یاشرین ویاشرین اوقوله طورغان نمازده قچقروب فاتحه‌نك بعضسنی اوقوب خاطرینه کلسه قچقروب اوقوله طورغان نمازده یاشرین اوقوەش ایسه فاتحه‌نی باشندن اوقور بر رکعتده قچقرمق ایله یاشرین اوقمق جیولمسون ایچون.

س — جماعت ایله وتر نمازی اوقوغانده امام اونوتوب قنوت اوقمینچه رکوعگه کیتسه جماعتلرك بعضسی امام ایله رکوعگه بارسه بعضسی بارماینچه آیاق اوستنده قالسه‌لر امام رکوعدن قایتوب قنوت اوقسه امام ایله رکوعگه بارمغانلرك نمازی نیچوك اولور؟

ج — رمضانده جماعت ایله وتر نمازی قیلندقده امام اونوتوب قنوت اوقومینچه رکوعگه کیتسه جماعتلرك بعضی‌سی امام ایله ایله رکوعگه کیدوب وبعضسی کیتمسه اول حالده امام رکوعدن قایتوب قنوت اوقوسه امام ایله رکوعگه بارغانلرك نمازی تمامدر. امام ایله رکوع ایتمگانلرك نمازی فاسد اولور. آنك ایچون امامنك ایکنچی رکوعی نافله‌در اول حالده امام ایله رکوع ایتمگانلرك رکوعلری فرضدر فرض قیلغاننك نافله قیلغانغه اویومقی درست دگلدر. اشبو حالده امام قایتوب کرك قنوت ایتسون وکرك ایتمسون سجدهٔ سهو واجبدر. امّا فتاوی هندیه‌ده بو مسئله بویله ذکر ایدیلمشدر: امام قنوتنی اونوتوب رکوعگه کیتسه رکوعده خاطرینه کلسه قنوت ایچون کیری قیامغه قایتمق تیوش دگل اگر قایتسه یاکادن رکوع قیلمق تیوش دگل قنوت

اوقغاچده سجده‌گه کیدر اگر یاڭادن رکوع قیلسه جماعت اوّلگی
رکوعده امامغه ایارمگان اولسه‌لر بلکه ایکنچی رکوعنك ایارسه‌لر یا که
اوّلگی رکوعنك امام ایله رکوع قیلوب صوڭغی رکوعنك ایارسه‌لر
نمازلری فاسد اولماز. خلاصه‌ده بویله‌در دیمش.

س — بر کشی وتر نمازنك آیاقده اولدیغم رکعت ایکنچی رکعتمی
یا اوچنچی رکعتمی دیوب شك ایتسه نیچوك ایتارگه کرك؟

ج — بر کشی وتر نمازنك آیاقده اولدیغی رکعت ایکنچی رکعتمی
یا که اوچنچی رکعتمی دیوب شك ایتسه آنك کوڭلی بر یاقغه اوطورسه
شول کوڭلی اوطورغان طرف ایله عمل ایدر اگر کوڭلی
هیچ بر طرفقه اوطورمسه اول شك توشکان رکعتده قنوت اوقوب
التحیاتقه اوطوروب صڭره طوروب بر رکعت دخی قیلوب اول رکعتك
دخی قنوت اوقوب التحیاتکه اوطوروب سلام ویروب سجدهٔ سهو ایدر.

س — امام نمازنك آخرنده سلام ویرورگه یتکاچ اونوتوب آیاقغه
طورسه شول حالده بر کشی امامغه شول نمازنك فرضنه دیوب
اویوسه درست بولورمی؟

ج — امام اولغان کشی قایسی نمازده اولور ایسه‌ده نمازی تمام
ایدوب سلام ویرورگه یتکاچ اونوتوب آیاقغه طورسه شول وقتده
امامغه فرض نیتی ایله اویومق درست اولماز زیرا امامنك آیاغه
طوردیغی رکعت نافله‌در فرض قیلوچینك نافله قیلوچیگه اویومغی
درست اولماز.

س — بر کشی اوّلگی اوطرشده التحیاتنی اوقوب بترماز بورون
امام آیاقغه طورسه بو کشی التحیاتنی اوقوب تمام ایدرمی یا که
امام ایله برگه طورورمی؟

ج — بر کشی اوّلگی اوطرشده التحیاتی اوقوب بترماز بورون
امام آیاقغه طورسه اول کشی تلاسه التحیاتنی تمام ایدر تلاسه
امام ایله برگه طورور نمازی تماmdر، لکن تمام ایدوب صوڭره
طورمق آرتقدر.

س — بر کشی امامغه اورطه اوطرشده کیلوب اویوسه امام مونک اوطورمغی ایله آیاقغه طورسه اول کشی التحیاتنی اوقورمی ؟
ج — بر کشی امامغه اوّلگی اوطرشده کیلوب افتتاح تکبیرنی آلوب اوطورغان ایدی بو اوطورغاچده امام طورسه اول کشی التحیاتنی تیز تیز اوقوب صوڭره طورور.
س — بر کشی آخرغی اوطرشده یوقلاسه امامی سلام ویردکده اویانسه اول کشی نیچوك ایتار؟
ج — بر کشی قعدهٔ اخیرهده یوقلاسه امامی سلام بیرگان وقتده اویانسه اول کشی التحیاتنی اوقوب سلام ویرر زیرا یوقو ایله اوتالمش رکن رکندن صانالماز مختار سوز بودر. اگر بو کشی التحیات اوقور قدری اوطورمسه قعدهٔ اخیره فرض ایدی فرضنی قویغان بولوب نمازی فاسد اولور.
س — بر کشی قیامده یا رکوعده یا سجدهده یوقلاسه نیشلر؟
ج — بر کشی کرك قیامده کرك رکوعده کرك سجدهده یوقلاسون هیچ بریسی معتبر اولمینچه آنڭ یوقو ایله اوتادیکی رکنی نمازدن صانالمز اول رکنلری قایتارمق فرضدر. بوحالده امامغه اویوغان ویالگز قیلان جملهسی بردر. اشبو حال یای کیچهلرنده خصوصا تراویح نمازنده کوب طوغری کیله طورغان مسئلهدر بوندن غافل اولورغه کرکمس.
س — نیچه اشنی امام اشلمز ایسه جماعت دخی اشلمزلر؟
ج — بش شیدرکه امام ایشلمز ایسه جماعت دخی ایشلمزلر اوّلگی قنوت وایکنچی بیرام نمازینڭ آرتق تکبیرلری اوچنچی اوچ ودورت رکعتلی نمازلرده اوّلگی اوطورش دردنچی سجدهٔ تلاوة وبشنچی سجدهٔ سهودر. بو بش ایشنی امام قویسه جماعت دخی قویارلر.
س — وینه نیچه شیدرکه امام ایشلسهده جماعت ایشلمزلر ؟
ج — دورت شیدر اوّلگی امام نمازده بر سجده آرتق قیلسه وایکنچی بیرام نمازینك تکبیرلرینی صانندن آرتق ایتسه واوچنچی

جنازه نمازنده دورت تكبيردن آرتق اينسه ودوردنچی اونوتوب بشنچی رکعتکه طورسه بو حاللرده امام ايشلر ايسه‌ده جماعت آڭا ايارمزلر .

س ـ امام آخرغی اوطرشقه اوطروب بشنچی رکعتکه طورسه جماعت نيشلرلر ؟

ج ـ اگر امام آخرغی اوطرشقه اوطوروب بشنچی رکعتکه طورسه جماعت طورمينچه اوطوروب قالورلر واگر امام قايتوب اوطوروب سلام ويرسه دخی برگه سلام ويروب سجدهٔ سهو ايدرلر نمازلری تمامدر .

س ـ اگر امام طورغان رکعتينڭ سجده‌سنی قيلسه جماعت نيشلر؟

ج ـ اگر امام التحياتدن صوڭره سلامی اونوتوب طورديغی رکعتنڭ سجده‌سنه وارسه جماعتلر يالڭز باشلرينه سلام ويروب نمازدن چيقارلر نمازلری تمامدر، صوڭغی اوطرش يعنی قعدهٔ اخيره قالمديغی ايچون لکن امام صوڭغی التحياتکه اوطورمينچه طورغان اولسه جماعتلرينه طورمينچه اوطوروب قالورلر واگر امام قايتوب اوطوروب التحياتنی اوقوب سلام ويروب سجدهٔ سهو اينسه‌لر نمازلری تمامدر واگر امام طورديغی رکعتنڭ سجده‌سنه وارسه جمله‌سنڭ نمازی فاسد اولور فرض اولغان صوڭغی اوطورش قالديغی ايچون جماعتلرڭ اوطورمقلری وسلاملری فائده ايتمز .

س ـ حنفی مذهبنده اولغانلر شافعی مذهبنده اولغان امامغه اويومقی درستمی ؟

ج ـ حنفی مذهبنده اولغانلر شافعی امامغه اويومقی درستدر . لکن حنفيلرڭ نمازينی بوزه طورغان بر شی شافعی امامنده بولمسه اگر بوزه طورغان برشی بولسه اول وقت درست اولماز مثلا بيوكلکلی اون آرشيندن کيم کولدن حنفيده غسل وطهارت درست اولماز . لکن شافعی‌يه درستدر شافعی امامی بويله کچوك کولدن طهارت يا غسل اينسه آڭا اويوغان حنفيلرڭ نمازی فاسد اولور حنفی مذهبنده اولغانلرغه بويله کچوك کولدن غسل وطهارت درست اولمديغيچون، ودخی شافعی امامی ايماننده شك قيلوچی بولسقه کرك يعنی مين انشاءالله مؤمن

دیب ایتمک. حنفی مذهبنده ایمانده شك درست دگل بلکه مین شکسز مؤمن دیب ایتورگه باشینك دورت اولوشندن بر اولوشینه مسح قیلغان بولورغه کرك.

س — شافعی مذهبنده اولغانلر حنفی مذهبنده اولغان امامغه اویومقی درستمی؟

ج — شافعینك حنفی امامنه اویومقی درستدر، لکن شافعیلرنك نمازینی بوزه طورغان بر شی اولسه درست اولماز. مثلا شافعیده غسلده وطهارتده نیت ایتمك فرضدر حنفیده سنتدر حنفی امامی بو غسلده وطهارتده نیت ایتمسه آنکا اویوغان شافعیلرنك نمازی فاسد اولور وخاتون کشینك تننی طوطمق ایله شافعیده طهارت بوزیلور حنفیده بوزلماز حنفی امامی بوندن صاقلانمق تیوشلیدر. بویله امامه اویوغان شافعیلرنك نمازی فاسد اولور. بو دورت مذهب بولغان یرده امام اولاچق کشی بو مسئله‌لری بلمك لازمدر.

س — امامنده بو اشلرنك بارلغنی یوقلغنی بلمسه اویومق درست اولورمی؟

ج — حنفی مذهبنده اولغان کشی شافعی امامغه اویوسه شافعی مذهبنده اولغان کشی حنفی مذهبنده اولغان امامغه اویوسه‌لر بونلر امام‌لرنده اوزلرینك مذهبنده نماز بوزه طورغان شینك بارلغنی شکسز بلمسه‌لر اویومقلری درست بولور، لکن مکروه اولور.

(فصــــل نماز بوزغوچی شلیرنك بیاننده)

س — نمازنی بوزغوچی شیلردن برنچیسی نه‌در؟

ج — نمازی بوزغوچی شیلردن برنچی بر کشی نمازده کشی آراسنده سویلاشنه طورغان سوزدن بر سوز سویلسه نمازی بوزیلور کرك بلوب کرك نمازده اولدیغنی بلمیوب کرك یوقلاب سویلشسون نمازی بوزیلور وسویلدیکی سوزنك آزی ایکی حرف اولسه‌ده نمازی

بوزیلور یعنی نمازی بوزیلور دیمك اول نمازی یاڭادن باشلا
اوقمق فرض اولور.
س — نمازنی بوزغوچی شیلردن ایکنچی نه‌در؟
ج — ایکنچی بر کشی نمازده کولسه کولدیکنی یاننده اولغان کش
ایشتسه طهارتیده نمازیده بوزلور اگر یالگز اوزی ایشتوب یانن
اولغان کشی ایشتمز ایسه یالگز نمازی بوزیلوب طهارتی بوزلما
دخی طهارتی بوزلمای طورغان صورتده یوقلاب کولسه نمازی بوزیلو
طهارتی بوزلماز ودخی تبسم ایله طهارتده نمازده بوزلماز تبسم شو
بولور کولدیکنی اوزیده یانینداغی کشیده ایشتمز بو مکروهدر.
س — نمازنی بوزغوچی شیلردن اوچنچی نه‌در؟
ج — اوچنچی بر کشی نمازده طاوش ایله یغلاسه اگر آننك
یغلامقی تننك اولغان آغری ایچون یاکه مالی وخاتون بالالری
حقنده بر قایغو ایرشمکلن اولسه نمازی بوزیلور اگر تموغنی یا
اوجماخنی یاخود قبر عذابنی ویاخود بونك اوخشاشلی نرسه‌لرنی ایسک
توشروب الله تعالی‌دن قورقوب یغلاسه نمازی بالاتفاق بوزلماز.
س — نمازنی بوزغوچی شیلردن دوردنچی نه‌در؟
ج — دوردنچی بر کشی نمازده ینه بر آغری یا غیری برقایغو
ایچون اوه ، اوف ، توف ، آه کبی ایکی یا اوچ حرفلی بر نسنه
دیسه نمازی بوزیلور اما امام ابو یوسف قاشننك ایکی حرفلی
اولسه مثلا آه ، آخ کبی نمازنی بوزماز لکن اوچ حرف اولسه
بالاتفاق نمازی بوزار.
س — نمازده بر کشی توچکرسه یاکه کیکرسه ایکی یا اوچ حرفلی
بر نسنه حاصل اولسه نمازی نیچوك اولور؟
ج — بر کشی نمازده کیکردکنده اوزیننك اختیارندن بشقه حرف
حاصل اولسه نمازی بالاتفاق بوزلماز.
س — نمازنی بوزغوچی شیلردن بشنچی نه‌در؟
ج — بشنچی بر کشی‌نی نمازده یلان چاقسه اول کشی بسم الله

[ر]ب الرحمن الرحيم ديسه امام اعظم ايله امام محمد قاشنده نمازی [ب]وزیلور امام ابو یوسف قاشنده بوزولماز امام محمد قاشنده‌ده [ا]یکنچی روایتده بوزلماز آدم سوزندن اولمدیغی ایچون وهم‌فتوی [ب]و سوزگه‌در.

[س] — نمازی بوزغوچی شیلردن آلتنچی نه‌در؟

[ج] — آلتنچی بر کشی نماز ایچنده بر یری آغرغانلق ایچون [ا]لله، یا رب یا که بسم الله دیسه نمازی بوزلمازسزلقنه فتوی‌در.

[س] — نمازنی بوزغوچی شیلردن یدنچی نه‌در؟

[ج] — یدنچی بر کشی نماز اوقیدر ایدی بو کشیدن بر آدم صورادی [ا]لله برمی دیب نماز اوقی طورغان کشی بوکا جواب قصدی ایله [لا] اله الا الله دیسه امام محمد ایله اعظم قاشنده بو سوز جواب [ا]ولوب آدم سوزندن اولمقی ایله نمازی بوزار امام ابو یوسف قاشنده بو سوز الله تعالی‌نی ذکر اولوب نمازی بوزماز.

[س] — بر کشی نماز اوقیدر ایدی بر کشی کیلدیده فلان ایشڭ [ب]ولدی دیسه بو جواب قصدیله الحمد لله دیسه نیچوك اولور؟

[ج] — بوده یوقارودہ‌غی کبی امام اعظم ایله امام محمد قاشنده جواب [ا]ولغانلقدان آدم سوزی اولوب نمازنی بوزار امام ابو یوسف قاشنده [ذ]کر اولغانلقدان نمازنی بوزماز.

[س] — بر کشی نماز اوقیدر ایدی بر بیك عجب نرسه سویلدیلر [ب]و کشی جواب قصدی ایله سبحان الله یا که لا حول ولا قوة الا بالله [د]یسه نیچوك اولور؟

[ج] — بوده امام اعظم ایله امام محمد قاشنك بوزار امام ابو یوسف [ق]اشنده بوزماز.

[س] — بر کشی نماز اوقیدر ایدی بر قایغولی خبر سویلسه‌لر بو [ک]شی جواب قصدی ایله انا لله وانا الیه راجعون دیسه نیچوك اولور؟

[ج] — بوده امام اعظم ایله امام محمد قاشنده بوزار امام ابو یوسف [ق]اشنده بوزماز.

س — اگر بو سویلنمش سوزلر ایله جواب قصد قیلمای اوز
نمازده ایکانلکنی بلدیرمکنی تلاسه نیچوك اولور؟
ج — اگر بو سویلنمش سوزلر ایله اوزینڭ نمازده اولدیـ
بیلدرمکنی قصد ایلسه نمازی بالاتفاق بوزلماز.
س — نمازنی بوزغوچی شیلردن سکزنچی نه‌در؟
ج — سکزنچی بر کشی نمازده توچکروب (الحمدلله) دیسه نـ
بوزلماز، لکن امام اعظم حضرتلری دیمشکه آنڭ نمازی بوزلمـ
الحمد لله‌نی کوڭلندن ایتوب ایرونلرین قیملداتمغان وقتده‌در
ایرونلرینی قیملداتوب ایتسه بوزیلور.
س — نمازنی بوزغوچی شیلردن طوقزنچی نه‌در؟
ج — طوقزنچی بر کشی نماز اوقیدر ایدی ایکنچی بر کـ
توچکردیده شوڭا جوابا یرحمك‌الله دیسه نمازی بوزیلور.
س — بر کشی نمازده توچکرسه ایکنچی بر کشی بوڭا یرحمك‌الله
بو نمازی اوقی طورغان کشی آمین دیسه نمازی نیچوك اولور؟
ج — بو آمین دیمك آڭا جواب اولوب آدم سوزندن اولمق ا
نمازی بوزیلور.
س — نمازنی بوزغوچی شیلردن اونچی نه‌در؟
ج — اونچی بر امام اوقوی طورغان آیتنڭ آخرین اونوتسه بـ
نمازده دگل کشی ایتسه امام دخی آنڭ ایتدیکی یردن آلوب او
نمازی بوزیلور. بو اوگره‌نمك اولوب کوب عمل اولدیغیچون.
س — اگر امامنڭ اوزینه اویوغان کشی آچوب امام اوقوب کیـ
بو صورتده نیشلر؟
ج — اگر امامنڭ آرطنداغی جماعتدن بری آچسه امام کرك نمـ
یتار قدری اوقومش اولسون کرك اوقومغان بولسون کرك امام آنـ
باشقه آیتکه باشلمش اولسون اصح اولغان سوز نمازی بوزیلماز
حالده امام سنت مقداری اوقوغان بولسه رکوعگه کیدر اگر اوقو
اولسه ایکنچی آیتکه باشلار جماعت آچارغه آشقمسونلر.

— نمازنی بوزغوچی شیلردن اون‌برنچی نه‌در؟

— اون‌برنچی بر کشی نمازده کرك قصدا کرك اونوتوب بورچاق بر نرسه آشاسه ویا بر طامچی قدر صو ایچسه نمازی بوزیلور.

— نمازنی بوزغوچی شیلردن اون ایکنچی نه‌در؟

— اون ایکنچی عمل کثیر (کوب‌اش) در.

— عمل کثیر نه‌در؟

— عمل کثیر شول بولور عادتده ایکی قول ایله اشلنه طورغان در. واگر شول عادتده ایکی قول ایله اشلنه طورغان اشنی نماز ایچنده بر قول ایله اشلسه‌ده نمازی بوزیلور. مثلا چالمه چالمق ایشتان کیمك بونلرنك اوخشاشلی نرسه‌لردر. اگر عادتده بر قول ایله اشلنه طورغان اشنی نماز ایچنده کرك بر قول ایله کرك قول ایله اشلسون بر بری آرطنچه طوقتامینچه اوچ مرتبه اشلمسه عمل قلیل (آزاش) اولوب نمازنی بوزماز.

اگر بر قول ایله اشلنه طورغان اشنی بر رکنده اوچ مرتبه مثلا بر یرینی اوچ مرتبه قاشیسه هر مرتبه‌سنده قولن آلوب طوروب عمل کثیر اولوب نمازی بوزیلور. بو عمل کثیرنی دیب تعریف ایتمکلك قول ایله اشلنه طورغان اشکه مخصوصدر.

عمل کثیرده مختار اولغان سوز بودرکه بر کشی نمازده بر اشنی آنی کورگان کشی بو نمازده دگلدر دیسه نمازی بوزلور. اگر کورگان کشی نمازده‌می دگلمی دیسه‌اول عمل قلیل‌اولوب نمازی بوزماز.

— نمازنی بوزغوچی شیلردن اون اوچنچی نه‌در ؟

— اون اوچنچی برخاتون نماز اوقوغانده بالاسی ایمینی ایمسه اگر ایمگی ایله سود چقسه اول خاتوننك نمازی بوزیلور. زیرا عمل نك نمازنی بوزمقنده نماز اوقوچینك اختیاری شرط دگلدر اختیار اولغان عمل‌کثیر دخی نمازنی بوزغوچیدر. اگر بالا ایمدکده سود چقمسه نمازی بوزلماز. لکن صبی اوچ مرتبه ایمیینی سه کرك سود چقسون کرك چقمسون نمازی بوزیلور.

س — نمازنی بوزغوچی شیلردن اون دورتنچی نه‌در؟
ج — اون دورتنچی بر کشی نمازده وقتده ایکنچی کشی‌نی قامچ
اوخشاشلی نرسه ایله اورسه ویا قولی ایله صوقسه نمازی بوزیلو
ایچون اول صوقمق یا دشمنلق یا تربیه یااویون اولمق ایله عملک
س — نمازنی بوزغوچی شیلردن اون بشنچی نه‌در؟
ج — اون‌بشنچی بر کشی نمازده وقتده مؤذن اذان یا اقامت ا
اول کشی مؤذنگه جواب قصدی ایله آنك دیدیکی کبی دیس
اعظم ایله امام محمد قاشنده آنك نمازی بوزیلور . اما
یوسف قاشنده بوزلماز . بر کشی نماز ایچنده اذان
اول اذاندن مقصودی وقت کیردیکنی خبر ویرمك‌بولسه امام اعظم
خبر آدم سوزندن اولمق ایله نمار فاسد اولور لکن اما
یوسف دیمشکه (حی علی الصلوة حی علی الفلاح) دیمینچه
اگر بونلری دخی اینسه بو سوزلر آدملرگه خطاب اولوب
سوزندن صانالمق ایله اول وقت بوزیلور دیمش .
س — نمازنی بوزغوچی شیلردن اون آلتنچی نه‌در ؟
ج — اون آلتنچی بر کشی نمازده الله اسمنی ایشیدوب (جلّ
دیسه یا که پیغمبر علیه السلام اسمنی ایشیدوب (صلّی الله علیه
دیسه آنی اینمکدن مقصودی جواب اولسه نمازی بوزیلور
آنك ایله جواب قصد ایتمینچه ثنا قصد اینسه یا نماز قصد
نمازی بوزلماز .
س — نمازنی بوزغوچی شیلردن اون یدنچی نه‌در ؟
ج — اون یدنچی بر کشی نماز اوقیدر ایدی ایکنچی بر
کیلدیده آلغاراق بار دیسه اول دخی آنك قوشدیغی ایله
مقدار آلغه کیتسه یا که صفقه بر کشی کیلوب کیرسه بر
اوقی طورغان کشی آکا اورون بولسون دیوب بر مقدار تا
نمازی بوزیلور اللهدن غیرینك امرینه بوی صوندیغی ا

اگر اول کشی‌نك امری ایله تارتولماینچه بر مقدار طوروب صکره
بوز ایسابی ایلان تارتولسه اول وقت نمازی بوزلماز .
س — نمازنی بوزغوچی شیلردن اون سکزنچی نه‌در؟
ج — اون سکزنچی بر کشی خلقدن صورامق ممکن اولغان شینی
نمازده تلاسه مثلا (اَللّٰهُمَّ ارزقنی دابّةً) دیسه یعنی ای الله میکا
بر حیوان ویر یاکه (اللهم اُرزقنی زوجة) یا الله مکا برخاتون
ویر دیسه یاکه (اللهم اقض دینی) یا الله بنم بورچمنی اوته
دیسه نمازی بوزیلور آنلری آدمدن صورامق ممکن اولدیغیچون
اگر (اَللّٰهُمَّ اغفرلی ولوالدیّ وللمؤمنین والمؤمنات) یا الله بنی
یارلقا آتا وآنامنی یارلقا ومؤمن ایرلرنی ومؤمنه خاتونلرنی یارلقاغل
دیسه یا که (اَللّٰهُمَّ ارزقنی جنّتكَ) یا الله اوجماحکنی نصیب ایت
دیسه یا که (اَللّٰهُمَّ ارزقنی حجّ بیتِكَ) یا الله‌بیت‌شریفکنی زیارت‌قیلونی
نصیب‌ایت دیسه نمازی بوزلماز آنلری آدمدن صورامق ممکن‌اولمدیغیچون.
س — نمازنی بوزغوچی شیلردن اون طقوزنچی نه‌در.
ج — اون طقوزنچی نماز اوقی طورغان کشی قرآندن قاراب
اوقوسه یا که محرابده کاغدکه یازلغان اولوب آندن قاراب اوقوسه
امام اعظم قاشنده آز اولسون کوب اولسون نمازی بوزیلور.
اوگره‌نو اولوب عمل کثیر اولدیغیچون امام محمد ایله امام‌ابو یوسف
قاشلرنده نمازی بوزلماز بلکه مکروه اولور اهل کتابکه تشبیه
اولدیغیچون درست اولغان سوز بر آیت اوقومینچه بوزولماز
بو صورتده نماز بوزلقی اوقودیغی آیتنی کورماینچه بلمه‌گان وقتده‌در.
اگر اوقودیغی آیت حفظ ایلدیکی آیتی اولسه بالاتفاق نماز بوزولماز
اوگره‌نو اولمدیغی ایچون .

س — نمازنی بوزغوچی شیلردن یکرمنچی نەدر ؟

ج — یکرمنچی برکشی نمازده یردن برطاش آلوب آدمگه یا قوشقه
عمل کثیر اولوب نمازی بوزلور. اگر طاش اوزنده اولوب آدمگه
ینه بوزلور دشمانلق یا اویون اولدیغی ایچون اما آدمدن غیر
آتسه بوزلماز عمل قلیل اولدیغیچون.

س — نمازنی بوزغوچی شیلردن یکرمی‌برنچی نەدر ؟

ج — یکرمی‌برنچی بر کشی نماز اوقیدر ایدی بر آدم کیلدیده اوی
کرمك ایچون رخصت صوراسه اول کشی دخی اوزینڭ نمازده اولدی
بلگرتمك ایچون یاشرین اوقوی ایکان قچقروب اوقورغه کرشسه ب
(الحمد لله) یا که (الله اکبر) یا که (سبحان الله) دیسه نمازی بوزل
اگر نمازده شیطان وسوسه ایتسه اول دخی لا حول ولا قوة الا بالله العلی
العظیم دیسه اگر وسوسه آخرت اشلرندن بر اش ایچون اولسه نماز
بوزلماز. اگر دنیا اشلرندن بر اش ایچون اولسه نمازی بوزل

س — نمازنی بوزغوچی شیلردن یکرمی ایکنچی نەدر ؟

ج — یکرمی ایکنچی برکشی نمازده قبلەدن بورولماینچه بر صف مقدار
یورسه نمازی بوزلماز. اگرایکی صف مقداری بریولی یعنی طوقتامای
یورسه نمازی بوزلور. واگر بر صف مقداری یوروب بر رکن مقدار
اوچ مرتبه سبحان الله دیو قدری طوقتاب طورسه ینه بر صف مقدار
یوروب ینه طوقتاسه نمازی بوزلماز. اگر بویله یورمك ایله مسجد
چقوب کیتسه اول زمان نمازی بوزلور. اگر صحراده بولسه آلدنده ص
بولسه اول صفنی اوزمق ایله نمازی بوزلور. اگر آلدنده صف بولم
سجده اورنندن اوزمق ایله نمازی بوزلور.

س — نمازنی بوزغوچی شیلردن یکرمی اوچنچی نەدر ؟

ج — یکرمی‌اوچنچی بر کشی نمازده ایکن ایکنچی‌بر کشیگه سلام ویرم
مراد ایدوب السلام دیگاچ اوزینڭ نمازده اولدیغنی بلوب طوقتا
علیکم دیمسەده نمازی بوزلور. آنڭ ایچون سلام ویرمك قصدیله السلا
دیمك سویلشو اولوب آدم سوزندن اولمق ایله بوزغوچی اولور

- نمازنی بوزغوچی شیلردن یکرمی دورتنچی نه‌در ؟
- یکرمی دورتنچی نماز اوقی طورغان کشینک آغزنده شکر یا که
ن یا که مانپانسی یا که بونلرا وخشاشلی نرسه اولوب ارگان نرسه‌سنی
نمازی بوزلور. آنک ایچون بویله شیلرک آشالمغی بوروشچه
اوزره اول کشی نمازده طعام آشاماس اولوب نمازی بوزلور.

- نمازنی بوزغانلردن یکرمی بشنچی نه‌در؟
- یکرمی بشنچی بر کشی نمازدن اوّل آشادیغی طعامدن تشلری
نده قالوب نماز ایچنده آنی یوتسه اگر یوتلدغی شی بورچاق
اری اولسه نمازی وروزه بولسه روزه‌سی بوزلور اگر بورچاقدن
آیسه نمازیده وروزه‌سیده بوزلماز.

- نمازنی بوزغوچی شیلردن یکرمی آلتنچی نه‌در؟
- یکرمی آلتنچی بر ایر کشی نماز اوقیدر ایدی خاتونی
ب ایرین قوچاقلاسه یا که اوپسه ایرنک شهوتی اولمسه نمازی
لماز اگر بر خاتوننی ایری قوچاقلاسه یا اوپسه کرک شهوت
سون وکرک اولمسون خاتوننک نمازی بوزلور.

- نمازنی بوزغوچی شیلردن یکرمی یدنچی نه‌در؟
- یکرمی یدنچی نمازده قراءتنی معناسی بوزلورلق یا کُلش اوقمق

- نمازنی بوزغوچی شیلردن یکرمی سکزنچی نه‌در ؟
- یکرمی سکزنچی جماعت نمازنده ایر کشی خاتون ایله بر صفده اولمق.

- نمازنی بوزغوچی شیلردن یکرمی طوقزنچی نه‌در؟
- یکرمی طوقزنچی ایرته نمازینی اوقوغانده قویاش چقا باشلامق.

- اوتوزنچی نه‌در ؟
- اوتوزنچی نماز ایچنده عورت اعضانک دورت اولوشندن بر
وش قدریسی آچلمق، نمازده بر فرض بولغان بر عملنی قیلمای
لدرمق، کوکراگی قبله طرفندن دونمک، تنی، کیومی یا نماز اوقی
غان اورنی نجسلنمک، طهارتنی اختیاری ایله بوزمقدر.

فصـــــــــل نمازنڭ مكروهلرى بيانندە

س — نمازدە برنچى مكروه نەدر؟

ج — نمازدە برنچى مكروه نمازدە آغزينى وبورننى بر نرسە
اورتمك آغزنى آچوب اسنامكدر. واگر اسنامكنى طيارغە
يتمسە قولى ايلە آغزينى اورتمك مستحبدر.

س — ايكنچى مكروه نەدر؟

ج — ايكنچى مكروه نماز ايچندە كيىرلمك نمازدە اخلاص
دلالت ايتديگى ايچون.

س — اوچنچى مكروه نەدر؟

ج — اوچنچى مكروه سجدەيە كيتدكدە عذرسز قوللرينى تزلرندن
برگە قويمق وسجدەدن طورغاندە قولى ايلە يرگە وباشقە نرسەگە
طورمق. ضرورتسز ايكى آياقلرينى قاداب يانباش اوستينە
قوبان وايت كبى سجدەدە بلا كلرنى يرگە تيگزوب طورمق
آشلق چوپلاگان كبى تيز ياتوب تيز طورمقدر.

س — دورتنچى مكروه نەدر؟

ج — دورتنچى مكروه نمازدە ايكى قوللرنى بيلينە قويمق
بويرينە طيانمق كيومنى يرگە تيوب طورمسون ديوب قول
جيوب طوطمق عذرسز آياق بوكلاب اوطورمق ركوعدە باشنى
يوقارى ياتوبان بوكمك وكوزلرينى يومق مكروهدر.

س — بشنچى مكروه نەدر؟

ج — بشنچى مكروه نمازدە بارماقلرنى چاتلاتمقدر بعضيلر
قومينك عمليدر ديمشلر حديث شريفدە هم مذكوردر اوبلە
نمازدن باشقە وقتدە بارمق چاتلاتمق مكروهدر.

س — آلتنچى مكروه نەدر؟

ج — آلتنچى مكروه نمازنى بالان باش قيلمق مكروهدر.

چالمه‌سی یاکه بوروکـی توشسه آدملرنڭ کولـکینه سبب
بر قولی ایله آلوب کیمك ممکن ایسه کیمك تیوشلیدر
ممکن اولماز ایسه اول زمان مکروه اولماز.
— یدنچی مکروه نه‌در؟
— یدنچی مکروه نمازده اوکینه وصولینه قارامق کراهت تحریمیه
مکروهدر وعذرسز استینه‌گه یاکه طایاقغه طایانوب نماز قیلمق
قلرینی بر برینه کرتمك مکروهدر رسول اکرم افندمز بونی
ون غیریده دخی طیمشدر.
— سکزنچی مکروه نه‌در؟
— سکزنچی مکروه کولماك اشطان ایله‌گنه اوستندن بر کیوم کیمایچه
قیلمق مکروهدر واگر آندن باشقه کیومی اولسه اول وقت
مکروه اولماز.
— طوقزنچی مکروه نه‌در؟
— طوقزنچی مکروه اوقودیغی سوره‌نی رکوعده تمام ایتمك
وع قرائت اورنی بولمدیغی ایچون رکوع وسجود تسبیحلرینی قصدا
یاکه اوچدن کیم ایتمك مکروهدر سنتکه مخالف اولدیغیچون.
— اوننچی مکروه نه‌در؟
— اوننچی مکروه نمازده قصدا یوتکرمك مکروهدر واگر یوتکروگی
توتلی اولوب اختیارسز کلسه یاکه قاقرق آنی قرائتدن منع ایتسه
ل وقت یوتکرمك مکروه اولماز، لکن ممکن قدری یوتکرمسکه طرشورغه
کرکدر. واگر قصدا یوتکروب یاکه طاماق قروب حرف حاصل
ولسه مثلا اوخ، اوف، قوخ کبی اوچ حرف حاصل اولسه نمازی بوزلور
وب کشیلر بوڭا مبتلادر.
— اون برنچی مکروه نه‌در؟
— اون‌برنچی مکروه نمازده رکوعدن طوردقده وایکی سجده آراسنده
وردقده بر مرتبه سبحان‌الله دیور قدری طورمقنی قویمق، واجب
ولغان تعدیل ارکانی قویدیغی ایچون اشد کراهت ایله مکروهدر.

س — اون ایکنچی مکروه نه‌در ؟

ج — اون ایکنچی مکروه نمازده قصدا بر نرسه‌نی ایسنه‌مکلدر و
قصدسز آنك بورنینه کرسه مکروه اولماز وینه نمازده یکلرینی
قلدر صزغاندیغی حالده نماز قیلمق مکروهدر.

س — اون اوچنچی مکروه نه‌در ؟

ج — اون اوچنچی مکروه فرض اولغان نمازلرك ایکنچی ر
قصدا اوّلـگی رکعتده اوقودیغی سوره‌نی اوقمق مکروهدر.
اونوتوب اوقوسه یا که بشقه سوره بیلمسه اول وقت مکروه
اگر بر کیمسه اوّلـگی رکعتده اونوتوب قل اعوذ برب الناس
ایکنچی رکعتده یوقاری طرفندن اوقومینچه ینه قل اعوذ برب
اوقور. اما نافله نمازلرده ایکنچی رکعتده بر سوره‌نی اوقمق مکروه

س — اون دورتنچی مکروه نه‌در ؟

ج — اون دورتنچی مکروه اوّلـگی رکعتده اوقودیغی سوره‌دن ا
رکعتنك سوره‌سنی اوچ آیت مقداری آرتق ایتمك مکروهدر. ایکن
ویسیع‌نك سنتلرنده بریله نافله نمازلرك اوچنچی رکعتنك سو
اوزون اوقمق مکروه‌اولماز آنلرك دورت رکعتنی برسلام ایله قیل
هر ایکی رکعتی برنماز اولدیغیچون اوچنچی رکعت اوّلـگی رکعت کبی

س — اون بشنچی مکروه نه‌در ؟

ج — اون بشنچی مکروه قیامدن غیریده یعنی رکوعده وسج
والتحیاتده قرآن اوقمق‌در، لـکن نمازك آخرنده صلواتدن ص
دعا نیتی ایله اوقومق مستحب اولغان دعالرواردر. آنده کراهت یو

س — اون آلتنچی مکروه نه‌در ؟

ج — اون آلتنچی مکروه نماز ایچنده یوزندن تیر سورتمك ی
طوزان وطوپراق سورتمکدر فائده‌سز ایش اولدیغی ایچون وا
آنی سورتمکده نماز اوقوچیغه فائده حاصل اولسه مثلا طوپراغ
سورتمکی کوزینه رنجو ویروب کوکل‌نك شغلنی کینارمك ایچ
اولسه مکروهلق یوقدر.

س — اون یدنچی مکروه نەدر.
ج — اون یدنچی مکروه کشینڭ یوزینه قارشو نماز قیلمقدر. مگر
...سینڭ آراسنده بر کشی بولوب آنڭ آرقەسی نماز
...بیغه قارشو بولسه مکروه اولماز. بو کشینڭ یوزینه قارشو نماز
...نڭ مکروهلکینڭ سببی صورتکه عبادت قیلوغه اوخشاغانلقی ایچوندر.

س — اون سکزنچی مکروه نەدر؟
ج — اون سکزنچی مکروه صورتلی نمازلق اوستنده وصورتلی کیوم
...نماز قیلمق مکروهدر. بر کشینڭ قارشوسنده یا توشامده یا
...نده یا که آیاقلارنده اولسه اول یرده نماز قیلمق مکروهدر واگر
...ورت نماز اوقوچینڭ آرطنده اولسه اول وقت مکروه اولماز. آنڭ
...چون نماز اوقوچینڭ آنی اولوغلامق اثری اولمیوب بلکه خور قیلنغان
...ری اولور. ودخی اوستینه صورتلی کیوم کیمك کرك نمازده وکرك
...قتده مکروهدر واگر بو صورتلرڭ باشلری اولمسه یا بیك کچکنه
...ولسه تیکشروب قارامایچه صورت ایکانی بلنماسلك اولسه اول وقت
...رك نمازده وکرك بشقه وقتده کیمك مکروه اولماز.

س — اون طقوزنچی مکروه نەدر؟
ج — اون طقوزنچی مکروه جماعت ایله نماز قیلنغان وقتده آلدنداغی
صفده اورون بوله طوروب یالغز آرطنده طورمق مکروهدر. واگر
صفده آچق یر اولمسه مکروه دگلدر. بو خصوصده یعنی صفده بوش
یر بولمغان وقتده امام رکوعگه بارغانچه کوتوب طورسون اگر کشی
کیلسه آنڭ ایله تورور اگر بر آدم کلمسه صفده اولغان بر کشی‌نی
اوزینڭ یانینه تارتوب چیقارور اما بو زمانده یالغز طورمقی کشی
تارتوب چیقارمقدن آرتقدر آنڭ ایچون بو زمانده نادانلق کوب
...لدیغیچون اول کشینڭ نمازین بوزمقلقغه سبب اولور.

س — یکرمنچی مکروه نەدر؟
ج — یکرمنچی مکروه سنت اوقی طورغان کشی جماعت فرض قیلغانده
صفنڭ آرسنده یا آرطنده اوقمق مکروهدر. زیرا جماعتکه قیام ورکوع

وسجودده مخالفتی ایچون مثلا ایرته نمازنده جماعت فرضده وسنت
سنت قیلاچق کشی مسجدنك سنت بولمه‌سنی اگر سنت بولمه‌سه ردیـ
بر بوچماقغه کیتوب اوقور اول وقت مکروه اولماز.

س — یکرمی برنچی مکروه نه‌در ؟

ج — یکرمی برنچی مکروه صحراده آلدندن آدم اوزمق احتمالی‌نك
آلدینه طایاق قادامایانچه نماز قیلمق مکروهدر وکشی یوری طره
یول اوسننده وموچه‌ده قبرلر آراسنده نماز قیلمق مکروهدر. واگر غا
چینك اوزی طوردیغی یر پاك اولسه وقبرلر آراسنده نماز اورغ
حاضرلنگان یر اولوب اول یرده قبر اولمسه آنلرده نماز قیلمق
اولمدیغنی قاضیخان ذکر ایتمشدر.

س — یکرمی ایکنچی مکروه نه‌در ؟

ج — یکرمی ایکنچی مکروه نمازده بر سوره‌نی اوقورغه یابشوب
سوز یا آرتق اوقوغاچ عذرسز اول سوره‌نی قویوب ایکنچی سوره باشل
یا که اوقودیغی سوره‌سنده بر آیتنی قصدا قویمق مکروهدر. وا
بر کشی اوقوب باره طورغاچ اونوتسه یا آیتنك آخرینی تابم
اگر نماز درست بولور قدری اوقوغان بولسه رکوعگه کیدر وا
نماز درست بولور قدری اوقومغان اولسه غیری آیتکه باشل
مکروه اولماز.

س — یکرمی اوچنچی مکروه نه‌در.

ج — یکرمی اوچنچی مکروه‌امام اولغان کشی قراءتنی وبشقه تسبیحلرد
سنت قدرندن آرتق اوزون ایتوب جماعتکه یالقو ویرمکدر اگر
جماعت یالقورلق اولمسه اول وقت قراءتنی اوزون ایتمکده کراهت
اولماز. وینه امام اوقودیغی آیتنك آخرینی اونوتوب سنت
حاصل اولور قدری اوقوغان اولسه رکوعگه کیتمینچه
یاکه سنت مقداری اوقوغان اولمسه ایکنچی آیتکه کرشمایچه
جماعت آچسونلر دیب کوتوب طورمقی مکروهدر. بو ... لرده
نه مقدار اوقومق ایله رکوعگه کیتمك تیوشلیلکنده اختلاف اولوب بعضیلر

درست اولور قدری اوقوغان بولسه آیتنك آخرینی اونوتمغی ایله کوعگه
ی وردیمشلر وبعضیلری سنت قدری وبعضیلر واجب مقداری دیمشلر.
— یکرمی دوردنچی مکروه نه‌در؟
ج — یکرمی دوردنچی مکروه فرضدن صکره سنت قیلناچق نمازلرده
امامنك سلامدن صکره اللهم انت السلام ومنك السلام بونی اوقودیغندن
آرتق طوروب کیتمینچه اوطورمق مکروهدر. بر روایتده فرضدن صونك اوقی
طورغان عادتی اولسه آیاق اوستنده یاکه مسجدنك پوچماغنده اوقی
طورغان شینی اوقوب صکره سنت قیلور، بو ایکیسی دخی صحابه‌لردن
روایت ایدلمشدر، لکن فرض ایله سنت آراسنده اللهم انت السلامدن
بشقه شی اوقومازسزلق آرتقدر وامام اولغان کشی‌ایرته وایکندی نمازی
کبی صوڭنده سنتی اولمغان نمازلرده سلامدن صکره جماعتکه بوریلوب
اوطورمینچه اورننده قبله‌غه قارشو اوطورمق مکروهدر آرطنده اویوغان
کشی کرك بر کشیده اولسون.
س — یکرمی بشنچی مکروه نه‌در.
ج — یکرمی بشنچی مکروه قولنی واعرابی‌نی (پوچینکه کشی‌سنی)
وصوقرنی امام ایتمك مکروهدر قول ایله اعرابی نادان اولدقلری ایچون
واگر عالم اولوب نماز مسئله‌لرینی بیلسه‌لر مکروه اولماز وصوقرنك
امامنی مکروه اولدیغی نجاستدن صاقلانه آلمغانلقی ایچون وفاسقنی دخی
امام ایتمك مکروهدر دین ایشلرنده اعتباری اولمدیغیچون.
س — یکرمی آلتنچی مکروه نه‌در؟
ج — یکرمی آلتنچی مکروه نماز اوقی طورغان کشینك آلدندان
اوتمکدر اگر نماز اوقی طورغان کشینك آلدنده پرده یاخود طایاق قادالمش
یاکه بشقه آغاچ کبی بر نرسه یاکه آرقه‌سی ایله طورغان بر آدم اولسه
اول وقت مکروه اولماز بویله پرده اولمغان وقتده نماز اوقی طورغان
کشینك سجده قیله طورغان یرندن یرندن اوتمك یاکه اول کشی نمازده وسجده
برینه قارادقده اوزغان کشینك اعضاسی کورینورلك اولسه اول وقت
مکروه اولور. بو ذکر اولنغان سوز صحراده نماز اوقوغان کشی حقنده‌در.

لکن کچوك مسجد شریفلرده نماز قیله طورغان کشینك آلدند[ن]
اولمسه مطلقا اوتمکی مکروهدر. بیوك مسجد صحرا کبی اولوب نماز
طورغان کشینك سجده اورنینك آل طرفندن اوزسه درستدر [...] یر
لکن آرتق اوتماسلکدر آنك ایچون رسول اکرم افندیمز دیمشلر[...]
بر کشی نماز اوقی طورغان کشینك آلدندان اوزمقنك گناهنی [...]
ایدی قرق یل کوتار ایدی اوتماز ایدی دیمشلدر.
س — آلداغی صفده آچق قالغان بولسه ایکنچی صفدەغی ک[...]
آلدندان اوزوب شول آچق اورونغه بارسه نیچوك اول[...]
ج — درستدر گناهلی اولماز اول کشیلر اول صفده اولغان آچ[ق]
کرمانیچه اوزلرینك حرمتلرینی اوزلری بترگانلکلرندن ایکنچ[ی]
کشینك آنلری حرمت ایتمکلکی تیوش دکلدر.
س — نمازغه کویشمز بورون آلداغی صفلرده آچق بولسه ش[...]
آچق اورونغه بارمق ایچون کشیلرنك جیلکەسندن آطلامق درستمی
ج — درست دکلدر پیغمبرمز علیه السلام ایتکان بر کشی مسجد[ده]
کوننده تموغغه بارو چیلرنك آیاق آستنده کوپر بولوب اوسمند بن[...]
طاپتاب بارورلر دنیاده کشیلرنك جیلکەسندن آطلاغانی نك جزاسیدر.
س — یکرمی یدنچی مکروه نەدر؟
ج — یکرمی یدنچی مکروه آش حاضر اولسه وقت ایرکن بولسه کوکلی طعامگه
کیتوب طورورلق بولسه یا که طعام صوونورلق بولسه آنی آشامینچه
نماز قیلمق مکروهدر ودخی باشنی امامدن اوّل قویمق یا امامدن اوّل
کوتارمك واوتقه قارشی نماز قیلمق مکروهدر اما چراغ یا قندیل یا لامپه
اولسه آنگا قارشو قیلمق مکروه اولماز.
س — یکرمی سکزنچی مکروه نەدر؟
ج — یکرمی سکزنچی مکروه سجدەده قوللرینك وآیاقلرینك بارماقلرینی
قبله طرفندن دوندرمکدر ودخی هرنه قدر واجبقه وسنتکه مخالف نسنه
بار ایسه جملەسی مکروهدر.

س — یکرمی طقوزنچی مکروه نه‌در؟
ج — یکرمی طقوزنچی مکروه کشینك یرنك اذنسز نماز قیلمق دربر ر واینك بر مسلمان‌نك اولوب ایکونلك اولمسه آنده اذنسز نمازقیلمق مکروه اولماز
س — بر کشی نماز اوقیدر ایدی آتاسی یاآناسی چاقرسه نمازین بوزوب بارورمی؟
ج — ضرورت ایچون اولماسه بوزماس.
س — ضروة ایچون بولق نیچوك اولور؟
ج — بر بیك کراکلی ایش ایچون چاقرسه اول‌ایشنك قیمتی اون بش تینلك اولسه شول ضروتدن صانالور.
س — بر کشی نماز اوقیدر ایدی برکشی‌نی کوردی بر بیوك یردن ییقلوب توشارگه یتکان یااوتقه توشارگه یتکان یا که‌صوغه توشکان بو صورتده آنلرنی قوتیلدیرمق ایچون نمازین بوزو درست اولورمی؟
ج — بر کشینك یوقاری یردن توشمکی یا اوتقه یانمق وصوغه باطمق خوفی ایچون یا که اوزی ایچون یا بشقه کشی ایچون قیمتی‌اك آزی اون بش‌تینلك نرسه‌نی ضایع بولمقدن صاقلامق ایچون نمازی بوزوب اول ایشنی کورورگه رخصت باردر.
س — اوتزنچی مکروه نه‌در؟
ج — اوتزنچی مکروه نمازده عذرسز بر یاایکی آدیم یورمکدر.
س — اگر عذرسز اوچ آدیم یورسه نیچوك اولور؟
ج — ره‌تدن اوچ آدیمنی طوقتاماى آطلاسه نمازی بوزیلور.
س — اگر هر آدیمنك آراسنده بر رکن مقداری طوقتاب یورسه نیچوك اولور؟
ج — نمازی بوزلماز لکن مکروه اولور.
س — نمازده بو مکروهلردن برسنی یا کوبنی اشلسه نمازی نیچوك‌اولور؟
ج — کراهت تحریمیه بولغان مکروهنی قصدا اشلسه اول نمازنی یاکادن اوقمق واجب اولور واگر اونوتوب اشلسه سجدۀ سهو واجب اولور.

س — کراهت تحریمیه نیندای مکروهدر؟
ج — کراهت تحریمیه واجبنی قویمق حرامغه یقیندر.
س — کراهت تنزیهیه اولغان مکروهنی اشلسه نمازی نیچوك ا...
ج — کراهت تنزیهیه بولغان اشنی نمازده قصدا إشلسه نمازنـ...
ثوابی کیم اولور اونوتوب اشلسه سجدهٔ سهو واجب اولماز.
س — کراهت تنزیهیه نیندای مکروهدر.
ج — کراهت تنزیهیه سنتنی قویمق حلالـگه یقیندر.

(فصـــــل نمازده طهارتی بوزیلغانلرنك حکملری بیانن...

س — برکشینك نمازده اختیارسز طهارتی بوزولسه نیچوك ایتارگه تیوش...
ج — بر کشی‌نك نمازده اختیارسز طهارتی بوزلسه حاضر اورنـ...
طورمیوب باشقه اش ایله شغللنمینچه کیدوب نماز بوزلورلق ا...
قیلمینچه طهارت آلوب اول نمازده قایسی رکنده طهارتی بوزلـ...
اولسه اول رکندن باشلاب نمازنی آخرینه قدر قیلور. لـکن ا...
کشی‌نك طهارتی رکوعده بوزلوب آیاقغه طوردقده (سمع الله لمن حمـ...
دیسه یاکه طهارتی سجده‌ده بوزلوب باشنی کوتاردکده (الله اکبر...
دیسه یاکه طهارتی بوزلدیغی یرده بر رکن مقداری طورسه یا...
طهارت آلورغه بارغانده قایتقانده سوز سویلسه یاقرآن اوقوسه‌او...
نمازنی بنا ایتمك درست اولماز یعنی طهارتی بوزلدیغی یـردن
باشلاب قیلمق درست بولماز. اول نمازنی یاڭادن باشلاب قیلور.
طهارت آلمق اوچون صو یانینه باروب صو آلو سببلی وقبله طرفندن
آوشوی سببلی نمازی بوزلماز.
س — نمازده طهارتی بوزلغان کشی طهارت آلدقدن صوڭـره نمازی
قایده اولسه‌ده بنا اینسه درست اولورمی؟
ج — بو حالده یالـگز قیلغان کشی اختیارلیدر تلاسه طهارت آلغان
اورننده تمام ایدر تلاسه طهارتی بوزلغان برگه قایتوب تمام ایدر.

كن يالـگز قيلغان كشى‌گه اول نمازى ياكادن باشلاب قيلمق آرتقدر
كن جماعت ايله قيلغان كشى‌گه جماعت ثوابنى طاپمق ايچون بنا
لوبمك افضلدر. لـكن يالـگز قيلغان كشى كبى طهارت آلديغى
ندرنده ياباشقه اورنده بنا ايتمگى جائز اولماز. اگر امامى نمازدن
يانمش اولسه يالـگز قيلغان كشى كبى اختيارليدر تلاسه طهارت
لغان اورننده تمام ايدر تلاسه طهارتى بوزلغان يرگه كلوب تمام ايدر.

س — بو كشى طهارت آلوب كلگانچه امام بر يا ايكى ركعت قيلغان
ولسه بو كشى نيچوك اوقور؟

ج — بر كشى امامنك آرطنده اويوب نماز اوقوغان وقتده بر ركعت
وغان ايدى ايكنچى ركعتنك قيامنده طهارتى بـوزمسه اول كشى
ورننى طوتوب حاضر كيدوب طهارت آلوب كلور بو كشى كلدكده امام
لتحياتده اولسه اول كشى اوّلا قالغان ركعتلرنى قراءتسز قيلورده موننك
وكنده امامغه التحياتده ياروب امام ايله سلام ويرور.

س — امام اولغان كشينك خطا ايله آبدستى بوزلسه نيشلر؟

ج — نمازده امامنك خطا ايله طهارتى بوزلسه آرطنده بولغان جماعتدن
رينى اوزينك اورنينه كيومندن طوتوب يا اشاره ايله تارتور. لـكن
وز سويلمز سويلسه نمازى باطل اولور امامنك محرابقه طارتديغى كشى
مام بولورغه يارارلق اولمق شرطدر.

اگر مسبوق يعنى امامغه صوكلدن اويوغان كشى اولسه‌ده درستدر.
كن باشقه امامكه يارارلـق كشى بولغانده مسبوقنى قويماسسزلـق
آرتقدر. آنك ايچون مسبوق يتشمگان ركعتى قضا ايچون طوردقده
ماعت ايله سلام ويرور ايچون ايكنچى بر كشينى اورنينه كرتمك
يوشليدر. اگر امام بر آيتدن اوزى اوقغان بولسه قولنى آغزينه قويار
راءت ايتمديكنه اشارت اولوب اورنينه كرگان كشى قراءت اوقور واگر
ركوعنى بوزلغان اولسه ايكى قوللرينى تزلرى اوستينه قويار واگر سجده‌ده
بولسه قولنى ماگلاينه قويار واگر اوّلـگى ركعتده بولسه بر بارمقى ايله
ايكنچى‌ده بولسه ايكى بارمقى ايله اوچنچى‌ده بولسه اوچ بارمقى ايله

دورتنچیده بولسه دورت بارمقی ایله اشارت ایدر اگر تلاوة س
قیلاسی بولسه تلنی چقاروب بارماقنی تلی اوستینه قویوب صوڭنه
قویار واگر سجدۂ سهو قیلاسی بولسه بارماقنی کندگی اوستینه
سجدۂ سهوگه اشارت ایلر.

س — بر کشی نمازده توچکرگانده طهارتی بوزلسه اول نمازی بنا
درست اولورمی؟

ج — بونڭ اختلاف اولوب درست بولغان روایتڭ بنا ایتمکی درست ا

س — بر کشی نمازده تچقروب کولو ایله یا که بر حیوان تیشلمگی
طهارتنی بوزسه اول نمازنی بنا ایتمکی درست اولورمی؟

ج — نمازده یانندەغی آدم ایشیدەچك قدر کولسه طهارتی بوز
وحیوان تشلامك ایله قان چغـوب آقسه طهارتی بوزلور اول نـ
بنا ایتمك درست اولماز یاڭادن باشلاب قیلور.

س — بر کشینڭ بـر یرنده چبان اولسه آنی نمازده صقسه
یا صاری صو آقوب طهارتی بوزلسه بنا ایتمك درست اولور

ج — اول نمازی بنا ایتمك درست اولماز قصدا طهارتنی بر
اولوب اول نمازی یاڭادن باشلاب قیلمق فرض اولور،

س — بر کشی‌نڭ نمازده طهارتی بوزلسه طهارت ایچون بن
صو بولسه اول کشی آنـدان اوزوب ایکنچی صوغـه بار
طهارت آلسه بنا ایتمکی درست اولورمی ؟

ج — نمازده طهارتی بوزلغان کشی یقینده سنتچه طهارت آلو
یتارلك صو بوله طوروب آنی قویوب ایکنچی صوغه بارسه ا
ایکی صونڭ آراسی ایکی صـف مقداری اولسه اول نمازنی
درست اولورا گر ایکی صفدن آرتق اولسه درست اولماز یاڭ
باشلاب قیلور لـکن اوّلـگی صو سنتچه طهارت آلورغه یتار
بولمسه یا که اوّلـگی صو قویوده اولسه ایکنچی صو یلغه یا
صاوتده اولسه اول وقت بنا ایتمك درست اولور.

س — طهارت آلورغه بارغانـده قایتقانده عـورت یـری آ

یا اوزی آچسه اول نمازی بنا ایتمك درست اولورمی ؟
ج — ظاهر مذهبده بنا ایتمکی درست اولماز اما آچمای یا که آچلمای ممکن بولمسه نمازی بوزلماز بنا جائز اولور دیمشلر .

س — نمازده رکوعده یا رکوعده‌ده یا سجده‌ده طهارتی بوزلسه بنا قیلغانده آنلری قایتارمق لازم اولورمی ؟

ج — بر کشی‌نك رکوعده یا سجده‌ده طهارتی بوزلسه کیدوب طهارت آلوب کلدکدن صکره بناده رکوع اولسون وسجده اولسون قایتارمق لازمدر. آنك ایچون نمازده بر رکندن ایکنچی رکنگه کوچمك طهارت ایله اولمق شرطدر. بو شرط بولمغانلق شول رکن ایچنده طهارتی بوزلغان رکننی قایتارور. مثلا رکوعده طهارتی بوزولسه طهات آلوب کلگاچ ینه رکوعدن باشلار اگر کیلوب سجده‌گه کوشسه رکوع ایله سجده آراسنده طهارتی اولمایدر رکوعدن سجده‌گه کوچکانده طهارت اولمق شرط ایدی. وبشقه رکنلرده‌ده شویله‌در. نمازده طهارتی بوزولغان کشی‌گه سنت طهارتکه کیتدیکی وقت بوگلوبراك وبورننی طوتوب کیتمکدر کورگان کشیلر سوء ظن ایتمیوب بلکه بورنی قانامش دیب گمان قیلسونلر.

س — بنا درست اولمغان شیلر نیچه‌در ؟

ج — اون ایکیدر. بریسی طهارتنی قصدا اوزینك اختیاری ایله بوزمازسزلقدر. ایکنچیسی نماز ایچنده هوشی کتمك ایله بوزلمق اوچنچیسی دیوانه اولوب بوزلمق دورتنچی نماز ایچنده غسل واجب اولمق بشنچیسی قهقهه ایله کولمك آلتنچیسی درهم مقدارندن آرتق نجاست کیومنه یا تنینه تیوب آنی یومغه کیتمك یدنچی ایکنچی بر کشینك قصدی ایله طهارتی بوزلمق سکزنچی طهارت آلمغه باردقده صو طابماینچه اشارت ایله صوازلمك طوقزنچی طهارتکه واروب قایتقانچه قرآن اوقمق اوننچیسی طهارت آلمغه صونی آقچه ایله صاتوب آلمق اون برنچیسی طهارت بوزلدقدن صوکره بر رکن اوتار قدری اورننده طورمق اون ایکنچیسی طهارتی بوزلدی دیب گمان قیلوب طهارت آلورغه کیدوب

طهارتی بوزلمادغی ظاهر اولمق بو اون ایکی شیلردن صوکره بالا...
نمازینی یاڭادن باشلاب قیلمق فرضدر. بنا درست اولماز...

(فصـــــل نمازده قرآن یاڭلش اوقومقنڭ بیانند...)

معلوم اوله‌که نمازده آیتنی یاڭلش اوقوسه بعضی صورتده بر...
بعضی صورتده نمازنی بوزماز.

س — نمازده قرآننی یاڭلش اوقوسه نمازی نیچوك اولور؟

ج — بو یاڭلش اوقوده دورت صورت واردر.

س — برنچی نه‌در؟

ج — برنچی قاعده اوقوغان سوزی قرآنده بولسه معنالری‌ده بر برسیـ...
یقین بولسه نمازی بوزلماز العلیم اورنینه الحکیم اوقومق کبی.

س — ایکنچی صورت نه‌در؟

ج — اگراوقوغان سوزی قرآنڭ بولمسه لـکن معنالوی‌بر برسینه یقین
بولسه امام محمد ایله امام اعظم قاشنده بوزولماز امام ابـو یوسف قاشند...
بوزلور توابین اورنینه تیابین قوامین اورنینه قیامین اوقومق کبی.

س — اوچنچی صورة نه‌در؟

ج — اوچنچی صورة اگر اوقوغان سوزی قرآنده بولمسه معنالریده بر
برسینه یراق بولسه نمازی بالاتفاق بوزیلور هذا الغراب اورنینه هذا
العبار اوقمق.

س — دورتنچی صورت نه‌در؟

ج — اوقوغان سوزی قرآنده اولوب معنالری بر برسینه بیك یقین
بولمسه بونڭ اختلاف بار اصح اولغان سوزنمازی بوزیلور انا کنا فاعلین
اورنینه غافلین اوقمق کبی اگر اوقوغان سوزی قرآنده اولوب معنالری
بر برسینه بیك خلاف اولسه بو وقتده اتفاقا بوزولور ان الا بـرار لفی
نعیم اورنینه ان الا برار لفی جحیم اوقمق کبی.

س — قرائت اوقوغانڭ برحرف اورنینه ایکنچی‌حرف‌ایتسه نیچوك اولور؟

تفا اگر بر حرف اورنینه ایکنچی حرف ایتوب بو حرفلرك مخرجلری
ینه یقین اولسه معنالرینه اوزگارمسه درست اولور مثلا الصراط اورنینه
اوقوسه نمازی بوزولماز اگر مخرجلری یقین اولوبده معنالری
وسه مثلا والصیف اورنینه والسیف اوقسه بونده اختلاف اولوب
بلوی ایچون فاسد اولماز دیمشلر.

- نمازده قرائت اوقودقده بر کلمه‌نك بعض حرفنی بعض حرف
ینه تقدیم ایتسه نیچوك اولور؟

- بر حرفنی بر حرفکه اُلْكُ ایتسه اگر معنی بوزولسه نمازی
لور کعصف اورنینه کعفص اوقمق کبی امّا معنی بوزلماز ایسه
فاذا برق البصر اورنینه فاذا بقرالبصر اوقوسه معنی اعتبار
ن املر قاشنده بوزلماز عثاء احوی اورنینه عناء اوحی اوقسه بوزلماز.

البقر آچمق وکینا ایتمك یقال بقر الشیء بقرای فتحه ووسعته الخ

- نمازده بر آیتنك آراسنده بر سوزنی قویب کیتسه نیچوك اولور؟
- آنی قویمق ایله معنا بوزلسه نمازی بوزلور مثلا فمالهم لا یؤمنون
یده لانی قویوب فمالهم یؤمنون اوقوسه بوزلور اگر آنی قویمق
معنا بوزلماس ایسه نمازده بوزلماز مثلا الحمد لله رب العالمین
مین الرحیم مالك یوم الدین‌ده الرحمن الرحیم لفظلرین قویوب
لله رب العالمین مالك یوم الدین اوقوسه بوزلماز.

- بر کشی نمازده قرائت اوقدقده بر سوزنك آخرغی حرفنی ایکنچی
زنك اوّل حرفینه توتاشدیرسه نمازی نیچوك اولور؟
- بر کشی نمازده قرائت اوقدقده بر سوزنك آخرغی حرفنی ایکنچی
زنك اوّلگی حرفینه توتاشدیرسه مثلا (ایاك نعبد) ده کافنی نونغه قوشوب
کنعبد دیسه یا که (غیر المغضوب علیهم) ده غیر المغضوبعلیهم دیسه
عین‌غه قوشوب بو صورتلرده نماز بوزلماز.

- بر کشی تشدیدلی حرفنی تشدیدسز اوقوسه نمازی نیچوك اولور؟
- بر کشی قرآن اوقدقده تشدیدلی حرفنی تشدیدسز اوقوسه

نمازی بوزلماز عموم بلوی ایچون مگر (رب العالمین) (ایده
وایاك نستعین)ده تشدیدنی قویسه نمازی بوزلور معنا بوزلدیغی
س — بیلنك یعنی حرفنی درست چغاره آلمای طورغان ساقاو
نمازی نیچوك اولور؟
ج — حرفلرنی درست ایتورگه اجتهاد ایدر اگر اجتهاد
درست چقاره آلماز ایسه ایر کشی بولسه امامغه اویوب او
اویورغه امام اولمسه اوزی اوقور نمازی درست بولور اگر بو
خاتون کشی اولسه اجتهاد ایدوب قارارده بولدره آلماز ایسه اوقو
درست بولور خاتون کشی جماعت نمازینه چقماز . ایمدی بو او
مقدار قرآنی یا گلش خطا ایله اوقور ایسه نمازی بوزلدیغی وبو
صورتلرده بعض مسئله‌لر سویلندی ایسه‌ده بونلردن باشقه دخی
یا گلش اوقومق ایله نماز بوزله طورغان مسئله‌لر کوبدر بونده بر
بیان اولندی هر کشی‌گه بیك تیوشلیدرکه قرآننی قاریلردن
اوگره‌نوب هر بر حرفلرینی وطاوشلرنی وصفاتلرنی بر بر اداسنـ
وغیرت ایدرگه تیوشلی مثلا سین‌نی صاددن وصادنی سیندن
تادن وتانی طادن وزانی ذالدن وذالی ظادن بونلری بر برندن طا
آیرورغه تیوشلی بعض صورتده نماز بوزلماز ایسه‌ده بعض صو
بیك نقص اوزگارو ایله معنا اوزگاروب نمازی بوزیلور. عجب ا
آدم نماز قیلمق وقرآن اوقمق ایله ثواب طابوب عذابدن قو
ایکن بونلری یا گلش اوقوب ثواب اورنینه جهنم عذابلرینی حا
بیك ضور عقلسزلق وایسابسز لـکدر وعجب اولنه‌چق ایشدر والله
کچیلـکلریمزی عفو ایده.

(فصـــل مسافر شرعی‌نك حکملری بیان اول

س — یولغه چیقغان کشی‌نك شرعا مسافر اولق‌نك مدتی نیچه کونلك
ج — یولغه چیقغان کشی قصقه کونلرده بیاو یورمك ایله نـ

یالده قیلوب وآشار وقتده آشاب توننده طاڭ آتقانچه یاتوب اوچ
ولنلك یولدر یعنی طوقسان چاقروم یرگه بارورغه چغودر. اگر
ویاده سفر بولسه بونده سفرمدتی یلکن کیمه‌سی ایله جیل اورطاچه
لده یورمك ایله اوچ کونلك یولدر، ایمدی بویله یولغه نیت ایتوب
ایقغان کشی کرك شهر وکرك قریه‌سندن یعنی باصو قاپقه‌سی اولسه باصو
قپقه‌سندن باصو قاپقه‌سی اولمسه شهرك اڭ چیتنده‌گی یورطلردن اوزمقی
یله مسافر اولور کیری قایتقانده‌ده بو اورونغه یتمایئچه مسافرلکدن چیقار.
ن ــ بر یرنڭ ایکی یولی اولسه بر یولدن مدت سفر اولوب ایکنچی
ولندن مدت سفر اولمسه نیچوك اولور؟
ج ــ بر یرنڭ ایکی یولی اولسه بر یولنده مدت سفر اولسه اول یولدن
بارسه مسافر اولور ایکنچی یولنده مدت سفر اولمسه اول یولدن
بارسه مسافر اولماز.
س ــ بو اوچ کونلك یولغه چیقغان مسافر نمازلرنی نیچوك قیلورغه تیوشلی؟
ج ــ مسافر اولغان کشی دورت رکعتلی فرض نمازلرنی ایکیشر
رکعت قیلمق فرضدر ایرته وآخشام ووتر نمازی کبی ایکی یا اوچ
رکعتلی نمازلری تمام قیلور واگر رمضان ایچنده مسافر اولسه چیقدیغی
کون روزه طوتار صڭره مسافر اولوب روزه‌غه نیت ایتمز قایندقدن
صڭره قضا ایدر.
س ــ مسافر اولغان کشی سنتلرنی قیلورمی؟
ج ــ مسافر اولغان کشی سنتلری قیلسه تمام قیلور قصقارتماز
واگر مشقت اولور ایسه ایرته نمازی سنتندن بشقه‌سنی قویار.
س ــ مسافر دورت رکعتلی فرضلرنی تمام قیلسه نه اولور؟
ج ــ بر کشی مسافر حالنده دورت رکعتلی فرضلرنی تمام قیلسه واجب
اولغان سلامنی کچکتردیکی ایچون گناهلی اولور. اگر درست قیلدقده
اوّلگی اوطورشقه اوطورمقنی قویسه نمازی بوزیلور آنڭ ایچون
مسافرگه دورت رکعتلی فرضلرنی ایکی رکعت قیلمق فرض اولوب دورت

رکعت قیلمدقده اورطه اوطروشی آخرغی اوطروش بولوب آنی نیـ
ایچون نمازی بوزلور، دورت رکعت قیلمقنی قویمق تیوشـ
س — مسافر کشی‌نڭ مسافر دگل امامغه اویومقی درستمی؟
ج — مسافر اولغان کشی مسافر اولمغان امامغه شول نمازنڭ و
اولسه درست‌در اما قضا قیلمدقده درست اولماز واگر مسافر او
کشی امام اولوب مسافر دگل کشیلر آڭا اویوسه‌لر کرك وقتده او
کرك وقت چقغاچ اولسون اویومقلری درستدر امام اولغان مسافر ا
رکعت قیلوب سلام ویرر مقیملر طوروب قالغان ایکی رکعتلرنی قرائـ
وبعض عالملر سوزینه کوره یالـغز فاتحه اوقوب دورت رکعتنی
ایدوب سلام ویررلر. ودخی مسافر اولغان امام ایکی رکعتده سلام ویر
اویوغان مقیملرگه اوزینڭ مسافر ایکانلـگنی آڭلاتور. (اَتِمّوا صَلاتَـ
اِنّی مُسافِرٌ) یا که اَتِمّوا صَلاتَکُمْ فَاِنّا قَوْمٌ سَفْرٌ دیر اگر اویوغان کشـ
بونڭ معناسنی بلمسه‌لر نمازگزی تمام ایتوگز مین مسافر دیر مسافر و
مقیم امامغه اویوسه امامینه ایاروب اول‌ده دورت رکعت ایتوب اوقو
س — بر کشی‌نڭ سفرده نمازی قضاغه قالسه مقیم اولغاچ قضـ
قیلسه نیچوك قیلور؟
ج — مسافر سفـرده قالغان نمازینی مقیم اولغاچ قضا قیلسه ب
ایکی رکعت قیلور.
س — بر کشینڭ مقیم وقتنده قضاغه قالغان نمازی بولسه شو
نمازنی سفرده قضا قیلسه نیچوك قیلور؟
ج — مقیم وقتنده قالغان نمازینی سفرده قضا قیلسه دورت رکعـ
قیلور. مسافرگه مسحنڭ مدتی اوچ کون اوچ کیچه‌در آیاغند
چقماز ایسه اوچ کون اوچ کیچه مسح درستدر.
س — سفرده اولغان مسافر اوزینڭ شهرینه یا قریه‌سینه قایتمایـ
مقیم اولورمی؟
ج — مسافر اولغان کشی بر شهرگه یا آولغه باروب اون بش کون

آرتق طورمقنی نیت ایتسه مسافرلکدن چقار مقیم اولور لکن
بش کوندن کیم طورمغه نیت ایتسه مسافرلکدن چقماز. بویله
رمقنی نیت ایتود، شرط شهر یاآول اولورغه تیوشلی اگر صحراده
لرده طورونی نیت ایتسه درست اولماز.

— بر کشی سفر مدتی بر شهرگه واروب واردیغی شهردن تیز
تورمن چغارمن دیب اون‌بش کون طورمقنی نیت ایتمینچه اشی
زاقغه کیتوب کوب طورسه مسافر حکم اولنورمی؟

— بر کشی بویله بر شهر یا آولده مسافر اولوب اشم دورت
ن کونده تمام اولور دیوب اون‌بش کون طورمقنی نیت ایتمینچه
ی اوزاقغه کیتوب بو کون ایرته‌گه بتر دیوب اون بش
ون اوزوب کیتسه مسافردر بویله کوب یللر طورسه‌ده ینه‌ده
افر حکمندن چیقماز طورونی نیت ایتمینچه.

— مسافر اولغان امام نمازنی تمام دورت قیلسه آڭا اویوغان
یملر اولسه آنلرنڭ نمازی نیچوك اولور؟

— اگر مسافر نمازنی تمام دورت قیلسه آڭا اویوغان مقیملرنڭ
ازلری بوزیلور آنڭ ایچون مسافرنڭ صوڭغی ایکی رکعتی نافله‌در
افله نماز قیلغان کشی‌گه فرض قیلغانڭ اویومقی درست دگلدر
فلت اولمیه.

— بر کشی خاتونی ایله مدت سفر اولغان بر شهرگه یا آولغه
روب ایری اول شهرده اون بش کون طورمقنی نیت ایتسه خاتونغه‌ده
بت تیوشمی؟

— خاتونغه نیت تیوش دگلدر ایرینڭ نیتی خاتونغه یته‌در
رینڭ نیتی ایله خاتونده مسافره‌لکدن چیقادر بونده اصل قاعده
ولدرکه: بر کشی اوزینڭ اختیاری ایله طورمقنی نیت ایتارگه
رچی یتسه اوزینڭ نیتی ایله مقیم اولور اگر اوزینڭ اختیاری
له طورورغه کوچی یتمسه اوزینڭ نیتی ایله مقیم اولمس بلکه
رمش کشی‌سینڭ نیتی ایله مقیم اولور ایر ایله خاتون کبی

خواجه ایله قول کبی استاد ایله شاکرد کبی بای ایله خدمتچ
عسکر باشلغی ایله عسکر کبی. خاتون، قول، شاکرد، ...
عسکر خواجه‌لرندن بشقه اوزلری نیت ایتسه‌لر اون بش کون طو...
نیتلری درست اولماز مسافرلکدن چیقمازلر چونکه بونلر اوزل...
اختیارلری ایله طوروغه کوچلری یتمایدر اما خواجه‌لری نیت
بونلر نیت ایتمسه‌لرده مسافرلکدن چیقارلر.

س — شول خواجه‌لرنڭ برسی مثلا ایر طوروغه نیت ایتسه ...
بلمینچه مسافر نمازی اوقوسه درست اولورمی؟

ج — مذکور صورتلرده ایر نیت ایتوب خاتون بیلمسه خوجه
ایتوب قول بلمسه استاذ نیت ایتوب شاکرد بلمسه بای
ایدوب خدمتچی بلمسه عسکر باشلغی نیت ایدوب عسکرلر بلم...
نمازلرینی مسافر اوقوسه‌لر نمازلری درستدر بلدکدنصکره آنلر
مقیم اولوب نمازلرینی تمام قیلورلر.

(بو فصلده الله تعالی‌نڭ حقلرندن ترك اولنمش ش... قضاسی فرض اولغان عمللرڭ طریقنی بیان ایدر...

ودخی بر آدم ایر وخاتون عاقل وبالغ اولدیغی ایله
نماز وروزه وزکاة وحج وقربان بونلری ایشلمك لازم اولور
بر آدم بونلری قویسه صکره‌دن قضاسی فرض وواجب اولور
بر کشی‌نڭ قضاغه قالغان روزه‌سی یاکه نمازی یا زکاتی یا...
وقربانی اولسه کرك بلوب وکرك بلمینچه قویغان اولس...
آنی قضا ایدر اگر قضا ایتمز ایسه آخرتده بیوك عذابقه تیو...
اولور. اگر سنت مؤکده وسنت مستحبه ونافله نمازلرنی دخی یاک...
قیلور ایسه آنلری دخی باشلامق ایله بورچ وواجب اولوب بو...
ایسه قضا ایتمك واجبدر بونلری قضا ایتمدکچه بیك مرتبه توبه واستغ...
ایدرسه عذابدن قوتلماز. قضا ایدوب کچکنردیکی ایچون توبه ای...

اول وقت توبه‌سی قبول اولوب گناهلرینی الله تعالی عفو ایدر
مك قضا وکرك اونوتوب وکرك عذر ایله اولسون نماز روزه حج زکاة
ولانلری قضا ایتمدکچه الله‌تعالی قاشنده اول کشی فنا وگناهکار اولغان
بولیدر. اگر قضا ایدر ایسه قبول اولنور. نقصانسز ینه ثوابلری
بولوب اوجماحقه کروب منگو قالورلر الله تعالی بویله بیوردی . نه قدر
سی کوب بولسه‌ده مراد ایدوب بترورگه تیوشلی صوکره اوکنمك
یفورمق فائده ویرمز کوندز فرضلری کیچه وکیچه‌ده قالغان فرضلرنی
ندز قضا قیلمق درستدر صحت وقتنك قالغان نمازلرنی صرخاو وقتنك
ولوروب یا اشارت ایله قضا ایدرسه ممکندر وقضاسی درست اولور.
— بر کشی‌نك قضاغه قالغان نمازی کوب بولوب صاننی بلمسه
یرك قضا قیلور؟

— بر کشی قضاغه قالغان نمازلرینك حسابنی بلمسه اون‌یاشنی
بیلـگه چقاروب صوکره نیچه یاش عمری بار ایسه آنی حساب
ایدوب مثلا بر آدم اوتوز یاشنده اولسه اون یاشنی صبی‌لقغه
قاردقده یکرمی قالور بو کشی حساب ایدوب اویلار مثلا شول
می یل ایچنده نه مقدار نمازی قالمش اوچ یللق یابش یللق
آرتق یا کیم عقلی نه مقدار حکم ایدر ایسه آنی قضا ایدر.
تر نمازنی دخی قضا ایدر آنك اوچون واجبدر سنت نمازلری قضا
لنماز اگر سنت ونافله نمازلرغه کرشوب بوزسه آنلری دخی قضا
ب اولور.

— قضا نمازلرینی نه وقتده قیلورغه تیوشلی؟

— بر کون بر کیچه ایچنده یعنی یکرمی‌دورت ساعت ایچنده
وقت واردر اول وقتلرده قضا قیلمق درست اولماز بونلردن غیری
ر وقتده کیچه وکوندز ایرته وکیچ قضا قیلنور قضالری اولـگانچه‌گه قدر
ورورگه تیوشلی زیرا آخرتنك عذابی بیك قاتیغدر.

— قضا قیلمق درست اولمدیغی وقتلر نه وقتلردر؟

— قضا درست اولمدیغی وقتلردن اوّلـگیسی قویاش چقغان وقتنك

چقوب ایکی آرشون بویی چقغانچەغە چاقلی درست بولماز ایکن
قویاش طوغریلنغان وقت یعنی کولاگە قسقاروب یتکان وقت
قویاش بایوغان وقتدر بو اوچ وقتلردە قضا قیلمق درست اولم
وقتلردە درست اولور.

س — نماز قضا قیلغان کشی قامت اینورمی؟

ج — خاتونلرغـە اقامت یوقدر، لـکن ایرلرگە هـر فرضلردە ا
سنتدر. امّا بش وقت یا آرتق قضالرنی بربولی قیلسە اوزی ایش
قدری بر اذان اوقومق سنت اولوب هر نماز ایچون اقامت ای

س — قضا نمازلرغە نیچوك نیت اولنور؟

ج — قضاغە نیتدە بیلـگولك شرطدر بیلـگولمز ایسە قیلدیغ
درست اولماز. ایمدی بو بیلـگولكنك طریقی بویلەدر مثلا قضا قیل
نمازی ایرتە نمازی بولسە بویلە نیت ایدر نیت ایتدم الك اوّل
قالمش ایرتە نمازینی قضا ایتمگە یا کە الك صوڭغی قالمش ایرتـە نماز
قضا ایتمگە دیور. واگر اویـلە بـولسە الك اوّلـگی قالمش یا کە
صوڭغی قالمش اویلە نمازینی قضا ایتمگە دیور، هر نمازنی قضا ای
وقتدە بویلە الك اوّلـگی یا کە الك صوڭغی دیب قایسی نماز ایکا
بیلـگولر ووتر نمازینە دخی بویلە نیت ایدر. بویلە نیت ایلە قیلدی
قضالری درست اولور.

س — قضاغە قالغان روزەغە نیچوك نیت ایدیلور؟

ج — اگر ایکی یاآرتق رمضاندن قالمش قضاسی وار ایسە اوّل
رمضاندن یا کە صوڭغی رمضاندن اوستومدە قالمش قضا روزەسینە دی
نیت ایدر. واگر زکاتدن قالمش قضالری وار ایسە آنلـری حس
ایدوب زکات نیتی ایلە فقیرلرگە ویرور بونلوی کچکتردیـکی ایچ
توبە ایتسە عذابدن قوتلور.

س — بر کشی بای اولوب بای وقتنك حج قیلمایىچە صوڭرە فقیر اولسە نیش

ج — بر کشی نك حج قیلورلق بایلغی اولوب حج فرض اولغان ایکن
قیلمایىچە صوڭرە آنچەلرینی باشقە شیلرگە توتسە یاخود تلف اولسە بو کشی

...نچی قضا ایتمك فرض اولور. واگر آنچه طابماز ایسه تلانوب
اوچی ایتمك فرض اولور. زكاة قربان دخی بویله‌در باشقه تورلی
...ازیدن قوتلماز.
— صاحب ترتیب نه دیمكدر؟
— صاحب ترتیب دیمك قضاغه قالغان نمازی اولمغان كشی
قالمیكدر یا كه نمازی قضاغه قالغان بولسه‌ده بش نمازدن آرتق بولمسه
...ورلرده صاحب ترتیب‌در.
— صاحب ترتیبكه ترتیب نه‌در؟
— صاحب ترتیبكه قضا نمازی ایله وقت نمازلری آراسنده حنفیه امامل‌ری
...ده ترتیب شرطدر. لكن اول ترتیب اونوتمقلق ایله یا كه قضاسی كوب
بولمق ایله یا كه وقت طار اولمق ایله ساقط اولور.
— ترتیب ایله قضا نمازی نیچك قیلنور ؟
— مثلا بر كشی صاحب ترتیب اولوب ایرته نمازینی بر سبب ایله
قضاغه قالدرسه اول نماز خاطرنده بوله طوروب آنی قضا ایتمینچه وقت فرضنی
قیلسه یعنی اویله اوقوسه امام اعظم قاشنده آنك قیلدغی فرض، اویله‌سی
فساد موقوف ایله فاسد اولور یعنی بتونلای بوزلوب یتكان بولماس
توزالورگه‌ده بوزلورغه‌ده یولی بولور. اما امام محمد ایله امام ابو یوسف
قاشنده فساد قطعی ایله فاسد اولور یعنی هیچ توزالو احتمالی یوق.
اگر اول كشی قالغان نمازی خاطرنده بوله طوروب آنی قضا ایتماینچه
آلتی وقت نماز قیلسه آنك بار نمازیده درست اولور منه امام اعظم قاشنده
فساد موقوف ایله بوزلونك فائده‌سی اگر آلتی نماز قیلماس بورون قالغان
ایرته نمازینی قضا قیلسه اوقوغان فرضلری همه‌سی بوزلور.
س — علمالرنك بر نماز بش نمازنی بوزار وینه بر نماز بش نمازنی
توزاتور دیدكلری نیچك‌در ؟
ج — علمالرنك بویله دیمكلری صاحب ترتیب حقنده‌در مثالی صاحب
ترتیب اولغان كشی ایرته نمازینی قضاغه قالدرسه اول قضا خاطرنده ایكن
اویله، ایكندی، آخشام ویسیع وایكنچی كوننك ایرته نمازینی دخی

قیلسه امام اعظم قاشنده بو بش وقت نماز فساد موقوف ایله فاسد
واگر اول کشی قضاغه قالغان ایرته نمازینی قضا قیلماینچه
کوننك اویله‌سنی دخی قیلوب آلتی وقت نماز اولسه اول اویله
اوّل قیلدغی بش وقت نماز جمله‌سی دورت اولور. ایکنچی کوننك
نمازی بش نمازنی توزاتدی. اگر ایکنچی کوننك اویله‌سنی قیلسه
قضاغه قالغان ایرته نمازینی اوقوسه آنك قیلدغی بش وقت نماز
بوزلمقی ثابت اولور. قضاغه قالغان ایرته نمازینی قیلمغی بش نمازنی
س — صاحب ترتیب اولغان کشی قضاسنی اونوتوب وقت نماز
قیلورغه کرشسه نماز ایچنده قضاسی خاطرینه کلسه نیچك اولور
ج — صاحب ترتیب اولغان کشینك مثلا ایرته نمازی قالغان
اونوتوب آنی قضا قیلماینچه اویله نمازینه کرشسه بر ایکی رکعت
خاطرینه کلسه اویله‌سی بوزلور. ایرته نمازین قضا قیلوب مونك
اویله‌نی اوقور. اول قضاغه قالغان نماز کرك نماز ایچنده خاطرینه
وکرك شول نمازلرك وقتلری آراسنده خاطرینه کلسون ایکی‌سی بر
اول قضا خاطرنده اولمش اولور.

س — صاحب ترتیبدن ترتیب نه ایله توشار ؟

ج — صاحب ترتیب اولغان کشی قضاسی وار ایکن وقت
قیلمغه باشلاسه سلام ویرگانچه قضا ایده‌سی نمازی عقلینه کلمز
اونوتمقلق ایله ترتیب ساقط اولوب اول قیلدیغی نماز درست
وبری دخی وقت طار اولوب وقت نمازی اوتودن قورقلسه ترتیب
اولوب وقت نمازنی قیلار واگر قضا قیلاسی نمازی ایکی یا اوچ
نماز ایسه بونلرك جمله‌سنی قضا قیلوب بترگانچه وقت نمازنك وقتی چیقار
قورقسه ممکن اولدیغی قدری قضا ایدر صکره وقت نمازینی دخی وقتن
چیقارمینچه قیلور ودخی قضاسی کوب اولغان کشیدن دخی ترتیب
اولور بونده قضانك کوب اولمقی آلتی وقت نمازی قالمق ایله اولور
آلتنچی نمازك وقتی چیقدیغی ایله اولور امام محمد قاشنده آلتنچی نماز
وقتی کیرملك ایله اولور لکن اوّلگی سوز صحیحدر.

د اولو بر کشی‌نڭ اویله نمازی قضاغه قالوب قویاش‌نڭ نوری
ایکنرگان‌نڭ صوڭنده خاطرینه کلسه وایکنندی نمازینی دخی قیلمغان
. وآنا قایسی‌سنی قیلورغه کرك ؟
ك او- صاحب ترتیب اولغان کشی‌نڭ اویله قضاسی‌وار ایسکن قضا ایدنچه
یلمای وقت طار اولوب ایکنندی نمازی مکروه وقتقه قالسه اول کشیگه
مازنڭ اویله‌نی اوقورغه کرك بو صورتده‌ده ترتیب شرطدر. اما حسن بن
ورزد قاشنده آندن ترتیب ساقط اولوب اول کشی ایکنندی نمازینی‌مکروه
زینه قالدیرمیوب قیلور قضانی قویاش بابوغاندین صوڭ‌اوقور آنڭ ایچون
ر؟ ن بن زیاد قاشنده قویاشنڭ نوری اوزگارگاچ ایکنندی وقتی چیقادر
اید- صاحب ترتیب بولغان کشینڭ یسیغ ووتر نمازی قالوب
قوغانه نماز وقتی کیرسه نیشلر؟
کند- بر کشی یسیغ ووتر نمازینی اوقومایچه یوقلاسه کیچه اویانمایچه
سورڭ آتقاچ اویانسه اوزی صاحب ترتیب اولسه یسیغ‌نی ووتر نمازینی
وب اینمگه وقت اولسه ترتیب اوزره الڭ اوّل آنلری قضا ایدوب صڭره
ونه نمازینی قیلور، بونده معتبر اولان مطلق وقت اولمغیدر یوخسه
لبهٔ ظن دکلدر، غلبهٔ ظن‌نڭ صورتی بو کیلاچك مسئله‌در .
ماز - بر کشی یسیغ ووتر نمازلرنی اوقومایچه یوقلاغان ایدی اویاندقنده
ڭ آتقان بولسه بو کشی قضا نمازلرنی اوقوسه‌م ایرته نمازینڭ وقتی
ر بنار دیب ایرته نمازین اوقوسه حال‌بوکه وقت طاراولمدیغی معلوم اولسه
طا بو کشینڭ ایرته نمازی نیچوك اولور؟
ت ج - اوستنده یسیغ ووتر نمازلری قضاسی اولغان کشی ایرته نمازینه
ونت طار دیب ایسابلاب یسیغ ووترنی قضا قیلمازدن اوّل ایرته نمازینی
قیلسه حال بوکه وقت طار اولمدیغی معلوم اولسه اوقوغان ایرته
نمازی باطل اولور.
س - باطل بولغاچ نیچك ایدر ؟
ج - بو کشی قارار یسیغ ووترنی هم ایرته نمازنیده اوقورلق وقت
بولسه اوّلا یسیغ نمازینی اوقورده صڭره ایرته نمازین اوقور اگر

وقت ایکیسنی‌ده صیدرورلق اولمسه ایرته نمازین‌غنه قاینا

س — بر کشی بش وقت نمازدن برینی اونوتسه قای
اولدیغنی بلمسه نیچوك ایدر ؟

ج — بر کشی بر کون بر کیچه‌لك نمازدن برینی اونوتس
نماز اولدیغنی اصلا بلمسه اول کشی بش نمازنی قایتارو
یا ثادن اوقور. واگر ایکی کونلك نمازدن ایکی نماز قال
آنلرك قایسی نماز اولدیغنی اونوتسه اول کشی ایکی کونل
نمازنی قایتارور واگر اوچ یا دورت کوندن دورت نماز
قایسی نماز اولدقلرینی بلمسه ینه مذکور حکم اوزره‌در. وب
محمد دیمشکه بر کشی بر نمازده بر سجده‌نی قویسه لکن
نمازده اولدیغنی اونوتسه اول کشی بش وقت نمازنی قای
بشقه رکنلری دخی قویدیغنی بلوب لکن قایسی نمازده اول
بلمسه ینه شول حکم اوزره‌در.

(فصـــــل مسجد وجماعتنی بیان ایدر)

س — جماعت ایله نماز قیلمق نه‌در ؟

ج — جماعت ایله نماز قیلمق قوتلی‌راك سوزده واجبدر سنت د
ایتوله‌در سنت بلن ثابت اولدیغی ایچون.

س — جماعت ایله نماز قیلمق‌نك فائده‌لری نه‌در ؟

ج — جماعت ایله نماز قیلونك فائده‌لری بیك کوبدر اوّلا جم
ایله ایکی رکعت نماز قیلمق یالـگز یکرمی یدی رکعت نماز قیلغا
ثوابی آرتغراقدر ایکنچی مؤمنلر بر یرگه جیولغانلقدن آرال
دوستلق ومحبت حاصل اولور اوچنچی نادانلر عالملردن کوروب
اوگره‌نورلر دورتنچی نمازی قبول اولمغانلرك نمازینی قبول اولغا
حرمتینه الله تعالی قبول ایدر بوندن بشقه‌ده نیچه نیچه فائدهل
واردر. اصحابدن ابن مسعود ایله ابو موسی الاشعری وامام ا

رحمة الله عليهم قاشلرنده جماعت ايله نماز قيلمق فرض
امام شافعى وكوب صحابەلر فرض كفايەدر ديمشلر جماعتنى
رخصت يوقدر.
مسجدكه بارماينچه امام نماز قيلسه جماعت ثوابى طابيلورمى؟
جماعت ديمك امام ايله نماز قيلمق كرك مسجدده وكرك
اورونده اولسون واجب وسنت اولغان جماعت شولدر قايده
ده جماعت ثوابى طابلور لكن مسجدكه بارو ثوابى طابلماس
كه بارو ايچون اوز آلدينه بيك كوب ثواب واردر.
مسجدكه كرمكنك مستحبى نەدر؟
مسجدكه كرگانده اوّل اوڭ آياقنى آطلاب كيرمك اوشبو دعانى
مستحبدر. (اَللّٰهُمَّ افْتَحْ لِى اَبْوَابَ رَحْمَتِكَ وَانْشُرْ عَلَىَّ خَزَائِنَ رَحْمَتِكَ)
عربچه بلمسه اوز تلى ايله بويله ديور اى الله مڭا رحمت
لكرڭنى آچقل ورحمت خزينەلرڭنى چاچ.
مسجددن چقغانده نه روشچه چقارغه كرك؟
مسجددن چقغانده اوّل صول آياقنى آطلاب چقمق واشبو دعانى
مستحبدر (اَللّٰهُمَّ اِنِّى اَسْئَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ الْعَظِيمِ) اگر عربچه
بويله ديور اى الله تحقيق مين اولوغ فضل ورحمتڭنى صورايمن.
مسجدكه كرگاچ نيشلرگه تيوش؟
مسجدكه كرگاچده بر سنت نماز اوقولسه ايكى ركعت
الْمَسْجِدْ نمازى اوقمق مستحبدر، مسجد ايچنده ادب وتواضع
اوطورمق ذكر (لا اله الا الله) وتسبيح (سبحان الله) وتحميد
مد لله) وتكبير (الله اكبر) ايله شغللنمك توبه واستغفار دعا
رع ايله شغللنمك، قرآن يا كتاب اوقوب اوطورمق ياكه
سويلاب يا طڭلاب اوطورمق يا علم اوگرەتوب يا اوگرەنوب
رمق مستحبدر صوغان صارمساق وطرما وبشقه آوزنى صاصوته

طورغان نرسەلرنی آشاغان کوینچە مسجدکە کیرمك ومسجدنی بو
دنیا ایشلری قیلوب ودنیا سوزلری سویلاب کولشوب ...لر
مکروهدر، اما خاتونلرغە جماعت ایلە نماز قیلمق مکروه... ج
امامیدە خاتون اولسە اما ایرلرگە اویوب اوقوسەلر جماعت... ج
طاپارلر، لکن خاتونلر جماعت نمازی ایچون مسجدکە بارولری... آ

(فصـــــــــل صلواة جمعە بیانندە)

س — جمعە نمازی قیلمق نەدر؟

ج — جمعە نمازی قیلمق شرطلر طابلدقدە فرض عیندر...

س — جمعەنڭ شرطلری نەدر؟

ج — جمعەنڭ شرطلری بش وقت نمازنڭ شرطلرندن بش
ایکی شرطلری دخی باردر آلتیسی جمعەنڭ واجب بولماقینڭ
وآلتیسی واجب بولغاننڭ صوڭندە اداسنڭ (اوتەمکینڭ) شرط

س — جمعەنڭ واجب بولمقینڭ آلتی شرطلری نەلردر؟

ج — جمعەنڭ واجب بولمقینڭ شرطلرندن بری ایر اولمق خا
واجب دگلدر. ایکنچی مقیم اولمق مسافرگە واجب دگلدر
مسافرغە بارغان یرندە اون بش کون طورمقنی نیت اینسە ...
اولور. اوچنچی کوزلری کورگانلر قیلور ایکی کوزی کو
صوقرلرغە واجب دگلدر. دورتنچی آیاقلری سلامت اولمقدر
آیاغی اولمغانلرغە واجب دگلدر. بشنچی صحت اولمقدر خستە
کوچی یتکانلرگە واجب دگلدر. آلتنچی آزاد اولمقدر. قول
وطوطقونداغی کشیلرگە واجب دگلدر صوقرنی یتاکلاب یورتور کش
بولسە وقولغە خوجەسی رخصت ویرسە آنلرغەدە جمعە واجب اولور

س — اشبو جمعە واجب اولمغان کشیلر جمعە اوقوسەلر درست اولور

ج — جمعەنڭ واجب اولمقینڭ شرطلری بولمغان کشی‌لر مثلا مس
قول، صوقر بونلر جمعەغە واروب جمعە اوقوسەلر آنلرنڭ جمعەل...

...ن بولور یاکادن اویله نمازی اوقمق فرض اولماز واگر جمعه‌غه
...لر اویله نمازینی قیلورلر آنلرغه جمعه‌غه بارمغان ایچون گناه اولماز.
– جمعه‌نڭ اداسینڭ شرطلری نیچه‌در؟
– جمعه نمازینی اوقور ایچون آلتی شرط واردر.
– آنلر نه‌لردر؟
– اوّل جمعه اوقوله طورغان یر مصر اولمق.
– مصر نه‌در؟
– مصر شول اولور آنده توره وقاضی اولوب شریعت حکمنی یورتورگه
...بولوب شریعت حکمن یورتورگه کوچی یتارگه کرك یا که مصر شول بولور
...واجب اولغان کشیلر همه‌سی بارسه‌لر مسجدلرینڭ اولوغسینه صیماسلر.
– جمعه اوقور ایچون مسجد اولمق شرطمی؟
– جمعه اوقور ایچون مسجد شرط دگلدر.
– ایکنچی شرطی نه‌در؟
– ایکنچی شرطی جمعه‌ده امام اولغان کشی پادشاه طرفندن
...نصت ویرلمش کشی اولمقدر.
– اوچنچی شرطی نه‌در؟
– اوچنچی شرطی جمعه‌نی اویله وقتنده قیلمقدر اویله‌دن اوّل
... که اویله وقتی چیقدقدن صوڭره قیلنماز صوڭره‌دن قضا اولنماز.
– دورتنچی شرطی نه‌در؟
– جمعه‌نڭ اداسنڭ دورتنچی شرطی جمعه‌نڭ فرضندن اوّل امام
...طبه اوقمقدر وخطبه دخی جماعت حضورنده قچقروب اوقلوب جماعت
...یشنورلك بولمق تیوشلیدر وخطبه‌نڭ واجبی آیاق اوستی جماعتکه
...ارشو اولوب طهارت ایله ونجاستدن پاك وستر عورت ایله اولمقدر.
– بشنچی شرطی نه‌در؟
– بشنچی شرطی جماعت امامدن باشقه اڭ آزی اوچ کشی
...ولمقدر آنلر مسافر قول یا صوقر اولسه‌لر دخی درستدر لکن
...آنلر خاتون وصبی اولسه‌لر درست اولماز.

س — آلتنچی شرطی نه‌در؟

ج — آلتنچی شرطی جمعه اوقوله طورغان یرگه هر کشیگه ...
رخصت اولمقدر. اگر خلقغه کرورگه رخصت ویروب خلقلر ...
کرمسه‌لر بو صورتده آنلرنڭ اوزلرینڭ اوقومقلری درست او...

س — جمعه واجب بولغان کشی جمعه‌نی اوقی آلمای قالسه نیشل...

ج — جمعه نمازی اوقی آلمای قالغان کشیلر اویله نمازینی قب...
لکن آنلرغه جماعت اولوب اویله اوقومقلری کراهت تحریمی...
مکروهدر اگر جمعه واجب اولغان کشیلر جمعه‌غه بارمای ...
مسجدده جمعه اوقولمازدن اول یورطلرنده اویله اوقومقلری کراهت ...
ایله مکروهدر. لکن جمعه واجب اولوب جمعه نمازینه بارمای ...
کشی بیك اولوغ گناهلی اولور وبیك کوب ثوابدن محروم قا...

س — جمعه واجب اولمغان صاحب عذر ومسافر واسیرلرگه ...
اوقومق درستمی؟

ج — جمعه نمازینڭ واجب اولمقینڭ شرطی بولنمغان کشی‌لر ...
اوقوسه‌لر درست اولوب وجمعه‌نڭ فضیلتنه ایرشورلر آنلر جمعه اوقو...
اویله نمازی قیلسه‌لر گناهلی اولمازلر لکن جمعه قیلسه‌لر آر...
وثوابی ده کوب اولور اوشبو جمعه واجب اولمغان کشیلرگه جمعه نمازی ا...
طورغان شهرلرده یوللرده مسجدده جمعه اوقولمازدن اوّل اوقومقلری م...
اولوب دخی جماعت ایله اویله اوقومقلریده کراهت تحریمیه ایله مکروه...
جمعه اوقولمی طورغان آوللرده جمعه کون اویله نمازینی جماعت ا...
اوقومق درستدر مکروه دگلدر.

س — بر کشی جمعه کون جمعه‌غه بارماینچه قالوب یورطنده اویله نما...
قیلوب بونڭ صوڭنده جمعه نمازینه بارسه نیچوك اولور؟

ج — یورطده جمعه کونی اویله نمازی قیلوب جمعه نمازینه بار...
جمعه‌نی ینه قیلسه یورطنده قیلدیغی اویله نمازی نافله‌یه ایلانور جمعه...
فرضدن کیتار اگر مسجدکه باردقده امام جمعه نمازی قیلمش بولسه قیلد...
اویله‌سی نافله‌یه ایلانمینچه اویله نمازی فرضدن کیتار.

مه نمازی نیچوك اوقولور؟

بگه قرآن شریف اینولدکدن صوڭره الڭ اوّل نیت ایتدم بوکونگی جمعه
لر اول سنتنی قیلمغه دیوب دورت رکعت نماز قیلور اوشبو نماز
اولور کدر.

نیشلر؟ بر کشی جمعه‌نك سنتنی اوقورغه کرشکان ایدی امام خطبه اوقورغه
قیلور اول کشی نیشلر؟

یمیه بر کشی سنت اوقورغه کرشکان ایکن امام خطبه اوقورغه کرشسه
قالسه رکعت تمام ایدوب سلام ویروب خطبه‌نی طڭلار آنڭ ایچون خطبه
تحریمی فرضدر. فرضدن صوڭ دورت رکعت ایدوب قضا قیلور. اگر
خطبه‌غه کرشکانده اول کشی اوچنچی رکعتکه طورغان بولسه دورت
قالورنی تمام ایدر. خطبه اوقوچی منبرگه چقغان وقتده سنتکه کرشمك
جهدر. خطبه طڭلامق فرض ایدی فرضنی قویوب سنت ایله
لندیکی ایچون.

ج — جمعه سنتندن صڭره نه قیلنور؟

ومینه — خطیب خطبه اوقودقدن صڭره محرابه کیردکده جماعت دخی
تن ایلدم الله تعالینڭ رضاسی ایچون جمعه نمازینك فرضنی قیلمغه
وقوبودم حاضر اولغان امامغه دیب الله اکبر دیوب قولاق قاغوب
رجمانك اوقورده امامنڭ قرائت اوقوغاننی طڭلاب طورور اشبو روشچه
ایکی رکعت فرض قیلنور.

س — بر کشی جمعه‌ده التحیاتده یا سجدهٔ سهوده یتشسه جمعه‌گه یتشکان
بولوب امامغه اویورمی یا که اویله اوقورمی؟

ج — برکشی جمعه فرضنده امامغه التحیاتده یاسجدهٔ سهوده یتشسه امامغه
اویور امام سلامو یردکدن صڭره طوروب ایکی رکعت قیلور امّا امام
محمد قاشنده اگر اول کشی امامغه ایکنچی رکعتنڭ رکوعنده یتشوب امام
ایله رکوع ایتسه جمعه‌گه یتشکان اولور اگر آندین صڭره یتشسه جمعه‌گه
یتشکان اولماز امام سلام ویرگاچ طوروب دورت رکعت اویله فرضنی قیلور.

س — جمعه‌نڭ فرضندن صڭره نه قیلنور؟
ج — جمعه‌نڭ فرضندن صڭره ینه دورت رکعت سنت مؤکله
س — بو دورت رکعت سنتدن صڭره نه قیلنور؟
ج — صڭره نیت ایتدم وقتنه یتشوب قیلمدیغم آخر اویله‌
دیوب دورت رکعت قیلور. اگر اویله نمازی قضاسی اولم
اولسه دورت رکعتنده‌ده سوره قوشار اگر جمعه نمازی جمعه‌د
بو دورت نافله اولور نافله‌نڭ ایسه هر رکعتنده سوره قوشمق
اگر جمعه‌دن کیتکان اولمسه اول دورت رکعت شول کوننڭ اویله‌
اولور دورت رکعتنده‌ده سوره قوشمقنڭ ضرری اولماز.
س — اگر اویله نمازی قضاسی بولغان کشی اولسه بود
رکعتینه‌ده سوره قوشارمی؟
ج — اویله نمازی قضاسی بولغان کشیگه اوّلگی ایکی ر
سوره قوشوب صوڭغی ایکی رکعتنده یالڭز فاتحه اوقومق آ
آنڭ ایچون جمعه جمعه‌دن کیتمسه شول آخر اویله نیتی ایله قیل
دورت رکعت اول کون‌نڭ اویله فرضندن اولوب اویله‌نی اوقومش او
اگر جمعه جمعه‌دن کیتسه اول دورت رکعت آنڭ قضاغه قالغان ا
سنتدن کیتار. آنلرڭ ایسه ایکیشر رکعتلرنده سوره قوشمق واجب اول
صوڭغی ایکی رکعتلرنده یالڭز فاتحه اوقیلور. اویله‌سی قضا
قالغان کشیگه بویله تیوشلیدر.
س — صڭره نه قیلنور؟
ج — دورت رکعت آخر اویله نیتی ایله قیلدیقدن صڭره نیت ایلدی
اشبو وقتنڭ سنتن قیلمغه دیوب ایکی رکعت دخی قیلور مجموعی اون آلت
رکعت نماز اولور اگر جمعه درست بولسه سنتلری ایله اوتالمش اولور
جمعه درست اولمسه اویله اوتالمش اولور.
س — جمعه‌نڭ فرضندن صڭره اوقوله طورغان نمازلرنی اوقومایچه چقغان
کشیلرڭ حالی نیچوک اولور؟
ج — بعض آدملر اوتورمندن قاچقان بورلر کبی جمعه‌نڭ فرضندن

اوقوله‌طورغان نمازلرینی اوقومایـنچه‌چیقوب کیتولری اصلادرست دکلدر
وکده ایچون اگر قیلدیغی جمعه درست اولمدیغی حالده بو نمازلرنی
ان کشی اول کون‌نك اویله نمازینی قویمش اولورا گر قیلدیغی
یله نه درست‌بولسه قضا قالغان اویله‌سی بولسه اویله‌سنی قضا قیلمش اولور
لمغان اگر قضاسی اولمسه نافله‌نماز قیلمش اولوب بیوك ثوابلر طابار
ه‌دن اوقومایـنچه چیقغان کشی بونلردن محروم اوله‌در. جمعه‌نك شرطلری
ق بولسه جمعه نمازی درستدر، لـکن شرطلرینك بعضیسنك طابلماقنده
ه فرق اولدیغندن صاقلانمق ایچون وقتی‌ایله ادا ایدوب فرضندن صکره
غان نمازلری خصوصا دورت رکعت آخر اویله‌نی قویماسقه تیوشیلدر.

— جمعه‌نك سنتلری نه‌در؟

— جمعه نمازی ایچون غسل قویونمق وخوش ایسلی مایلر سورتنمك
کغنا وتازه کیوملر کیمـك وطرناقلرینی کسمك ومسجدکه ایرته وارمقدر
رتلق اوّلـگی اذاننی یعنی مناره‌ده ایتوله طورغان اذان ایشتکان کشی‌گه
اشنی و صاتوینی قویوب جمعه نمازینه وارمق واجبدر بارمای قالغان
کشی بیك ضور گناهلی اولور.

—جمعه‌نك‌مکروهلری‌نه‌در؟

— جمعه‌نك مـکروهلری امام منبرگه خطبه اوقورغه چیقغاچ سنت
اوقورغه کریشمك وخطبه اوقوغان وقتده قرآن اوقمق ودنیـا سوزی
سویلشمك آرطده اورین بار ایـکن آلداغی صفقه وارام دیب کشیـلرنك
جیلکه‌سندن آطلاب رنجوتمك پیغبمر صلی علیه وسلم دیمشلرکه امـام
ترمذی ایله‌ابن ماجه روایت ایله‌لر حضرت معاذ بن انس رضی‌الله عنهدن
من تخطی رقاب الناس یوم الجمعة اتخذ جسرا الی جهنم معناسی بر کشی جمعه
کون کشیلرنك جیلـه‌سکندن آطلاسه اول کشی‌نی قیامت کونده تموغغه
باروچیلرنك آیاق آستینه کوپر قیلنوب اوستندین طابناب بارورلر
دنیاده کشیلرنك جیلـکه‌سندن آطلاغانینك جزاسیدر. وعذرسز یوتـکرمك
تیوچکرگان کشی‌گه یرحمك الله دیمك وتسبیح ایتمك وتچقروب صلوات

ایتمك وصحابه‌لرنك اسم شریفلرینی ایشتدکده رضی الله عنه دیب
سویلنگانلر جمله‌سی کراهت تحریمیه ایله مکروهدر آنك ایچون
اوقولغان وقتده تیك طوروب طـڭلامق فرضدر الله‌تعالی‌نـڭ

(فصـــــــل جنازه نمازی بیاننده)

س — اولوك یومق نه‌در؟
ج — اولوك یومق فرض کفایه‌در.
س — اولوکنی نیچوك یووارغه کرك؟
ج — اوّل اولوکنڭ عورت یرلرینی اورتور اولوکنی یووچی
قولینه برچوپراك کیوب یا اوراب اولوکنڭ عورت غلیظه اولغان اعضا
یووار تمام تازارغانچه بونڭ صوڭنده نماز طهارتی کبی طهارت قیلدیر
لکن آغزینه بورنینه صو ویرماز بارماقینه‌بر چوپراك اوراب
بارماق ایله تشلرین ایرینلرین مسح قیلور بورون تیشوکلرینه‌ده
روشچه مسح قیلوربونڭ صوڭنده صول قابرغه‌سینه یاتقروب اوڭ یاغند
باشندن آیاقینه‌چه اوچ مرتبه یووار بونڭ صوڭنده اوڭ قابرغه‌سینه یاتقر
صول یاغندن باشندن آیاقغه‌چه اوچ مرتبه یووار بونڭ صوڭنده اولوك
آزراق اوطورطقانداى ایتوب قورصاغندن سیپار اگر نجس چیق
نجس چیقغان یرینی یووار غسلنی قایتارماز بونڭ صوڭنده پـاك اولغ
بر یموشاق نرسه ایله اولوکنڭ تننی سورتور قورتورده کفنینه صالور
س — کفن صارمق نه‌در؟
ج — کفنلمك فرض کفایه‌در.
س — کفن نیچه تورلی؟
ج — اوچ تورلیدر سنت کفن، کفایه کفـن، ضرورة قدری کفن
س — سنت کفن نیچه قاتدر؟
ج — ایرلرگه اوچ قات قمیص، ازار، لفافه‌درخاتونلرغه بش قات قمیص
ازار، بورکانچك، لفافه، خرقه.

— قمیص (آخرت کولـگی) قایدان قایده چاقلی ؟
— مویندان آیاقغه چاقلی ؟
— ازار نیچوك بولور ؟
— ازار باش اوچندن آیاق اوچینه چاقلی ؟
— لفافه نیچوك ؟
— لفافه‌ده ازارکبی باش اوچندن آیاق اوچینه چاقلی، لـکن لفافه‌نی ازاردن بر آز اوزونراق قیلنور بیلار ایچون .
— خاتونلرغه بورکانچك نیچوك اولور ؟
— بـورکانچك‌نك اینی ساچنی قاپـلارلـق بویی ایکی آرشین بولور .
— خرقه نیچوك بولور ؟
— خرقه ایمچاکندن کندکینه چاقلی اولور.
— کفن کفایه کوبمی ونیچه قات ؟
— ایرلرگه ایکی قات ازار ایله لفافه خاتونلرغه اوچ قات ازار لفافه بورکانچك ؟
— کفن ضرورة کوبمی ؟
— کفن ضرورة شول نی طابولسه شونك ایله کفن ایتمك .
— اولوکنی کفنلـگان وقتده نیچوك کفنلنور ؟
— ایرلر ایچون اوّلا لفافه‌نی یایارلر آنك اوستینه ازارنی آنك اوستینه قمیصنك بر طرفن صالورلرده آنك اوستینه اولوکنی صالوب قمیصنی کیدیرورلر آنك صوڭنده ازارنك صول یاغنی یابارلر صڭره اوڭ یاغنی صڭره لفافه‌نك صول یاغنی صڭره اوڭ یاغنی یابارلر کفننك تارالمقندین قورقسه‌لر آیاق اوچندن باش اوچندن بیلارلر.
— خاتون بولسه نیچوك کفنلنور ؟
— اوّلا خرقه‌نی یایارلر آنك اوستینه لفافه آنك اوستینه ازار آنك اوستینه بورکانچك آنك اوستینه قمیصنی صالورلرده اوّلا قمیصنی کیدیرورلر مونك صوڭنده ساچن ایکی طلوم ایتوب کوکـرا کینه

صالورلر بونك صوگنده بورکانچکنی یابارلر مونك صوگنده
لفافەنی قابلاب خرقه بلن بیلارلر اگر کفننك سوتولا کندین
باش اوچندنده آیاق اوچندنده بیلانور.

س — جنازه نمازی قیلمق نەدر ؟

ج — جنازه نمازی قیلمق فرض کفایەدر.

س — جنازه نمازینك شرطلری نەدر ؟

ج — بش وقت نمازنك طیشنده اولغان شرطلر جنازەده دخی
آنك اوستنه دخی اوچ شرطی واردر بری جنازه مسلمان
ایکنچیسی اولوك یوولغان بولمق اوچنچی جماعتنك آلدنده
امام اولغان کشی جنازه ایر اولسون کرك خاتون اولسون
اولوکنك کوکراگی قارشوسنده طورور.

س — جنازه نمازینه نیچوك نیت قیلنور ؟

ج — جنازه نمازینه بویله نیت ایدر نیت ایتدم الله ایچون
بو میت ایچون دعاغه اویودم اشبو حاضر امامغه دیوب الله
دیوب قولاق قاغوب قول باغلار امام وجماعت (سبحانك اللهم وبحمدك
وتبارك اسمك وتعالی جدك ولا اله غیرك) بونی اوقورلر
تکبیر شرطدر. آندین صوك قوللرینی کوتارماینچه الله اکبر دیب

س — بو ایکنچی تکبیردن صکره نه اوقور ؟

ج — امام وجماعت بو ایکنچی تکبیردن صکره بو صلواتنی اوقور
(اللهم صل علی محمد وعلی آل محمد کما صلیت علی ابراهیم
وعلی آل ابراهیم انك حمید مجید۞ اللهم بارك علی محمد وعلی
آل محمد کما بارکت علی ابراهیم وعلی آل ابراهیم انك حمید مجید)
بو صلواتنی اوقدقدن صوگره ینه قوللرینی کوتارمینچه اوچنچی تکبیر
ایتورلر الله اکبر دیوب.

س — اوچنچی تکبیردن صوگره نه اوقور؟

ج — اوچنچی تکبیردن صوگره اوشبو دعانی اوقور (اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِ

...بينا وشاهدنا وغائبنا وصغيرنا وكبيرنا وذكرنا وانثانا ❁ اللهم من
...بيته منا فاحيه على الاسلام ❁ ومن توفيته منا فتوفه على الايمان ❁
...لهم ان كان هذا الميت محسنا فزد في احسانه وان كان مسيئا فتجاوز عنه ❁
اگر بو دعانی بلمسه بو دعانڭ معناسنی اوز تلنچه اوقور: ای
الله بزلرنڭ تركلرمزنی، اولوكلرمزنی، حاضرلرمزنی، غائبلرمزنی، كچكنه‌لرمزنی،
اولوغلرمزنی، ايرلرمزنی، خاتونلرمزنی، بارلقا. ای الله تريك بولغانلرمزنی
...سلام دينی اوزره تريك قيل. اولگانلرمزنی ايمان ايله وفات قيل. ای
الله اگر بو ميت ايذگو كشی بولغان بولسه ايذگولكينی آرتديرو. اگر
گناهلی كشی بولغان بولسه گناهلرنی عفو قيل. ديور. بنه دورتنچی مرتبه
الله اكبر ديوب تكبير آلورلر.

س — دورتنچی تكبيردن صوڭره نی اشلرگه كرك؟
ج — دعا بتديگی ايله امام وجماعت الله اكبر ديدكدن صوڭره ايكی
يانلرينه سلام ويروب نمازدن چقارلر جنازه نمازنڭ اوّلگی تكبير شرطدر
قالغان اوچ تكبيرلری ركنلريدر اوّلگی تكبيردن باشقه تكبيرلرده
قولين كوتارمز.

س — جنازه صبی بولسه نيندای دعا اوقولور؟
ج — مذكور دعانڭ ايچنده فتوفه على الايمان ديدكدن صوڭره (اللهم
اجعل هذا الميت لنا فرطا اللهم اجعله لنا اجرا وذخرا اللهم اجعله لنا شافعا
ومشفعا) معناسی: ای الله بو ميتنی بزنڭ ايچون آلدان بارغان ايذگولك
كبی قيل ای الله بو ميتنی بزنڭ ايچون اجر وهم كيلاچك ايچون
حاضرلنگان آزق كبی قيلغل ای الله آنی بزنڭ ايچون شفاعتچی وشفاعتنی
قبول قيلنمش قيل. مجنونگه دخی صبی دعاسی اوقلور اگر مجنونلگی
بالغ اولمزدن اوّل ايرشمش اولسه اگر بالغ اولغاچ ديوانه اولغان اولسه
بالغلرگه اوقوله طورغان دعانی اوقولور.

س — جنازه نمازینه صوڭره‌دن یتشکان کشی نیچوك اوقور؟

ج — جنازه نمازینه قای اورنده یتشسه امامنڭ تکبیرینی کوتمینچه ایتوب امامغه اویور امامنڭ سلامندن صوڭره قالغان تکبیرلری قضا اگر بر کشی امام دورتنچی تکبیری آلوب سلام ویرگانده کلوب حاضر اوّلگی تکبیرنی آلوب امامغه اویور امام سلام ویردیکی ایله کشی اوچ تکبیر دخی ایتوب دورت تکبیری تمام ایتوب ویرور اشبو تکبیرلرده دعالرینی اوقومز امامنڭ اوقودیغی کفایه ایلدر. آنڭ ایچون اول کشی دعا ایله شغللنوب نمازینی تمام ایتمسه اوّل اولوکنی کوتاروب جیلکه‌لرینه قویدقلری ایله اول کشی‌نڭ نمازی باطل اولور آنڭ ایچون قضا ایتدیکی تکبیرلرده دعانی اوقومز. اگر دعا اوقوب یتشورلك اولسه اوقمق تیوشلیدر.

س — اولوکنی یومازدن اوّل یاننده قرآن اوقمق درستمی؟

ج — میت یوولمازدن اوّل آنڭ یاننده قرآن اوقمق مکروهدر واولوك ایچون یوزینی طرماب یقاسنی یرتوب تورلی طاقماقلر ایله قچقروب یغلامق بیك اولوغ گناه وحرامدر. بویله حیوان کبی قچقرغان خاتونلرنی طیمق وطوقتاتمق تیوشلیدر. آنڭ ایچون پیغمبرمز علیه السلام اولوك ایچون یوزینی طرماب یقاسنی یرتوب قچقروب یغلاغان کشی بزم ملتمزدن دگلدر دیمشلدر امّا قچقرماینچه یغلاوده ضرر یوقدر.

(فصـــــل بیرام نمازی بیان اولنور)

س — عید نمازی قیلمق نه‌در؟

ج — جمعه نمازی واجب اولغان کشی‌گه عید نمازلری دخی واجب اولور جمعه‌نڭ فرض اولماقینه واداسینه اولان شرطلری عید نمازینڭ واجب اولماقینه‌ده شرطدر. جمعه نمازی واجب اولمغانلرغه عید نمازی دخی واجب دگلدر وعید نمازلرنده خطبه اوقومق سنتدر نمازدن صوڭره اوقیلور، لکن جمعه‌ده فرضدر نمازدن اوّل اوقلور.

س — بیرام نمازلرینك وقتی نه وقتدر؟

ج — عید نمازلری قویاش چغوب ایکی آرشین قدری کوتارلدکدن صوڭره اذانسز واقامتسز ایکی رکعت نماز قیلنور رمضان وقربان عیدینك نمازلری ایکسیده بردر هیچ آیرمه‌لری یوقدر، لکن قربان بیرامینك عرفه کونی ایرته نمازنده سلام ویردکدن صوڭره تکبیر ایتمك واجب اولوب بو نمازدن باشلاب بیرامنك دورتنچی کونی ایکندی نمازنده تمام اولور شول یکرمی اوچ وقت نمازلرنك فرضلری صوڭنده واجبدر. بوڭا تکبیر تشریف دینلور.

س — بو تکبیرنك صفتی نیچوکدر؟

ج — اشبو تکبیرنك صفتی سلام ویردیکی ایله (اَللّٰهُ اَكْبَرُ اَللّٰهُ اَكْبَرُ لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاللّٰهُ اَكْبَرُ اَللّٰهُ اَكْبَرُ وَلِلّٰهِ الْحَمْدُ) دیمکدر. ایمدی بو تکبیرنی جماعت ایله قیلغان اولسون ویالگز قیلغان اولسون کرك مسافر وکرك خسته اولسون ایر وخاتون اولسون امامین قاشنده جمله‌سنه واجبدر قصدا قویسه گناهلی اولور اونوتوب قویسه عفو اولنور.

س — عید نمازلری نه وقتغه قدر اوقولور؟

ج — عید نمازلری قویاش کوکنك اورطاسینه یتکانچه یعنی توش وقتینه‌چه قیلنور، لکن توش وقتی یتدکدن صوڭره قیلنماز.

س — رمضان عیدنك بر عذر ایله عید کوننی عید اوقی آلمای قالسه‌لر ایکنچی کوننی اوقولورمی؟

ج — رمضان عیدنك اوّلگی کوننی برعذر سببلی عید اوقوسه‌لر ایکنچی کون اوقومقلری درست اولور.

س — ایکنچی کون ینه برعذر اولوب اوقوماسه‌لر اوچنچی کون اوقورلرمی؟

ج — اوچنچی کون اوقومزلر درست دگلدر شول کوینچه قالور.

س — قربان عیدنك برعذرایله اوّلگی کوننی اوقولمسه نیشلرلر؟

ج — قربان عیدنك بر عذر ایله اوّلگی کوننی اوقومسه‌لر ایکنچی واوچنچی کوننی اوقومقلری درست اولور اوقورلر. اگر قربان عیدنی

عذرسز ایکنچی واوچنچی کونگه قالدرسه‌لر مکروهلق ایله درست
امّا رمضان عیدنی عذرسز ایکنچی کونك قیلمق درست د
قربان بیرامنده عید نمازنی وقت کرگاچك اوقمق مستحب ور
عیدنك بر مقدار کچکتروب اوقمق مستحبدر. بو بیرام نماز
صوکره‌دن قضا اولنمازلر.

س — عید نمازینك مستحبلری نه‌لردر؟

ج — رمضان بیرامنده نمازدن اوّل آشامق وایچمك وقربان بیرا
آشامق وایچمکنی عیددن صوڭغه کچکترمك ومسواک کلنمك وغسل قویون
وخوش ایسلی مایلر سورتنمك ویا کا یا که یوولمش کیوم کیمك ومسجد
یایاو وارمق ورمضان عیدینه واردقك یولك یاشرن تکبیر ایتمك وقربا
عیدینه واردقده قچقروب ایتمك مستحبدر.

س — عید نمازلری نیچوك اوقولورلر؟

ج — اوّلا نیت ایتدم ایکی رکعت رمضان عیدی نمازینی یا که قربان
عیدی نمازنی قیلمقغه اویودم اشبو حاضر امامغه الله اکبر دیوب
قولاق قاغوب قول باغلار امام وجماعت سبحانك اللهم اوقورلر صوڭره
قوللرنی یباروب توبان توشروب اوچ مرتبه الله اکبر دیوب قولاق
قاغوب هر قولاق قاقلدقده قوللرنی یانلرینه توشروب اوچنچی تکبیرده
قول باغلارلر امام اولغان کشی فاتحه وسوره اوقور صوڭره رکوع وسجود
ایدرلر صوڭره آیاقغه قالقوب ینه امام فاتحه وسوره اوقودیغی ایله رکوعغه
کیتمایچه ینه آیاقده قولاق قاغوب اوچ تکبیر ایتوب هر تکبیر آراسنك
قوللرنی یانلرینه توشروپ صوڭره دورتنچی تکبیر ایله رکوعگه کیدوب
سجود والتحیاتنی وصلواتنی اوقوب سلام ویررلر بیرام نمازلری
بویله قیلنورلر.

س — بر کشی بیرام نمازنك امام رکوعده وقتك یتشسه نیچوك قیلور؟

ج — بر کشی بیرام نمازینه امام رکوعده وقتده یتشسه اگر امامغه
رکوعگه یتشه‌چکنه کوڭلی اوشانسه افتتاح تکبیرینی وبیرام تکبیرلرینی
آلوب رکوعگه کیدر واگر امامغه رکوعگه یتشه‌چکنه کوڭلی اوطروب یتماز

ایسه افتتاح تکبیرینی آلوب رکوعگه باروب بیرام تکبیرلرینی رکوعده
ایتور یعنی رکوع تسبیحلری اورنینه اوچ مرتبه الله اکبر دیور اگر
تکبیرلری ایتوب بتره‌ٔزدن اوّل امام قیامغه طورسه اول دخی امامغه
باروب تورور قالغان تکبیر آندن ساقط اولور اول کشی رکوعده
تکبیر اینکانده قوللرین کوتارمز.
س — بر کشی عید نمازینك بر رکعتنه یتشمسه نیچوك اوقور.
ج — بر کشی عید نمازینك برگنه رکعتینه یتشسه اول کشی امامنك
سلامندن صکره آیاقغه قالقوب فاتحه وسوره اوقودیغی ایله قولاق قاغوب اوچ
تکبیر ایتوب صکره رکوع سجود قیلوب التحیاتقه اوطوروب سلام ویرر.
س — امام اولغان کشی عید نمازنده اوّلگی رکعتده تکبیرلرنی
اونوتوب فاتحه اوقومغه باشلاسه نیچوك ایدر ؟
ج — امام بیرام نمازنده تکبیرلری اونوتوب فاتحه‌نك بعضسنی
یا جمله‌سنی اوقوسه صکره خاطرینه کلسه تکبیرلری آلوب فاتحه‌نی
باشادن اوقور اگر فاتحه‌دن صوکره سوره‌ده اوقمش ایسه تکبیرلری
ایتور، لکن قرائتنی قایتارمز واگر تکبیرلرینك برینی اونوتسه
رکوعده خاطرینه کلسه آنی رکوعده قضا ایدر رکوعده قضا ایندیکی
تکبیرده قوللرینی کوتارماز.

(بو فصلده قربانی بیان ایدر)

س — قربان چالمق نه‌در ؟
ج — معلوم اوله‌که قربان بیرامنده قربان چالمق واجبدر. پیغمبرمز
علیه الصلوة والسلام دیمشدرکه بر کشی کوچی یته‌طوروب قربان چالماسه
بزنك مسجدلرمزگه یقین اولمسون.
س — قربان دیمك نه‌در ؟
ج — قربان دیمك یاشی ونوعی بیلگولو اولغان حیواننی الله
رضاسی ایچون قربان کونلرنده چالمقدر.

س — قربان واجب اولمقننك شرطلری نه‌در ؟

ج — اوّلا مسلمان اولمق ایکنچی بای اولمق اوچنچی آزاد ا دورتنچی مقیم اولمق‌در.

س — قربانك سببی نه‌در ؟

ج — سببی قرباننك کونلریدر یعنی ذی‌الحجه‌نك اونچی اونبر اون ایکنچی کونلریدر.

س — رکنی نه‌در ؟

ج — رکنی بیلگولی حیواننی یعنی قربانغه دوست بولغان حیواننی چالمق

س — حکمی نه‌در ؟

ج — حکمی واجبنی اوته‌مش اولور بیوك ثوابقه ایرشور چالم قالسه عذابقه تیوشلی اولور انکار ایتسه کافر اولماز.

س — قربان واجب اولورلق بایلق نه قدردر ؟

ج — قربان واجب اولونك مقداری زکاتده‌گی کبی ایکی بر درهم کموش یاخود یکرمی مثقال آلتونی اولمقدر یعنی اوتوز ص آقچه‌سی اولمقدر. یاکه اوتوز صوملق مالی اولمقدر حاجتندن وبورچند بشقه اوتوز صوملق مالی اولسه قربان چالمق واجب اولور. بونل زکاتدگی کبی یل ایلنمك شرط دگلدر اگر قربان کونلرینك آخرند بای اولسه قربان واجب اولور دخی حاجتندن آرتقان ماللری اولس حساب اولنور زکاتده‌گی کبی صاتو نیتی شرط دگلدر. مثلا ایگونچ اولسه بر آطندن آرتقانی نصابقه حساب اولنور بر کشی‌نك اوزی طوره طورغان اویندن آرتق اویی بولسه یاکه بشقه آرتق قارالتیلری اولسه آرتق کیوملری اولسه هنر ایالرینك اوزلرینه حاجت اولغان قورالری ایکیشر اولسه عالملرك کرا کلی اولغان کتابلری ایکیشر اولسه بردن آرتقانی نصابقه حساب اولنوب قربان واجب اولور. خاتونلرك زینت ایچون طاغا طورغان آلتون کوش آلماس انجی ساعت ومهر معجللری حساب اولنور یورط ایچندگی نرسه‌لرك حاجتدن آرتقانی همه‌سی حساب اولنور. بر کشی‌نك ایکی توشاکی

لسه بـرسی نصابدن حساب اولنور والحاصل هـر نـه اولورسه
ولسون حاجتندن وبورچندن آرتقان نرسه‌سی آوتوز صـومغه یتسه
ل کشی‌گه قربان چالمق وصدقهٔ فطره ویرمك واجب اولور بوندای
کشیلرگه زکات . فطره ونذر کفارت صدقه‌لرینی آلمق حرامدر.

س — قربانغه نیندای حیوانلر درست ؟

ج — دورت تورلی حیواندن قربان بوغازلنور: دوه ، صغر ، کزه
صارق وقوی‌در.

س — قوی وصارق نیچه یاشده بولورغه کرك ؟

ج — بر یاشی تمام اولوب ایکی‌گه چیغارغه کرك .

س — کزه نیچه یاشده بولورغه کرك ؟

ج — بوده بر یاشی تمام اولوب ایکی‌گه چیغارغه کرك .

س — صغر نیچه یاشده بولورغه کرك .

ج — ایکی یاشی تمام اولوب اوچ‌که چقارغه کرك .

س — دوه نیچه یاشده بولورغه کرك ؟

ج — بش یاشی تمام اولوب آلتی‌غه چیقارغه کرك .

س — بونلر نیچه کشیدن درست اولور ؟

ج — صارق ، قوی وکزه بر کشیگه بردن آرتقغه درست دگلدر صغر دوه
یدی کشی‌گه چاقلی درست جیدیدن آرتقغه درست دگلدر. اما بر
صغرنی یا دوه‌نی بر کشی بر اوزینه یا که ایکی کشیگه چالسه‌لر درستدر.

س — بو حیوانلرده نیندای کیمچیلك‌لر بولسه درست دگل ؟

ج — اون بر عیب اولسه درست دگلدر. برنچی ایکی ایرینلری
کیسلمش اولسه ایکنچی ایکی کوزلری صوقر اولسه اوچنچی بر کوزلی
اولسه ودورتنچی قولاقلرینك اوچ اولوشینك بر اولوشندن آرتغراقی
کیسلمش اولسه بشنچی قویروغینك اوچ اولوشینك بر اولوشندن
آرتوغراقی اوزولمش اولسه آلتنچی خسته حیوان اولسه یدنچی قورچانغی
اولسه سکزنچی دیوانه‌لنمش اولسه طقوزنچی آقساق اولسه اونونچی بیك
آرق اولسه اون‌برنچی موگزی صنوب یلکینه یتمش اولسه والحاصل بر

صانالغاندن بشقه‌ده جمیع عیبلردن سلامت بولمق تیوشلیدر .
س — بر کشی قربانلق صاتوب آلغان ایدی آلغان وقتده قربانلق عیبلردن سلامت ایدی بو آلغاچ عیبلندی فرضا موگزی یلکندن یا بشقه عیب طابلدی نیشلر ؟
ج — اگر ایکنچی نی آلورغه کوچی یتسه ایکنچی نی آلور اگر کوچی ایسه شول آلدیغی قربانلغی درست اولور .
س — قربانني عید کوننی قای وقتده بوغازلمق آرتقدر؟
ج — عید اوقوله طورغان یرلرده عید نمازندن چیقغاچده عید اوقوله طورغان یرلرده عید کونی نک طاکی آطقاچده بوغازلسه درست لکن قربان چیقغاچ بوغازلمق آرتوغراقدر .
س — قربانک آخر وقتی نه وقتدر ؟
ج — قربانک آخر وقتی عیدنک اوچنچی کونینده قویاش بایوغانچه‌در
س — قربان بای کشینک اوزی ایچون گنه واجبمی یا که فطره‌داغی کبی کچکنه بالالری ایچونده واجبمی؟
ج — اوزی ایچون گنه واجب اولور کچکنه بالالری ایچون واجب دکل بعضی عالملر صبی‌نک اوزینک مالی اولسه اوز مالندن قربان بوغازلمق تیوش دیدیلر قربان واجب اولمقغه بالغ اولمق شرط دکلدر دیدیلر
س — اوزینه قربان واجب اولمغان کشی قربانلق آلسه بونیچوک اولور
ج — شرعا اوزینه قربان واجب اولمغان کشی قربان نیتی ایله صارق وقوی آلسه نذر حکمنده اولوب بو قربانی بوغازلمق واجب اولور ایتندن اوزی وهم اهل عیالی آشامق حرام اولور آنی صدقه ایلمک لازمدر اسمعیل حقی فتوالرنده تحقیق ایدوب بویله بیان ایتمشدر .
س — نذر نه دیمکدر؟
ج — نذر شول بولور بر کشی فلان مقصودم اولسه الله رضالغی ایچون فلان ایشنی قیلورمن دیمکدر . لکن اول ایش فرض یا واجب جنسندن بولمق شرطدر مثلا اوچ کون روزه توتارمن یا که فقیرلرنی طعاملندرم یا که بش صوم صدقه بیرورم دیمک کبی .

- بر کشی فلان اولیانڭ روحینه نذر ایتدم دیسه یعنی شول اشم
فلان اولیانڭ روحینه قربان بوغازلارمن یا فلان قدر صدقه ویرورمن
بو نذر درست اولورمی ؟

- بویله نذر درست بولماس حرامدر آنڭ ایچون نذر عبادتدر
الله‌دن بشقه‌غه درست دگلدر اگر فلان اشم بولسه الله رضالغی ایچون
اولیانڭ روحینه قربان بوغازلارمن یا که صدقه بیرورمن دیسه درست
بو وقتده نذر الله تعالی‌گه اوله‌در اولیاغه بولمایدر .

- قربان اوستینه واجب بولوب بوغازلاغان کشی ایتنی نچوك قیلور ؟

- اوچ اولوشکه بولار . بر اولوشنی فقیرلرگه صدقه ایتار بر اولوشنی
رین کورشی‌لرین چاقروب آشاتور یا یورطلرینه ویرور بر اولوشنی
جماعتلری ایله آشار اگر آرتق بای کشی اولمسه قربان واجب
ق‌غنه بایلغی اولسه صدقه‌غه تاراتماینچه خاتون بالالرینه آشاتمق
آنڭ ایچون قرباندن مقصود قان آقزمقدر .

قربانڭ تیریسنی نیچوك قیلور؟

قربانڭ تیریسنی اوزینڭ محله‌سینڭ امامی ومؤذنی فقیر اولسه‌لر
ویرر اگر بای اولسه‌لر باشقه فقیرلرگه ویرور اگر تیرینی
آقچه‌سنی بیرسه‌ده درست اولور .

قربانی کیمگه بوغازلاتور؟

اوزی بوغازلمق حکمنی یخشی بلسه اوزی بوغازلمق ثوابدر
اوزی بلمسه بر یخشی کشیگه بوغازلتور .

حیوان بوغازلمق حکمی نیچوك؟

غازلمق حکمی کرك قربان اولسون وکرك ایت ایچون اولسون
شرط، دخی ده دورت نرسه‌نی کیسمك شرط اول دورت نرسه‌نڭ بری
نچی آشاو ایچویولی اولغان جن اوچنچیسی ودورتنچیسی ایکی یاقداغی
طامرلر یعنی موین‌نڭ ایکی طرفنداغی طامرلر شول دورت نرسه‌نڭ
کسا را اگر دورتسنی ده کسمینچه اوچسنی گنه کیسسه‌ده درست اولور امّا
گنه کیسسه درست اولماز تویوننی باش طرفنده قالدرمق تیوشلیدر .

س — بر كشى حيوان بوغازلدقده اونوتوب بسم‌الله ايتمسه نيچوك
ج — بر كشى حيوان بوغازلدقده بسم الله‌نى اونوتوب قربان
حيواننك ايتنى آشامق درست اولور اگر قصدا قويسه
اولماز بوغازلديغى حيوان اولاكسه اولور.
س — قربان بوغازلدقده قربان اوله طورغان حيواننى نه صورتده ياتقز
ج — قبله‌غه قارشو صول ياغينه ياتقزور آياقلرينى باغلار، لكن
آياغيننك اوڭنى بيلامينچه قالدرمق مستحبدر پچاقنى بيك او
قيلور جونندن قويروغندن تارتوب رنجوتماز صوڭره اشبو دعانى
بسم الله الله اكبر ديوب بوغازلار ياكه بو دعانى بوغازلدقدن
اوقور ايكيسيده بردر. دعا اشبودر:
(اَللّٰهُمَّ اِنَّ صَلٰوتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ لَا شَر
وَبِذٰلِكَ اُمِرْتُ وَاَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ اَللّٰهُمَّ تَقَبَّلْ هٰذِهِ الْاُضْحِيَةَ مِنِّي بِا
فُلَانِ بْنِ فُلَانٍ ياكه مِنْ فُلَانَةَ بِنْتِ فُلَانٍ) دير يعنى قربان اوزى
اولسه دعاده (مِنِّي) دير ايكنچى كشى ايچون اولسه اول ك
اولسه (من فلان بن فلان) مثلا من عبدالله بن موسى اگر اول ايكنچ
خاتون كشى اولسه (من فلانة بنت فلان) مثلا من امينة بنت احمد
دعانڭ معناسى بويله‌در: (اى الله تحقيق منم نمازم وعبادتلرم وتركل
اولما كلكم بارچه عالمنڭ خواجه‌سى بولغوچى الله‌تعالى ايچون
قدرتنده‌در اول الله‌تعالى‌نڭ شريكى يوقدر اشبونڭ ايله قوشلدم
مسلمانلردنم اى الله اشبو قربانى مندن قبول قيل ياكه فلان فلان او
ياكه فلانة فلان قزندن قبول قيل) ديگان معناده‌در. قربان بوغاز
صوڭره ايكى ركعت نماز اوقمق مستحبدر نمازدن صوڭ دنيا وآخرت ا
بولغان مقصودلرينى الله‌تعالى‌دن صورار. قربان بوغازلايه‌چق كشى حا
اوخشامق ايچون ذوالحجه آيى كرگاندين صوڭ چاچنى آلدرمايينچه وطرنا

...ماينچه طورمق مستحبدر. بوسويلنمش شيلر همه‌سی مستحبلردر مستحبك
اوني اوزگزگه معلومدر قيلساك ثواب قيلمسه‌ك عذابده شلمه‌ده يوق
...سه حيواننی قبله‌دن بشقه طرفقه قاراتوب بوغازلسه آيافلرينك دورتسنده
دن پچاغی بيلك اوتكون بولماينچه ايكی اوچ مرتبه اشقوب بوغازلسه
...دن قويرو قلرندن تارتسه دعاسنی اوقوماسه اما بسم‌الله قويو درست
...تقدر. بوغازلدقدن صوڭره ايكی ركعت نماز اوقومسه ذوالحجه آيی
...ن آيردكلدن صوڭره ساچلرين. وطرناقلرين كيتارسه همه‌سی درست بولور
وتحاملی بولماز.
اول — قربان‌نك آشارغه درست اولمغان يرلرينی قايده قويار؟
— قربان‌نك آشارغه درست اولمغان يرلرينی اورامرغه طاشلامايچه
... يرگه كوممك مستحبدر.
... — حيوانڭ آشارغه يارامغان نرسه‌لری قايسی‌لردر؟
ج — حيوانڭ آشارغه يارامغان نرسه‌لری يديدر برسی ديشی حيوانڭ
...رجی ايكنچيسی اركك حيوانڭ ذكری اوچنچيسی يومرقه‌لری دورتنچيسی
...وروق قابی بشنچيسی بيز آلتنچيسی اوت يدنچيسی بوغاز قانی بو بوغاز قانی
قطعا حرامدر قالغان آلتيسی كراهة تحريميه ايله مكروهدر. قربانني اوزی
بوغازلمغان كشی قربانڭ يانندە طورمق تيوشلی آنڭ ايچون پيغمبرمز
عليه‌السلام كريمه‌سی حضرت فاطمه‌غه ای قزم قربانڭ بوغازلندقده يانندە
حاضر اول آنڭ ايچون يرگه توشكان اوّلگی طامچی قانی ايله گناهلرڭ
جمله‌سی عفو ومغفرت اولنور ديمشدر.

(فصل تراويح نمازی بيانندە)

س — رمضان شريفده تراويح نمازی قيلمق نه‌دور؟
ج — رمضان شريفده تراويح نمازی قيلمق سنت مؤكده‌در.
ايرلرگه وخاتونلرغه ايرلر جماعت اولوب اولرنده يا كه مسجدلرده قيلمق
افضل وثوابی آرتقدر.

س — تراویح نمازی نیچه رکعتدر ؟
ج — تراویح نمازی یکرمی رکعتدر یکرمی رکعتنی بر سلام ایله یا که د
رکعتنی بر سلام ایله قیلمق درستدر. لکن هر ایکی رکعتنی بر سلام ایله ن
هر دورت رکعت آراسنده دورت رکعت نماز اوقور قدری اوطورمق
مستحبه‌در. اول آراده تلاسه تیك طورور تلاسه قرآن اوقور تلاسه ت
ایتور بو اوطوروغه ترویحه دیئلور (یال ایتمك) دیگان سوزدر.
س — تراویح نمازینه نیچوك نیت ایتارگه کرك ؟
ج — نیت ایتدم بو کیچه‌نك تراویح نمازینی قیلمغه دیوب نیت ا
اگر امامغه اویوسه اویودم اشبو حاضر امامغه دیمك تیوشلیدر. اگر
دیرگاچ شول آراده آشامق وایچمك دنیا سوزی سویلشمك کبی بر
اشلمز ایسه شول بر نیت ایله یکرمی رکعتنی قیلمق درستدر آنك ایچ
یکرمی رکعتی بر نمازدر.
س — تراویح نمازینك وقتی نه وقتدر ؟
ج — تراویح نمازینك وقتی یسیع نمازینك اوّل وقتندن آخر وق
قدردر. لکن یسیع نك فرضندن صوکره قیلنور یسیع دن اوّل درست او
اما وتر نمازی تراویحدن صوکره قیلنور اوّل قیلسه‌ده درستدر.
س — بر کشی مسجدکه کلوب امام تراویحقه کرشکان بولسه ب
کشی نیچوك ایدر ؟
ج — بر کشی امامغه تراویحنی یتشسه اول کشی الك اوّل یسیع نك فرض
سنتنی قیلوب صوکره امامغه تراویح نمازینه اویور امام ایله وترنی دخی
قیلوب صوکره نیچه رکعت تراویح قالغان اولسه آنی قضا ایدر تلاس
تراویحنی اوّل قضا ایدوب وترنی صوکندن قیلور ایکیسیده درستدر.
س — امام وجماعت تراویحنی اون سکز رکعتمی اولدی یا یکرمی رکعتمی
اولدی دیوب شك ایتسه‌لر شکلری بر طرفقه واقع اولمسه نیچوك ایدرلر ؟
ج — امام وجماعت تراویحده اون سکزمی یا یکرمی رکعتمی اولدی دیب
شکلری بر یاقده قوت طابماسه امام وجماعت یالگز باشلرینه ایکیشر
رکعت دخی قیلارلر یالگز قیلولرینه سبب بلکه بو ایکی رکعت آرتق

اولوب تراویحدن بشقه نافله نمازنڭ جماعت ایله قیلنماقی مکروه
اولدیغی ایچوندر
تراویح نمازنده الڭ آزی فاتحه‌دن صوڭره اوچ قصقه آیت یا که اوچ قصقه
آیت قدر بر اوزون آیت اوقومق واجبدر کرڭ ایکیده بر کرڭ دورتده
بر سلام ایله قیلسون هر اوطوروشده صلوات اوقوب آیاققه طوردقده
سبحانك اعوذ بسمله ایله باشلار امام اولغان کشی بونلره رعایت لازمدر
رکوعدن طوردقده ایکی سجده آراسنده تعدیل ارکاننی قویماسقه
تیوشلیدر. آنڭ ایچون تعدیل ارکان بر روایتده فرض یا که واجب
اولدیغی معلومدر. اگر فرض اولدیغی قول ایله حکم اولنسه اول تعدیل
ارکانسز نماز فاسد اولور واجب اولدیغی قول ایله حکم اولنسه واجبی
قویوب اول نماز کیملك ایله قیلنوب آنی یاڭادن اوقومق واجب اولور
اگر اونوتوب قویسه سجدهٔ سهو لازم اولور کرڭ فرض کرڭ نافله هر
نمازلرده بویله‌در. آنڭ ایچون تراویح وبشقه سنت نمازلر آنلره نافله
نماز دینلور، لکن شروع یعنی آنلری قیلمق ایچون نیت ایدوب
باشلادیغی ایله فرض بورچ اولوب اگر آنلری بوزسه یا تعدیل ارکانسز
قیلسه آنلری یاڭادن قیلمق واجبدر. بو نافله نمازلری بعض وقتده
قویسه کوب گناه اولماز، لکن رسول الله‌نڭ شفاعتندن محروم اولور.
لکن نیت ایدوب اوزینه بورچ ایدوب یاڭلش وتعدیل ارکانسز قیلسه
بیوك گناه صاحبی اولور، حاضرگی زمانده بر آولده ایکی اوچ مسجد اولسه
قایسی مسجدده تیز یاتوب بش مینوت اوّل چیقارر ایسه اوز محله‌سینڭ
مسجدنی قویوب اول تیز اوقوغان امامنی ماقتاب آنڭ مسجدینه جیولورلر
ای نادان آحمق سنت اولدیغی تراویح نمازینی قیلوب ثواب طابام
دیوب تیز تیز یاڭلش یوگلش قیلوبده جهنم‌نڭ غیا چوقرینی حاضر
لك عجبلنه طورغان بر حال دگلمیدر؟ آنڭ ایچون باشلامق ایله اوزینه
فرض اولدی اداسنده کیمچیلك قیلوب اوزینه عذابقه لایق ایتدی.
آدملر تراویح عید نمازلرینه کوب یورورلر شهرلرده وآوللرده مسجدلرده

آدملر طولوب مسجدلرده اورون طابلماز ولـكن ربمزنك امری او
فرض نمازلرده مسجدلرده آدم بولنماز عجب بونك سببی نه ؟ حالبوکه
فرض نماز بیك رکعت تراویح نمازلدن افضل وآرتقدر. تراویح
نمازلرینه کلوب فرض نمازلرغه کلماو منافقلق علامتیدر. نافله وتـرا
نمازلرینی قیلغان کشی اولوغ ثوابلرغه وفضیلتلرگه ایرشـور، لـکن
فرض نماز ایچون نیچه یوز بیك یللر عذاب اولنهچغی حدیث شریف
ایله ثابت اولدیغنی هر وقت کوکلدن چقارماینچه فرضلرغهده بی
طرشورغه تیوشلی ، ودخی خاتونلر تراویح وبشقه نمازلر ایچون حاضر
زمانده مسجدکه چقمقلری درست دگلدر چقارلر ایسه گناهلی اولـورلر
خاتونلرك خیرلی مسجدلری یورطلرینك چوقر یرلری اولدیغی حدیث
شریف ایله ثابتدر.

(فصـــــل نوافل بیاننده)

س — نافله نه دیمکدر.

ج — نافله دیب لغتده آرتقغه دیرلر شریعتده فرض وواجب اولمغان
عبادتکه ایتورلر مثلا بش وقت نمازلرنك سنتلری وباشقه نافلهنمازلر کبی.

س — سنت مؤکده اولغان سنتلر قایسیلردر؟

ج — سنت مؤکده اولغان نمازلردن اوّل ایرتـه نمازینك سنتی
صوگره اویلهنك اوّلـگی دورت رکعت وآخرغی ایکی رکعت سنتلری
صوگره اخشام نمازینك ایکی رکعت سنتی صوگره جمعهنك اوّلـگی دورت
رکعت وآخرغی دورت رکعت سنتلری ویسیغنك فرضندن صوگغی
ایکی رکعت سنتی بونلر سنت مؤکدهلردر.

س — سنت غیر مؤکده اولغان قایسی سنتلردر ؟

ج — سنت غیر مؤکده ایکندینك سنتی ویسیغنك اوّلـگی سنتی بونلر
سنت مستحبهدر وینه اویلهنك ویسیغنك آخر سنتلرینی دورتر رکعت
قیلسه بونلرنك دخی صوگغی ایکشر رکعتلری سنت مستحبهدر. وآخشام

نمازینڭ سنتندن صوڭره دورت رکعت دخی نمازقیلمق بونمازغه اوّابین
ولدیرلر وایکی رکعتدن اون ایکی رکعتکه‌چه ضحی نمازی قیلمق
بونلر سنت مستحبه‌در.

س — ضحی نمازینڭ وقتی نه وقتدر؟

ج — ضحی نمازینڭ وقتی قویاش چیقوب کوتارلدکدن صوڭره
توش وقتینه‌چه‌در لکن مختار اولغان وقتی کوندزنڭ دورت اولوشندن
بر اولوشی اوزدیغی وقتدر مثلا قویاش آلتی‌ده چیقوب آلتیده بایوسه
ساعت طقوزده اوچ دورت اولوشندن بر اولوشی اوزدیغی وقت بوله‌در
بس ساعت طوقز ضحی نمازینڭ وقت مختاری اوله‌در. بونلردن باشقه دخی
نافله نمازلر کوبدر.

س — بو نافله نمازلرنی نیچه رکعتده بر سلام ایله قیلمق کرك؟

ج — بو نافله نمازلرنی امام اعظم قاشنده دورتده بر سلام ایله قیلمق
آرتقدر امام محمد ایله امام ابو یوسف قاشنده کیچه ایکیده بر سلام ایله
وکوندز دورتده بر سلام ایله قیلمق افضلدر. ودخی اخشام نمازندین
صوڭره اوّابین نمازی وضحی نمازی کبی نافله نمازلرنی قضاغه قالغان
نمازلری اولمغانلر قیلورغه کرك قضاسی اولغانغه قضا قیلمق تیوشلیدر.
بیك رکعت نافله نماز قیلسه‌ڭ بر وقت نمازنی قضا درجه‌سینه ایریشه
آلمازسین. آنك ایچون قضا فرضدر الله تعالینڭ امریدر امرینی
قوشقاننی قیلماینچه امر ایتمدیکی عملی اشلمك ضور نادانلقدر آندن
ثواب امید ایتمك بیگوا کده نادانلقدر. بو نافله نمازلرنڭ ثوابلری
بیك کوبدر یازمق ایله بیتمز لکن اوّلا قضا نمازلرنی قضا قیلوب
بتروب بو ثوابلی نمازلرنی صوڭره قیلورغه تیوشلی.

س — بر کشی نافله نماز قیلورغه کرشوب یا که نافله روزه‌غه کروب
آنلری بوزسه نه لازم اولور؟

ج — بر کشی نافله نماز قیلورغه کرشوب ونافله روزه‌غه کروب
آنلری بوزسه آنلری قضا تیوشلی اولور. فرضده سجدهٔ سهو لازم اولغان
شینی نافله نمازلرده اشلر ایسه آنلرده دخی سجدهٔ سهو لازم اولور.

س — بر کشی دورت رکعت نافله نماز قیلمغه کرشوب ایکی رکعت نماز
اوقومزدن اوّل بوزسه نیچه رکعت قضا قیلورغه تیوشلی؟
ج — بر کشی ایکندینک سنتی ویسیع‌نك اوّلـگی سنتی وضحی
واوابین نمازی کبی وبشقه نافله نمازلرنی دورت رکعتنی برسلام ایله
قیلمغه نیت ایدوب صوکره ایکی رکعت اولمزدن اوّل بوزسه امام اعظم ایله
امام محمد قاشنده ایکی رکعت قضا تیوشلی اولور امام ابو یوسف قاشنده
دورت رکعت قضا اینمك تیوشلیدر.
س — اگر بویله نافله نمازلری ایکی رکعت تمام ایتدکدن صوکره بوزسه
اول وقت نه لازم اولور؟
ج — واگر دورت رکعتکه نیت ایدوب کریشوب ایکی رکعتنی تمام
ایدوب اوچنچی رکعتنك قیامندن اوّل بوزسه بر شینی قضا لازم اولماز
نمازی تمامدر.
س — اگر اوچنچی رکعتنك قیامندن صوکره بوزسه نه لازم اولور؟
ج — اگر اوچنچی رکعتنك قیامندن صوکره بوزسه ایکی رکعتنی قضا
تیوشلی اولور. بو نافله نمازلر دورتده بر سلام ایله قیلنسه‌ده ایکی رکعتی
بر نماز اولدیغی ایچون بویله قضا اولنور.
س — سنت مؤکده اولغان نمازلرنی اشبو صورتده بوزسه نیچه رکعت
قضا ایدر؟
ج — اگر سنت مؤکده اولغان نمازلرنی مثلا اویله‌نك اوّلـگی سنتی
وجمعه‌نك اوّلـگی وآخرغی سنتی بونلرنك قایسی رکعتنده بوزسه‌ده
بالاتفاق دورت رکعت قضا لازم اولور آنلرنك دورت رکعتلری برنماز
اولدیغی ایچون.
س — بر کشی دورت رکعت نافله نماز قیلمغه نیت ایدوب اوّلـگی
اولطروشنی قویسه نیچوك اولور؟
ج — بر کشی دورت رکعت نافله نماز قیلمغه نیت ایدوب کریشوب
مثلا ایکندینك ویسیع‌نك اوّلـگی سنتی کبی اونوتوب اوّلـگی اوطورشنی
قویسه امام محمد ایله امام زفر قاشنده اول نماز فاسد اولور آنك ایچون

نافله نمازنك هر ایکی رکعتی بر نماز اولوب اوّلگی اوطورشقه اوطورمغی
فرض اولوب آنی قویدیغی ایچون فاسد اولور ایمدی امام محمد ایله
امام زفر قاشنده اوّلگی ایکی رکعتنی قضا ایدوب صوڭغی ایکی
رکعتلرینی قضا ایتمز آنلر درست اولدیغیچون اما امام اعظم ایله امام
ابو یوسف قاشلرنده اول کشی‌نڭ نمازی بوزولماز نمازی بوزولمغاچ
بر شیئی قضا لازم اولماز لکن اونوتوب قویغانلق ایچون سجدهٔ سهو
واجب اولور امام محمد ایله امام زفرنڭ بوزوله دیب ایتمکلری قیاسادر
امام اعظم ایله امام ابو یوسف‌نڭ بوزلمای دیمکلری استحسانادر. اگر
دورت رکعت نیت ایتماینچه اونوتوب اوچنچی رکعتکه تورسه قایتوب
اوطورمسه بالاتفاق نمازی بوزیلور.

(فصل اسلامڭ بناسندن اوچنچی روزه بیان اولنور)

س — اسلامنڭ بناسندن اوچنچی نه‌در؟

ج — اسلامنڭ بناسندن اوچنچی رمضان آینده روزه طوتمقدر هر عاقل
بالغ اولغان کشی‌گه فرض عیندر فرضلغی کتاب، سنت، اجماع امت وقیاس
ایله ثابتدر انکاری کفردر.

س — صوم (روزه) نه دیمکدر؟

ج — طاڭ آطقاندین قویاش بایوغانچه نیت ایله آشاونی وایچونی
وجماعنی قویمقدر.

س — روزه‌نڭ فرضی نیچه‌در؟

ج — روزه‌نڭ فرضی اوچدر بریسی نیت ایتمکدر. نیت شول کوڭلی
ایله روزه اولمغه قصد ایتمکدر تیل ایله نیت ایتمسه‌ده درستدر، لکن
تیل ایله نیت قیلمق مستحبدر عربچه نیتی بویله‌در:

(نَوَیْتُ اَنْ اَصُومَ صَوْمَ شَهْرِ رَمَضَانَ مِنَ الْفَجْرِ اِلَی الْمَغْرِبِ خَالِصًا لِلّٰهِ تَعَالٰی)

دیور اگر عربچه بیلمسه بویله نیت ایدر نیت قیلدم الله تعالی‌نڭ رضاسی ایچون
رمضان آیینڭ روزه‌سنی طوتماغه طاڭ وقتندن باشلاب قویاش بایوغانچه

دیور. ایکنچیسی روزه‌غه نیتنك درست اولغان وقتنی بیلمکلدر اوچنچیسی
طاك آطلدقدین صوك قویاش بایوغانچه آشاونی وایچونی وجماعنی قویمقدر.
س — روزه‌غه نیتنك معتبر اولدیغی وقت قایسی وقتلدر؟
ج — روزه ایچون نیت درست اولغان وقت قویاش بایوغاندین آلوب
اویله وقتینه بر ساعت چاماسی قالغانچه‌در اگر بر کشی ایرته‌گی روزه
ایچون قویاش بایوماس بورون نیت قیلسه درست اولماز. اوشاندان
شول کوننك روزه‌سینه اویله وقتینه بر ساعت چاماسی‌غنه قالغاچ نیت
قیلسه درست اولماز. اگر روزه‌سی رمضان شریف یا نافله یا نذر معین
بولسه بو وقتغه‌چه درست اولور. اگر روزه‌سی قضا یا کفارت یا بیلگوسز
نذر اولسه قویاش بایوغاندین آلوب طاك آطقانچه‌در طاك آطقاچ
نیت درست دگلدر.
س — روزه نیچه تورلیدر؟
ج — روزه اوچ تورلیدر بری فرضدر رمضان روزه‌سیدر ایکنچیسی
واجبدر یعنی کفارت ونذر روزه‌لر واوچنچیسی نافله یعنی ثوابلی روزه‌لر
یعنی فرض واجب اولمغان روزه‌لر.
س — کفارة روزه‌سی نه دیمکدر؟
ج — کفارة روزه‌سی شول بر کشی روزه‌غه نیت ایدوب کردکدن
صوکره طاك آطقاندین صوك قصدا آشاسه وایچسه وجماع قیلسه آشادیغی
کرك بورچاق قدری‌گنه اولسه‌ده وایچدیگی بورگنه طامچی قدر بولسه‌ده
روزه‌سی بوزیلوب کفارت تیوشلی اولور. اگر بر کشی رمضانده
عذرسز آشکاره روزه توتمای آشاب یورسه رمضاننك تعظیمنی وحرمتنی
قویدیغیچون بیك ضور گناه ایاسی اولور.
س — روزه‌نك کفارتی نه‌در؟
ج — روزه‌نك کفارتی ظهار کفارتی کبیدر.
س — ظهار نه‌در؟
ج — ظهار شول: بر کشی اوزینك خاتونینك قارننی یا که آرقاسنی
یا که باشنی یا که بودلرینی اوزینك آناسینك یا که محرم قرداشینك

قارننه یا آرقه‌سنه یاباشنه یابودلرینه اوخشاتسه ظهار اولورخاتونی‌اوزینه حرام اولوب کفارت ایتمینچه اوزینه خاتونی حلال اولماز کفارت ایتدیسه حلال اولور.

س — ظهار کفارتی نه‌در؟

ج — ظهار کفارتی قول بار یرده قول آلورغه کوچی یتسه بر قول آلوب آزاد ایتمك اگر قول آزاد ایتارگه کوچی یتمسه ایکی آی توتوش روزه توتار کفارت نیتی ایله واگر بولای توتوش روزه توتارغه کوچی یتمسه‌آ لتمش فقیرنی ایرته بلن بر کیچ بلن بر طویدرر یا که آلتمش فقیرنك‌اوزلرینه ویرور هربرسینه دورت قداق بغدای یا سکز قداق آرپه یا سکز قداق خرمه یا که بونلرك بهاسنی ویرر. روزه‌نك کفارتی‌ده کوچی یتسه قول آزاد قیلمق کوچی یتماسه ایکی آی توتوش روزه توتمق کفارت نیتی ایله بر کون روزه توتمق قضانیتی ایله مجموعی آلتمش بر کون روزه اولور واگر بوکا کوچی یتمسه آلتمش فقیرنی ایرته وکیچ طویدرر. امّا نافله روزه توتقان کشی‌قصدا روزه‌سنی بوزسه کفارت لازم اولماز بلکه‌کون اورنینه کون قضالازم‌اولور.

س — بر کشی روزه‌غه قصدا کرماینچه شول کون آشاسه کفارت لازم اولورمی؟

ج — بو کشیگه کفارت لازم اولماز آنك ایچون بو کشینك بوگناهی کفارت ایله‌گنه عفو قیلنورلق درجه‌ده دگل چونکه عذرسز روزه‌غه کرمینچه آشکاره آشامق یادیننی خور ایتمك یا که فرض‌ایکانلگینه اینانمغانلق اوله‌در. اگر دیننی خور ایتسه یافرض ایکانلگینه اینانمسه دیندن چقادر اگر نیتی خور ایتمك یاکه اینانمغانلق دگل بلکه تمام اوزینك نفسینه ایارگانلکدن اولسه اول وقت‌ده کفارت لازم دگل چونکه کفارت کروب بوزغان ایچون بو کشی کرملدی کفارت‌ایله توزالورلك روزه‌سی یوق بو کشی بیك قاتی عذابقه تیوشلی اولور.

س — بر کشی رمضانده خطا ایله روزه‌سنی بوزسه نیچوك اولور؟

ج — خطا ایله روزه بوزلسه قضا لازم اولور کفارت لازم اولماز.

س — خطا ایله بوزمق نیچوك الور؟

ج — خطا شول اولور روزه‌سی خاطرنده بولور، لکن یاڭلشلق ایله بوزلور مثلا طهارت آلغانده یا غسل قویونغانده آغـزینه صو آلغان ایدی یاڭلش صو کیتدی یاکه طاڭ آطمغاندر دیـوب آشاغان ایدی طاڭ آطقان بولسه یاکه قویاش بایوغان دیب آغز آچقان ایـدی قویاش بایومغان ایکن منه بو صورتلرده خطا ایله بوزلغان اولوب قضاسی لازم اولور کفارت لازم اولماز.

س — بر کشی رمضانده کیچدن نیت ایتارگه اونوتوب کوندوز نیت اولماس دیوب ایساپلاب آشاسه بو کشیگه نه لازم اولور؟

ج — بر کشی رمضانده کیچه نیت ایتمگه اونوتوب طاڭ آطسه کوندز نیت اولماز دیب آشاسه امام اعظم قاشنده کوننه کون قضا ایدوب کفارت لازم اولماز. لکن امام محمد ایله امام ابو یوسف قاشنده کفارت واجب اولور.

س — بر کشی رمضانده اونوتوب جماع ایتسه یاکه یوقوده احتلام اولسه روزه‌سی بوزلورمی؟

ج — بر کشی اونوتوب جماع ایتسه یا یوقوده احتلام اولسه روزه‌سی بوزلماز.

س — کوندز غسل قویونورمی ؟

ج — بر کشی رمضانده کوندز اونوتوب جماع ایتسه یاکه یوقلاب یوقوده احتلام اولسه هیچ کچکترمای غسل قویونور غسلده آغزینی وبورننی یووار یعنی صو آلوب چایقار بعض نادانلر غسل قویونور لکن آغزینه وبورنینه صو آلماز دیرلر بو باطل سوزدر غسلده آغزینه بورنینه صو آلـق فرضدر طهارتده سنتدر طهارتده سنت بوله طـوروب آغزغه بورونغه صوآلو روزه‌نی بوزمای غسلده فرض بوله طوروب روزه‌نی نیچوك بوزسون بویله اولدقده رمضانده احتلام اولغان کشی غسل ایـدر آغزنده وبورننده قوری یر قالدرماینچه چایقار، لکن طاماق توبینه یتکروب غرغرلتاتماز صو کیتو احتمالی اولدیغیچون اگر آغزینه بورنینه

بر آلماز ایسه غسلی درست اولماز آنلری یومق فرض اولدیغی ایله بچون غفلت اولمیه.

س — بر کشی روزه‌ده اونوتوب آشاسه یا که ایچسه روزه‌سی بوزلورمی؟

ج — بر کشی اونوتوب آشاسه وایچیسه روزه‌سی بوزلماز لکن خاطرینه کلمکی ایله آغزنده اولغان شینی یوتماینچه توکرورگه تیوشلی واگر بوغازینه طوزان یا چبن کیتسه روزه بوزلماز.

س — روزه وقتنده مکروه اولغان شیلر نه‌لردر؟

ج — فائده‌سز سوزلر سویله‌مك، ادبسز سوزلر سویلمك، کشی ایله بچرشمق، صوغه چوموب قویونمق، صاقز چینه‌مك، برنرسه‌گه تلینی تیگزوب تینی قارامق (اما برخاتوننڭ ایری اوصال بزغی اولسه اول خاتونغه آشنڭ تمنی تاتوب قارامق مکروه دگلدر) خاتونی ایله اوبشمك، هیچ افطار قیلماینچه بر یولی ایکی کون روزه توتمق، بر گناهلی اشنی قیلمق بونلر همه‌سی مکروهلردر.

س — بر کشی سحر وقتنده جنب اولسه غسل قویونسه طاڭ آطوب سحر آشامانچه قالاچق بو کشی نیشلر؟

ج — بر کشی سحر وقتنده جنب بولسه غسل قویونور ایسه طاڭ آطوب سحر آشامانچه قالورلق ایکن بو کشی آغزینی بورنینی بیك یخشی چایقاب اوّلا سحر آشار صوگره قویونور. ودخی آش پشرگان وقتده طاماغینه توتون کیتسه روزه بوزلماز.

س — بر کشی روزه‌ده قصدا توتون ایچسه نه لازم اولور

ج — برکشی روزه‌ده قصدا آدملر عادت ایندیکی توتون ایچسه روزه‌سی بوزیلور کفارة دخی لازم اولور در حاشیه‌سی عبدالحلیم بویله‌بیان ایتمشدر.

س — رمضانده روزه توتماسقه درست بولغان کشیلر کیملردر؟

ج — رمضانده شرعا یدی کشیگه روزه توتماسقه ممکندر.

س — آنلر کیملردر؟

ج — برنچی آغر خسته اولوب هلاك خوفی اولور ایسه یا که خسته‌سی

آرتمغنی بر دوقتورلق علمنده بیك ماهر اولغان مسلمان دوقتر ا
یا اوزی تجربه قیلغان بولسه روزه توتماز صوكدان یعنی صحتلنگاچ
كون قضا ایدر كفارت لازم اولماز .

س — ایكنچی كیمدر ؟

ج — ایكنچی مسافردر سفرده مشقت اولمسه روزه توتمق مستحبدر ا
توتماز ایسه ینه گناهلی اولماز قایتدقدن صوكره كونته كون قضا اید
كفارة لازم اولماز فطره‌سنی رمضانده ویرر مسافر اولاچق كشی یورطند
چیقدیغی كون روزه اولور .

س — اوچنچی كیمدر ؟

ج — اوچنچی حیض كورن خاتوندر .

س — دورتنچی كیمدر ؟

ج — نفاس كورن خاتوندر بونلر رمضانده نیچه كون آشاغا
اولسه‌لر صوكره آنلری قضا ایدرلر كفارت لازم اولماز ایمدی
بر خاتون روزه‌غه نیت ایدوب قویاش بایودن اوّل حیض كور
باشلاسه افضل اولدركه شول ساعت كچكماینچه افطار ایتمكدر قویاش
بایورغه بیك یقین اولسه‌ده بر خاتون نماز ایچنده حیض كور
باشلاسه حاضر نمازینی بوزار اول حالده نماز حرامدر اگر بوزماینچه
حیض كیلگانی بیله طوروب نماز قیلسه كافر اولور دیمشلر روزه دخی
حیض ونفاس وقتنده حرامدر .

س — بشنچی كیمدر ؟

ج — بشنچی حامله (یوكلی) خاتوندركه اوزینه یابالاسینه بر ضرر
ایرشودن قورقسه روزه توتماس صوكندن كون اورنینه كون قضا
ایدر كفارت لازم اولماز .

س — آلتنچی كیمدر ؟

ج — آلتنچی بالا ایمزه تورغان خاتوندركه اوزینك یا بالاسینك
ضعیفلنمكندن قورقسه اجره (حق) ایله ایمزدروركه كوچی یتمسه روزه
توتماس صوكره‌دن كون اورنینه كون قضا ایدر كفارة لازم اولماز .

— بدنچی کملدر؟

— بدنچی‌سی بیك قارت کشی قارتلغندن روزه توتارغه کوچی
ز بو قارتقه شرعا روزه توتماسقه درستدر لکن هر کوننه بر
ه ویرمك لازمدر. امّا صوڭره‌دن کوچی یتسه ینه قضا ایتمك لازمدر.
ودخی قویاش بایوغاچده کچکترمایچه افطار قیلمق سنتدر.
شام نمازینی اوقومزدن اوّل پیغمبر علیه السلام سکز سنه رمضان شریف
وزه‌سنی توتدی نمازدن اوّل افطار ایدوب افطار صوڭنده نمازی
لور ایدی نمازدن صوڭره افطار ایتمگی واقع اولمدی. ودخی اصحاب
کرام رضوان الله علیهم اجمعین بویله ایدرلر ایدی. حضرت انس رضی
ه عنه ایدر رسول اکرم علیه السلامگه اون یل خدمت ایتدم نمازدن
صوڭره افطار ایتدیکنی کورمدم وافطاردن اوّل نماز قیلماز ایدی حتی
بر ایچم صو ایله افطار ایدوب صوڭره نمازغه کرشور ایدی.

(فصـــــل صدقهٔ فطره بیاننده)

س — رمضانده فطره ویرمك نه‌در؟

ج — فطره ویرمك واجبدر.

س — صدقهٔ فطره نیندای کشیگه واجب؟

ج — اوزینك حاجتندن وبورچندن آرتقان مالی نصابقه یتسه یعنی
اوتوز صوملق مالی اولسه اول کشیگه فطره صدقه‌سی ویرمك واجب اولور.

س — کیملر ایچون واجب؟

ج — اوزی ایچون هم صبی بالالری ایچون واجب اولور. خاتونی
وبالغ اولغان بالالری ایچون واجب بولماز آنلرغه اوزلرینك مااللرندن
واجب اولور.

س — فطره‌نك مقداری کوبمی؟

ج — فطره‌نك مقداری بغدایدن دورت قداق آرپه وخرمه ویوزمدن سکز
قداق بونلرك اوزلرینی یا که قیمتی قدری آنچه ویرور هر کشی اوزینك

بایلغینه کوره اورطه بولغان کشیگه دورت قداق بغدای یاسکز قدا
یا قیمتنی ویرمك تیوش اولور وبایلغی یخشی کشیگه سکز قداق
سکز قداق یوزم یا که قیمتنی ویرمك تیوشلیدر .

س — فطره نه وقت ویرلمك تیوشلیدر ؟

ج — فطره صدقه‌سینك واجب بولمقلغی رمضان عیدی کونی طاڭ آ
ایله‌در یعنی شوالنڭ اوّلـگی کونی طاڭ آطقاچ واجب بوله‌در
کرگاچده ویرسه درستدر عیددن صوڭغه قالو ایله اوستندن نوشی

(فصل اسلامنڭ بناسندن دورتنچی اولان زکوة بیان اولنر

س — اسلامنڭ بناسندن دورتنچی نه‌در ؟

ج — اسلامڭ بناسندن دورتنچی بایلار یلده بر مرتبه زکاة ویرمکد

س — زکوة فرض اولدیغنه دلیل نه‌در ؟

ج — زکوة فرض اولدیغنه دلیل الله تعالی حضرتلری (اَقیمُوا ال
وَاٰتُوا الزَّکاةَ) بیوردی یعنی نماز قیلڭ وزکاة ویرڭ دیمکدر .

س — زکاتڭ فرضی نه‌در؟

ج — زکاتڭ فرضی مالندن زکاتنی آیردقده یا که فقیرگه ویردک
نیت ایتمکدر. صوڭره نیت درست اولماز.

س — زکاة کیملرگه فرض اولور ؟

ج — حاجت اصلیه‌سندن بشقه نصابقه مالی یتکان کشی کرك ایرو کرك
خاتون کرك مسافر کرك خسته بونلرغه ییلده بر مرتبه زکاة ویرمك فرضدر
اگر ویرمز ایسه الله تعالی‌گه گناهلی اولوب مالی تلف اولمقینه سبب
اولوب قیامت کونده بیك قاتی عذابقه لایق اولور اگر اوّلدن اولسه
ویرمگان صوڭره قضا ایدریعنی ویرر کچکتر گانلـگی ایچون توبه‌ایتسه عفو
اولنور دیوانه‌غه وصبیلرغه زکاة فرض دگلدر .

س — حاجت اصلیه نه دیمکدر ؟

…اق آ — حاجت اصلیه دیمك كشینڭ طوره طورغان یورطی ویورط ایچنده خدمت ایچون كراكلی اولغان نرسه‌لر كییار كیومی قیشلق ویایلك …یوملری وجیگار آطی وصاوار صغری وهنر ایاسی بولغان كشی‌گه …زینڭ هنرینڭ قوراللری واوقرچی واوقوتوچی كشی‌گه اوقی آنـ…وته طورغان كتابلری وبورچی بولسه بورچنی تولارگه یتارلك مقـ… اول بورچنڭ تولار وعده‌سی كرك حاضر یتكان اولسون كرك بر نیچه یاسـ…دن صوڭ توله‌نه‌چك بورچ اولسون شونلردن آرتقان مالی نصابقه یتسه زكاة ویرمك فرض اولور.

س — نصاب كوبمی ونه مقداردر؟

ج — شول سویلنگان حاجت اصلیه‌سندن بشقه ایكی یوز درهم كموش یا كه یكرمی مثقال آلتونی یا كه بونلرڭ مقداری صاتو ایتمك ایچون قولنده بولغان مال كرك حیوان وكرك یورط وكرك دكان (كیبت) اولسون تمام بر یل اوزسه قرق اولوشندن بر اولوشنی زكاة ویرمك فرضدر. مثلا نصابقه یتكان مالی یوز صوم اولسه ایكی صوم ایللی تین بیك صوم اولسه یكرمی بش صوم ویرر.

س — آقچه‌ده صاتو نیتی بولورغه تیوشمی؟

ج — بر كشینڭ حاجت اصلیه‌سندن آرتقان مالی آقچه اولسه كرك صاتو ایچون اولسون كرك اولمسون یل تمامنده زكاة ویریلور آقچه‌ده صاتو نیتی یوقدر. امّا آقچه‌دن بشقه مالی نصابقه یتسه اول مال ایله صاتو نیتی اولسه زكاة فرض اولور اگر صاتو ایچون اولمسه فرض اولماز خاتونلرڭ زینت ایچون طاغا طورغان آلتون وكموشلری یكرمی مثقال آلتونغه یا ایكی یوز درهم كموشكه یتسه زكاة ویریلور بوندن كیم اولسه ویرلمز.

س — حیوانده زكاة واجب بولونڭ شرطی نه‌در؟

ج — حیوانده زكاة واجب اولمقنڭ شرطی یلنڭ كوبرا كنی قرده یورمك شرطدر اگر یلنڭ یارطیسون یا كه كوبرا گنی یورطده آشاسا زكاة فرض دگلدر.

س — حیوانده نصاب نیچوك اولور؟

ج — حیوانده نصاب آقچه‌داغی وبشقه صاتو مالنداغی کبی دگل
حیوانده نصاب عدد (صان) ایله‌در.
س — صارق، وکجه‌ده نصاب کوبمی؟
ج — صارق، قوی وکجه‌ده نصاب قرقدر. قرقغه یتمسه زکاة فرض ا
قرق اولسه برنی ویرمك واجب اولور یوز یکرمی‌گه چاقلی یوز یک
بر اولسه ایکینی بیرمك واجب اولور ایکی یوزگه چاقلی ایکی یو
اولسه اوچنی بیرمك واجب اولور اوچ یوز طوقسان طوقوزغه چاقلی ا
دورت یوز اولسه دورتنی ویرر موندن صوڭ هریوزگه برنی ویرمك وا
اولور بش یوز اولسه بشنی آلتی یوز اولسه آلتینی شولای هر یو
برنی ویروب بارور.
س — صغرده نصاب کوبمی؟
ج — صغرده نصاب اوتوزدر. اوتوزغه یتمسه زکات فرض اولما
اوتوز صغری اولسه بر یاشی تمام اولغان بوزاو ویرمك واجب اولو
کرك اوگوز وکرك طانا بوزاو اولسون درستدر. اگر قرق اولس
ایکی یاشی تولوب اوچکه چقغان بر صغر ویرور. کرك اوگوز وکرك طا
اولسون درستدر. قرقدن آرتسه آلتمشقه یتکانچه قیمتنی حساب قیلور
یعنی بر بوزاونڭ حقینڭ اوتوز اولوشندن بر اولوشینی حساب قیلوب
ویرور. مثلا بر کشینڭ قرق بر صغری اولسه قرقی ایچون ایکی یاشی
تولغان بر صغر ویرور. برسی ایچون یاش تولغان بوزاونڭ حقی اوچ
صوم اولسه اون تین ویرور. آنڭ ایچون اوچ صومنڭ اوتوز اولوشندن
بر اولوشی اون تین اوله‌در اوشانداق بر کشینڭ ایللی صغری اولسه قرقی ایچون
ایکی یاشی طولوب اوچکه چقغان بر صغر ویرور. اونسی ایچون ایکی
یاشی تولغان صغرنڭ قیمتی‌نڭ قرق اولوشندن اون اولوشنی ویرور.
مثلا ایکی یاشلی صغر دورت صوم اولسه بر صوم ویرور. اگر آلتمش
اولسه ایکی بوزاو ویرور. اگر یتمش اولسه بر بوزاو بر ایکی یاشی
تولغان صغر ویرور. اگر سکسان اولسه ایکی، ایکی یاشی تولغان صغر
ویرور. اگر طوقسان بولسه اوچ بوزاو ویرور. اگر یوز بولسه ایکی

بوزاو بر ایکی یاشی تولغان صغر ویرور. اوشبو روشچه بیروب بارور.
س — دوه‌ده نصاب کوبمی ؟
ج — دوه‌ده نصاب بشدر. بشدن کیمده زکات یوقدر. بر کشی‌نك بش دوه‌سی اولسه زکات فرض اولور. بش دوه ایچون بر قوی، صارق ویرر. یکرمی بشکه چاقلی. اگر یکرمی‌بش اولسه بر یاشی تولوب ایکی یاشکه چققان بر دوه بالاسی ویرر. اوتوز آلتی‌غه چاقلی. اگر اوتوز آلتی اولسه ایکی یاشی تولوب اوچکه چققان بر دوه بالاسی ویرور. قرق آلتیغه چاقلی. اگر قرق آلتی اولسه اوچ یاشی تولوب دورتکه چققان بر دوه بالاسی ویرر. آلتمش برگه چاقلی. اگر آلتمش بر اولسه دورت یاشی تولوب بشکه چققان بر دوه ویرر. یتمش بشکه چاقلی. اگر یتمش‌آلتی اولسه اوچ یاشکه چققان ایکی دوه بالاسی ویرور. طوقسان‌غه چاقلی. اگر طوقسان بر اولسه دورت یاشکه چققان ایکی دوه ویرر. یوز یکرمی‌گه چاقلی. بونده سویلنمش اولغان حیوانلرنك اوزلرینی ویرماینچه بهاسنی ویرسه‌ده درست اولور. آنك ایچون زکات وفطره وکفارت وعشرلرده قیمتنی ویرمك درستدر.
س — بر کشی صارقلر آلدی صاتار ایچون آصراو ایچون دگل، بو صارقلرنك زکاتنی نیچك بیرر ؟
ج — بو صارقلرنی آلودن مقصودی صاتو ایچون اولسه بو صارقلرنك صومه‌سندن زکات ویرلور. صانی حساب قیلنماس. مثلا اوتوز صارق اولسه بو صارقلرنك بهاسی اوچر صومدن اولسه طوقسان صومنك زکاتنی ویرور. اگر صاندن اولسه بو صارقلرده زکات واجب اولماز ایدی. چونکه قرقغه یتمگان. اگر بو اوتوز صارقنی آلمقی آصرار ایچون اولسه اول وقتده زکات واجب اولماز.
س — زکاتنی کملره بیرمك تیوشلیدر ؟
ج — زکوت وفطره ونذر وبشقه واجب صدقه‌لرنی اورونلرینه ویرمك لازمدر الله‌تعالی قاشنده قبول اولنوب اولوغ ثوابقه ایرشمك ایچون

ایمدی زکوت ویرمك درست اولغان کشیلر یدیدر.

س — آنلر کیملردر ؟

ج — فقیردر. فقیر شول کشیدرکه حاجت اصلیه‌سندن بشقه نصاب یتارلك مالی اولماز. کرك اوزی کسبکه کوچی یتکوچیده او لسو

س — ایکنچی کیمدر ؟

ج — ایکنچی مسکیندر. مسکین شول کشیدرکه بر کونلك نفقه‌س اولوب آندن بشقه هیچ نرسه‌سی اولماز.

س — اوچنچی کیمدر ؟

ج — اوچنچی بورچلی کشیدر. قولنده بولغان مالی بورچنه یتارلك بولور. اما بورچنی مباح اش ایچون یاسامش اوله بوزوقلق ایچون ایتمش اولمیه واسراف ایته تورغان کشی اولمیه .

س — دورتنچی کیمدر ؟

ج — دورتنچی سلطان امری ایله زکوت آلورغه قویولغان کشیدر.

س — بشنچی کیمدر ؟

ج — بشنچی مکاتبدر. مکاتب شول قولدرکه خوجه‌سی آکا فلان قدری مال کتورسك سن آزاد دیمش اولور شول قولنی قوللقدن چیقارمق ایچون زکات ویرمك تیوشلیدر.

س — آلتنچی کمدر ؟

ج — آلتنچی اولدرکه الله رضالغی ایچون صوغشقه بارغان غازیلردر.

س — یدنچی کیمدر ؟

ج — یدنچی ابن السبیلدر. ابن السبیل شول کشیدرکه مباح اولغان سفرگه کیدوب قولنده مالندن بر نرسه‌سی قالماینچه یورطنده اولغان مالنی کیتوررگه یول طابا آلماینچه محتاج اولغان کشیدر. کرك بو کشینك یورطنده نصابقه یتارلك مالی بولسه‌ده درستدر.

س — زکاتنی کیملره ویرسه درست اولماز ؟

ج — آلتی تورلی کشیگه ویرمك درست دگلدر.

س — آنلر کملردر ؟

ج — برنچی اصلنه ویرمك درست دگلدر. یعنی آتاسینه وآناسینه آنلرنڭ آنالرینه آنالرینه نی قدر یوقارو کینسه‌ده درست دگلدر.
س — ایکنچی کیملدر؟
ج — ایکنچی فرعلرینه ویرمك درست دگلدر. یعنی بالالرینه وبالالرینك بالالرینه نی قدر توبان کینسه‌ده درست دگلدر. مگر اوگی آتاسنه واوگی آناسنه واوگی اوغلینه وقزینه ویرسه درستدر.
س — اوچنچی کیملدر؟
ج — اوچنچی نصابقه یتکان مالی بولغان بای کشیگه وبای کشینك صبی بالالرینه ویرمك درست دگلدر.
س — دورتنچی کیملدر؟
ج — دورتنچی مجنونگه یعنی دیوانه‌غه ویرمك درست دگلدر.
س — بشنچی کیملدر؟
ج — بشنچی کافرگه ویرمك درست دگلدر.
س — آلتنچی کیملدر؟
ج — آلتنچی ایر خاتونینه وخاتون ایرینه ویرمك درست دگلدر. وزکاتدن مسجد ومدرسه‌لر صالدرمق کوپرلر یاساتمق واولوك کفنلتمك وقرآن وکتابلر وقف ایتمك درست دگلدر آنك ایچون بر مالنی زکات اینوب بیرگان وقتده خواجه‌سی زکاتدن د[illegible]رونی نیت قیلمق ودخی آلوچینك قولینه تمام طاپشروب (تملیك) قیلوب بیرمك لازمدر آلوچینك قولینه مال اینوب طاپشرلمغان مال زکاتدن حساب اولنماز. زکات وفطره وبشقه واجب اولغان صدقه‌لرده تیوشلی اولغانی اوّلا اوزینك یقین قرداشلرینه وکورشیلرینه ویرمکدر بونلرغه ویرماینچه ایکنچی فقیرلرگه ویرسه ینه بورچندن قوتیلور لکن الله‌تعالی حضرتلری کامل قبول ایله قبول ایتمز دیوب حدیث شریف کلم[illegible] ودخی عالم اولغان. فقیر کشی‌گه ویرمك نادان فقیرگه ویرمکدن ثوابی کوبراکدر.

(فصـــل اسلامنڭ بناسندن بشنچی حج بیانندہ)

س — اسلامنڭ بناسندن بشنچی نه‌در؟
ج — اسلامنڭ بناسندن بشنچی کوچی یتکان کشیلرگه عمرنده
مرتبه حج ایتمکدر.
س — حجڭ فرض اولدیغی نه ایله ثابتدر.
ج — حجڭ فرض اولدیغی قرآن ایله وحدیث ایله واجماع امت ایله
ثابتدر انکاری کفردر.
س — حج کیملره فرض اولور؟
ج — حج عاقل وبالغ اولوب اوزی سلامت اولوب یوللر ایمین اولوب
مکهٔ مکرمه‌گه باروب قایتورلق یول خرجلرینه واوزی قایتقانچه یورطنده
قالغان جماعتلرینڭ نفقه‌لرینه یتارلك مالی بولغان بای کشیگه فرضدر
ایری یا محرم قرنداشی برگه باراچق بولسه‌لر بای وسلامت خاتونلرغه‌ده
فرض اولور. فرض بولغاندین صوڭ عذرسز حجنی کیچکترمك درست دگلدر.
س — حجڭ فرضلری نیچه‌در؟
ج — اوچدر. بریسی اِحرامدر یعنی مکهٔ مکرمه‌گه باروب کرگانچه (میقات)
دیوب آتالا طورغان اورنلرڭ برسنده حج نیتی ایله تلبیه ایتمکدر.
ایکنچیسی عرفه کون عرفات طاعنده طورمقدر اوچنچیسی طواف زیارتدر
یعنی عرفاتدن قایتوب منا دیدکلری اورونده قونوب بیرام کونی
ایندکلری طوافدر. یعنی کعبة‌اللهٔنی یدی مرتبه ایله‌نمك‌در.
س — حجگه نیچك نیت قیلور؟
ج — حجگه بویله نیت ایلدر. (اَللّٰهُمَّ اِنّی اُرِیدُ الْحَجَّ فَیَسِّرْهُ لی وَتَقَبَّلْهُ مِنّی)
دیوب حجگه نیت قیلور. معناسی: ای الله تحقیق مین حج قیلونی نیت قیلامن.
ایمدی سن آنی بکا ییکل قیلغل. هم آنی مندن قبول قیلغل دیمکدر.
نیت قیلغاندین صوڭ نچقروب تلبیه ایتور.

س — تلبیه نه‌در ؟

ج — تلبیه اوشبودر: (لَبَّیْكَ اللّٰهُمَّ لَبَّیْكَ لَبَّیْكَ لَا شَرِیكَ لَكَ لَبَّیْكَ اِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكَ لَا شَرِیكَ لَكَ)معناسی: ای الله بز سنكٔ عبادتـكنی کامل اطاعت ایله قیلامن، سنكٔ هیچ شریککٔ یوقدر. تحقیق بارچه ماقتاو وبارچه نعمت سڭا خاصدر. وخواجه‌لقده سڭا خاصدر. سنكٔ هیچ شریککٔ یوقدر. دیمکدر. بو تلبیه‌دن آرتق وکیم ایتمیه وبلند اواز ایله هر نمازكٔ آردنچه وبوللرده وبیوكٔ یرلرگه چقلقده وتوبان توشدکده وبربرلرینه یولقشدقده تلبیه ایده‌لر احرامدن چقغانچه.

س — حجنكٔ واجبلری نه‌لردر ؟

ج — حجنكٔ اتفاقلی واجبلری اون یدیدر.

س — آنلر نه‌لردر ؟

ج — برنچی احرامغه میقاتدن کرمكٔ، ایکنچی صفا ایله مروه آراسنده یوروب جیدی مرتبه (سعی) قیلمق، اوچنچی عرفه کوننی عرفاتده قویاش باتیوغانچه طورمق، دورتنچی مزدلفه‌ده طورمق، بشنچی طاش آتمق، آلتنچی ساچن آلدرمق یا که قسقارتمق طاش آتدقدین صوكٔ، یدنچی چیتدن بارغان کشیلرگه طواف الوداع یعنی اویگه قایتمق نیتی ایله مکهٔ مکرمه‌دن چیقار آلدندن کعبة الله‌نی ینه طواف قیلمق، سکزنچی طوافدن صوڭره ایکی رکعت نماز قیلمق، طوقزنچی کوچی یتسه طوافنی یایاو قیلمق، اونچی صفا ایله مروه آراسنده سعی قیلدقده یایاو یورمكٔ، اون برنچی طوافنی طهارت ایله قیلمق، اون ایکنچی طوافنی اوكٔ طرفندن باشلامق، اون اوچنچی عورت اورونلری اورتولی بولمق، اون دورتنچی، کیومی پاكٔ بولمق، اون بشنچی طواف زیارتنی وقتنده ایتمكٔ، اون آلتنچی طوافنی وراء حجردن باشلامق، اون یدنچی طواف زیارتنی نحر کونلرنده ایتمکدر.

س — حجنكٔ اختلافلی واجبلری نیچه‌در ؟

ج — حجنكٔ اختلافلی واجبلری دورتدر.

س — آنلر نه‌لردر؟

ج — برنچیسی عرفاتدن قایتقانده امامغه ایارمك یعنی امامدن آلدندان کیتمیه وآردنچه دخی اولمیه مگر ازدحام (طارلق) ایچون اوله اول وقتده ضرر ویرمز. وایکنچی طاش آطونی نحر کونلرنده چاچ آلدرودن اوّل ایتمك واوچونچی چاچ آلدرونی یا که قسقارتونی حرمده ایتمك ودورتنچی عرفاتدن قویاش بایوغاندین صوکره کیچه‌دن بر مقدار تأخیر ایتمك. بوذکر اولنانلردن بشقه‌سی حجكٔ سنتلری واداب‌لریدر رعایت اولنمق کرکدر. ایمدی بر کشی حجكٔ اوچ فرضلرندن بـرینی قویسه حج ایتمش اولمز فاسد اولور واجبلردن برینی قویسه کرك اونوتوب وکرك قصدا قویسون بر قربان بوغازلمق واجب اولور قربان ایله حجی تمام اولور وسنتلردن برینی قویسه ثوابنده کیمچیلك اولور حجنه ضرر کلمز لـکن صدقه ویرمك لازمدر.

س — حجنی بوزغوچی شیلر نیچه‌در؟

ج — حجنی بوزغوچی شیلر اوچدر.

س — آنلر نه لردر؟

ج — برنچی اوچ فرضنكٔ برینی قویمقدر.

س — ایکنچی نه‌در؟

ج — ایکنچی عرفاتده وقفه‌گه طورمزدن بوزون جماع ایتمکدر. ایر اولسون خاتون اولسون قصدا اولسون اونوتوب اولسون حجی فاسد اولوراول کشیگه بر قوربان بوغازلق واجبدر وکیلاچك یلده حج ایتمك لازمدر.

س — اوچنچی نه‌در؟

ج — اوچنچی محصراولوب حج قیلورغه کوچی یتمازلـکدر. بو کوچ یتماو دورت تورلیدر. بریسی صرغاولق سببلی حج‌دن طوقتالمقدر. ایکنچی دشمان مانع اولمقدر. اوچنچی مالی ونفقه‌سی بتمکدر. دورتنچی ظالم بر برده حبس ایدوب مانع اولمقدر. بو دورت ایشنكٔ برسی حج‌گه نیت ایتوب محرم اولغان کشیگه طوغری کلسه آنكٔ مسئله‌سی بودرکه اول کشی مکه‌گه بر قربان یبارر یا که بهاسنی یباروب بر قربان آلورلر وحرمده

بوغازلر صوکره بو کشی احرامدن چیقار وکیلاچك یلده حج ایدر.

س — محرم اولغان کشی‌لر احرامده وقتده نینلدای ایشلرنی قیلمق ایله قربان واجب اولور؟

ج — محرم اولغان کشیلر احرامده وقتده یکرمی سکز تورلی ایشدن برسینی قیلمق ایله قربان واجب اولور.

س — آنلر نه‌لردر؟

ج — برنچی اعضاسندن بر اعضاسینه کاملا خوش بوی سورتمك.

س — ایکنچی نه‌در؟

ج — ایکنچی بر کامل اعضا قدری گاوده‌سنه ایسلی مای سورتمك.

س — اوچنچی نه‌در؟

ج — اوچنچی تنینك بر یرینه ایسلیماینی شول قدر سورتورکه بر کامل اعضاگه یتارلك بولور.

س — دورتنچی نه‌در؟

ج — دورتنچی بر اعضاسینه قایناتلغان مای سورتمك زیت مایی کبی امّا قاینامغان مای وایت مایی سورتمك ایله بر شی لازم اولماز.

س — بشنچی نه‌در؟

ج — بشنچی ضرورتسز اوستینه تکلگان کیوم کیمك یا آیاغینه ایتوك وچیتوك کیمك کبی کاملا بر کوندوز یا که کاملا بر کیچه اوستونده تورسه قربان لازم اولور.

س — آلتنچی نه‌در؟

ج — آلتنچی باشینك دورت اولوشندن بر اولوشینه یا یوزینه بر نرسه یابمق کرك اوزی کرك بشقه کیمسه اورتسون کاملا بر کون یا که کاملا بر کیچه طورسه قربان واجب اولور.

س — یدنچی نه‌در؟

ج — یدنچی باشنك دورتدن برینی آلدرمق یا که قسقارتمقدر.

س — سکزنچی نه‌در؟

ج — سکزنچی قولتوغنی وقاسق یرینی وقان آلدیره طورغان اورننی قیرمقدر.

س — طوقوزنچی نه‌در ؟

ج — طوقوزنچی قوللرینڭ وآیاقلرینڭ طرنقلرینی کسمك یا ك
قولینڭ یا که بر آیاغینڭ طرنقلرینی کسمکدر.

س — اوننچی نه‌در ؟

ج — اوننچی عرفه‌ده وقفه‌ده طوردقدن صوڭره جماع ایتمك بونده بر
قربان واجب اولور.

س — اون برنچی نه‌در ؟

ج — اون برنچی خاتونلرنی اوبمك ولذت ایله تنینه قول تیگرمكدر

س — اون ایکنچی نه‌در ؟

ج — اون ایکنچی طواف زیارتنی طهارتسز ایتمکدر.

س — اون اوچنچی نه‌در ؟

ج — اون اوچنچی طواف صدرنی جنب حالنده ایتمکدر.

س — اون دورتنچی نه‌در ؟

ج — طواف زیارتدن اوچ شوطی قویمقدر.

س — اون بشنچی نه‌در ؟

ج — اون بشنچی طواف زیارتنی عذرسز تشریق کونلرندن صوڭره ایتمکدر.

س — اون آلتنچی نه‌در؟

ج — اون آلتنچی صفا ایله مروه آراسنده سعی‌نی قویمقدر.

س — اون یدنچی نه‌در؟

ج — اون یدنچی عرفاتدن امامدن اوّل قایتمقدر.

س — اون سکزنچی نه‌در ؟

ج — اون سکزنچی عرفاتدن قویاش بایومزدن اوّل قایتمقدر.

س — اون طوقزنچی نه‌در؟

ج — اون طوقزنچی طاش آتونی اوچ کوننڭ برینی قالدروب
ایکی کون ایتمکدر.

س — یکرمنچی نه‌در؟

ج — یکرمنچی جمرهٔ عقبه‌نك طاش آطمقنی تر کوننك ایتمکنی قویمقدر.

س — یکرمی برنچی نه‌در؟

ج — یکرمی برنچی ساچن آلدرماینچه یا که قسقارتماینچه تشریف کونلری چقغانچه کچکترمکدر.

س — یکرمی ایکنچی نه‌در؟

ج — یکرمی ایکنچی آو قتل ایتمکدر.

س — یکرمی اوچنچی نه‌در؟

ج — یکرمی اوچنچی آولاوچیغه آونی کورستمك ودلالت ایتمکدر.

س — یکرمی دورتنچی نه‌در؟

ج — یکرمی دورتنچی آو ایتی آشامقدر.

س — یکرمی بشنچی نه‌در؟

ج — یکرمی بشنچی ایتی حلال اولمغان یرتقیچی حیوان اولترمکدر.

س — یکرمی آلتنچی نه‌در؟

ج — یکرمی آلتنچی آیاقلرنك قنات کبی تو کلری اولغان کوگوچن اولترمکدر.

س — یکرمی یدنچی نه‌در؟

ج — یکرمی یدنچی یورطلرغه ایالنگان آهو (کیك) نی اولترمکدر.

س — یکرمی سکزنچی نه‌در؟

ج — یکرمی سکزنچی احرامسز میقاتنی اوزمقدر.

بو ذکر اولنان شیلر وقوع بولدقدن صوکره بو قربانلری ایتمسه حجی نقصان اوزره قالور بو یکرمی سکز اشنك ایکسنده یعنی بری طواف زیارتنی جنب کوینچه ایتمش اولسه ایکنچیسی عرفاتده وقفه‌گه طوردقدن صوکره طواف زیارتنی ایتمزدن اوّل جماع ایتمش اولسه دوه قربان واجب اولور باشقه‌لرنده قوی قربان واجب اولور کرك قصدا کرك اونوتوب اولسون برابردر.

س — محرم اولغان کشیلرگه نیندای اشلر قیلو ایله صدقه ویرمك واجب اولور؟

ج — محرم اولغان کشیلر یکرمی تورلی أشدن برسینی قیلسه
صدقه ویرمك واجب اولور.

س — آنلر نه‌لردر؟

ج — برنچی بر اعضاغه کاملا اولماینچه آزیرینه ایسلی مای‌سورتمك

س — ایکنچی نه‌در؟

ج — ایکنچی اوستونه تکگان کیوم کیمك بر کون‌دن کیم یا که بر کیچه‌دن کیم

س — اوچنچی نه‌در؟

ج — اوچنچی باشینك دورت اولوشینك بر اولوشندن کیم یـربر
قرمق ومیوغن قرمق

س — دورتنچی نه‌در؟

ج — دورتنچی اوزی محرم ایکن ایکنچی محرمنك چاچنی آلمق.

س — بشنچی نه‌در؟

ج — بشنچی بر عذر ایچون طیب استعمال ایتمك یا که بر عذر
ایچون تیگلگان کیوم کیمك تلاسه قربان بوغازلر تله‌سه آلتی مسکینگه
صدقه ویرر هر مسکینگه یارطی صاغ ویرر تله‌سه آلتی کون روزه توتار

س — آلتنچی نه‌در؟

ج — آلتنچی طواف قدومنی طهارتسز ایتمك.

س — یدنچی نه‌در؟

ج — یدنچی طواف قدومنی قویمق.

س — سکزنچی نه‌در؟

ج — سکزنچی طواف صدردن اوچ شرطنی قویمق.

س — طوقزنچی نه‌در؟

ج — طوقزنچی طواف زیارتدن اوچ شرطنی کیچکترمك امّا اوچدن
آز اولورسه هربر شرط ایچون برمسکیننی طویدرمق لازمدر.

س — اوننچی نه‌در؟

ج — اوننچی اوچ جمره‌دن برینی قویمق.

س — اون برنچی نه‌در؟

ج — اون برنچی بتْ وچکرتکه اوتورملك بونك ایچون نی تله‌سه شونی صدقه ویرر آز بولسه‌ده درستدر.

س — اون ایکنچی نه‌در؟

ج — اون ایکنچی زعفران آشاب آغزینك هر بر یرینه ایرشمش اولسه.

س — اون اوچنچی نه‌در؟

ج — اون اوچنچی بر اعضادن کیم یرینه قایناتلوب چقمش مای سورتملك

س — اون دورتنچی نه‌در؟

ج — اون دورتنچی خوش ایسلی سورمه تارتمق.

س — اون بشنچی نه‌در؟

ج — آیاقلرندن وقوللرندن بشدن کیم طرنقنی کیسملك هر طرنق ایچون بر مسکین طویدرر.

س — اون آلتنچی نه‌در؟

ج — اون آلتنچی براونك یمورقه‌سنی واتسه قیمتنی ویرملك لازم اولور.

س — اون یدنچی نه‌در؟

ج — اون یدنچی بر حیواننك آیاقلرینی صندرسه یورورلك اولمسه اول حیواننك بهاسنی ویرملك لازمدر.

س — اون سکزنچی نه‌در؟

ج — اون سکزنچی حرم شریف آغاچلرندن بر آغاچنی کسسه صندرسه صدقه ویرر.

س — اون طقوزنچی نه‌در؟

ج — اون طقوزنچی بر آدنی جراحتلسه یا که یوننی یولقسه صدقه لازم اولور.

س — یکرمنچی نه‌در؟

ج — یکرمنچی آونك اعضاسندن بر اعضاسنی صندرسه کیمتکان حقنی تولر.

س — محرم اولغان کشیگه اولترویده قربان وصدقه لازم اولمغان حیوانلر ایسی لردر؟

ج — محرم اولغان کشی‌گه اولترویده قربان وصدقه لازم اولما
حیوانلر بونلردر: قوطرغان ات، آلا قارغه، تویلـگان، یلان، چیان، تچقا
بال قورطی، قرمسقه، قسقاچ، قارا چبن، اوزون آیاقلی چبن، چرکی چب
بورچه، طاش باقا وکوپیدر. بونلرنی اولترمك ایله هیچ نرسه لازم اولما
تولکی، بوری، یولبارس وبشقه یوتقیچی حیوانلر قصد قیلسه‌لر ش
وقتده اولترمك درست هیچ نرسه لازم اولماز. امّا اوزلری قصد قیلما
اولترلسه قیمتنی توله‌مك واجب اولور. ودخی محرم اولغان کشیگه او
حیوانلرین بوغازلامق درست اولور. صغر، قوی، تکه، دوه، طاوق، قا
اوردك وکورکه کبی حیوانلرنی اما قراوردگی وقر قازی بونلر آو حکمند
اولوب آنلری بوغازلامق درست اولماز.

افصــــل خاتونلرك حجی ایل ایرلرك حجی آراسند اولغان فرقلر

س — خاتونلرك حجی ایله ایرلرك حجی آراسنده آیرمه وارمی؟

ج — خاتونلرك حجی ایله ایرلرك حجی آراسنده واجب اولمقنده وهم اداسنده اون بر شیده فرق واردر.

س — واجب اولمقنده اولغان آیرمه‌لر قایسی‌لردر؟

ج — واجب اولمقنده اولغان فرقلری ایکیدر. برسی حجـك باشقه وجوبینك شرطلری طابلغاندین صوکره خاتونلرغه ایری یا که محرمی ایله وارمق شرطدر. اگر بونلردن بری اولنمازایسه خاتونلره حج فرض اولماز.

س — واجب اولمقینك ایکنچی شرطی نه‌در؟

ج — ایکنچی شرطی زوجینك یا محرمینك نفقه‌سنه قادر اولمقدر. اگر بالغی اوزی ایچون حجدن ایله‌نوب قایتورغه یتارلك اولوب محرمینه یتارلك اولماسه بو خاتونغه حج فرض دگلدر.

اداسنده اولغان فرقلری قایسی لردر ؟
— برنچی خاتونلر تلبیه‌نی یاشرین ایتورلر.
— ایکنچی نه‌در ؟
— ایکنچی خاتونلرغه اوستلرینه تگلگان کیوم کیمک درستدر.
— اوچنچی نه‌در ؟
— اوچنچی خاتونلر ایچون حجرالاسودی اوبمك وقولنی تیگزمك یوقدر
حجرالاسود یاننده ایرلر اولمسه اول وقتده اوبار.
— دورتنچی نه‌در ؟
— دورتنچی خاتونلر ایچون طوافده رمل (یعنی جیلکه‌سنی سیکرتوب
یورمك) یوقدر خاتونلر جمله‌سنده سکونت اوزره یورمك سنتدر.
— بشنچی نه‌در ؟
— بشنچی خاتونلر صفا ایله مروه آراسنده سعی ایتدکده طاغلرگه
چقمازلر مگر چقارلر ایرلردن بوش اولسه.
— آلتنچی نه‌در ؟
— آلتنچی باشلرینی آچیق یوروتمازلر مگر یوزلرینی آچارلر.
— یدنچی نه‌در ؟
— یدنچی خاتونلر احراملرندن چقغانده ساچلرنی قردرمازلر. و
کوبده قسقارتمازلر. بلکه ساچلرینك اوچندن بارمق اوچی
قدری گنه آلورلر.
— سکزنچی نه‌در ؟
— ایکی میل آراسنده سعی ایتمك یوقدر.
— طوقزنچی نه‌در؟
— طقوزنچی خاتونلر طواف وداعنی قویسه‌لر ایرلر کبی بونلرغه
قن لازم اولماز.
زمزم صوینی قبله‌غه قارشو طوروب آیاق اوزره اوچ یوتوم ایتوب
ایچمك مستحبدر. آنی اچکانده اوشبو دعانی اوقور: (اَللّٰهُمَّ اِنّیٓ اَسْئَلُكَ عِلْمًا

واسعاً وعلماً نافعاً وشفاءً من كلّ داءٍ) معناسی: (ای الله تحقیق ...

صورایمن کیلك رزقنی وفائده‌لی علمکنی وهربر آورودن شفانی ...

حجنك واجبلری وحجنی بوزغوچی شیلر وقربان بوغازلمق ...

ویرمکنی واجب ایته طورغان شیلرنی سویلاب باشقه‌لرینی ...

ویازمقدن قلممزی طوقتاتدق چونکه حجگه مخصوص رساله‌لر ...

شکللی اورونده دلیللر معرفتی ایله اصولی اوگره‌توله‌در.